

**GEMEENTE ZUTPHEN**

**JAARSTUKKEN 2012**

**28-05-2013**



<b>Inhoudsopgave</b>	<b>Blz.</b>
<b>1 Leeswijzer</b>	<b>5</b>
<b>2 Nota van aanbidding</b>	<b>7</b>
<b>3 Jaarverslag</b>	<b>13</b>
3.1 Programmaverantwoording	15
Thema Bestuur	17
3.1.1 Bestuur	19
3.1.2 Wijkontwikkeling	25
3.1.3 Openbare orde en veiligheid	27
Thema Welzijn en cultuur	31
3.1.9 Sport	33
3.1.10 Onderwijs, jeugd en jongeren	37
3.1.11 Kunst en cultuur	41
3.1.12 Welzijn en gezondheidszorg	45
Thema Fysiek	49
3.1.4 Verkeer en vervoer	51
3.1.5 Beheer openbare ruimte	56
3.1.6 Ruimtelijke ordening en wonen	61
3.1.8 Natuur en Milieu	64
Thema Sociaal en economie	71
3.1.7 Economische zaken en toerisme	73
3.1.13 Sociale zaken	78
3.1.14 De Mars	82
3.2 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	85
3.2.1 Overzicht algemene dekkingsmiddelen	86
3.2.2 Overzicht aanwending raming onvoorziene uitgaven	87
3.3 Gebiedsgerichte programma's en projecten	89
3.4 Paragrafen	99
3.4.1 Lokale heffingen	100
3.4.2 Weerstandsvermogen	103
3.4.3 Onderhoud kapitaalgoederen	107
3.4.4 Financiering	112
3.4.5 Bedrijfsvoering	116
3.4.6 Verbonden partijen	119
3.4.7 Grondbeleid	131
3.5 Overzicht begrotingswijzigingen	135
<b>4 Jaarrekening</b>	<b>137</b>
4.1 Inleiding en financieel resultaat	139
4.1.1 Inleiding	139
4.1.2 Financieel resultaat	142
4.2 Analyse en bestemming van het resultaat	143
4.2.1 Analyse van het resultaat	143
4.2.2 Resultaatbestemming	145
4.3 Balans	147
4.3.1 De balans	148
4.3.2 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	150
4.3.3 Toelichtingen op de balans	153
4.4 Programmarekening	168
4.5 Toelichting op de programmarekening	170
4.5.1 Programmarekening algemeen	170
4.5.2 Personeelskosten	170
4.5.3 Kapitaallasten	170
4.5.4 Overige kostenplaatsen	173

<b>Inhoudsopgave</b>		<b>Blz.</b>
4.5.5	Aanwending raming onvoorziene uitgaven	173
4.5.6	Incidentele baten en lasten	173
4.5.7	--	--
4.5.8	Toelichting programma's	176
4.5.9	Toelichting algemene dekkingsmiddelen	202
4.5.10	Toelichting resultaatbestemming	206
4.6	Overige informatie	210
4.6.1	Begrotingsrechtmatigheid	210
4.7	Verantwoording SiSa	212
4.8	Toelichting reserves en voorzieningen	217
4.8.1	Toelichting algemene reserves	217
4.8.2	Toelichting bestemmingsreserves	219
4.8.3	Toelichting voorzieningen voor verplichtingen	235
4.8.4	Toelichting door derden beklemde middelen met een specifieke toepassingsrichting	236
<b>5</b>	<b>Controleverklaring</b>	<b>243</b>
<b>Bijlagen</b>		<b>248</b>
1	Verklarende woordenlijst	248
2	Producten en subproducten per programma	250
3	Wettelijk kader	253

# 1 Leeswijzer

## **Jaarverslag 2012**

### ***Programmaverantwoording***

De indeling van de jaarstukken moet voldoen aan het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten 2004 (BBV), daarom sluit de opbouw van de jaarstukken 2012 aan bij de opbouw van de begroting (Strategische Agenda). De gemeenteraad, die de burgers van onze gemeente vertegenwoordigt, geeft volgens het dualistische principe aan wat de kaders voor het beleid zijn. In de begroting zijn de beleidskaders verdeeld in thema's waaronder een aantal programma's vallen. Om de gemeenteraad en de burgers te laten beoordelen of wij hebben gedaan wat er van ons verwacht werd, leggen wij verantwoording af. Daarom worden in de programmaverantwoording de volgende vragen beantwoord: 'Wat wilden we bereiken', 'Wat gingen we daarvoor doen', 'Wat was het resultaat', en 'Wat heeft het gekost'. Hierbij gaat het voornamelijk om de diensten die de gemeente aan haar burgers levert. In de diverse programma's is één en ander terug te vinden.

### ***Paragrafen***

Een adequate dienstverlening is afhankelijk van een goed functionerend apparaat. Hiervoor verwijzen wij naar het (verplichte) onderdeel paragrafen. Deze bevatten de verantwoording over de paragrafen die in de begroting zijn opgenomen.

## **Jaarrekening 2012**

De programmaverantwoording geeft aan hoe het met de realisatie van de plannen is gesteld. Dit is slechts één deel van de zaak. Het andere deel is de financiële kant. Dit soort zaken is het onderwerp van de programmarekening.

### ***Programmarekening***

Het college van burgemeester en wethouders voert de beleidsvoornemens uit. Dit wil zeggen, dat de gemeenteraad toestemming geeft aan het college om budgetten in te zetten. Deze budgetten zijn dus te beschouwen als een financiële vertaling van de plannen van de gemeenteraad. Binnen de programma's moet het college de uitvoering van het beleid verzorgen. In hoofdstuk 4.5 "Toelichting op de programmarekening" wordt nader ingegaan op het financiële resultaat van 2012 en worden financiële verklaringen gegeven.

### ***Balans***

Behalve het resultaat van 2012 wil de lezer ook weten hoe de gemeente er na dit jaar financieel voor staat. Dat kan opgemaakt worden uit de balans per 31 december 2012 en de toelichting op de balans.

## **Overige informatie**

Met de invoering van de Wet dualisering is de kaderstellende en controlerende functie van de gemeenteraad versterkt. In dat kader zijn aanpassingen in de Gemeentewet aangebracht. In dit onderdeel wordt nader ingegaan op de rechtmatigheid.

## **SiSa**

De algemene uitgangspunten van single information en single audit zijn dat het Rijk en provincie vraagt naar informatie die zo veel mogelijk aansluit bij de informatiebehoefte en verantwoordingsmomenten van de gemeenten zelf. De verantwoording is te vinden in de SiSa-bijlage en maakt onderdeel uit van de jaarrekening.

## **Controleverklaring**

De jaarstukken worden afgesloten met de Controleverklaring.

## **Bijlagen**

Bijlage 1 geeft een overzicht van de gebruikte afkortingen.

Bijlage 2 geeft een overzicht producten en subproducten per programma.

Bijlage 3 geeft een overzicht van het wettelijk kader.



## **2 Nota van aanbidding**

## Inleiding

Met het Jaarverslag en de Jaarrekening over 2012 (samen genoemd de “Jaarstukken”) leggen wij verantwoording af over onze prestaties in het afgelopen jaar en de middelen die daarvoor zijn ingezet. Hierbij is het stramien gevolgd dat gebaseerd is op de Strategische agenda/programmabegroting 2012 en concentreert zich op de vragen: ‘Wat wilden we bereiken’, ‘Wat gingen we daarvoor doen’, ‘Wat was het resultaat’, en ‘Wat heeft het gekost’. Deze verantwoording wijze is gebaseerd op de voorschriften en richtlijnen van het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten). In het Jaarverslag is een aantal kleine wijzigingen doorgevoerd ten opzichte van het vorige jaarverslag. Bij de paragrafen zijn in het onderdeel “Gebiedsgerichte programma’s” een aantal programma’s die kort voor of aan het begin van het jaar zijn afgerond niet meer opgenomen. Voorts is gebleken dat informatie soms verspreid was over meerdere programma’s en paragrafen. De aanpassing betreft het laten vervallen van de onderdelen over STUIT, Waterkwartier, Noordveen en structuurvisie binnenstad. De paragraaf WMO en WSW is eveneens vervallen. Een groot deel van de uitvoerende WMO-taken is met ingang van 2012 overgedragen aan Het Plein. In programma 12 wordt op een aantal onderdelen ingegaan op de WMO. Het onderdeel WSW heet een plek gekregen bij Delta onder de paragraaf “Verbonden partijen”.

Tot slot: in de Strategische Agenda 2012 - 2015 is een eerste voorzet gegeven voor het gebruik van prestatie-indicatoren. In de Strategische Agenda 2013 – 2016 heeft een verdere verbetering plaatsgevonden die ook zal doorwerken in het jaarverslag over 2013.. Het voornemen is om dat verbetertraject nog zeker een aantal jaren voort te zetten. In het Jaarverslag over 2013 kunt u een uitgebreider overzicht van prestatie-indicatoren verwachten waarbij voor zover mogelijk de indicatoren ook worden geactualiseerd. Hierbij past wel de kanttekening dat het merendeel van de indicatoren is ontleend aan het periodieke onderzoek naar leefbaarheid en veiligheid en andere periodieke, doch niet jaarlijkse onderzoeken. Het onderzoek inzake leefbaarheid en veiligheid vindt opnieuw plaats in 2014.

## Accountantscontrole jaarrekening

Deloitte Accountants BV is evenals voorgaande jaren belast met de controle van de jaarrekening. Hun bevindingen worden afzonderlijk aan u gerapporteerd evenals die van de Rekenkamercommissie. Op grond van art. 213 van de Gemeentewet dient de accountant naast een getrouwheidsonderzoek ook een rechtmatigheidsonderzoek te doen naar de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Deze onderzoeken zijn uitgevoerd en hebben geleid tot het afgeven van een goedkeurende verklaring.

## Financiële resultaten en ontwikkeling op hoofdlijnen ten opzichte van Burap 2012-2

De jaarrekening 2012 sluit met batig saldo van afgerond € 1.130.000. Dit overschot is beïnvloed door incidentele lasten en baten (gespecificeerd in hoofdstuk 4.5.6). Per saldo kent 2012 een incidenteel voordeel van € 1.261.000. Hiervan heeft € 245.000 betrekking op incidentele lasten en baten en € 1.016.000 op overige incidentele lasten en baten op budgetafwijkingen. Geen rekening houdende hiermee komt het structurele resultaat op € 131.000 nadeel.

Resultaat na bestemming		1.130	V
Incidentele voordelen	15.429		V
Incidentele nadelen	15.184		N
AF: Saldo incidenteel		245	V
Inc.voordeel budgetafw.	10.577		V
Inc.nadeel budgetafw.	9.561		N
AF: Saldo inc.budgetafw.		1.016	V
<b>Structureel resultaat</b>		<b>131</b>	<b>N</b>

(bedragen in de tabel x € 1.000)

De extra uitkering van het Rijk over 2011 (IAU aanvraag) ter grootte van € 1.661.500 vormt hiervan een belangrijk onderdeel. Een nadere toelichting hierop wordt weergegeven in hoofdstuk 4 Jaarrekening.

## Ontwikkeling op hoofdlijnen ten opzichte van Burap 2012-2.

In Burap 2012-2 zijn de resultaten van de reguliere bedrijfsvoering verwerkt. In deze Burap werd een voordelig saldo geprognosticeerd van € 234.000. De werkelijke uitkomst van de jaarrekening 2012 is € 1.130.000 positief en is hiermee per saldo € 896.000 hoger uitgevallen. Een aantal ontwikkelingen (in de tabel opgenomen) kon niet worden gemeld in de Burap om de reden dat deze ten tijde van het opstellen van de Burap niet bekend waren.

Deze positieve afwijking van € 896.000 is in grote lijnen als volgt nader te verklaren:



	Nadelig	Voordelig
Verplichte dotatie voorziening waardevast pensioen wethouders	262	
Verplichte dotatie voorziening dubieuze debiteuren	125	
Lagere ontvangst algemene uitkering 2012	174	
Afrekening algemene uitkering voorgaande jaren	90	
Toevoeging reserve Bedrijfsvoering (sturen op loonsom)	81	
Toekenning incidentele aanvullende uitkering WWB 2011		1.662
Saldo overige kleinere afwijkingen	34	
totaal	766	1.662
AF:		766
<b>Saldo</b>		<b>896</b>

(Bedragen in de tabel x € 1.000)

### Bezuinigingen/ombuigingen 2012

In mei 2011 heeft de raad de besluitvorming over de Kerntakendiscussie afgerond. Het jaar 2012 stond vervolgens volop in het teken van de implementatie van de Kerntakendiscussie. In september 2011 is daarvoor een afzonderlijk programma “implementatie KTD” van start gegaan. U bent, voor het eerst in november 2011, via afzonderlijk rapportages geïnformeerd over de voortgang van de bezuinigingen op de zogenaamde “lijnmaatregelen”. Voorts is in 2012 een aantal (informele) Forumbijeenkomsten belegd waarin u bent bijgepraat over de voortgang van de bestuurlijke taakgroepen die voor Broederen klooster, zwembad, sportaccommodaties, Warnshuus, Hanzehof/Muzehof en Kaardebol in het leven zijn geroepen. Ten behoeve van de uitvoering van de Kerntakendiscussie heeft u zowel voor 2012 als 2013 implementatiebudgetten beschikbaar gesteld.

Eind 2012 is de laatste afzonderlijke KTD-rapportage verschenen. Vanaf 2013 wordt de voortgang van de bezuinigingsoperaties meegenomen in de reguliere Burap's.

De taakstelling vanuit de Kerntakendiscussie (met daarin verdisconteerd de bezuinigingen uit de Keuzenota van 2010) bedroeg voor 2012 ca € 6,5 mln. Deze taakstelling is grotendeels gehaald. Over het niet gerealiseerde deel (€ 776.000) heeft u in december 2012 een besluit genomen.

### Ombuigingen in meerjarig perspectief

2012 stond, zoals hiervoor al aangegeven, volop in het teken van de uitvoering van de kerntakendiscussie. Met de maatregelen uit de KTD kon in 2011 een ook in meerjarenperspectief (2012 – 2015) sluitende begroting worden gepresenteerd. Bij de voorbereiding van de Voorjaarsnota werd echter alras duidelijk dat er opnieuw zwaar weer op komst was. Boven op de bezuinigingstaakstelling van € 14 mln. kwam een tekort van nog eens €2,5 miljoen. In overleg met de raad zijn aanvullende bezuinigingsvoorstellen uitgewerkt waarover in juni 2012 is gediscussieerd. De voorstellen zijn daarna verwerkt in de Strategische Agenda/programmabegroting 2013-2016. De vooruitzichten voor de gemeentefinanciën blijven echter grillig en moeilijk voorspelbaar.

### Gerealiseerde ontwikkelingen

Naast de financiële sores valt er gelukkig ook een aantal positieve ontwikkelingen te melden. In 2012 is de rondweg N348 opgeleverd. Een forse verbetering voor de leefbaarheid en bereikbaarheid van De Mars en overig Zutphen-Noord! In het Waterkwartier is het “Hart van de wijk” gereed gekomen: een prachtig nieuw centrum met winkels, voorzieningen en woningen. De Stads- en regiocontracten zijn getekend en het programma “Rivier in de stad” is van start gegaan. Samen met de gemeente Lochem is het programma op de rit gezet om de grote transities in het sociale domein voor te bereiden. Op de Mars is volop doorgewerkt. Heel zichtbaar is de afronding van de verplaatsing van Strukton gevolgd door de sloop van de oude werkplaats direct langs het spoor. Ook het particuliere initiatief rond het voormalige Koelhuis de Landbouw en het pakhuis willen wij hier melden.

### Grondexploitatie

De vooruitzichten voor de woningbouw blijven somber. De gemeente Zutphen is sinds 2009 bezig met het terugbrengen van de plancapaciteit van de woningbouw. Doel is het inspelen op de stagnatie op de woningmarkt en het tegemoetkomen aan de taakstelling van de provincie Gelderland. Daarnaast moeten met ingang van het boekjaar 2012 de verwachtingen gebaseerd zijn op een expliciet raadsbesluit, conform de nieuwe richtlijnen van de commissie BBV. Bovenstaand heeft geleid tot het afwaarderen van een aantal complexen met een totaalbedrag van € 790.000 (conform raadsbesluit van 19-11-2012) en het ophogen van

verliesvoorzieningen met totaal € 2.511.000. De financiële effecten hiervan zijn meegenomen in deze jaarrekening en zijn nader toegelicht in de paragraaf Grondbeleid. Het totale risico voor Grondzaken is hierdoor afgenomen, terwijl de reserve is toegenomen.

### NUON-gelden

In juni 2009 is besloten tot een gefaseerde verkoop van de aandelen in het productie- en leveringsbedrijf N.V. Nuon Energy aan het Zweedse energiebedrijf Vattenfall. Voor de gemeente Zutphen bedraagt de totale verkoopwaarde van de NUON-Energy aandelen € 47,1 miljoen + € 2 miljoen zgn. escrowgelden. Voor deze verkoop is de reserve opbrengst verkoop aandelen NUON gevormd.

Per 1 juli 2009 is 49% van de aandelen verkocht en heeft de gemeente Zutphen € 22,2 miljoen ontvangen. Per 1 juli 2011 is 15% van de aandelen verkocht (wat voor de gemeente Zutphen een ontvangst van € 7,3 miljoen betekende), in 2013 zal wederom 15% van de aandelen worden verkocht en in 2015 zal de laatste 21% worden verkocht.

In 2010 is € 1 miljoen escrowgelden ontvangen en in 2011 € 0,5 miljoen. De opbrengst hiervan is gestort in de Reserve opbrengst verkoop aandelen NUON, de tweede tranche van de escrowgelden is gestort in de Reserve risico's. De derde (en laatste) tranche van € 0,5 is in 2012 ontvangen en is conform raadsbesluit (Burap 2012-2) eveneens gestort in de Reserve risico's.

### Treasury/liquiditeiten

In 2012 is er geen langlopende lening afgesloten. Wel zijn vanaf medio februari kortlopende middelen aangetrokken in de vorm van kasgeldleningen. De gemiddelde kasgeldlening in 2012 bedroeg € 9.700.000 tegen een rentepercentage van gemiddeld 0,167%.

In 2012 is de kasgeldlimiet één keer (in het 4e kwartaal) overschreden. Volgens artikel 4 lid 1 van Wet Fido mag de gemiddelde netto -vlootende schuld per kwartaal de kasgeldlimiet niet overschrijden. Indien voor het derde achtereenvolgende kwartaal de kasgeldlimiet overschreden wordt, dan dient de provincie hiervan op de hoogte te worden gesteld.

### Kapitaallasten (extra afschrijving op activa met maatschappelijk nut)

Ieder boekjaar kent de gemeente in meer of mindere mate onderuitputting van de kapitaallasten. Dit wordt veroorzaakt door diverse factoren. Een investering is bijvoorbeeld nog niet afgerond of financieel nog niet volledig afgewikkeld waardoor er nog niet op mag worden afgeschreven.

In de KTD is besloten voor € 7.000.000 extra af te schrijven op investeringen met maatschappelijk nut. In de jaarrekening 2011 bedroeg het voordeel op de kostenplaats kapitaallasten € 778.000. Dit voordeel is niet ten gunste van de exploitatie gebracht, maar zou worden ingezet om extra afschrijvingen te realiseren op activa met maatschappelijk nut. Omdat dit in 2011 niet meer mogelijk was, is het voordelige verschil toegevoegd aan de (algemene) reserve vrij besteedbare middelen. In Burap 2012-2 is deze extra afschrijving (€ 7.778.000) verwerkt. In Burap 2012-2 is ook besloten het voordeel van vrijval aan kapitaallasten en de lagere onttrekking aan reserves per saldo € 800.000, in te zetten voor extra afschrijvingen op investeringen met maatschappelijk nut. Daarnaast is besloten met betrekking tot herontwikkeling Dreiumme en verouderde riolering versneld af te schrijven respectievelijk met € 2.171.000 en € 108.000. Per balansdatum is een aantal investeringen met een waarde lager dan € 10.000 of die zijn verkocht ineens afgeschreven. In totaliteit gaat het om een bedrag van plm. € 59.000. Aan extra afschrijvingen is totaal € 10.916.000 besteed.

### Het Plein

De jaarrekening 2012 van Het Plein sluit met een nadelig saldo van € 363.000. Dit saldo is onderdeel van de totale gemeentelijke bijdrage aan Het Plein (€ 31.531.000). De gemeentelijke bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling Het Plein heeft betrekking op verschillende programma's. Dekking hiervan vindt plaats door rijksbijdragen aan de gemeente en verrekeningen met gemeentelijke reserves. Na de verrekeningen met reserves resteert een voordelig gemeentelijk saldo van € 1.747.000. Dit saldo maakt onderdeel uit van het resultaat 2012 en bestaat uit:

Een extra uitkering van het Rijk over 2011 (IAU aanvraag)	Incidenteel	€ 1.661.500
Saldo budget Centrum Jeugd en Gezin. Dit saldo heeft betrekking op de doorontwikkeling van het CJG voor het implementeren van een pedagogische visie	Incidenteel	€ 81.000
Overig (gehandicaptenparkeerkaarten en Wet op de Lijkbezorging)		€ 4.500
<b>TOTAAL</b>		<b>€1.747.000</b>

In augustus 2012 is een aanvraag ingediend om over het jaar 2011 in aanmerking te komen voor een incidentele aanvullende uitkering WWB (IAU). Bij beschikking van 5 februari 2013 heeft de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid besloten een bedrag van € 1.661.500 toe te kennen. Hierbij is meegewogen dat bij de gemeente Zutphen kan worden gesproken van een uitzonderlijke situatie op de arbeidsmarkt en de overschrijding van de risicodrempel van 110% van het toegekende budget niet het gevolg is van beleidskeuzen van, dan wel handelen door het college of de gemeenteraad.

Het Plein legt als zelfstandige organisatie verantwoording af door middel van eigen jaarstukken en controleverklaringen. Dit geldt eveneens voor Delta. Nadere informatie zal in de jaarstukken van beide gemeenschappelijke regelingen moeten worden gevonden.

**Delta**

Delta, onderdeel van product 600, kent geen over- of onderschrijding. De ontvangen rijksbijdragen zijn één op één doorbetaald. In totaliteit gaat het om een bedrag van € 12.594.000. Daarnaast is € 22.000 betaald voor bestuurskosten.



### **3. JAARVERSLAG**



## 3.1 PROGRAMMAVERANTWOORDING

Thema Bestuur		
3.1.1	Programma 1	Bestuur
3.1.2	Programma 2	Wijkontwikkeling
3.1.3	Programma 3	Openbare orde en veiligheid
Thema Welzijn en cultuur		
3.1.9	Programma 9	Sport
3.1.10	Programma 10	Onderwijs, jeugd en jongeren
3.1.11	Programma 11	Kunst en cultuur
3.1.12	Programma 12	Welzijn en gezondheidszorg
Thema Fysiek		
3.1.4	Programma 4	Verkeer en vervoer
3.1.5	Programma 5	Beheer openbare ruimte
3.1.6	Programma 6	Ruimtelijke ordening en wonen
3.1.8	Programma 8	Natuur en Milieu
Thema Sociaal en economie		
3.1.7	Programma 7	Economische zaken en toerisme
3.1.13	Programma 13	Sociale zaken
3.1.14	Programma 14	De Mars
3.2.1	Overzicht algemene dekkingsmiddelen	
3.2.2	Overzicht aanwending raming onvoorziene uitgaven	

In het jaarverslag wordt verantwoording afgelegd over het in 2012 gevoerde beleid. Het gerealiseerde beleid wordt afgezet tegen de beleidsvoornemens zoals deze in de Programmabegroting voor het jaar 2012 waren opgenomen. De uitvoering van de gemeentelijke taken en werkzaamheden spreidt zich uit over vele gebieden. Om die reden zijn de verschillende taken onderverdeeld in programma's. Als bijlage bij dit jaarverslag is een overzicht opgenomen van de programma's en de bijbehorende producten. De producten zijn een verdere onderverdeling van de programma's. Deze onderverdeling zorgt ervoor, dat het bestuur en het management van de gemeente de organisatie gericht kunnen aansturen. De programma's worden afgesloten met het 'Overzicht algemene dekkingsmiddelen'. Daarnaast wordt inzicht gegeven in het gebruik van het geraamde bedrag voor onvoorziene uitgaven. In de paragrafen wordt ingegaan op zaken die van belang zijn voor de realisatie van de programma's.





## **Thema BESTUUR**



## Thema Bestuur

### Strategische doelen

- Het besturen van de gemeente in samenspraak met burgers, organisaties en bedrijven
  - Efficiënte dienstverlening en een stijl van besturen gekenmerkt door openheid, verbondenheid en resultaat in samenhang.
  - Het versterken van de leefbaarheid van wijk, buurt en dorp met actieve deelname van inwoners en andere partners en belanghebbenden.
- Het zorgdragen voor veiligheid en naleving van regels door het bevorderen van maatschappelijk gewenst gedrag.

### 3.1.1 Programma 1. Bestuur

Wat wilden we bereiken?	Wat gingen we daarvoor doen? (cursief is accent 2012/nieuw beleid)	Wat was het resultaat?
<p>Aanvaardbaar niveau van dienstverlening voor burgers, bedrijven en instellingen door het indienen en afhandelen van klantvragen toegankelijk en transparant te maken conform concept Antwoord ©.</p> <p>Deregulering door middel van duidelijke en uitvoerbare regels</p> <p>Eind 2015 wordt 80% van de klantvragen tijdig, in één keer en goed beantwoord. De overige 20% wordt met hulp van het concept klantmanagement efficiënt en klantvriendelijk behandeld.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Opstellen van duidelijke en uitvoerbare regels en daarmee de kwaliteit van onze dienstverlening verbeteren.</li> <li>• Deregulering is onderdeel van onze houding en handelwijze en randvoorwaarde voor de implementatie van de maatregelen uit de KTD.</li> <li>• Gebruik van instrumentarium om klantcontacten te meten</li> <li>• Aansluiten producten en diensten conform Antwoord©, verdere digitalisering en werken op basis van gemeentebrede proces- en systeemarchitectuur</li> <li>• Implementatie klantmanagement.</li> <li>• Gemeentelijke rol bij gebruik basisregistraties (waaronder GBA) optimaliseren en aanhaken op landelijke richtlijnen.</li> <li>• Uitvoeren wettelijke taken op het terrein van burgerzaken, klachten en bezwaren, vergunningen in brede zin en belastingen.</li> <li>• Organiseren klanttevredenheidsonderzoek om meningen te peilen.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Maakt zoveel mogelijk onderdeel uit van het dagelijks handelen.</li> <li>• Deregulering meegenomen bij digitalisering van e-diensten melding openbare ruimte, evenementenvergunning en subsidies.</li> <li>• De klantcontacten bij balie, telefoon en website worden gemeten (m.b.v. AntwoordSuite).</li> <li>• Het programma Zutphen heeft Antwoord is extern geëvalueerd. Focus ligt op het op orde krijgen van de basis, door gemeentebreed digitaal zaakgericht te gaan werken en dit als basis te gebruiken voor verdere digitalisering.</li> <li>• Klantmanagement ingevoerd bij team V&amp;H.</li> <li>• Interne afspraken rond gebruik gemaakt, de gegevensmakelaar speelt een centrale rol. De basisregistraties GBA en BAG zijn ingevoerd.</li> <li>• Wettelijke taken rond burgerzaken etc. uitgevoerd.</li> <li>• Er is geen klanttevredenheidsonderzoek uitgevoerd zoals in 2010. Er zijn geen middelen om een herhalingsonderzoek te doen.</li> </ul>

Wat wilden we bereiken?	Wat gingen we daarvoor doen? (cursief is accent 2012/nieuw beleid)	Wat was het resultaat?
<p>Draagvlak voor gemeentelijke activiteiten bij burgers, organisaties en bedrijven door adequate inrichting van betrokkenheid en inspraak.</p> <p>Burgerbetrokkenheid is goed georganiseerd en burgerinitiatief krijgt serieus ruimte.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Uitvoering taken op het gebied van Interne en externe communicatie.</li> <li>• Opstellen burgerjaarverslag.</li> <li>• Coördineren en uitvoeren onderzoek leefbaarheid en veiligheid en statistisch jaarboek.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Opzet visie op communicatie in de veranderende omgeving (visie volgt in 2013).</li> <li>• Burgerjaarverslag 2012 verschijnt in 2013 in een sobere digitale versie.</li> <li>• Statistisch jaarboek 2012 is gereed. Onderzoek leefbaarheid en veiligheid zal pas plaatsvinden eind 2014 (1x per 4 jaar).</li> </ul>
<p>Intergemeentelijke aanpak van onderwerpen die het lokale schaalniveau overstijgen.</p> <p>Constructieve en efficiënte samenwerking met regiogemeenten en provincie(s).</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Start en uitvoering nieuwe stads- en regiocontract, uit het Regionale Samenwerkingsprogramma (RSP), periode 2012-2015.</li> <li>• Voorbereiding regionale uitvoeringsdiensten (zie thema Fysiek).</li> <li>• Samenwerking met de gemeenten in de regio's Stedendriehoek en Achterhoek</li> <li>• Samenwerking met provincies Gelderland en Overijssel.</li> <li>• Afronden Stadscontract Zutphen, Gelderse Stedelijke Ontwikkelingsbeleid (GSO) uit het RSP, periode 2008-2011.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Gemeente Zutphen en provincie Gelderland hebben in april 2012 een stadscontract ondertekend voor de periode 2012-2015, waaronder het sleutelproject Rivier in de Stad periode 2012-2017. In 2012 is ook gestart met de uitvoering van het nieuwe contract. Enkele resultaten: oprichting Centrum voor Jong Ondernemerschap, oprichting stichting BMZ en aanstellen binnenstadsmanager, heropening Buurtservice en start programma RidS.</li> <li>• Regio Stedendriehoek en provincie Gelderland hebben een regiocontract ondertekend, Zutphense projecten maken onderdeel uit van dit contract (o.a. ontwikkeling Noorderhaven).</li> <li>• Provincie Gelderland is gestart met het opstellen van een Omgevingsvisie. Regio(gemeenten) participeren in dit traject. Vaststelling van de Omgevingsvisie is in de 1<sup>e</sup> helft 2013 gepland.</li> <li>• Start gemaakt met inrichting proeftuin Omgevingsdienst Achterhoek (ODA). Officiële start op 1 april 2013 (zie fysiek).</li> <li>• Onder de noemer Re-inventing the Stedendriehoek heeft de regio samen met haar partners gewerkt aan een breed gedragen Agenda Stedendriehoek. Afronding van dit proces in 2013.</li> <li>• Het stadscontract en het regiocontract uit de RSP periode 2008-2011 zijn met positieve resultaten</li> </ul>

Wat wilden we bereiken?	Wat gingen we daarvoor doen? (cursief is accent 2012/nieuw beleid)	Wat was het resultaat?
	<ul style="list-style-type: none"> <li>Afronden Zutphens deel regiocontract, uit het RSP, periode 2008-2011.</li> </ul>	afgerond (zie o.a. Wijkontwikkeling).
Eenduidige sturing van de gemeentelijke organisatie met de Strategische Agenda als centraal sturingsinstrument binnen de P&C-cyclus	<ul style="list-style-type: none"> <li><i>Ontwikkelen nieuw strategisch kader voor Zutphen</i></li> <li>Uitvoeren P&amp;C-cyclus: opstellen Strategische Agenda/programmabegroting, tussenrapportages, jaarrekening en jaarverslag.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Bestuursopdracht nieuw strategisch kader gereed.</li> <li>P&amp;C-cyclus uitgevoerd in de vorm van: <ul style="list-style-type: none"> <li>- Strategische Agenda 2013-2016.</li> <li>- Tussenrapportages Burap/Marap.</li> <li>- Jaarrekening en jaarverslag.</li> </ul> </li> </ul>
Ondersteuning van college en gemeenteraad.	<ul style="list-style-type: none"> <li>Uitvoeren, maar versoberen van bestuursondersteuning.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Uitgevoerd maar van versoberen van bestuursondersteuning is nog geen sprake.</li> </ul>
Het verminderen van bezwaar- en beroepszaken en overige geschillen door geschillenbeslechting tussen burger/bedrijf en gemeente.	<ul style="list-style-type: none"> <li><i>Uitvoeren methodiek mediation</i></li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Bij het verlenen van vergunningen worden mediationvaardigheden ingezet om de klanttevredenheid te verhogen om daarmee bezwaren te voorkomen.</li> </ul>
<p>Internationale betrekkingen in stand houden, maar versoberen.</p> <p>Het bevorderen van uitwisseling tussen partnersteden met nadrukkelijk aandacht voor solidariteit met arme groepen in zustersteden</p> <p>Bevorderen brede maatschappelijke participatie met betrekking tot onze stedenbanden.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>In beperkte mate voorzien in een ambtelijk aanspreekpunt.</li> <li>Subsidieverlening coördinatiecommissie</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Ambtelijk aanspreekpunt aangewezen voor de subsidie verlening voor de drie commissies stedenbanden en voor de adviescommissie ontwikkelingssamenwerking.</li> <li>Er zijn nieuwe subsidieregels vastgesteld voor zowel stedenbanden als voor ontwikkelingssamenwerking. In 2012 is de subsidieverlening ongewijzigd voortgezet.</li> </ul>

### Indicatoren

Bestuur:	2007	2008	2009	2010	2011
rapportcijfer bezoekers balie			7,7	8,0	
rapportcijfer telefonisch contact			7,2	7,2	
tevredenheid over snelheid afhandeling brieven				80%	
tevredenheid over afhandeling email				50%	
rapportcijfer gemeentelijke website				6,5	
opkomstpercentage gemeenteraadsverkiezingen				54,8%	

**Wat heeft het gekost?**

**Lasten en Baten programma 1 Bestuur** *(bedragen in duizenden euro's)*

product omschrijving	Rekening 2011	Raming 2012 primitief	Raming 2012 na wijziging	Rekening 2012	Saldo	V / N
<b>LASTEN</b>						
001 Bestuur	3.438	3.431	3.439	3.606	167-	N
002 Bestuursondersteuning	862	836	886	911	25-	N
003 Burgerzaken	1.522	1.396	1.436	1.415	21	V
005 Communicatie	677	670	670	675	5-	N
<b>Totaal lasten</b>	<b>6.499</b>	<b>6.333</b>	<b>6.431</b>	<b>6.607</b>	<b>176-</b>	<b>N</b>
<b>BATEN</b>						
001 Bestuur	218	191	146	199	53-	V
002 Bestuursondersteuning	-	-	-	1	1-	V
003 Burgerzaken	808	814	814	795	19	N
005 Communicatie	-	-	-	-	-	N
<b>Totaal baten</b>	<b>1.026</b>	<b>1.005</b>	<b>960</b>	<b>995</b>	<b>35-</b>	<b>V</b>
<b>Resultaat vóór bestemming</b>	<b>5.473</b>	<b>5.328</b>	<b>5.471</b>	<b>5.612</b>	<b>141-</b>	<b>N</b>
toevoegingen aan reserves	-	41	41	41	-	N
onttrekkingen aan reserves	20	-	41	53	12-	V
<b>Resultaat na bestemming</b>	<b>5.453</b>	<b>5.369</b>	<b>5.471</b>	<b>5.600</b>	<b>129-</b>	<b>N</b>

### 3.1.2 Programma 2. Wijkontwikkeling

Wat wilden we bereiken?	Wat gingen we daarvoor doen? (cursief is accent 2012/nieuw beleid)	Wat was het resultaat?
<p>Maatschappelijke samenhang in wijken, buurten en dorp, inclusief goede betrokkenheid van bewoners.</p> <p>Integratie van wijkontwikkeling en wijkaanpak.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Uitvoeren van regie binnen netwerk van professionals.</li> <li>• Opstellen en hanteren van wijkagenda als sturingsinstrument (om de 2 jaar)</li> <li>• Regisseren van integrale aanpak in nader te bepalen focusgebieden</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• In alle wijken zijn onder leiding van wijkregisseurs maandelijkse Beroeps Krachten Overleggen geweest over de afstemming van leefbaarheidvraagstukken.</li> <li>• Voor alle wijken zijn wijkagenda's gemaakt, die ook digitaal op de website zijn geplaatst en actueel worden gehouden.</li> <li>• Aanpak van focusgebieden heeft plaatsgevonden bij o.a. de skatebaan, in Berkelpark en bij de Dreumme</li> </ul>
<p>Versterken van wijken, in samenspraak, in fysiek, sociaal en economisch opzicht.</p> <p>Verbetering van openbare ruimte en impulsen voor leefbaarheid in de aandachtswijken.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Sturen op en uitvoeren van de woningbouwprojecten Lunettetuin, Hart van de Wijk en Gerard Doustraat in de wijk Waterkwartier. Herbestemming van de jeugdgevangenis. Aanpak van knelpunten in de openbare ruimte en verbetering van woningen in de aandachtswijken</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Gerard Doustraat: appartementencomplex van Woonbedrijf Ieder1 (48 huurwoningen) is opgeleverd en de bouw van de 44 eengezinswoningen (koop) aan de J. Vermeerstraat.</li> <li>• Lunettetuin: De woningen de Scheg zijn gebouwd (29 huur, 11 koop). De overeenkomst met Koopmans voor het Carré is ontbonden. Hiervoor zal in 2013 een tender worden uitgeschreven. Met de RVOB is tot overeenstemming gekomen over de overdracht van de parkstrook en de sloop van de jeugdgevangenis en realisatie van 20 woningen door RVOB.</li> <li>• In Hart van de wijk is het MFC opgeleverd en 60 huurappartementen en 9 koopappartementen, 14 eengezinswoningen huur de Kraaier. Er is gestart met de bouw van 23 zorgappartementen.</li> <li>• Renovatie van woningen in Waterkwartier (161) door woonbedrijf ieder1 uitgevoerd.</li> <li>• De knelpunten in de openbare ruimte in Waterkwartier zijn aangepakt.</li> <li>• WOP Zuidwijken is opgesteld incl. een uitvoeringsagenda voor de korte-, middellange- en lange termijn. De korte termijnagenda is opgenomen in de wijkagenda. De wijkregisseur draagt zorg voor uitvoering</li> </ul>



Wat wilden we bereiken?	Wat gingen we daarvoor doen? (cursief is accent 2012/nieuw beleid)	Wat was het resultaat?
	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Uitvoeren Buurtontwikkelingsplan Berkelpark (voorheen Voorsterallee-Zuid)</li> <li>• Uitvoeren van het Wijkontwikkelingsplan Zuidwijken</li> </ul>	<p>daarvan.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Is uitvoering aan gegeven voor die projecten waar gemeente verantwoordelijkheid voor draagt.</li> <li>• Wijkontwikkelingsplan is vastgesteld. Uitvoering is gaande.</li> </ul>

## Indicatoren

Wijkontwikkeling:	2007	2008	2009	2010	2011
aandeel dat actief is geweest om de buurt te verbeteren	23%		21%		
aandeel dat gehecht is aan de buurt	63%		64%		
rapportcijfer leefbaarheid in de buurt	7,2		7,4		
rapportcijfer voorzieningen in de buurt	6,7		7,0		

**Wat heeft het gekost?**

**Lasten en baten programma 2 Wijkontwikkeling** (*bedragen in duizenden euro's*)

product omschrijving	Rekening 2011	Raming 2012 primitief	Raming 2012 na wijziging	Rekening 2012	Saldo	V / N
<b>LASTEN</b>						
007 Wijkaanpak	708	565	570	570	-	N
<b>Totaal lasten</b>	<b>708</b>	<b>565</b>	<b>570</b>	<b>570</b>	<b>-</b>	<b>N</b>
<b>BATEN</b>						
007 Wijkaanpak	-	-	-	-	-	N
<b>Totaal baten</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>N</b>
<b>Resultaat vóór bestemming</b>	<b>708</b>	<b>565</b>	<b>570</b>	<b>570</b>	<b>-</b>	<b>N</b>
toevoegingen aan reserves	-	-	-	-	-	N
onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-	-	N
<b>Resultaat na bestemming</b>	<b>708</b>	<b>565</b>	<b>570</b>	<b>570</b>	<b>-</b>	<b>N</b>

### 3.1.3 Programma 3. Openbare orde en veiligheid

Wat wilden we bereiken?	Wat gingen we daarvoor doen? (cursief is accent 2012/nieuw beleid)	Wat was het resultaat?
<p>Een veilig Zutphen</p> <p>Sociale en fysieke veiligheid door:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Integrale samenwerking tussen ketenpartners.</li> <li>• Het waarborgen van de fysieke veiligheid door risicobeheersing en incidentbestrijding en door de organisatie in te richten op basis van het risicoprofiel.</li> <li>• Een integrale aanpak van de kernthema's: veelplegers, huiselijk geweld, jeugd en overlast (door jeugdgroepen), nazorg ex-gedetineerden via het NOG Veiligheidshuis/veiligheidskamer</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Samenwerken met ketenpartners en burgers</li> <li>• Specifiek aandacht voor de samenwerking met Brummen, Lochem en Voorst op het brede vlak van openbare orde en veiligheid.</li> <li>• Casusoverleggen huiselijk geweld, veelplegers, jeugd en jeugdgroepen en nazorg ex-gedetineerden in de Veiligheidskamer IJsselstreek.</li> </ul>	<p><u>Algemeen:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Integraal Veiligheidsplan over de periode 2012-2015 vastgesteld. Start gemaakt met uitvoering actiepunten in samenwerking met Brummen, Lochem en Voorst en NOG Veiligerhuis.</li> <li>• Uitvoering gegeven aan het jaarplan 2012 NOG Veiligerhuis.</li> <li>• Integrale aanpak van de kernthema's: veelplegers, huiselijk geweld, jeugd en overlast (incl. jeugdgroepen), nazorg ex-gedetineerden via het NOG Veiligerhuis/Veiligheidskamer IJsselstreek.</li> </ul> <p>138 casussen behandeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- 40 in casusoverleg risicojeugd</li> <li>- 43 in casusoverleg huiselijk geweld</li> <li>- 10 in casusoverleg veelplegers</li> <li>- 45 multidisciplinaire overleggen.</li> <li>- casusoverleg nazorg ex-gedetineerden in 2013 opgestart.</li> </ul> <p><u>Specifiek rond kernthema's:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Shortlistmethode toegepast rond 1 overlastgevende groep en 2 hinderlijke groepen. De hinderlijke groepen zijn nagenoeg allemaal verdwenen. Er bestaat nu nog 1 overlastgevende groep.</li> <li>• Huiselijk geweld: totaal 275 meldingen, 10 huisverboden, 13 complexe zaken.</li> <li>• 125 ex-gedetineerden gescreend op de 5 leefgebieden (ID-papieren, inkomen, schulden, huisvesting en zorg).</li> <li>• Alle justitiële, risico- en zorgjongeren besproken, lijsten nog eens tegen het licht gehouden en waar nodig extra interventie ingezet om afglijden zoveel mogelijk</li> </ul>

Wat wilden we bereiken?	Wat gingen we daarvoor doen? (cursief is accent 2012/nieuw beleid)	Wat was het resultaat?
	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Uitvoeren van bijzondere wetten en regelgeving met betrekking tot openbare orde en publiek domein.</li> <li>• Uitvoeren reguliere taken i.h.k.v. incident- en rampenbestrijding</li> <li>• Deelname aan ‘Veilig Uit’ (zal samen met Bestuurlijke Overleg Horeca ondergebracht worden bij Platform Leefbaarheid en Veiligheid MKB).</li> <li>• Uitvoeren Beleidsvisie Externe veiligheid inclusief borging in de organisatie</li> </ul>	<p>te voorkomen.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Steunpunt zorgcoördinatie jeugdprostitutie/ pooierboys ingericht.</li> <li>• Een tweetal uitvoeringsbesluiten i.h.k van de APV vastgesteld.</li> <li>• Wet BIBOB toegepast ter voorkoning van overlast/criminaliteit.</li> <li>• Evenementenbeleid opgesteld (vaststelling in 2013).</li> <li>• Wetgeving op het vlak van openbare orde is conform de geldende regels uitgevoerd.</li> <li>• De rampenbestrijding is op reguliere wijze uitgevoerd en voorbereid. Regionale samenwerking op dit onderdeel verder vormgegeven.</li> <li>• Platform Leefbaarheid &amp; Veiligheid opgericht. Gemeente participeert hier in.</li> <li>• Zie externe veiligheid hiervoor paragraaf milieu.</li> </ul>
Een veilig Zutphen	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Uitvoeren prioriteiten integraal veiligheids- en handhavingsbeleid 2011-2014 en handhavingprogramma.</li> <li>• Behandelen vergunningaanvragen op diverse gebieden.</li> <li>• Integraal toezicht en handhaving en gastheerschap in de openbare ruimte inclusief handhaving parkeren en handhaving milieu.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Opzet handhavingsbeleid gemaakt (vaststelling 2013) en uitvoering gegeven aan het handhavingprogramma.</li> <li>• Vergunningen op reguliere wijze uitgevoerd. Daarnaast ingezet op procesverbetering, waardoor kwaliteit en doorlooptijd verbeteren.</li> <li>• Daadwerkelijk inzet van toezicht en handhaving: gastheerschap, toezicht in centrum op o.a. terrassen, uitstallingen, fietsers in het voetgangersgebied.</li> <li>• Intensieve samenwerking tussen politie en toezicht en handhaving.</li> </ul>
Een effectieve en efficiënte aanpak van multiprobleemgezinnen.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Aanpak multiprobleemgezinnen</li> <li>• De keten rond het NOG Veiligerhuis, Centrum voor Jeugd en Gezin, Meldpunt Multiprobleemsituaties en Het Plein beter op elkaar afstemmen.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Deelnemen aan en uitvoeren van het actieprogramma Gelders Netwerk multiprobleemhuishoudens van de provincie Gelderland.</li> <li>• Een projectleider aangetrokken die een analyse maakt</li> </ul>

Wat wilden we bereiken?	Wat gingen we daarvoor doen? ( <i>cursief is accent 2012/nieuw beleid</i> )	Wat was het resultaat?
		van de huidige structuur (ketens) en verbetervoorstellen formuleert. Transitie jeugdzorg, AWBZ, passend onderwijs en Participatiewet en ook het actieprogramma van de provincie worden daarbij betrokken. Rapport verschijnt in april 2013.

### Indicatoren

Openbare Orde en Veiligheid	2007	2008	2009	2010	2011
aandeel dat zich nooit onveilig voelt	74%		77%		--
aandeel slachtoffers algemeen	43%		41%		--
aandeel dat aangifte heeft gedaan van een delict bij de politie	28%		32%		--
aantal uitrukken brandweer Zutphen	617	567	546		--
aantal multiprobleemgezinnen					--
aantal prio 1 meldingen binnen wettelijke norm					76%

**Wat heeft het gekost?**

**Lasten en Baten programma 3 Openbare orde en veiligheid** *(bedragen in duizenden euro's)*

product omschrijving	Rekening 2011	Raming 2012 primitief	Raming 2012 na wijziging	Rekening 2012	Saldo	V / N
<b>LASTEN</b>						
120 Brandweer	3.199	3.083	3.160	3.156	4	V
140 Openbare orde / veiligheid	3.251	2.367	2.940	2.904	36	V
<b>Totaal lasten</b>	<b>6.450</b>	<b>5.450</b>	<b>6.100</b>	<b>6.060</b>	<b>40</b>	<b>V</b>
<b>BATEN</b>						
120 Brandweer	136	42	56	111	55-	V
140 Openbare orde / veiligheid	484	107	259	251	8	N
<b>Totaal baten</b>	<b>620</b>	<b>149</b>	<b>315</b>	<b>362</b>	<b>47-</b>	<b>V</b>
<b>Resultaat vóór bestemming</b>	<b>5.830</b>	<b>5.301</b>	<b>5.785</b>	<b>5.698</b>	<b>87</b>	<b>V</b>
toevoegingen aan reserves	321	241	256	256	-	N
onttrekkingen aan reserves	231	243	253	239	14	N
<b>Resultaat na bestemming</b>	<b>5.920</b>	<b>5.299</b>	<b>5.788</b>	<b>5.715</b>	<b>73</b>	<b>V</b>

## **Thema Welzijn en Cultuur**





## Thema Welzijn en Cultuur

### Strategische doelen

- Het bevorderen van gezondheid, welzijn en maatschappelijke participatie van inwoners met extra aandacht voor risicogroepen en kwetsbare buurten/wijken.
- Het bevorderen van maatschappelijke participatie met extra aandacht voor jeugd en jongeren.
- Het bevorderen van sportdeelname in het belang van welzijn en gezondheid.
- De lokale en regionale positie versterken door behoud en stimulering van het cultuurhistorisch erfgoed en het bevorderen van het kunst- en cultuurklimaat.

### 3.1.9 Programma 9. Sport

Wat wilden we bereiken?	Wat gingen we daarvoor doen? (cursief is accent 2012/nieuw beleid)	Wat was het resultaat?
Voldoende deelname aan sport	<p>We blijven de reguliere activiteiten uitvoeren:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Faciliterende rol bij verhuur ruimtes.</li> <li>• Aanvragen gemeentegarantie sportvoorzieningen.</li> <li>• Aanspreekpunt regionale samenwerking</li> <li>• Deelname Olympisch plan</li> <li>• Onderhoud sportaccommodaties</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• De sportterreinen zijn op jaarbasis verhuurd aan de verenigingen en de gymzalen zijn in totaal voor 7320 uur verhuurd.</li> <li>• In 2012 zijn 3 aanvragen voor gemeente garantie geweest te weten FC Zutphen, Be Quick en Stichting het Zuiderpark.</li> <li>• Dit is onderdeel van het reguliere werk en op basis daarvan is er op inhoud contact geweest.</li> <li>• Aan het Olympisch plan is door prioritering geen actieve uitvoering gegeven.</li> <li>• Conform de Meerjaren Onderhouds Planning (MOP) uitgevoerd.</li> </ul>
Sportaccommodaties voldoen aan de eisen van deze tijd en de bezettingsgraad is verhoogd	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>Bouwen van een nieuw zwembad in Zutphen</i></li> <li>• <i>Renoveren van het sportveld zvv de Hoven</i></li> <li>• <i>Gebruikers van buitensport accommodaties stimuleren (terugverdien systeem) tot intensiever gebruik zodra een</i></li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• De Bestuurlijke Taakgroep zwembad heeft de plannen voor een nieuw zwembad en optimalisering van het gebruik verder uitgewerkt. Op basis van de uitkomsten heeft de gemeenteraad besloten tot de bouw van een nieuw zwembad met een 2 badenconcept op het voormalig Zutphania terrein.</li> <li>• Het hoofd sportveld en de oefenhoek van de accommodatie in de Hoven zijn gerenoveerd.</li> <li>• In 2012 is met de werkgroep buitensportaccommodatie een concept huurcontract ontwikkeld waarin de huurder</li> </ul>

Wat wilden we bereiken?	Wat gingen we daarvoor doen? (cursief is accent 2012/nieuw beleid)	Wat was het resultaat?
	<p><i>bezettingsgraad lager is dan 50%. Wordt betrokken bij het ontwerp van een nieuwe tariefstructuur</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Implementeren sportaccommodaties in het beheerssysteem van Stadsbedrijven, waardoor systematisch wordt gemeld welke activiteit noodzakelijk is</li> </ul>	<p>(vereniging) meer mogelijkheden krijgt om de accommodatie voor bredere doeleinden te gebruiken.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Het beheerssysteem bij Stadsbedrijven is sinds december 2012 beschikbaar voor sport. De gegevens van de sportaccommodaties zijn bekend, maar nog niet in het systeem ingevoerd. Dit zal in 2013 plaats vinden.</li> </ul>
Laagdrempelig aanbod van sport voor jongeren en minima.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>D.m.v. de jeugdsubsidieregeling (zie programma Onderwijs, jeugd en jongeren)</i></li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Zie uitleg onder programma 10</li> </ul>
Sportverenigingen ontwikkelen zich tot meer professionele organisaties Samenwerking tussen sportverenigingen, maatschappelijke organisaties en het onderwijsveld.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>Aanpassen subsidiecriteria voor het Fonds voor de sport</i></li> <li>• Beoordelen subsidieaanvragen voor gezamenlijke evenementen binnen het kader van “fonds voor de sport”</li> <li>• Een jaarlijkse bijeenkomst organiseren tussen gemeente, sport en maatschappelijke organisaties, waarbij een thema centraal staat.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Voor 2013 en volgende jaren is een nieuwe subsidieverordening goedgekeurd met beleidsregels sport.</li> <li>• In 2012 hebben wij negen aanvragen om een bijdrage voor sportstimulering gehad, waarvan zes verzoeken zijn toegekend (dus drie afgewezen). Het restant budget € 7.313,20 wordt overgeboekt naar 2013.</li> <li>• In januari is een laatste bijeenkomst geweest in het kader van Sportlokaal Samen op basis waarvan de sportverenigingen met elkaar een gezamenlijke website gaan maken die ze in 2013 gereed willen hebben.</li> </ul>
Aanpassen tarieven sportaccommodaties	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>Ontwerpen en implementeren van een nieuwe tariefstructuur (bestuurlijke taakgroep)</i></li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Voor de sportvelden heeft het college de tarieven in juni 2012 vast gesteld. Op basis daarvan heeft de bestuurlijke taakgroep een concept huurovereenkomst ontwikkeld die in het eerste kwartaal van 2013 zal worden vastgesteld door het College. Voor de sportzalen is tot een gefaseerde invoer besloten en op 1 augustus 2012 is de 1<sup>ste</sup> verhoging ingevoerd. In 2013 respectievelijk 2014 zullen de 2<sup>de</sup> en 3<sup>de</sup> fasen van de verhogingen doorgevoerd worden.</li> </ul>

**Indicatoren**

Sport	2007	2008	2009	2010	2011
tevredenheid over sportmogelijkheden	64%		72%		
aandeel 65+ dat voldoet aan beweegnorm				62%	
aandeel kinderen dat lid is van sportclub/-vereniging			69%		
aandeel kinderen dat gemiddeld of vaker buiten speelt			82%		

**Wat heeft het gekost?**

**Lasten en Baten programma 9 Sport** *(bedragen in duizenden euro's)*

product omschrijving	Rekening 2011	Raming 2012 primitief	Raming 2012 na wijziging	Rekening 2012	Saldo	V / N
<b>LASTEN</b>						
530 Sport	2.533	2.258	2.539	2.440	99	V
<b>Totaal lasten</b>	<b>2.533</b>	<b>2.258</b>	<b>2.539</b>	<b>2.440</b>	<b>99</b>	<b>V</b>
<b>BATEN</b>						
530 Sport	731	807	765	688	77	N
<b>Totaal baten</b>	<b>731</b>	<b>807</b>	<b>765</b>	<b>688</b>	<b>77</b>	<b>N</b>
<b>Resultaat vóór bestemming</b>	<b>1.802</b>	<b>1.451</b>	<b>1.774</b>	<b>1.752</b>	<b>22</b>	<b>V</b>
toevoegingen aan reserves	280	370	370	370	-	N
onttrekkingen aan reserves	98	83	154	104	50	N
<b>Resultaat na bestemming</b>	<b>1.984</b>	<b>1.738</b>	<b>1.990</b>	<b>2.018</b>	<b>28-</b>	<b>N</b>

### 3.1.10 Programma 10. Onderwijs, Jeugd en Jongeren

Wat wilden we bereiken?	Wat gingen we daarvoor doen? (cursief is accent 2012/nieuw beleid)	Wat was het resultaat?
<ul style="list-style-type: none"> <li>Goede basisontwikkeling kinderen</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li><i>Ontwerpen en vaststellen van een nieuwe jeugdsubsidieregeling. Invoering in 2013.</i></li> <li>Organiseren jaarlijks overleg met partners uit het beleidsveld jeugd.</li> <li>Toeziën op voldoende openbaar onderwijs in Zutphen. Controle op de stichtingen voor openbaar onderwijs</li> <li>Wijzigen en voeren uit de verordening leerlingenvervoer.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Het budget van de jeugdsubsidieregeling (uit het kerntakenbesluit) is verdeeld over 3 kavels: sport (verlagen huurtarieven), kunst&amp;cultuur (incidentele kosten Muzehof en oprichten cultuurloket) en subsidie voor jeugdverenigingen (scouting, speeltuin en jeugdverenigingen).</li> <li>Door Het Plein is uitvoering gegeven aan de meedoenregeling. Waarvoor 683 aanvragen zijn gedaan. Met een totale uitgave van € 142.214. (waarvoor € 145.000 was begroot) De vergoeding is per gezinlid en voor sportieve, culturele en sociaal-culturele activiteiten.</li> <li>De Stuurgroep Jeugd en Onderwijs heeft in 2012 vier keer vergaderd.</li> <li>Bestuurlijk Overleg over toezicht is gevoerd met stichting Achterhoek vo en stichting Archipel over de door hen aangeleverde begroting, jaarrekening en beleid.</li> <li>De verordening Leerlingenvervoer is conform VNG advies aangepast. Het leerlingenvervoer wordt in overeenstemming met de verordening uitgevoerd op basis waarvan de bezuinigingstaakstelling van het kerntakenbesluit 2011 is gerealiseerd.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>Adequate huisvesting voor scholen</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li><i>Wijzigen verordening voorzieningen huisvesting.</i></li> <li>Uitvoeren van het onderwijshuisvestingsplan (IHP 2012)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>De verordening is gewijzigd en de normeringen 2012 worden toegepast.</li> <li>Huisvestingsplan 2012 is in uitvoering, Huisvestingprogramma 2013 is vastgesteld.</li> </ul>
De samenwerking en afstemming tussen de partners in de totale jeugdketen (van preventief tot zwaar) en het bijbehorende aanbod (vrije tijd, onderwijs, zorg,	<ul style="list-style-type: none"> <li><i>Vorbereiden ( in regionaal verband) op wetwijzigingen in de Jeugdzorg en de bijbehorende overheveling van alle Jeugdzorg van de provincie naar de gemeente en in relatie brengen met de</i></li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Lokaal werken we samen met de gemeente Lochem aan de overheveling van alle jeugdzorg naar de gemeenten per 1 januari 2015. Passend onderwijs maakt hier onderdeel van uit. Ook in regionaal verband wordt samengewerkt om de</li> </ul>

Wat wilden we bereiken?	Wat gingen we daarvoor doen? <i>(cursief is accent 2012/nieuw beleid)</i>	Wat was het resultaat?																																				
veiligheid en werk) is verbeterd.	<i>ontwikkelingen van passend onderwijs</i> <ul style="list-style-type: none"><li>Regie op doorontwikkeling van ketenaanpak binnen het CJG</li><li>Regie op samenwerking en afstemming van partners op het terrein van OGGZ, CJG, Veiligheidshuis en het Plein</li></ul>	transitie jeugd (regionaal plan van aanpak) te realiseren. <ul style="list-style-type: none"><li>Dit heeft oa gestalte gekregen in de doorontwikkeling van: ten eerste, het model coördinatie van zorg jeugd met ‘één gezin, één plan’ en ten tweede, de interne zorgteams in het primair onderwijs</li><li>De opdracht om enerzijds de bestaande samenwerking en afstemming van partners in kaart te brengen en anderzijds aanbevelingen voor beleid te formuleren is verstrekt aan een derde. De uitkomst van het onderzoek wordt verwacht in 2013.</li></ul>																																				
Voorschoolse – en onderwijsvoorzieningen sluiten in toenemende mate aan bij de vraag (niveau, kwaliteit, bereikbaarheid)	<ul style="list-style-type: none"><li><i>Ontwikkelen subsidiecriteria per kind voor Voor- en vroegschoolse educatie en beoordelen van de aanvragen</i></li><li>Organiseren van toezicht op kwaliteit van voorschoolse voorzieningen (peuterspeelzaalwerk en kinderopvang).</li><li>Bijhouden register kinderopvang en peuterspeelzaalwerk en handhaven op de kwaliteitseisen.</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>De subsidieaanvragen VVE zijn beoordeeld. De notitie VVE in Zutphen 2012-2013 is vastgesteld. Een nieuwe subsidieregeling zal in 2013 worden opgesteld.</li><li>Cijfers en aantallen inzake het toezicht op kwaliteit voorschoolse voorzieningen en het bijhouden register kinderopvang: Handhaven kwaliteitseisen:<table><tr><td colspan="2">Buitenschoolse opvang</td></tr><tr><td>Controles</td><td>: 20</td></tr><tr><td>Termijn voor herstel</td><td>: 1</td></tr><tr><td>Aankondiging dwangsom</td><td>: 3</td></tr><tr><td>Dwangsom</td><td>: 0</td></tr><tr><td colspan="2">Gastouderbureau</td></tr><tr><td>Controles</td><td>: 6</td></tr><tr><td>Termijn voor herstel</td><td>: 1</td></tr><tr><td>Aankondiging dwangsom</td><td>: 3</td></tr><tr><td>Dwangsom</td><td>: 0</td></tr><tr><td colspan="2">Kinderdagverblijven</td></tr><tr><td>Controles</td><td>: 10</td></tr><tr><td>Termijn voor herstel</td><td>: 3</td></tr><tr><td>Aankondiging dwangsom</td><td>: 0</td></tr><tr><td>Dwangsom</td><td>: 0</td></tr><tr><td colspan="2">Peuterspeelzalen</td></tr><tr><td>Controles</td><td>: 1</td></tr><tr><td>Termijn voor herstel</td><td>: 0</td></tr></table></li></ul>	Buitenschoolse opvang		Controles	: 20	Termijn voor herstel	: 1	Aankondiging dwangsom	: 3	Dwangsom	: 0	Gastouderbureau		Controles	: 6	Termijn voor herstel	: 1	Aankondiging dwangsom	: 3	Dwangsom	: 0	Kinderdagverblijven		Controles	: 10	Termijn voor herstel	: 3	Aankondiging dwangsom	: 0	Dwangsom	: 0	Peuterspeelzalen		Controles	: 1	Termijn voor herstel	: 0
Buitenschoolse opvang																																						
Controles	: 20																																					
Termijn voor herstel	: 1																																					
Aankondiging dwangsom	: 3																																					
Dwangsom	: 0																																					
Gastouderbureau																																						
Controles	: 6																																					
Termijn voor herstel	: 1																																					
Aankondiging dwangsom	: 3																																					
Dwangsom	: 0																																					
Kinderdagverblijven																																						
Controles	: 10																																					
Termijn voor herstel	: 3																																					
Aankondiging dwangsom	: 0																																					
Dwangsom	: 0																																					
Peuterspeelzalen																																						
Controles	: 1																																					
Termijn voor herstel	: 0																																					

Wat wilden we bereiken?	Wat gingen we daarvoor doen? (cursief is accent 2012/nieuw beleid)	Wat was het resultaat?
	<ul style="list-style-type: none"> <li>Beoordelen subsidie Taalschakelvoorziening (schooljaar 2012 /2013)</li> </ul>	<p>Aankondiging dwangsom : 0 Dwangsom : 0</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>De subsidie voor de Taalschakelvoorziening is beoordeeld en voor dit schooljaar voor de laatste maal verleend.</li> </ul>
<p>Het verborgen schoolverzuim in het voortgezet onderwijs en ROC neemt af. Het aantal jongeren met een startkwalificatie neemt toe.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Uitvoering Leerplichtwet/RMC</li> <li>Continueren subsidiëring onderwijszorgcentrum (OZC)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>De scholen melden consequenter via het verzuimloket, voordat er sprake is van dreigende langdurige schooluitval. Hierdoor treden leerplichtambtenaren eerder in contact met betrokkenen waardoor verzuim zoveel mogelijk wordt voorkomen. Daardoor zijn er ten opzichte van vorig jaar minder VSV-ers(158 waarvan 101 teruggeleid naar werk of opleiding)</li> <li>De afgelopen jaren is er extra gelet op de overgangsmomenten van de ene opleiding/school naar een andere(sluitende aanpak). Het aantal jongeren met een startkwalificatie is daardoor substantieel toegenomen.</li> <li>Het OZC richt zich op ondersteuning en begeleiding van leerlingen met problemen in de leeftijd van 12- 18 jaar, die de scholen voor voortgezet onderwijs in Zutphen, Vorden (Beeckland) en Dieren (het Rhedens) bezoeken. Afgelopen schooljaar zijn 195 leerlingen geholpen door middel van een traject.</li> </ul>

## Indicatoren

Onderwijs, Jeugd en Jongeren	2007	2008	2009	2010	2011
tevredenheid over basisonderwijs in de buurt	84%		89%		
aantal plaatsen op de kinderdagverblijven			349		
aantal plaatsen op de buitenschoolse opvang			693		
aantal niet-werkende werkzoekende onder de 25 jaar	152	110	107	169	
aandeel kinderen met overgewicht			10%		
aantal voortijdige schoolverlaters	121	110			

**Wat heeft het gekost?**
**Lasten en Baten programma 10 Onderwijs, Jeugd en Jongeren** (bedragen in duizenden euro's)

product omschrijving	Rekening 2011	Raming 2012 primitief	Raming 2012 na wijziging	Rekening 2012	Saldo	V / N
<b>LASTEN</b>						
420 Onderwijsbestuur	16	16	16	16	-	N
421 Onderwijshuisvesting	6.511	5.713	5.767	5.426	341	V
422 Lokale onderwijsvoorziening	2.196	1.973	2.109	2.142	33-	N
423 Volwasseneneducatie	303	310	298	358	60-	N
511 Vormings- en ontwikkelingswerk	84	63	63	63	-	N
630 Sociaal cultureel werk	238	360	247	233	14	V
650 Kinderopvang	467	415	467	501	34-	N
<b>Totaal lasten</b>	<b>9.815</b>	<b>8.850</b>	<b>8.967</b>	<b>8.739</b>	<b>228</b>	<b>V</b>
<b>BATEN</b>						
420 Onderwijsbestuur	22	53	98	117	19-	V
421 Onderwijshuisvesting	594	432	917	645	272	N
422 Lokale onderwijsvoorziening	576	372	508	481	27	N
423 Volwasseneneducatie	302	290	277	254	23	N
511 Vormings- en ontwikkelingswerk	-	-	-	-	-	N
630 Sociaal cultureel werk	-	-	-	-	-	N
650 Kinderopvang	-	-	-	-	-	N
<b>Totaal baten</b>	<b>1.494</b>	<b>1.147</b>	<b>1.800</b>	<b>1.497</b>	<b>303</b>	<b>N</b>
<b>Resultaat vóór bestemming</b>	<b>8.321</b>	<b>7.703</b>	<b>7.167</b>	<b>7.242</b>	<b>75-</b>	<b>N</b>
toevoegingen aan reserves	3.946	577	1.042	1.096	54-	N
onttrekkingen aan reserves	5.039	477	466	432	34	N
<b>Resultaat na bestemming</b>	<b>7.228</b>	<b>7.803</b>	<b>7.743</b>	<b>7.906</b>	<b>163-</b>	<b>N</b>



### 3.1.11 Programma 11. Kunst en Cultuur

Wat wilden we bereiken?	Wat gingen we daarvoor doen? (cursief is accent 2012/nieuw beleid)	Wat was het resultaat?
De kunst in de openbare ruimte blijft op peil qua beheer en behoud.	<ul style="list-style-type: none"> <li><i>Budget beschikbaar stellen voor onderhoud en beheer van kunst in de openbare ruimte</i></li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Er is in 2012 geen budget beschikbaar gesteld. Er is 1 kunstwerk vernield en dat zal worden hersteld een ander kunstwerk is aan ernstige slijtage onderhevig en moet worden verwijderd. In de gemeente Zutphen staan 71 kunstwerken in de openbare ruimte, waarvan er 46 eigendom zijn van de Gemeente Zutphen. De gemeente stimuleert de andere eigenaren om de werken in goede staat te behouden, omdat zij mede het gezicht van Zutphen bepalen.</li> </ul>
De relatie met de gesubsidieerde grote organisaties voor kunst- en cultuur is verankerd op basis van duidelijke en heldere criteria en (meerjaren) afspraken.	<ul style="list-style-type: none"> <li>Afstemmen en samenwerken met bijvoorbeeld het Zudocku (Zutphens Directie Overleg Cultuur en Kunst).</li> <li>Meerjarenafspraken maken met de grote gesubsidieerde organisaties voor kunst en cultuur</li> <li>Sturen op prestaties via het instrument van subsidieverlening aan de organisaties voor kunst en cultuur</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Portefeuillehouder heeft in 2012 diverse gesprekken met ZUDOCKU gevoerd.</li> <li>Met Graafschap Bibliotheken is op 1 oktober 2012 een convenant 2012-2015 afgesloten (samen met gemeente Lochem). Met Hanzehof en Muzehof staan de eerste oriënterende gesprekken gepland voor voorjaar 2013. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan aanbevelingen in een recent rapport van BMC.</li> <li>Aan Luxor filmtheater is een meerjarige subsidie verleend. Het digitaliseringsproject filmvertoning is gehonoreerd met een incidentele subsidie. Aan Berkelstroom is subsidie verleend onder voorwaarden, dat er een Luisteronderzoek wordt uitgevoerd en een verslag PBO (inclusief ICE-norm om toereikend media aanbod te kunnen bepalen) wordt overgelegd.</li> </ul>
Versterkt klimaat voor kunst- en cultuur en meer beleving van kunst- en cultuur.  Initiatieven op het gebied van kunst en cultuur worden gestimuleerd.	<ul style="list-style-type: none"> <li><i>Ontwikkelen een nieuwe subsidieregeling voor incidentele culturele initiatieven</i></li> <li><i>Ontwikkelen van een nieuwe jeugdsubsidieregeling (zie ook programma Onderwijs, jeugd en jongeren) en</i></li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Subsidieregeling incidentele kunst en cultuur is gerealiseerd via projectgroep Subsidies. Ingegaan per 1 januari 2013.</li> <li>Zie uitleg onder programma 10.</li> </ul>

Wat wilden we bereiken?	Wat gingen we daarvoor doen? (cursief is accent 2012/nieuw beleid)	Wat was het resultaat?
<p>Kunst en cultuur blijven bereikbaar voor minima en jeugd.</p>	<p><i>uitbreiden de huidige meedoenregeling voor minima (zie programma Sociale zaken)</i></p>	
<p>Het behoud, beheer en de registratie van de museale collecties voldoet aan de eisen.</p> <p>Waardering voor de cultuurhistorische waarden van de gemeente.</p> <p>De belangstelling voor de cultuurhistorische waarde van de gemeente blijft op peil en de cultuurhistorische kwaliteiten krijgen nadrukkelijk aandacht bij ruimtelijke plannen.</p> <p>Het aantal monumentale panden blijft minimaal gelijk.</p> <p>Het beheer en de bescherming van het archeologisch bodemarchief voldoet aan de zorgplicht.</p> <p>De herkenbaarheid en het publieksbereik van de Musea Zutphen en het Regionale Archief Zutphen (RAZ) blijven behouden en krijgen een impuls.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>Ontwikkelen van het plan Broederenklooster waar de functies van Bibliotheek, Musea, Archief en Archeologie op een aantrekkelijke wijze worden gebundeld en aangeboden</i></li> <li>• Musea beheren hun collectie op voorgeschreven wijze</li> <li>• Uitvoeren Wet op de archeologische monumentenzorg en de verordening</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• In 2012 is er een plan voor het Broederenklooster ontwikkeld en ter besluitvorming aan de raad voorgelegd. Op 17 december 2012 heeft de raad besloten om het plan aan te passen en heeft zij het college een aantal kaderstellende uitgangspunten meegegeven voor de verdere ontwikkeling en realisatie van het project Broederenklooster in 2013.</li> <li>• Conform uitgevoerd.</li> <li>• De werkwijze Bouwhistorie is vastgesteld en er is onderzoek gedaan naar ongeveer 25 panden.</li> <li>• Er zijn 10 opgravingen uitgevoerd in de gemeente Zutphen en 2 in de gemeente Doesburg.</li> <li>• Er zijn 6 ZAP-rapporten (en 1 DAP-rapport) gepubliceerd, voorts zijn 2 korte rapportages verschenen.</li> <li>• De archeologieverordening (onderdeel monumentenverordening) is vrijwel afgerond maar nog niet van kracht.</li> <li>• Alle in 2012 gemaakte bestemmingsplannen zijn ‘archeologievriendelijk’ gemaakt.</li> <li>• Alle aanvragen omgevingsvergunning zijn getoetst op archeologische consequenties.</li> <li>• Er is verder gewerkt aan de grootschalige uitwerking van de opgravingen op en rond het plein ’s-Gravenhof (Odysseeproject/promotieonderzoek Groothedde).</li> <li>• De uitgangspunten voor monumentenzorg en duurzame monumenten zijn ontwikkeld. Er is nieuw monumentenbeleid geformuleerd (Erfgoedagenda) dat in het eerste kwartaal van 2013 kan worden vastgesteld door de gemeenteraad.</li> <li>• In september 2012 is de Open Monumentendag</li> </ul>

Wat wilden we bereiken?	Wat gingen we daarvoor doen? (cursief is accent 2012/nieuw beleid)	Wat was het resultaat?
	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Organiseren één Open Monumentendag</li> <li>• Subsidieren molens</li> <li>• We houden het Regionaal Erfgoedcentrum van Zutphen en de aangesloten gemeenten, conform wet- en regelgeving in goede, geordende en toegankelijke staat</li> <li>• Opstellen Cultuurhistorische waardenkaart</li> <li>• Mogelijkheden regionalisering van archeologisch monumentenzorg onderzoeken</li> <li>• Samenwerken in OGAO verband (=samenwerking Oost Gelderse Archiefdiensten)</li> </ul>	<p>georganiseerd. Op 23 november is de vergadering van de Federatie Grote Monumentengemeenten georganiseerd in Zutphen met als thema duurzaamheid.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• De twee molens hebben € 3.900 aan subsidie voor onderhoud en restauratie ontvangen.</li> <li>• De waardering voor de cultuurhistorische waarden in Zutphen komt tot uitdrukking door het bouwhistorisch onderzoek naar de Berkelruïne, de ontvangen subsidie voor de Joodse Begraafplaats. Samen met het Wijnhuisfonds zijn twee nieuwsbrieven gemaakt: Zutphense Pracht.</li> <li>• Er is een samenwerkingsverband opgezet met de gemeente Doesburg over Bouwhistorie.</li> <li>• Regionalisering archeologie: De gemeentelijke dienst zal de RUD met haar expertise faciliteren. Er is een nieuw samenwerkingscontract met de gemeente Doesburg. In toenemende mate worden opdrachten voor de gemeente Doetinchem uitgevoerd. In Bronckhorst is een directievoering over een opgraving uitgevoerd.</li> </ul>
Een aantrekkelijk en gevarieerd evenementenaanbod voor zowel toeristen als inwoners.	<i>Ontwikkelen kwaliteitscriteria in relatie tot het evenementenvergunningenbeleid</i>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Geen gegevens ontvangen</li> </ul>

## Indicatoren

Kunst en Cultuur	2007	2008	2009	2010	2011
aantal leden bibliotheek		14.000	13.500	13.700	
Aantal bezoekers bibliotheek				300.000	
aantal bezoekers theater- en congrescentrum de Hanzehof		84.500	79.200	72.600	
aantal bezoekers Zutphense Musea		21.700	28.000	28.900	
aantal bezoeken Regionaal Archief Zutphen (RAZ)		2.400	2.600		

**Wat heeft het gekost?**
**Lasten en Baten programma 11 Kunst en Cultuur** *(bedragen in duizenden euro's)*

product omschrijving	Rekening 2011	Raming 2012 primitief	Raming 2012 na wijziging	Rekening 2012	Saldo	V / N
<b>LASTEN</b>						
540 Kunst	123	39	39	34	5	V
541 Musea	1.299	1.085	1.152	1.211	59-	N
543 Archief	844	836	859	831	28	V
544 Monumenten	691	444	444	403	41	V
545 Archeologie	545	444	444	443	1	V
550 Cultuur	3.971	3.890	4.026	4.010	16	V
<b>Totaal lasten</b>	<b>7.473</b>	<b>6.738</b>	<b>6.964</b>	<b>6.932</b>	<b>32</b>	<b>V</b>
<b>BATEN</b>						
540 Kunst	24	-	-	-	-	N
541 Musea	82	34	91	128	37-	V
543 Archief	235	181	164	190	26-	V
544 Monumenten	148	1	1	3	2-	V
545 Archeologie	270	218	218	191	27	N
550 Cultuur	381	370	410	410	-	N
<b>Totaal baten</b>	<b>1.140</b>	<b>804</b>	<b>884</b>	<b>922</b>	<b>38-</b>	<b>V</b>
<b>Resultaat vóór bestemming</b>	<b>6.333</b>	<b>5.934</b>	<b>6.080</b>	<b>6.010</b>	<b>70</b>	<b>V</b>
toevoegingen aan reserves	85	83	100	120	20-	N
onttrekkingen aan reserves	310	209	287	283	4	N
<b>Resultaat na bestemming</b>	<b>6.108</b>	<b>5.808</b>	<b>5.893</b>	<b>5.847</b>	<b>46</b>	<b>V</b>

### 3.1.12 Programma 12. Welzijn en Gezondheidszorg

Wat wilden we bereiken?	Wat gingen we daarvoor doen? (cursief is accent 2012/nieuw beleid)	Wat was het resultaat?
<p>Zelforganiserend vermogen bij de burger, leefbaarheid en sociale samenhang in de wijken.</p> <p>Maatschappelijke participatie.</p> <p>Minder eenzaamheid onder ouderen.</p> <p>Initiatief van zelfredzame burgers, particulieren en vrijwilligers.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>Ontwikkelen nieuwe regeling voor kleine subsidies aan organisaties die directe hulp bieden</i></li> <li>• Formaliseren de Nota Sociaal Beleidskader</li> <li>• Subsidie verlenen aan St. Perspectief en overige maatschappelijke organisaties op het terrein van welzijn en zorg; inclusief prestatieafspraken</li> <li>• Uitvoeren wijkgebonden sociale projecten in de kwetsbare buurten en wijken (zie ook programma Wijkontwikkeling)</li> <li>• Uitvoeren actiepunten uit notitie Mantelzorg</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• De subsidieregeling maatschappelijke dienstverlening is in 2012 ontworpen en vastgesteld en zal op 1 januari 2013 in werking treden.</li> <li>• De nota sociaal beleidskader is door de raad vastgesteld op 13 februari 2012.</li> <li>• Het traject opdrachtgeverschap met St. Perspectief heeft geleid tot concept documenten mbt vraag, aanbod en rekenschap. Visiedocument is eind december 2012 vastgesteld door het college.</li> <li>• Verschillende wijkgebonden sociale projecten zijn onder GSO3 gestart en formeel beëindigd op 31-12-2011. Enkele projecten liepen af in 2012. Een aantal projecten is gestopt, een aantal is ingebed in het reguliere werk en een gedeelte is voortgezet onder GSO4.</li> <li>• Er is geen notitie mantelzorg. Eventuele vragen worden op dit terrein worden ad hoc afgedaan.</li> </ul>
<p>Bijdragen aan een goede gezondheidssituatie van de bevolking en de verschillen tussen de bevolkingsgroepen verkleinen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Actualiseren de nota Lokaal Gezondheidsbeleid (op grond van de wet Publieke gezondheid) en de daaruit voortvloeiende (preventieve) taken</li> <li>• Faciliteren en monitoren van preventieve basistaak van de GGD</li> <li>• Deelnemen aan het project alcoholmatiging jeugd</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• De nota Lokaal gezondheidsbeleid is nog in voorbereiding en zal in 2013 worden afgerond.</li> <li>• GGD heeft in 2012 uitvoering gegeven aan de basistaken op grond van de wet publieke gezondheid. Faciliteren en monitoren gebeurt via subsidieverlening en goedkeuring van de begroting en jaarrekening.</li> <li>• Het project alcoholmatiging is in 2012 voortgezet; o.a. cursus voor horecamedewerkers, voorlichting aan ouders, acties voor jongeren via school en in vrije tijd</li> </ul>
<p>Ketensamenwerking, met name voor de jeugd.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>Voorbereiden ( in regionaal verband) op overheveling in de AWBZ-begeleidingszorg naar de gemeente</i></li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Projectorganisatie is gestart. Voorbereiding loopt.</li> </ul>

Wat wilden we bereiken?	Wat gingen we daarvoor doen? (cursief is accent 2012/nieuw beleid)	Wat was het resultaat?
<p>Voldoende aandacht voor risicogroepen en kwetsbare doelgroepen.</p> <p>Een sluitend sociaal vangnet voor de risicogroepen en kwetsbare doelgroepen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>Inkopen wettelijke verplichte onderdelen van begeleiding</i></li> <li>• <i>Mogelijkheid van juridische ondersteuning aan vluchtelingen onderzoeken via Juridisch Loket</i></li> <li>• Doorontwikkelen Centrum voor Jeugd en Gezin</li> <li>• Uitvoeren van het convenant Multi-probleemsituaties en faciliteren van het Meldpunt Multiprobleemsituaties (zie ook programma Openbare Orde en Veiligheid uit het Thema Bestuur)</li> <li>• Subsidiëren van de coördinatie hulpverlening en Regionaal Steunpunt Huiselijk Geweld</li> <li>• Subsidiëren van het (wettelijk verplichte) meldpunt discriminatie</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Aanbesteding Huishoudelijke Hulp is afgerond. Contract gaat in op 1 maart 2013.</li> <li>• Het onderzoeksresultaat is dat verblijfsrechtelijke kwesties door Vluchtelingenwerk in behandeling blijven.</li> <li>• De voorbereidingen voor de ontwikkeling van een Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) in Zutphen zijn gestart in 2009. Vertegenwoordigers van onder andere onderwijs, jeugd(gezondheids)zorg, welzijn, politie, kinderopvang en ook ouders zijn op verschillende manieren betrokken bij de vormgeving ervan. Dit heeft geleid tot ondertekening van de samenwerkingsovereenkomst CJG met onze kernpartners in februari 2012. In de gemeente Zutphen hebben we de landelijke richtlijnen vertaald naar het CJG in Zutphen. Het CJG Zutphen bestaat uit 5 onderdelen: nl. 1. Laagdrempelig inlooppunt CJG voor ouders en jongeren, 2.Een virtueel CJG, 3. Dienstverlening op de vindplaatsen, 4. Samenwerking op casusniveau en 5. Sluitende aanpak jeugd.</li> <li>• Uitvoering is gegeven aan het convenant multiprobleemsituaties; samenwerking GGD, GGNet, Dimence, Tactus, Perspectief Zutphen, MEE, Het Plein, Ieder1, Bureau Jeugdzorg, politie en gemeente. (Cijfers 2012 nog niet beschikbaar; ter indicatie: in 2011 zijn 190 situaties van multiproblematiek besproken, waarvan circa 50 gezinnen).</li> <li>• Aantal meldingen Steunpunt huiselijk geweld: 275, aantal complexe zaken: 13, aantal huisverboden op grond van de wet tijdelijk huisverbod: 9.</li> <li>• Het Meldpunt discriminatie heeft subsidie ontvangen en daarvoor de wettelijke taken van meldingen, ondersteuning en registratie uitgevoerd. Geregistreerde klachten: 11 Uitkomst klachtbehandeling: 8 x advies/informatie, 3 x eigen onderzoek</li> </ul>

Wat wilden we bereiken?	Wat gingen we daarvoor doen? <i>(cursief is accent 2012/nieuw beleid)</i>	Wat was het resultaat?
	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Uitvoeren wet Inburgering (door het Plein) en huisvesten van statushouders volgens wettelijke taakstelling</li> <li>• Subsidiëren dagopvang voor verslaafden</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Inzake de huisvesting statushouders heeft de gemeente in 2012 voldaan aan de opgelegde taakstelling.</li> <li>• De dagopvang verslaafden 5 dagen per week gedurende 5 uur geopend en heeft 53 bezoekers, gemiddeld 19 bezoekers per dag.</li> </ul>
Een goede Wmo -dienstverlening bij het verstrekken van voorzieningen aan gehandicapten en chronisch zieken (huishoudelijke verzorging, vervoersvoorzieningen, woningaanpassingen en rolstoelen).	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>We onderzoeken de haalbaarheid van een andere en goedkopere organisatie van de huishoudelijke zorg om te komen tot de bezuinigingstaakstelling</i></li> <li>• Evalueren pilot ‘Wmo-kanteling’, met name de standaard huisbezoeken bij een eerste aanvraag</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• De werkwijze van het Wmo-team van Het Plein is structureel aangepast. Het “keukentafelgesprek” is vast onderdeel van de indicatiepraktijk.</li> </ul>

## Indicatoren

Welzijn en Gezondheidszorg	2007	2008	2009	2010	2011
tevredenheid over voorzieningen ouderen	37%		42%		
aandeel dat vrijwilligerswerk verricht	32%		31%		
aandeel 65+ dat sociaal eenzaam is			47%		
rapportcijfer WMO-cliënten over laatste aanvraagprocedure		7,4	7,9	7,3	7,7
aantal toegekende WMO-voorzieningen (v.a. 2009 incl. herindicaties)		1.391	1.701	2.056	

**Wat heeft het gekost?**
**Lasten en baten programma 12 Welzijn en gezondheidszorg** *(bedragen in duizenden euro 's)*

product omschrijving	Rekening 2011	Raming 2012 primitief	Raming 2012 na wijziging	Rekening 2012	Saldo	V / N
<b>LASTEN</b>						
620 Maatschappelijke zorg	10.575	10.019	9.554	9.103	451	V
631 Sociaal cultureel werk	1.579	1.576	1.550	1.553	3-	N
710 Volksgezondheid	2.953	2.211	2.567	2.429	138	V
<b>Totaal lasten</b>	<b>15.107</b>	<b>13.806</b>	<b>13.671</b>	<b>13.085</b>	<b>586</b>	<b>V</b>
<b>BATEN</b>						
620 Maatschappelijke zorg	1.615	1.020	798	917	119-	V
631 Sociaal cultureel werk	15	-	8	14	6-	V
710 Volksgezondheid	2.012	-	114	169	55-	V
<b>Totaal baten</b>	<b>3.642</b>	<b>1.020</b>	<b>920</b>	<b>1.100</b>	<b>180-</b>	<b>V</b>
<b>Resultaat vóór bestemming</b>	<b>11.465</b>	<b>12.786</b>	<b>12.751</b>	<b>11.985</b>	<b>766</b>	<b>V</b>
toevoegingen aan reserves	1.391	-	3.892	4.431	539-	N
onttrekkingen aan reserves	1.056	441	4.397	4.218	179	N
<b>Resultaat na bestemming</b>	<b>11.800</b>	<b>12.345</b>	<b>12.246</b>	<b>12.198</b>	<b>48</b>	<b>V</b>



# Thema Fysiek



## Thema Fysiek

### Strategische doelen:

- Versterking van Zutphen door een adequate infrastructuur, gekoppeld aan de positie in de regio, voor alle soorten verkeersdeelnemers om goed te kunnen wonen, werken en recreëren in een leefbare gemeente.
- Het behouden en versterken van een duurzame openbare ruimte, waarin het prettig en veilig wonen, werken en recreëren is.
- Het versterken van duurzame ontwikkeling en het verbeteren van de kwaliteit van de leefomgeving.
- Het regisseren van de ruimtelijke ontwikkeling, gericht op het tot stand brengen en in stand houden van kwalitatief goede en aantrekkelijke woon, werk- en verblijfsgebieden.

### 3.1.4 Programma 4. Verkeer en Vervoer

Wat wilden we bereiken?	Wat gingen we daarvoor doen? (cursief is accent 2012/nieuw beleid)	Wat was het resultaat?
<p>Een goede bereikbaarheid en toegankelijkheid van de gemeente voor alle soorten verkeer.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Verkeerskundige adviezen in brede zin, waaronder die voor N348</li> <li>• Werkzaamheden op het gebied van havens en kaden waaronder het innen van havengelden</li> <li>• Actief bijdragen aan ontwikkelen van de A1-zone (MIRT-overleg).</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Zowel bij de voorbereiding als tijdens de uitvoering van de verschillende reconstructies zoals Van der Capellenlaan-Deventerweg, Emmerikseweg als N348 is de belangen van verkeersveiligheid en -afwikkeling optimaal behartigd. Daarnaast heeft de verkeerstechnische inbreng een soepel verloop van diverse evenementen tot gevolg gehad.</li> <li>• De havengelden zijn marktconform aangepast in de legesverordening en bekrachtigd door uw raad. In 2012 zijn de eerste stappen gezet om te kijken of we inkomsten kunnen genereren uit het afnemen van water door de aanmerende schippers.</li> <li>• In regionaal overleg wordt een gezamenlijk standpunt ten aanzien van de A1 in het overleg met de minster ingebracht. Bovendien wordt voor een regionale bijdrage aan het project gespaard via de BDU.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Het hoofdwegennet is optimaal afgestemd op het omliggende wegennet, zorgt voor een goede doorstroming, belast het milieu minimaal en is herkenbaar voor de gebruiker</li> </ul>	<p><i>Gemeentelijk wegennet afstemmen op de nieuwe N348</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>Van der Capellenlaan/ Industrieweg</i></li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• In samenspraak met een klankbordgroep en de buurt is een ontwerp tot stand gekomen voor herinrichting van de Van der Capellenlaan tot een 30 km/h gebied. Hierbij is de verkeersrelatie van en naar de Industrieweg voor gemotoriseerd verkeer komen te vervallen zodat optimaal van de rondweg gebruik wordt gemaakt.</li> </ul>

Wat wilden we bereiken?	Wat gingen we daarvoor doen? (cursief is accent 2012/nieuw beleid)	Wat was het resultaat?
	<ul style="list-style-type: none"> <li><i>noordelijk deel Deventerweg</i></li> <li><i>Voorsterallee</i></li> </ul>	<p>Het bestek wordt medio 2013 aanbesteed zodat er in de tweede helft van 2013 met het werk kan worden gestart. De verwachte uitvoeringsduur is ongeveer ¾ jaar. De voormalige provinciale weg wordt in eigendom en beheer overgenomen en toegevoegd aan het gemeentelijk wegennet.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Het noordelijk deel van de Deventerweg is toegevoegd aan het plan voor de herinrichting van de Van der Capellenlaan. De weg wordt heringericht tot een 50 km/h straat. Hiermee wordt aansluiting gevonden met de herinrichting van de Zutphensestraat door Eefde. Ook dit deel van de voormalige provinciale weg wordt eigendom van de gemeente. De uitvoering van de herinrichting loopt mee met die van de herinrichting van de Van der Capellenlaan.</li> <li>Het project reconstructie Voorsterallee bevindt zich in de ontwerpfase. Er is een klankbordgroep van bewoners opgericht die al een eerste overleg hebben gehad. De realisatie zal plaatsvinden tweede helft 2013.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>De bruggen, viaducten en andere civieltechnische kunstwerken zijn functioneel en veilig.</li> </ul>	<i>Opstellen Beheersplan Civieltechnische Kunstwerken (BCK)</i>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Het doel van het BCK is om op een efficiënte manier de middelen in te zetten voor het onderhoud van de civieltechnische kunstwerken. Met het opstellen van het BCK is het totale overzicht van de staat van het beheer en onderhoud weer in beeld gebracht. Het groot onderhoud dat uitgevoerd is aan de Coehoornsingelbrug, Julianabrug en de Weerdslog is afgerond. Regulier klein onderhoud is ook gepleegd aan de Oude IJsselbrug. Het contract voor de inspectiewagen is op de markt gebracht. De aanbesteding vindt in het eerste kwartaal 2013 plaats. Het opwaarderen van de fietstunnel Den Elterweg is afgerond.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>Het gebruik van de fiets blijft minimaal op hetzelfde niveau als in 2011.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Aanleg van de Rode Loper Emmerikseweg</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>In de ontwerpfase van de Rode Loper heeft er afstemming plaatsgevonden met de aanwonenden. Het Definitief ontwerp is vastgesteld door het college. De aanbesteding vindt plaats in het eerste kwartaal van 2013 en daarna zal opdracht verstrekt worden aan de economisch meest voordelige inschrijver (EMVI). De uitvoering vindt plaats in het 2 de kw. van 2013.</li> </ul>

Wat wilden we bereiken?	Wat gingen we daarvoor doen? (cursief is accent 2012/nieuw beleid)	Wat was het resultaat?
	<ul style="list-style-type: none"> <li><i>Veilige fietsverbinding N314/ Revelhorst gemeente participeert in voorbereiding</i></li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>De veilige fietsverbinding tussen Revelhorst en Baak (oostelijk van N 314) is in opdracht van de provincie Gelderland gerealiseerd</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>De gemeente zet zich maximaal in voor het best mogelijke openbaar vervoer; de gemeente heeft hier primair een procesrol richting de verantwoordelijke instanties.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li><i>Aanbesteding regiotaxi</i></li> <li>Anticiperen op ontwikkelingen rondom goederen- en personenvervoer per spoor</li> <li>Vertegenwoordiging in Projectgroep Regiotaxi</li> <li>Overleg/afstemming met overig Openbaar vervoer</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Aanbesteding door de provincie heeft in 2012 plaatsgevonden. Nieuwe vervoerder en nieuw callcentrum zijn per 1 januari 2013 van start gegaan.</li> <li>Het door het landsdeel-oost en de gemeente ingediende commentaar op de Nota reikwijdte en detailniveau is meegenomen in de MER, 1<sup>e</sup> fase.</li> <li>Er is veel extra tijd gestoken in de aanbestedingsprocedure naast de gewone vertegenwoordiging in het kader van de ontwikkeling en uitvoering van de regiotaxi. Zutphen vertegenwoordigt de Gelderse regio Stedendriehoek-gemeenten in project- en adviesgroep.</li> <li>In overleg met de Beverbuscommissie is contact gelegd met de provincie over mogelijke herziening van de lijnvoering van de bussen in Zutphen om het verdwijnen van de Beverbus te compenseren. Bovendien wordt bekeken of op andere wijze in de behoefte kan worden voorzien. Resultaat daarvan is te verwachten tegen de zomer 2013.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>Vanaf 2013 zorgt het geactualiseerde parkeerbeleid voor voldoende parkeermogelijkheden, een goede spreiding van de parkeervoorzieningen, een goede aansluiting op hoofdwegenet en een goede aansluiting op looproutes.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li><i>Implementeren nieuw Parkeerbeleid</i></li> <li>Werkzaamheden op het gebied van parkeren (verlenen parkeervergunningen, toezicht en handhaving parkeren, innen parkeergelden</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>De nieuwe parkeernota is in oktober 2012 door de raad vastgesteld.</li> <li>Alle parkeerautomaten zijn aangesloten op het Parkfolio Hostingsysteem.</li> <li>Een tariefswijziging wordt doorgevoerd m.i.v. 14-1-2013 Verder zijn voorbereidingen getroffen voor het invoeren van betaald parkeren op de Houtwal, achter het politiebureau. Ook is een start gemaakt voor de invoering van “belparkeren” m.i.v. 2 april 2013</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>Per 2013 is er een intentieovereenkomst Stedelijke Distributie voor de regio Stedendriehoek</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Intentieovereenkomst Stedelijke Distributie in Stedendriehoek/verband</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Er is een vastgesteld uitvoeringsplan voor de jaren 2012 tot en met 2016. Geen budget in financiële zin maar wel inzet ambtelijke uren om het uitvoeringsplan uit te werken.</li> </ul>

## Indicatoren

Verkeer en Vervoer	2007	2008	2009	2010	2011
aantal treinreizigers Zutphen (in- en uitstappers op een gemiddelde werkdag)	11.162	11.335	11.768	11.492	
tevredenheid over openbaar vervoer	56%		62%		
aandeel dat tevreden is over parkeergelegenheid	55%		57%		
aantal verkeersslachtoffers	85	70	63		
gemiddelde bezetting busreizigers van en naar Zutphen	1.963	2.072	2.175	2.387	

**Wat heeft het gekost?**
**Lasten en baten programma 4 Verkeer en vervoer (bedragen in duizenden euro's)**

product omschrijving	Rekening 2011	Raming 2012 primitief	Raming 2012 na wijziging	Rekening 2012	Saldo	V / N
<b>LASTEN</b>						
211 Verkeer	1.079	1.160	3.327	3.311	16	V
213 Openbaar vervoer	167	188	315	326	11-	N
214 Parkeren	664	677	701	715	14-	N
222 Havens en kaden	237	358	408	447	39-	N
<b>Totaal lasten</b>	<b>2.147</b>	<b>2.383</b>	<b>4.751</b>	<b>4.799</b>	<b>48-</b>	<b>N</b>
<b>BATEN</b>						
211 Verkeer	55	5	26	39	13-	V
213 Openbaar vervoer	4	4	4	7	3-	V
214 Parkeren	1.933	1.943	1.943	1.918	25	N
222 Havens en kaden	18	4	4	18	14-	V
<b>Totaal baten</b>	<b>2.010</b>	<b>1.956</b>	<b>1.977</b>	<b>1.982</b>	<b>5-</b>	<b>V</b>
<b>Resultaat vóór bestemming</b>	<b>137</b>	<b>427</b>	<b>2.774</b>	<b>2.817</b>	<b>43-</b>	<b>N</b>
toevoegingen aan reserves	-	100	100	100	-	N
onttrekkingen aan reserves	23	-	21	9	12	N
<b>Resultaat na bestemming</b>	<b>114</b>	<b>527</b>	<b>2.853</b>	<b>2.908</b>	<b>55-</b>	<b>N</b>

### 3.1.5 Programma 5. Beheer Openbare Ruimte

Wat wilden we bereiken?	Wat gingen we daarvoor doen? (cursief is accent 2012/nieuw beleid)	Wat was het resultaat?
<p>Een veilige, goed functionerende en aantrekkelijke woon-, werk- en leefomgeving.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>Opstellen en toepassen van volgende sturingsinstrumenten t.b.v. implementatiemaatregelen uit de KTD):</i> <ul style="list-style-type: none"> <li>○ <i>Beleidskader Openbare Ruimte en Technisch Handboek Openbare ruimte (AtHOR)</i></li> <li>○ <i>Integraal Beheerplan Openbare Ruimte (IBOR)</i></li> <li>○ <i>Beleidskader Openbare ruimte en IBOR opnemen in nieuw beheersysteem</i></li> <li>○ <i>Bomenverordening actualiseren en evalueren</i></li> <li>○ <i>Speelbeleid</i></li> <li>○ <i>afronding van het “Groenbeleidsplan”</i></li> </ul> </li> <li>• <i>Uitwerken bedrijfsplan voor Kaardebol (op commerciële basis met ruimte voor sociaal-maatschappelijke initiatieven)</i></li> <li>• Afronden herinrichting omgeving kiosk (IJsselkade)</li> <li>• <i>Opstellen Zutphense richtlijn voor degeneratiekosten nutsbedrijven</i></li> <li>• Vergunningen aan nutsbedrijven</li> <li>• Inspectie en onderhoud wegennet</li> <li>• <i>Vervangen defecte beweegbare paal Zr Meyboomstraat</i></li> <li>• Onderhoud en beheer openbare ruimte</li> <li>• Uitvoeren Hondenbeleid</li> <li>• Uitvoering maatregelen uit interne memo Lust, Last en Overlast</li> <li>• Behandelen klachten en meldingen openbare ruimte</li> <li>• Gladheidbestrijding</li> <li>• Inspectie bomenbestand en uitvoeren maatregelen die daaruit voortvloeien.</li> <li>• Inspectie speelgelegenheden en uitvoeren maatregelen die daaruit voortvloeien</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Sturingsinstrumenten: <ul style="list-style-type: none"> <li>○ In 2012 zijn de verschillende onderdelen van AtHOR geactualiseerd en samengevoegd tot één handboek In februari 2013 vindt vaststelling door college plaats</li> <li>○ In het Koersdocument is een bedrag van € 20.000 opgenomen om in 2013 te starten met het opstellen van een IBOR. Zodra IBOR is opgesteld vindt er één op één vertaling naar het beheersysteem.</li> <li>○ In juni 2012 is de afstudeeropdracht met de titel “Geëvalueerde en verbeterde bomenverordening gemeente Zutphen” tot stand gekomen. In 2013 zal dit rapport gebruikt worden, samen met de Groenatlas als basis voor een beleidsnotitie waarmee de evaluatie en actualisatie van de Bomenverordening wordt afgesloten.</li> <li>○ In 2012 is een memo opgesteld waarin de onderdelen van het nieuwe Speelbeleid zijn opgenomen. Deze wordt voorjaar 2013 aan de raad ter informatie aangeboden</li> <li>○ Met de vaststelling van de Groenatlas op 17 december 2012 is het groenbeleidsplan afgerond.</li> </ul> </li> <li>• In mei 2011 heeft de gemeenteraad een pakket bezuinigingsmaatregelen vastgesteld. Eén van deze maatregelen betreft een bezuiniging op De Kaardebol. Ter uitvoering van de maatregel is op 6 oktober 2011 een projectopdracht vastgesteld door uw college. In de periode van september/oktober 2011 tot juni 2012 heeft de Bestuurlijke Taakgroep De Kaardebol (hierna: de BTG) samen met meer dan 100 verschillende mensen, organisaties, stichtingen, bedrijven en groepen gewerkt aan een nieuwe toekomst voor De Kaardebol. In de zomerperiode 2012 heeft het conceptdocument ‘Inschrijving Kaardebol’ ter inzage gelegen voor reacties. Op het stuk zijn diverse reacties ontvangen, die</li> </ul>



Wat wilden we bereiken?	Wat gingen we daarvoor doen? (cursief is accent 2012/nieuw beleid)	Wat was het resultaat?
		<p>tot aanpassingen hebben geleid. Op 9 oktober 2012 heeft uw college het document ‘Inschrijving Kaardebol’ en de inschrijvingsprocedure vastgesteld. Vervolgens heeft ook uw raad (op 19 november 2012) ingestemd met het document en de procedure.</p> <p>Van 28 november 2012 tot en met 8 januari 2013 stond de inschrijving voor exploitatie van De Kaardebol open. Er zijn zeven inschrijvingen ontvangen.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Het project IJsselkade wordt nu meegenomen in de totale herinrichting Oostelijke Oever en valt onder het Programma RidS.</li> <li>• Vanuit UNOG (Uniformiteit Nutsbedrijven Oost Gelderland) waar wij als gemeente al jaren aan conformeren ligt er een aangepast voorstel tot vergunningverlening voor alle nutsbedrijven. Hierdoor wordt de doelmatigheid bij vergunningverlening verhoogd.</li> <li>• In 2012 zijn in totaal 73 stuks vergunningen verstrekt aan de verschillende nutsbedrijven</li> <li>• Eind 2012 is de implementatie van het nieuwe beheersysteem afgerond. Voorjaar 2013 vindt er een nieuwe inspectieronde van het totale wegenareaal plaats.</li> <li>• De vervanging van de paal aan de Zr. Meijboomstraat is doorgeschoven naar 2013.</li> <li>• De afgesproken beheerniveaus zijn behaald. Door inzet van Delta detachering zijn kosten bespaard, verschillende efficiëntie maatregelen zijn doorgevoerd en blijken positief te werken. De kwaliteit van de openbare ruimte lijkt vooralsnog niet te zijn verminderd. De uitloopgebieden en banken met de prullenbanken zijn naar behoren beheerd.</li> <li>• De evaluatie van het hondenbeleid wordt in 2013 uitgevoerd.</li> <li>• Uitvoering memo “Lust, last en overlast”:  <u>Ganzen</u>  De interne richtlijn hanteert als uitgangspunt dat ganzen binnen de bebouwde kom niet worden gevangen en/of gedood, waardoor in eerste instantie de aandacht is gericht op </li></ul>

Wat wilden we bereiken?	Wat gingen we daarvoor doen? (cursief is accent 2012/nieuw beleid)	Wat was het resultaat?
		<p>de inzet van preventieve activiteiten. Op de locaties waar (ernstige) overlast valt te verwachten zal de inzet van extensieve bemaaiing ter overweging worden meegenomen binnen de nieuwe maaibeheersplannen.</p> <p><u>Eikenprocessierups</u> Dit jaar is bij wijze van proef gebruik gemaakt van twee preventieve bestrijdingsmethoden. De resultaten van beide methoden zijn zeer bemoedigend gebleken.</p> <p><u>Roeken</u> Op 13 maart 2012 is besloten het roekenverplaatsingsproject te beëindigen. Eveneens is besloten geen financiële middelen beschikbaar te stellen ten behoeve van een gemeentedeckend roekenbeschermingsplan, conform de strategische agenda.</p> <p><u>Duiven</u> Op 20 februari 2012 is een tweede duiventil geopend. Met als consequentie dat de gemeentelijk maandelijkse bijdrage a € 153,70 wordt verdubbeld.(besluit 26/10/'04).Daarentegen is de inzet van duivenverzorging Delta met bekostiging door de Gemeente per 1 juli 2012 stopgezet. De opening van de 2<sup>de</sup> til moet bijdrage aan een vermindering van de duivenoverlast die in de binnenstad ervaren wordt De duiventillenmethode is het op diervriendelijk wijze reguleren van het aantal stadsduiven (grotendeels verwilderde postduiven).</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Klachten over de openbare ruimte zijn adequaat en zorgvuldig opgepakt, veelal naar tevredenheid van de melder. Door de persoonlijke aanpak (werkleiders), door ter plekke de melding aan te horen, is er meer vertrouwen in de gemeente ontstaan omdat er een heldere uitleg wordt gegeven waarom iets wel- of niet mogelijk is.</li> <li>• Er is collectief zout ingekocht met omliggende gemeenten. De gladheidbestrijding aangepast op sommige nieuwe infrastructuur (bv op De Mars en 't Meijerink)</li> <li>• Er is enige achterstand in het verwerken van de inspectiegegevens bomen, voor zover de gegevens bekend zijn,</li> </ul>

Wat wilden we bereiken?	Wat gingen we daarvoor doen? (cursief is accent 2012/nieuw beleid)	Wat was het resultaat?
		<p>zijn de benodigde maatregelen uitgevoerd.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>De benodigde inspecties voor spelen zijn uitgevoerd en bijbehorende maatregelen getroffen. De jaarlijkse technische keuring door een derde is uitgesteld tot februari 2013.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>De openbare verlichting functioneert voldoende en wordt energiezuiniger</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Uitvoeren vervangingsplan Openbare Verlichting (besluitvorming naar verwachting begin 2012)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>In 2012 is een concept beleidsplan opgesteld waarin het vervangingsplan van de openbare verlichting is opgenomen. Om dit plan aan de praktijk te toetsen zijn d.m.v. stabiliteitsmetingen 100 lichtmasten getest. De uitkomst van deze metingen zullen worden verwerkt in het definitieve beleidsplan (vervangingsplan) openbare verlichting. Conform beleid is er wel onderhoud uitgevoerd aan de openbare verlichting met als doel het goed functioneren te borgen. In zoveel mogelijk projecten word de energiezuinige LED verlichting toegepast.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>De gemeentelijke C-watgangen functioneren voldoende en het peilbeheer is op orde</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Beheerplan watgangen</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Het opstellen van een beheerplan watgangen staat gepland na de volledige afronding van de overdracht stedelijk water aan het Waterschap Rijn en IJssel medio 2013.</li> </ul>

## Indicatoren

Beheer Openbare Ruimte	2007	2008	2009	2010	2011
tevredenheid over onderhoud groenvoorzieningen	54%		49%		
tevredenheid over parkeergelegenheid	57%		55%		
tevredenheid over onderhoud wegen en fietspaden	66%		57%		
bomenbestand				27.173	

**Wat heeft het gekost?**
**Lasten en baten programma 5 Beheer openbare ruimte** *(bedragen in duizenden euro 's)*

product omschrijving	Rekening 2011	Raming 2012 primitief	Raming 2012 na wijziging	Rekening 2012	Saldo	V / N
<b>LASTEN</b>						
210 Wegen c.a.	15.634	4.952	17.817	11.900	5.917	V
221 Overige watergangen	592	65	658	637	21	V
240 Afwatering	78	87	87	78	9	V
560 Groen	3.718	3.322	3.639	3.511	128	V
561 Openluchtrecreatie	735	700	842	800	42	V
580 Speelgelegenheden	318	320	320	303	17	V
<b>Totaal lasten</b>	<b>21.075</b>	<b>9.446</b>	<b>23.363</b>	<b>17.229</b>	<b>6.134</b>	<b>V</b>
<b>BATEN</b>						
210 Wegen c.a.	692	442	569	517	52	N
221 Overige watergangen	-	-	-	-	-	N
240 Afwatering	-	-	-	-	-	N
560 Groen	7	40	40	41	1-	V
561 Openluchtrecreatie	19	20	80	80	-	N
580 Speelgelegenheden	-	-	-	-	-	N
<b>Totaal baten</b>	<b>718</b>	<b>502</b>	<b>689</b>	<b>638</b>	<b>51</b>	<b>N</b>
<b>Resultaat vóór bestemming</b>	<b>20.357</b>	<b>8.944</b>	<b>22.674</b>	<b>16.591</b>	<b>6.083</b>	<b>V</b>
toevoegingen aan reserves	280	54	54	54	-	N
onttrekkingen aan reserves	10.899	22	7.994	2.035	5.959	N
<b>Resultaat na bestemming</b>	<b>9.738</b>	<b>8.976</b>	<b>14.734</b>	<b>14.610</b>	<b>124</b>	<b>V</b>

### Programma 3.1.6. Programma 6 Ruimtelijke Ordening en Wonen

Wat wilden we bereiken?	Wat gingen we daarvoor doen? (cursief is accent 2012/nieuw beleid)	Wat was het resultaat?
<p>Een veilige, functionele en aantrekkelijke leefomgeving:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Optimale ruimtelijke afstemming tussen de verschillende functies binnen het veld ruimtelijke ordening (bebouwing, verkeer, economie, recreatie, cultuurhistorie/-archeologie, bedrijventerreinen en ecologie).</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Opstellen structuurvisies en overig ruimtelijk beleid <ul style="list-style-type: none"> <li>- <i>Structuurvisie Binnenstad</i></li> </ul> </li> <li>• Opstellen, actualiseren en digitaliseren bestemmingsplannen <ul style="list-style-type: none"> <li>- <i>Bestemmingsplannen de Mars, Leesten, Zuidwijken</i></li> </ul> </li> <li>• Toetsen en bijsturen ruimtelijke ontwikkelingen van corporaties, particulieren of ontwikkelaars.</li> <li>• <i>Planontwikkeling IJsselkade</i></li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• In juni 2012 heeft uw raad een Structuurvisie Binnenstad vastgesteld.</li> <li>• Er is gewerkt aan de actualisatie en digitalisatie van de bestemmingsplannenvoor De Mars, Leesten en Zuidwijken, Buitengebied Zuid en West zodat deze plannen vóór 1 juli 2013 gereed kunnen zijn. De plannen Oude Stad/ IJsselkade, Revelhorst- De Stoven en Nieuwstad-Stationsplein zijn in het eerste kwartaal 2013 afgerond.</li> <li>• In totaal zijn ongeveer 20 ruimtelijke plannen begeleid (zoals Hotel Bronsbergen, Halvemaanstraat, Herstructurering Waterkwartier, Manège De Eenhoorn). Ten behoeve van omgevingsvergunningen zijn de ruimtelijke onderbouwingen getoetst.</li> <li>• De planontwikkeling IJsselkade is ondergebracht bij het programma Rivier in de stad.</li> </ul>
<p>Bieden van een goede woonkwaliteit voor alle inwoners:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Optimale afstemming van de kwalitatieve en kwantitatieve vraag naar en aanbod van woningen in de gemeente, rekening houdend met realistisch te verwachten ontwikkelingen voor de korte en lange termijn op de woningmarkt</li> <li>- Voldoende betaalbare huur- en koopwoningen voor alle huishoudens met lage inkomens en andere kwetsbare groepen.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Afronding en evaluatie Woonvisie 2007-2011</li> <li>• Herziening Woonvisie (2012 en verder)</li> <li>• Woningbouwplanning en -programmering <ul style="list-style-type: none"> <li>- Verscherpte sturing op woningbouwprojecten in relatie tot marktontwikkelingen op de korte en lange termijn.</li> <li>- Het maken van regionale afspraken over Kwalitatief Woningbouwprogramma III.</li> </ul> </li> <li>• Monitoring en onderzoek</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• De Woonvisie 2007 is afgerond en geëvalueerd.</li> <li>• Er is gewerkt aan de Woonvisie 2012 en verder, die begin 2013 door uw raad kan worden vastgesteld.</li> <li>• Naar aanleiding van de zienswijze van de provincie op het bestemmingsplan Noorderhaven zijn de woningbouwplannen aangescherpt. Een aantal locaties is afgewaardeerd. Het Woonruimteverdelingssysteem is geëvalueerd. Er is budget beschikbaar gesteld voor startersleningen in algemene zin en voor de 42 energieneutrale starterswoningen in Leesten-Oost, De sturing op woningbouw is verscherpt door het formuleren van nadere criteria voor kleine woningbouwplannen. In 2012 zijn met de partners afspraken gemaakt over KWP III.</li> <li>• De Monitor Bevolking en Wonen is benut ten behoeve van de Woonvisie.</li> </ul>

**Indicatoren**

Ruimtelijke Ordening en Wonen	2007	2008	2009	2010	2011
aantal ingrijpende woningverbeteringen	13	10	22	29	
aantal toevoegingen woningvoorraad	263	161	220	188	
aantal betaalbare huurwoningen corporatiebezit	4.159				4.362

**Wat heeft het gekost?**
**Lasten en baten programma 6 Ruimtelijke ordening en wonen** (bedragen in duizenden euro's)

product omschrijving	Rekening 2011	Raming 2012 primitief	Raming 2012 na wijziging	Rekening 2012	Saldo	V / N
<b>LASTEN</b>						
004 Vastgoedinformatie	59	61	61	53	8	V
810 Ruimtelijke ordening	1.192	1.200	1.187	1.089	98	V
820 Volkshuisvesting	307	16	206	210	4-	N
821 Overige volkshuisvesting	3.360	3.004	6.274	4.411	1.863	V
830 Grondzaken	23.647	2.464	7.034	10.234	3.200-	N
<b>Totaal lasten</b>	<b>28.565</b>	<b>6.745</b>	<b>14.762</b>	<b>15.997</b>	<b>1.235-</b>	<b>N</b>
<b>BATEN</b>						
004 Vastgoedinformatie	-	-	-	-	-	N
810 Ruimtelijke ordening	46	45	46	17	29	N
820 Volkshuisvesting	292	-	299	303	4-	V
821 Overige volkshuisvesting	5.443	2.073	1.850	2.349	499-	V
830 Grondzaken	11.315	2.464	9.236	9.071	165	N
<b>Totaal baten</b>	<b>17.096</b>	<b>4.582</b>	<b>11.431</b>	<b>11.740</b>	<b>309-</b>	<b>V</b>
<b>Resultaat vóór bestemming</b>	<b>11.469</b>	<b>2.163</b>	<b>3.331</b>	<b>4.257</b>	<b>926-</b>	<b>N</b>
toevoegingen aan reserves	391	2	4.625	4.719	94-	N
onttrekkingen aan reserves	1.182	150	6.227	6.741	514-	V
<b>Resultaat na bestemming</b>	<b>10.678</b>	<b>2.015</b>	<b>1.729</b>	<b>2.235</b>	<b>506-</b>	<b>N</b>

### 3.1.8 Programma 8. Natuur en Milieu

Wat wilden we bereiken?	Wat gingen we daarvoor doen? (cursief is accent 2012/nieuw beleid)	Wat was het resultaat?
Duurzaamheid als uitgangspunt voor het gehele gemeentelijke beleid:	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Elk (beleids)voorstel, plan of initiatief, intern en extern neemt het aspect duurzaamheid op.</li> <li>• Nader uitwerken hoe dit in het geheel gemeentelijk beleid vorm krijgt</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Afhankelijk van mogelijkheden bij de betreffende projecten wordt het aspect duurzaamheid toegevoegd.</li> <li>• Is uitvoering aan gegeven door aanwezigheid van beleidsmedewerker duurzaamheid. Per project wordt bekeken of deelname nuttig is.</li> </ul>
Een gezonde leefomgeving door minder energieverbruik (Zutphen energieneutraal)	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Uitvoeren plan Zutphen Energieneutraal o.a. <ul style="list-style-type: none"> <li>○ Het onderzoeken van de mogelijkheden collectieve energievoorziening voor binnenstad en IJsselsprong (onderdeel van het plan Zutphen Energieneutraal)</li> <li>○ Ondersteunen en met elkaar in contact brengen van lokale initiatieven op het gebied van duurzaamheid.</li> </ul> </li> <li>• Afwikkeling De Teuge (WKO)</li> <li>• De coördinatie en gedeeltelijke uitvoering van de energiebesparende projecten (SLOK).</li> <li>• Bedrijven en instellingen standaard controleren op de energieaspecten uit het Activiteitenbesluit.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Het plan Zutphen Energieneutraal is in uitvoering. Diverse projecten, activiteiten uit plan Energie Neutraal zijn gaande. Het energiebudget is teruggebracht naar 1,7 mln. Er is gekozen voor een programmatische aanpak van een beperkter aantal projecten en maatregelen (windturbines, solarveld, energetisch renoveren van woningen, energiebesparing gemeentelijke panden en een subsidieregeling voor innovatieve energiemaatregelen). <ul style="list-style-type: none"> <li>○ Warmtenet Noorderhaven gaat niet door, daardoor kans op collectieve energievoorziening binnenstad sterk onder druk. Indicatieve verkenning tussen partijen loopt.</li> <li>○ ondersteuning duurzaamheids activiteiten heeft plaatsgevonden o.a. via subsidieregeling lokale initiatieven. .</li> </ul> </li> <li>• Afronding oplossing voor WKO De Teuge heeft nog niet plaatsgevonden. Een en ander is afhankelijk van te realiseren overeenstemming tussen bewoners en Vitens</li> <li>• Bedrijven en instellingen worden standaard gecontroleerd op de energieaspecten uit het Activiteitenbesluit.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Verontreiniging van bodem, water en van milieuhinder (stank, stof, geluid) wordt en blijft beperkt tot de landelijke milieunormen</li> <li>• Vergroting kwaliteit van</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>Ontwikkeling RUD's</i></li> <li>• Samenwerking regio Stedendriehoek, uitvoering</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• De ontwikkeling tot vorming van RUD's is zo goed als gerealiseerd (per 1 april 2014. Zutphen neemt deel aan de Omgevingsdienst Achterhoek (ODA), waar de in regionaal verband afgesproken taken worden uitgevoerd</li> <li>• Groene prach wordt in samenwerking met omliggende</li> </ul>



Wat wilden we bereiken?	Wat gingen we daarvoor doen? (cursief is accent 2012/nieuw beleid)	Wat was het resultaat?
milieuhandhaving door regionale samenwerking	programma Groene pracht <ul style="list-style-type: none"> <li>Vergunningverlening, toezicht en handhaving op milieugebied.</li> </ul>	gemeenten uitgevoerd. O.a. via Re-inventing de Steden3hoek. <ul style="list-style-type: none"> <li>Vergunningverlening, toezicht en handhaving is op reguliere wijze uitgevoerd.</li> </ul>
Een gezonde leefomgeving: een schone bodem <ul style="list-style-type: none"> <li>De vervuilingslocaties uit het programma Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing (ISV 3-bodem) zijn in 2014 gesaneerd.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Uitvoering Bodembeheerplan/ Wet Bodembescherming/ Besluit Bodemkwaliteit.</li> <li>Het saneren van vervuilingslocaties in het kader van het programma (ISV-3 bodem)</li> <li>Beheer en ontwikkeling bodembestand en handhaving.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Is uitvoering aan gegeven, aantal basistaken gaan over naar de ODA per 1 april 2013.</li> <li>Loopt, gesaneerd worden Strukton en Halvemaanstraat. Haalbaarheid sanering Flamco en Berkel en Hof uiterts onzeker, vandaar herallocatie van middelen naar Strukton en Spanjaardspoort. Provincie heeft hiermee ingestemd. Vitens locatie is onderzocht op inzet bronnen voor duurzaamheid. Het resultaat was negatief.</li> <li>Start heeft plaatsgevonden van onderzoek naar 49 verdachte locaties, inzake programma voor landsdekkend beeld. 70 bodemonderzoeken zijn ingevoerd in het BIS.</li> </ul>
Een gezonde leefomgeving door schoon oppervlakte- en grondwater. <ul style="list-style-type: none"> <li>Het stedelijk water wordt doelmatig ingezameld en getransporteerd en er is geen sprake van water- of stankoverlast bij normale regenval (v-GRP)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li><i>Opstellen nieuw waterbeleid waaronder Beleidsnotitie Afvalwater Zutphen, uitvoeren Waterplan Zutphen en opzetten Waterloket</i></li> <li>Uitvoeren maatregelen Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2010-2015 waaronder het realiseren van afkoppelprojecten hemelwater.</li> <li>In stand houden en beheren rioleringen en gemalen.</li> </ul>	<b>Afkoppelen hemelwater:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Het beleid inzake afkoppeling Hemelwater is door het college vastgesteld op 9-10-2012;</li> </ul> <b>Afvalwater Zutphen:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Eind november is het Afvalwaterakkoord (AWA) ondertekend. Wij voldoen nu aan het bestuursakkoord afvalwater.</li> <li>Er wordt een gezamenlijk Afvalwaterplan opgesteld. De samenwerking is met name gericht op de planvorming in de afvalwaterketen van Lochem en Zutphen. Expertteams gaan bekijken waar de bezuinigingen in bestaande budgetten gevonden kunnen worden.</li> </ul> <b>Uitvoering Waterplan:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Er is veel gedaan aan watereducatie binnen de basisscholen. Het werkplan 2012 water educatie is voor 90 % afgerond.</li> <li>Communicatietraject is opgezet voor water, dit loopt door tot in 2013. De burgers bewust maken van duurzaam omgaan met water waaronder bijvoorbeeld hemelwater afkoppelen.</li> </ul> <b>Overdracht Stedelijk Water:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Op 17 april 2012 is de overeenkomst getekend en de</li> </ul>

Wat wilden we bereiken?	Wat gingen we daarvoor doen? (cursief is accent 2012/nieuw beleid)	Wat was het resultaat?
		<p>overdracht is een feit. Het beheer en onderhoud ligt nu bij het Waterschap Rijn en IJssel.</p> <p><b>Berkelvisie meander in de Berkel:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Het communicatieplan/participatieplan/programma van eisen en de overeenkomst met het Waterschap Rijn en IJssel zijn afgerond en vastgesteld Er ligt nu een Definitief Ontwerp voor de totale inrichting. Uitvoering vindt plaats in de tweede helft van 2013.</li> </ul> <p><b>Waterloket</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• In 2012 zijn de voorbereidingen voor het opzetten van het waterloket gestart. De inrichting van het Waterloket op de gemeentelijke website vindt in het eerste kwartaal van 2013 plaats.</li> </ul> <p><b>Overige</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Het Waterstructuurplan voor de Zuidwijken is afgerond.</li> <li>• Er is een beheerplan voor Wadi's en overige infiltratievoorzieningen gemaakt.</li> </ul> <p><b>V-GRP 2011-2015 (Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Naast de huidige zorgplichten is in 2012 invulling gegeven aan de twee nieuwe zorgplichten voor hemelwater en grondwater. De zorgplicht voor hemelwater is vastgelegd in het vastgestelde Hemelwaterbeleidsplan (inclusief verstrekken van een afkoppelsubsidie in 2013). Voor de grondwaterzorgplicht is een grondwatermeetnet opgezet waarbij de uitvoering in 2013 zal plaatsvinden.</li> <li>• Er is een Grondwatermeetnet/Telemetrie gemalen opgesteld die wordt ondergebracht in een Regionale Hoofdpost. Vervangen verouderde riolering in Zutphen en Warnsveld inclusief afkoppelen van hemelwater waar het mogelijk is. De rioleringsprojecten die zijn afgerond: Rhienderinklaan, Abersonlaan, Veldesebosweg en de Kozakkenlaan.</li> <li>• Er is een meerjarenplan vervanging en onderhoud gemalen</li> </ul>

Wat wilden we bereiken?	Wat gingen we daarvoor doen? (cursief is accent 2012/nieuw beleid)	Wat was het resultaat?
		opgesteld voor 2012-2013.
<p>Een gezonde leefomgeving zonder geluidoverlast</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>De locaties met woningen ver boven de geluidnorm zijn in 2014 gesaneerd (ISV-geluid))</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Vaststellen Gebiedsgericht geluidsplan</li> <li>Actualisatie Zonebeheerplan geluid voor de Mars (zie progr. De Mars)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>In 2013 vastgesteld, voor geheel Zutphen</li> <li>In 2013 vastgesteld, inpassing in bestemmingsplan van de Mars ondervindt nu vertraging door problemen met bestemmingsplan De Mars</li> </ul>
<p>Een gezonde leefomgeving: een schone lucht</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>In 2014 is de Zutphense luchtkwaliteit beter dan de normen van de Wet Milieuhinder voorschrijven</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Uitvoeren Luchtkwaliteitsuitvoeringsplan</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Na voorbereiding is nu een aantal projecten in uitvoering: <ul style="list-style-type: none"> <li>- oplaadpalen auto's</li> <li>- binnenstaddistributie Delta, businesscase is klaar</li> <li>- aanleg fietspaden Emmerikseweg</li> <li>- betere doorstroming door vervanging verkeerslichten</li> <li>- elektrisch vervoer eigen dienst</li> </ul> </li> </ul>
<p>Een gezonde leefomgeving met minder restafval</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li><i>Opstellen en uitvoeren programma afval 2030 (uitvoeringskosten binnen product Afval)</i></li> <li>Toezicht op afvalinzameling en handhaving door de opsporingsambtenaren,</li> <li>24 uur opruimservice door Berkel Milieu.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Eerste verkennende gesprekken zijn gevoerd, waarbij ook de mogelijke fusie van Berkelmilieu en Circulus op de rol staat</li> <li>Meldingen van illegale stortingen en andere vormen van overlast worden adequaat afgehandeld. Waar mogelijk wordt proces verbaal opgemaakt</li> <li>Overlast voor buurt of omgeving wordt door deze service zoveel mogelijk beperkt</li> </ul>
<p>Een gezonde leefomgeving waarbij risico's door transport en uitstoot van gevaarlijk stoffen zoveel mogelijk worden beperkt. (Externe Veiligheid)</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Uitvoeren beleid Externe Veiligheid (bijv. vervoer gevaarlijke stoffen, hogedrukgasleidingen, toetsen omgevingsvergunningen en bestemmingsplannen)</li> <li>Vanaf 2013 is Externe Veiligheid geborgd in de processen de relevante processen.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Beleidsplan is opgesteld. Definitieve besluitvorming in de eerste helft van 2013.</li> <li>Dit proces loopt nu. In 2013 gereed naar verwachting</li> </ul>
<p>Een gezonde leefomgeving door goede voorzieningen voor begraven en cremen</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li><i>Project vernieuwing begraafplaatsen (KTD)</i></li> <li>Begraafplaatsadministratie, beheer begraafplaatsen</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>In de KTD is een taakstelling van 100.000 euro voor de begraafplaatsen in 2012 opgenomen. Deze is gerealiseerd. De implementatie van structurele maatregelen die een besparing van € 200.000 per 2015 opleveren volgt in 2013.</li> <li>Door de begraafplaatsadministratie te optimaliseren en de koppeling met BRS, kunnen er meer/makkelijker personen worden gevonden. Hierdoor worden de heffingen bij de juiste</li> </ul>

Wat wilden we bereiken?	Wat gingen we daarvoor doen? (cursief is accent 2012/nieuw beleid)	Wat was het resultaat?
		personen bezorgd en geïnd. De inhaalslag is nog niet afgerond
<p>Een gezonde leefomgeving door meer ruimte voor de groenstructuur en ecologische processen</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>Ontwikkelen ecologisch stadspark in de komende vier jaren (te koppelen aan Vitens-terrein/ duurzaamheid)</i></li> <li>• <i>Het vitale bomenbestand in de bebouwde kom vergroten: 3bomen op de Houtmarkt.</i></li> <li>• Opstellen hoofdlijnen voor ecologisch beleid</li> <li>• In 2012 worden grasvegetaties en bosplantsoen voor een groot deel natuurgericht beheerd</li> <li>• Vanaf 2013 zijn groene/ecologische kwaliteiten en structuren geborgd in de relevante werkprocessen en beheersystemen</li> <li>• Vergunningverlening, toezicht en handhaving op de groene wetgeving (Nb-wet, FF-wet en APV).</li> <li>• Uitvoeren intern memo Lust, Last en Overlast</li> <li>• Uitvoeren maatregelen Dierenwelzijnnota</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Projectopdracht is door afdeling P&amp;P afgerond. Er is een budget van € 100.000 beschikbaar gesteld voor de uitvoering van onderdelen van het plan. Coördinatie van uitvoering van de afzonderlijke onderdelen ligt bij team OR, onderdeel Beleid en Beheer</li> <li>• In 2012 is het planten van de drie bomen op de Houtmarkt voorbereid. Het plan is om voorjaar 2013 de bomen te planten</li> <li>• Met de vaststelling van de Groenatlas op 17 december 2012 kan met de uitwerking van de hoofdlijnen van het ecologisch beleid worden gestart. De groenatlas dient hiervoor als uitgangspunt</li> <li>• Middels een gemeentedeekkende inventarisatie zijn de natuurgerichte beheersmogelijkheden van grasvegetaties en bosplantsoen beoordeeld. Deze praktische vertaalslag vindt momenteel plaats binnen het nieuwe beheersysteem. De werkprocessen dienen hierop nog afgestemd te worden. Zodra het nieuwe beheersysteem optimaal functioneert, worden de werkprocessen hierop aangepast</li> <li>• De memo "Lust, Last en Overlast" is al eerder benoemd bij een veilig en goed functionerende en aantrekkelijke woon-, werk-, en leefomgeving</li> <li>• Het dierenasiel ontvangt een jaarlijkse bijdrage om uitvoering te geven aan deze nota</li> </ul>

## Indicatoren

Natuur en Milieu	2007	2008	2009	2010	2011
tonnage gescheiden ingezameld huishoudelijk afval	8.551	8.658	8.660		

**Wat heeft het gekost?**
**Lasten en baten programma 8 Natuur en milieu** *(bedragen in duizenden euro's)*

product omschrijving	Rekening 2011	Raming 2012 primitief	Raming 2012 na wijziging	Rekening 2012	Saldo	V / N
<b>LASTEN</b>						
721 Afval	4.464	4.752	4.752	4.599	153	V
722 Riolering	3.210	3.748	3.374	3.195	179	V
723 Milieu	2.085	1.759	2.588	2.116	472	V
724 Begraafplaatsen	799	801	928	937	9-	N
<b>Totaal lasten</b>	<b>10.558</b>	<b>11.060</b>	<b>11.642</b>	<b>10.847</b>	<b>795</b>	<b>V</b>
<b>BATEN</b>						
721 Afval	5.620	5.456	5.612	5.619	7-	V
722 Riolering	3.800	3.729	3.860	4.062	202-	V
723 Milieu	433	16	231	166	65	N
724 Begraafplaatsen	322	348	348	361	13-	V
<b>Totaal baten</b>	<b>10.175</b>	<b>9.549</b>	<b>10.051</b>	<b>10.208</b>	<b>157-</b>	<b>V</b>
<b>Resultaat vóór bestemming</b>	<b>383</b>	<b>1.511</b>	<b>1.591</b>	<b>639</b>	<b>952</b>	<b>V</b>
toevoegingen aan reserves	1.023	27	414	1.410	996-	N
onttrekkingen aan reserves	407	206	529	789	260-	V
<b>Resultaat na bestemming</b>	<b>999</b>	<b>1.332</b>	<b>1.476</b>	<b>1.260</b>	<b>216</b>	<b>V</b>



# **Thema SOCIAAL en ECONOMIE**





## Thema Sociaal en Economie

### Strategische doelen

- Het verbeteren van de lokale en regionale economische en toeristische positie door het ontwikkelen, uitvoeren en uitdragen van beleid gericht op het bevorderen van de werkgelegenheid en een sterke, vitale binnenstad.
- Het bevorderen van participatie en zelfredzaamheid van de inwoners op het terrein van werk, inkomen en participatie.
- Het creëren van een aantrekkelijk woon- en werkgebied door revitalisering van het bedrijventerrein (De Mars), het realiseren van een nieuwe woonbuurt (Noorderhaven) in samenhang met een goede ontsluiting *en* met aandacht voor duurzaamheid en ruimtelijke kwaliteit.

### 3.1.7 Programma 7. Economische Zaken en Toerisme

Wat wilden we bereiken?	Wat gingen we daarvoor doen? (cursief is accent 2012/nieuw beleid)	Wat was het resultaat?
<p>Behoud bestaande bedrijven en aantrekken van nieuwe</p> <p>Het verbeteren van de lokale (en regionale) economische positie</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>In regionaal verband (Stedendriehoek onderneemt) met ondernemers, overheden, onderwijs en onderzoekers stimuleren van innovatieve projecten op het gebied van economie en arbeidsmarkt</i></li> <li>• <i>Evaluatie Economische Kadernota 2007-2011</i></li> <li>• Onderhouden van bedrijfscontacten en contacten met ondernemers(verenigingen)</li> <li>• Instellen van klantmanagers</li> <li>• Voortzetten van het project “Ik start smart”</li> <li>• Uitvoeren verordening reclamebelasting (afhankelijk van</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• In 2012 is gewerkt aan een governancestructuur waarin alle betrokken partijen zijn vertegenwoordigd. De gremia “Economisch Platform S3H” en “Regionaal Platform Arbeidsmarkt” worden opgeheven en ondergebracht in de nieuwe structuur. De nieuwe structuur krijgt zijn beslag in een zogenaamde Strategische Board. De formele oprichting ervan is gepland in 1e kwartaal 2013.</li> <li>• Met betrokken partijen hebben bijeenkomsten hierover plaatsgevonden. De evaluatie Economische Kadernota wordt betrokken in de ontwikkeling van de Strategische Visie Zutphen.</li> <li>• Er hebben bezoeken, overleggen en netwerkbijeenkomsten plaatsgevonden bij bedrijven en met werkgeversverenigingen al dan niet samen met bestuurder. Daarnaast heeft het college bedrijfsbezoeken afgelegd.</li> <li>• Het project Klantmanagers is in 2012 nagenoeg geheel afgerond.</li> <li>• De formule van “Ik Start Smart” maakt integraal onderdeel uit van de werkzaamheden van Het Plein.</li> <li>• Als directe uitkomsten van de evaluatie heeft het college</li> </ul>

Wat wilden we bereiken?	Wat gingen we daarvoor doen? (cursief is accent 2012/nieuw beleid)	Wat was het resultaat?
	evaluatie in november 2011)	allereerst vanaf juni 2012 de Kleine Ondernemersregeling ingesteld. Daarnaast is eind 2012 door de Raad een nieuwe heffingsmaatstaf reclamebelasting vastgesteld voor 2013.
Handhaving karakteristieke wezen van de binnenstad	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Uitvoering geven aan programma binnenstadvisie</li> <li>• Uitvoeren van de binnenstadsmonitor (incl. passantentellingen en koopstroomonderzoek)</li> <li>• Bevorderen kunst in leegstaande panden</li> <li>• Bevorderen Wonen boven winkels in overleg met eigenaren</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• De gemeente heeft een ‘Samenwerkingsconvenant Binnenstadsmanagement’ afgesloten met diverse partijen. Een belangrijk onderdeel hiervan is dat eind 2012 een binnenstadsmanager is aangesteld. Daarnaast is het programma Rivier in de Stad opgestart. En vanuit de Binnenstadvisie wordt er geparticipeerd in diverse projecten zoals bijvoorbeeld Broederenklooster.</li> <li>• Binnenstadsmonitor verschijnt januari 2013.</li> <li>• Het project Kunst in Leegstaande panden is niet gerealiseerd doordat betrokken partijen er niet uitkwamen wie de uitvoering op zich wilde nemen. Project wordt mogelijk wel gerealiseerd in het kader van binnenstadsmanagement.</li> <li>• Het project Wonen boven Winkels zelf is een succes maar voortzetting hangt af van de mogelijkheden in gemeentelijke woningbouwtaakstelling. In 2012 zijn 14 woningen boven winkels gerealiseerd.</li> </ul>
Stimuleren wijkeconomie	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Wijkeconomie wordt betrokken bij het opzetten van de wijkontwikkelingsplannen zoals Zuidwijken, Waterkwartier en Berkelpark</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• In wijkontwikkelingsplannen is wijkeconomie inmiddels een vast onderdeel geworden.</li> </ul>
Maatschappelijk verantwoord ondernemen	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Onderzoek naar mogelijkheden subsidiebeleid met handhaving Balkenende-norm</li> <li>• Onderzoek naar mogelijkheden om MVO keurmerk als voorwaarde te stellen aan partijen waar mee gemeente samenwerkt.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Onderzoek is gestart maar nog niet afgerond in 2012</li> <li>• Het MVO maakt onderdeel uit van de integrale bestuursopdracht. Er zal een koppeling worden gemaakt tussen MVO, duurzaam inkoop beleid en sociale inkoop beleid. Bestuursopdracht verschijnt in het 1e kwartaal 2013.</li> </ul>

Wat wilden we bereiken?	Wat gingen we daarvoor doen? (cursief is accent 2012/nieuw beleid)	Wat was het resultaat?
Behoud van toeristische aantrekkingskracht	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>Samenwerking op gebied van vrijetijdseconomie</i></li> <li>• Inzet op randvoorwaarden die ontwikkeling van breed aanbod ondersteunen</li> <li>• Samenvoeging toeristische organisaties Achterhoek (incl. VVV Zutphen)</li> <li>• Samenwerking Hanzesteden aan de IJssel</li> <li>• Stimuleren nieuwe (culturele) initiatieven, bijv. in evenementenaanbod</li> <li>• Uitvoeren van Continu Vakantie Onderzoek (CVO)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• In 2012 is samen met Lochem, de gemeenten in de Achterhoek en de Regio Achterhoek, gewerkt aan de totstandkoming van een nieuwe samenwerkingsovereenkomst vrijetijdseconomie. Onder andere is de Stichting Achterhoek Toerisme opgericht, die uiteindelijk medio 2013 moet functioneren als dé centrale toeristische organisatie voor de Achterhoek ten aanzien van promotie &amp; marketing, toeristisch beleid en beheer &amp; onderhoud van toeristische infrastructuur.</li> <li>• In 2012 zijn de Hanzesteden samen gaan werken onder de vlag van Hanzesteden Marketing wat voorheen Bureau Hanzesteden deed. Belangrijk doel is om het merk Hanzesteden een nieuwe, meer eigentijdse lading te geven. Ook heeft Zutphen deelgenomen aan de Hanzedagen in Lüneberg.</li> <li>• In het kader van het Stadscontract heeft de gemeente binnenstadsmanagement mede mogelijk kunnen maken. De kersverse binnenstadsmanager zal een belangrijke rol spelen als aanjager.</li> <li>• Het CVO is toeristische informatie die jaarlijks wordt ingekocht voor de Binnenstadsmonitor.</li> </ul>
Kostendeekkende markt	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>Onderzoek naar verzelfstandiging van de straatmarkten op termijn</i></li> <li>• Verhogen marktgelden</li> <li>• Onderzoek naar toerekening energiekosten</li> <li>• Kostenreductie door schoon opleveren van de markt door de marktondernemers</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• In 2012 zijn voorbereidende gesprekken gevoerd over verzelfstandiging. Die hebben geleid tot een positieve grondhouding bij marktkooplui. Tarieven zijn verhoogd waardoor kostendeekkendheid is gerealiseerd. Marktondernemers hebben besloten niet zelf de schoonmaak ter hand te nemen. Begroting (o.a. in relatie met energiekosten) is realistischer gemaakt.</li> </ul>
Een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor bedrijven en inwoners realiseren. Financieel gezond en transparant grondbedrijf	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Actief toepassen grondbeleid (waar mogelijk) en faciliteren (waar noodzakelijk). Voor de beleidsdocumenten wordt verwezen naar paragraaf 7 Grondbeleid</li> <li>• Verkoop erfpachtgronden en gemeentelijke panden</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• De afwegingen zijn conform de nota Grondbeleid toegepast.</li> <li>• In 2012 zijn twee koopovereenkomsten gesloten (opbrengst was ca € 500.000) Voor twee panden loopt de procedure nog. Bij verzoeken tot verkoop erfpachtgronden is de prijs bepaald.</li> </ul>

Wat wilden we bereiken?	Wat gingen we daarvoor doen? (cursief is accent 2012/nieuw beleid)	Wat was het resultaat?
	<ul style="list-style-type: none"> <li>Verhogen baten door verhuur en verrekening inkomstenverlies uit pacht</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Daar waar mogelijkheden zich hebben aangediend is de indexerings van huur/pacht toegepast.</li> </ul>
Juridisch kwalitatief en functioneel beheer gemeentelijk vastgoed. Rendement op vastgoed	<ul style="list-style-type: none"> <li>Implementatie vastgoedbeheersysteem</li> <li>Structureel verlagen onderhoudslasten gemeentelijke panden</li> <li>Verhogen van baten door herzien verhuurtarieven</li> <li>Optimale mix vastgoedportefeuille samenstellen</li> <li>Opstellen Vastgoedplan</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>De implementatie van het vastgoedbeheersysteem is in 2012 afgerond. Het systeem is operationeel.</li> <li>Per object wordt bekeken of onderhoudslasten zijn te verlagen. Bij het afsluiten c.q. verlengen van onderhoudsovereenkomsten is de verlaging van de financiële lasten een belangrijk criterium geweest.</li> <li>Verhoging van huurtarieven e.o. invoeren van marktconforme huren is bij 3 objecten in 2012 toegepast. Heeft continu de aandacht.</li> <li>Vastgoedplan is in juli 2012 door de raad vastgesteld. De vastgoedvoorraad is in beeld. De samenstelling van de optimale mix behoeft nader uitwerking en wordt gekoppeld aan het op te stellen accommodatiebeleid.</li> </ul>
Maatschappelijk vastgoed is in 2013 efficiënt en gebiedsgericht georganiseerd en sluit aan bij de behoefte	<ul style="list-style-type: none"> <li>Ondersteunen andere afdelingen om tot een zakelijk beheer van maatschappelijk onroerend goed te komen dan wel te continueren.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Ondersteunen en adviseren door afd. P&amp;P/cluster vastgoed maakt deel uit van de reguliere werkzaamheden van de betreffende afdeling.</li> </ul>

## Indicatoren

Economische Zaken en Toerisme	2007	2008	2009	2010	2011
tevredenheid over winkels voor dagelijkse boodschappen	78%		79%		
aantal toeristische bezoekers Zutphense binnenstad (x 1.000)		599	625	667	
aantal detailhandelsvestigingen in de binnenstad		278	281	271	
aantal startende bedrijven	278	332	322	325	
aantal opgeheven bedrijven	174	179	251	210	

**Wat heeft het gekost?**
**Lasten en baten programma 7 Economische zaken en toerisme** *(bedragen in duizenden euro's)*

product omschrijving	Rekening 2011	Raming 2012 primitief	Raming 2012 na wijziging	Rekening 2012	Saldo	V / N
<b>LASTEN</b>						
310 Gemeentelijke panden en gronden	2.104	2.080	2.073	2.047	26	V
311 Straatmarkten	211	219	228	234	6-	N
320 Economische zaken	1.006	1.059	3.232	3.146	86	V
340 Landelijke eigendommen	98	106	157	177	20-	N
562 Toerisme en recreatie	642	464	477	517	40-	N
<b>Totaal lasten</b>	<b>4.061</b>	<b>3.928</b>	<b>6.167</b>	<b>6.121</b>	<b>46</b>	<b>V</b>
<b>BATEN</b>						
310 Gemeentelijke panden en gronden	2.476	3.422	2.847	2.737	110	N
311 Straatmarkten	175	219	224	211	13	N
320 Economische zaken	785	268	874	848	26	N
340 Landelijke eigendommen	522	493	493	510	17-	V
562 Toerisme en recreatie	177	51	64	76	12-	V
<b>Totaal baten</b>	<b>4.135</b>	<b>4.453</b>	<b>4.502</b>	<b>4.382</b>	<b>120</b>	<b>N</b>
<b>Resultaat vóór bestemming</b>	<b>74-</b>	<b>525-</b>	<b>1.665</b>	<b>1.739</b>	<b>74-</b>	<b>N</b>
toevoegingen aan reserves	884	345	940	940	-	N
onttrekkingen aan reserves	526	485	2.756	2.626	130	N
<b>Resultaat na bestemming</b>	<b>284</b>	<b>665-</b>	<b>151-</b>	<b>53</b>	<b>204-</b>	<b>N</b>

### 3.1.13 Programma 13. Sociale Zaken

Wat wilden we bereiken?	Wat gingen we daarvoor doen? (cursief is accent 2012/nieuw beleid)	Wat was het resultaat?
<p>Het vergroten van de zelfredzaamheid en (arbeids)participatie om daarmee de kans op regulier werk en uitstroom uit de uitkering te vergroten.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Uitkeringsgerechtigden WWB en WIJ en niet-uitkeringsgerechtigden (nuggers) bemiddelen naar regulier werk</li> <li>• Burgers met grote afstand tot de arbeidsmarkt aan het werk houden met gesubsidieerde banen (ID/WIW)</li> <li>• Nieuwe klanten Het Plein actief houden middels “direct-aan-de-slag”</li> <li>• Alle jongeren (27-) ondersteunen met trajecten naar scholing of werk.</li> <li>• Participatieklanten (27+) opleiding aanbieden met behoud van uitkering</li> <li>• Geselecteerde alleenstaande ouders (scholings)traject aanbieden.</li> <li>• Kinderopvang ten behoeve van participatiedoelgroep faciliteren.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• In 2012 zijn 385 uitkeringen beëindigd waarvan 68 uitstroom naar regulier werk en 52 naar andere vormen van werk (voor meer concretere cijfers wordt verwezen naar het jaarverslag van Het Plein 2012).</li> <li>• De WIW is volledig afgebouwd tot 0. In de ID regeling zaten in 2012 8 klanten.</li> <li>• Het instrument “direct-aan-de-slag” is in 2012 niet meer ingezet maar opgegaan in de nieuwe aanpak het Bruisend Plein.</li> <li>• Alle jongeren zijn ondersteund.</li> <li>• 20 participatieklanten hebben een opleiding aangeboden gekregen. Dit waren voornamelijk alleenstaande ouders.</li> <li>• Kinderopvang is in 2012 als flankerend instrument ingezet.</li> </ul>
<p>Mensen met een arbeidshandicap ondersteunen bij het verkrijgen en behouden van een betaalde baan al dan niet op een beschermde werkplek.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>Intensiveren van de samenwerking tussen Het Plein en Delta in voorbereiding op de nieuwe wet Werken naar vermogen.</i></li> <li>• Via Delta aanbieden van werkoriëntatie, stage, talentontwikkelingen training.</li> <li>• Aanbieden van werkplekken via detachering én dienstverband, al of niet op locatie.</li> <li>• Aanbieden van werkplekken onder beschutte omstandigheden.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• In 2012 zijn de voorbereidingen getroffen voor een intensieve samenwerking tussen Het Plein en Delta op 3fronten (a. Het primaire proces, b. Werkgeversbenadering en c. administratieve organisatie). Dit wordt begin 2013 omgezet in concrete overeenkomsten binnen de context van de komende “participatiewet”</li> <li>• 50 personen hebben deelgenomen aan werkoriëntatie, stage ontwikkeling en talentontwikkeling.</li> <li>• 40 mensen hadden in 2012 een werkplek via detachering.</li> <li>• Delta heeft conform de rijkstaakstelling werkplekken aangeboden aan burgers met wsw indicatie in een verdeling als volgt: <ul style="list-style-type: none"> <li>a. 50% gedetacheerd of begeleid werk bij private</li> </ul> </li> </ul>

Wat wilden we bereiken?	Wat gingen we daarvoor doen? (cursief is accent 2012/nieuw beleid)	Wat was het resultaat?
		<p>werkgever</p> <p>b. 30% in dienstverlenende sector</p> <p>c. 20% beschut werk.</p>
<p>Via specifieke inburgeringstrajecten het taal- en participatieniveau van inburgeraars verhogen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Alle nieuwe inburgeraars een inburgeringstraject aanbieden</li> <li>• Geselecteerde vrijwillige inburgeraars een inburgeringstraject aanbieden</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Aan totaal nieuwe verplichte inburgeraars is in 2012 een traject aangeboden. Op 31 december 2012 zaten 44 klanten op een inburgeringscursus.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Meer ontwikkeling sluimerende talenten volwassenen</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Aanbieden van oriëntatie- en voorbereidingstrajecten binnen de kaders van de Raamovereenkomst Educatie</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Is volledig gerealiseerd.</li> </ul>
<p>Indien nodig en wettelijk toegestaan voorzien in inkomensondersteuning</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Op effectieve en efficiënte wijze verstrekken van uitkeringen (WWB, WIJ, IOAW)</li> <li>• Ondersteunen van (startende) ondernemers (Bbz en IOAZ)</li> <li>• Misbruik tegengaan en handhaving toepassen.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Uitkeringen WWB en Ioaw Januari 2012: 1127 uitkeringen. December 2012: 1163 uitkeringen. Instroom 2012: 435. In 2012 zijn 385 cliënten uitgestroomd.</li> <li>• Uitkeringen Bbz + IOAZ Januari 2012: 41 uitkeringen. December 2012: 55. Instroom 2012: 55 uitkeringen</li> <li>• Naast themacontroles is screening aan de poort toegepast door handhavingsmedewerkers. Hierdoor zijn in 2012 Plein-breed 144 aanvragen tegengehouden.</li> </ul>
<p>Voorkomen en bestrijden van langdurige sociale uitsluiting van kwetsbare burgers in Zutphen</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>Meedoen-regeling voor jeugd en volwassenen opplussen</i></li> <li>• Bijzondere bijstand en minimaregelingen effectief en efficiënt uitvoeren (o.a. uitvoering van de Meedoen-regeling) met aandacht voor maatwerk en tegengaan van niet-gebruik.</li> <li>• Verstrekken van informatie en advies schuldhulpverlening en het verwerken van aanvragen binnen de geldend wachttijd normen.</li> <li>• <i>Implementeren en uitvoeren van het gewijzigde schuldhulpverleningsbeleid overeenkomstig de vast gestelde notitie (eind 2011)</i></li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• De extra beschikbaar gestelde middelen zijn voor de uitvoering van de Meedoen-regeling benut.</li> <li>• Er is maatwerk geleverd. Er zijn 683 aanvragen Meedoen-regeling ingediend. (verdere concrete cijfers volgen in het jaarverslag Het Plein 2012).</li> <li>• Informatie en advies zijn in alle gevallen binnen de geldende termijn verstrekt. Wachttijd is weggewerkt en weggebleven ondanks een flinke stijging van het aantal aanmeldingen (totaal 451 in 2012).</li> <li>• Nota Schulddienstverlening is door de raad in juli 2012 vastgesteld. De implementatie ervan is ter hand genomen door Het Plein.</li> </ul>

Wat wilden we bereiken?	Wat gingen we daarvoor doen? (cursief is accent 2012/nieuw beleid)	Wat was het resultaat?
	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Verstrekken van ondersteuningstrajecten waaronder schuldenregeling, WSNP-verklaringen, budgetbeheer, crisisinterventie en budgetbegeleiding.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Uitvoering verloopt met inachtneming van de gestelde gemeentelijke en wettelijke kaders. (concrete cijfers volgen in het jaar verslag Het Plein 2012)</li> </ul>

### Indicatoren

Sociale Zaken	2007	2008	2009	2010	2011
gemiddeld besteedbaar inkomen per huishouden	26.600	27.500			
aantal ingeschreven niet-werkende werkzoekenden	2.039	1.653	1.477	1.844	1.645
aantal personen met een uitkering via de gemeente	1.114	990	921	997	



**Wat heeft het gekost?**
**Lasten en baten programma 13 Sociale zaken** (bedragen in duizenden euro 's)

product omschrijving	Rekening 2011	Raming 2012 primitief	Raming 2012 na wijziging	Rekening 2012	Saldo	V / N
<b>LASTEN</b>						
600 Uitsroombevordering	16.680	14.945	15.912	15.994	82-	N
605 Minimabeleid	1.946	2.112	2.112	2.041	71	V
610 Inkomensvoorziening	19.130	18.281	19.204	19.189	15	V
<b>Totaal lasten</b>	<b>37.756</b>	<b>35.338</b>	<b>37.228</b>	<b>37.224</b>	<b>4</b>	<b>V</b>
<b>BATEN</b>						
600 Uitsroombevordering	16.081	13.979	14.947	15.098	151-	V
605 Minimabeleid	136	24	24	24	-	N
610 Inkomensvoorziening	13.039	12.597	15.509	17.628	2.119-	V
<b>Totaal baten</b>	<b>29.256</b>	<b>26.600</b>	<b>30.480</b>	<b>32.750</b>	<b>2.270-</b>	<b>V</b>
<b>Resultaat vóór bestemming</b>	<b>8.500</b>	<b>8.738</b>	<b>6.748</b>	<b>4.474</b>	<b>2.274</b>	<b>V</b>
toevoegingen aan reserves	3.300	-	5.426	5.856	430-	N
onttrekkingen aan reserves	1.040	1.294	4.763	4.763	-	N
<b>Resultaat na bestemming</b>	<b>10.760</b>	<b>7.444</b>	<b>7.411</b>	<b>5.567</b>	<b>1.844</b>	<b>V</b>

### 3.1.14 Programma 14. De Mars

Wat wilden we bereiken?	Wat gingen we daarvoor doen? (cursief is accent 2012/nieuw beleid)	Wat was het resultaat?
Goede bereikbaarheid	<ul style="list-style-type: none"> <li>Goede aansluitingen van de N348 naar de bedrijven op de Mars</li> <li>Directe verbinding met binnenstad door twee nieuwe onderdoorgangen aan weerszijden van het station</li> <li>Bereikbaarheid per fiets verbeteren door aanleg diverse nieuwe, zo mogelijk, vrijliggende fietspaden</li> <li>Vorbereiden reconstructie Industrieweg-oost</li> <li>Uitvoering reconstructie zijwegen Pollaan</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Het volledige tracé N348 is in 2012 geopend.</li> <li>De bestemmingsplannen zijn in 2012 vastgesteld, het budget is beschikbaar gesteld en de ontwerpen zijn afgerond.</li> <li>Bij de N348 en de toeleidende wegen zijn nieuwe fietspaden geopend.</li> <li>In 2012 is gestart met het ontwerp van de nieuwe inrichting van de Industrieweg – oost.</li> <li>Inmiddels zijn alle zijwegen van de Pollaan gereconstrueerd.</li> </ul>
Aantrekkelijke mix van bedrijven, winkels, woningen, natuur, cultuur en recreatie	<ul style="list-style-type: none"> <li><i>Actualiseren en digitaliseren bestemmingsplannen voor Mars-noord en –midden</i></li> <li>Vorbereiden uitvoering fase 1 Noorderhaven en Achtermars</li> <li>Aanpassen/verleggen geluidszones t.b.v. woningbouw en vergunningverlening</li> <li>Afronden nieuwbouw van Strukton</li> <li>Afronden herschikken Fort de Pol en uitgifte als bedrijventerrein</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Het ontwerp bestemmingsplan Mars-noord en midden is ter inzage gelegd in 2012. De vaststelling volgt in 2013.</li> <li>In 2012 is het ontwerp bestemmingsplan ter inzage gelegd en zijn twee Wabo-procedures vastgesteld voor de start van de woningbouw. De woningbouw is inmiddels gestart, waarmee invulling wordt gegeven aan de verhuizing van de Achtermars naar Noorderhaven. Voor de drie historische panden zijn kopers gevonden.</li> <li>De geluidzone van De Mars is verlegd. Voor een aantal bedrijven zijn maatwerkvoorschriften afgesproken.</li> <li>De nieuwbouw van Strukton is afgerond in 2012. De oude locatie is inmiddels gesloopt en wordt gesaneerd.</li> <li>De sanering van Fort de Pol is afgerond en het gebied is beschikbaar voor uitgifte.</li> </ul>
Integraal waterbeheer	<ul style="list-style-type: none"> <li>Afkoppelen riolering van bedrijven</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>In het gehele gebied ligt inmiddels een gescheiden rioolstelsel. Het gescheiden aanbieden van afvalwater en regenwater wordt gestimuleerd, maar kan niet afgedwongen worden.</li> </ul>
Duurzame ontwikkeling / energieneutraal ondernemen	<ul style="list-style-type: none"> <li>Uitwerken en start realisering van het energieplan voor De Mars en Noorderhaven</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>De aanbesteding voor een warmtenet is in 2012 zonder succes afgerond. De risico's en financiering voor de</li> </ul>

Wat wilden we bereiken?	Wat gingen we daarvoor doen? (cursief is accent 2012/nieuw beleid)	Wat was het resultaat?
	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Permanenten aandacht voor saneringen (particulier en openbaar) en inpassing historisch waardevolle elementen</li> </ul>	<p>gemeente als publieke partij werden te groot. Er is gekozen om kleinschaliger duurzaamheid toe te passen (pv-cellen, extra isolatie, groene daken).</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• In 2012 is het Alliander-terrein gesaneerd. De sanering van de Reesink-locatie is formeel afgerond.</li> <li>• Er is gestart met de sanering van de spoorzone</li> </ul>
Goed parkmanagement	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Uitbreiden parkmanagement</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Het parkmanagement is in 2012 geprivatiseerd. Er is veel energie gestoken in o.a. camerabewaking. Het takenpakket wordt vanuit het private initiatief uitgebreid met collectieve inkoop.</li> </ul>

### Indicatoren

De Mars	2007	2008	2009	2010	2011
aantal bedrijfsvestigingen op De Mars	222	251	260	255	257
aantal werkzame personen op De Mars	5.460	5.916	5.902	5.544	5.259

**Wat heeft het gekost?**
**Lasten en baten programma 14 De Mars** *(bedragen in duizenden euro 's)*

product omschrijving	Rekening 2011	Raming 2012 primitief	Raming 2012 na wijziging	Rekening 2012	Saldo	V / N
<b>LASTEN</b>						
835 Programma De Mars	20.667	1.316	1.543	4.970	3.427-	N
<b>Totaal lasten</b>	20.667	1.316	1.543	4.970	3.427-	N
<b>BATEN</b>						
835 Programma De Mars	17.528	543	543	4.190	3.647-	V
<b>Totaal baten</b>	17.528	543	543	4.190	3.647-	V
<b>Resultaat vóór bestemming</b>	<b>3.139</b>	<b>773</b>	<b>1.000</b>	<b>780</b>	<b>220</b>	V
toevoegingen aan reserves	-	-	-	-	-	N
onttrekkingen aan reserves	3.158	449	489	463	26	N
<b>Resultaat na bestemming</b>	<b>19-</b>	<b>324</b>	<b>511</b>	<b>317</b>	<b>194</b>	V

## **3.2 ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN EN ONVOORZIEN**

### 3.2.1 ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN

(bedragen in duizenden euro's)

product omschrijving	Rekening 2011	Raming 2012 primitief	Raming 2012 na wijziging	Rekening 2012	Saldo	V / N
<b>LASTEN</b>						
911 Geldleningen	81	80	80	80	-	N
913 Effecten	181	203	234	239	5-	N
920 Belastingen	1.121	982	1.186	1.156	30	V
921 Algemene uitkering	-	-	-	-	-	N
922 Algemene baten en lasten	1.834	3.083	2.609	2.575	34	V
990 Kostenplaatsen	1.385	-	1.171	2.223	1.052-	N
<b>Totaal lasten</b>	<b>4.602</b>	<b>4.348</b>	<b>5.280</b>	<b>6.273</b>	<b>993-</b>	<b>N</b>
<b>BATEN</b>						
911 Geldleningen	1.904	3.192	3.192	3.193	1-	V
913 Effecten	1.819	701	1.720	1.719	1	N
920 Belastingen	7.663	7.554	7.459	7.507	48-	V
921 Algemene uitkering	50.560	50.182	50.660	50.387	273	N
922 Algemene baten en lasten	3.152	2.327	2.382	2.447	65-	V
990 Kostenplaatsen	1.883	-	26	1.189	1.163-	V
<b>Totaal baten</b>	<b>66.981</b>	<b>63.956</b>	<b>65.439</b>	<b>66.442</b>	<b>1.003-</b>	<b>V</b>
<b>Resultaat vóór bestemming</b>	<b>62.379-</b>	<b>59.608-</b>	<b>60.159-</b>	<b>60.169-</b>	<b>10</b>	<b>V</b>
toevoegingen aan reserves	11.543	5.438	59.189	59.272	83-	N
onttrekkingen aan reserves	13.329	4.710	67.294	67.037	257	N
<b>Resultaat na bestemming</b>	<b>64.165-</b>	<b>58.880-</b>	<b>68.264-</b>	<b>67.934-</b>	<b>330-</b>	<b>N</b>

#### Toelichting op de exploitatie 2012

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) dient een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen te worden opgesteld. Deze middelen moeten afzonderlijk gepresenteerd worden. Specifieke dekkingsmiddelen zoals leges, parkeergelden, afvalstoffenheffing en rioolrechten zijn wel in de realisatie van de betreffende programma's verwerkt. In de programmarekening wordt een nadere toelichting gegeven op de aard en achtergrond van de afwijkingen voor de baten en lasten van de Algemene dekkingsmiddelen.

### 3.2.2 AANWENDING RAMING ONVOORZIENE UITGAVEN

De centrale post voor onvoorziene uitgaven is oorspronkelijk geraamd op € 251.900. Dit bedrag is samengesteld als volgt: € 111.200 (structureel bedrag gebaseerd op circa € 2,36 per inwoner), € 73.200 (vrijval raming inzake onderhoud MFC De Mene) en € 67.500 (surplus primitieve begroting). In 2012 zijn een 3-tal begrotingswijzigingen vastgesteld, waarin voor de dekking van de lasten een beroep werd gedaan op de raming voor onvoorziene uitgaven. In onderstaande tabel is aangegeven hoe de raming is aangewend. Na deze aanwendungen resteert een bedrag van € 60.000.

Wijz. nr.	Programma	Omschrijving	Bedrag mutatie	Saldo
		Oorspronkelijke raming		251.900
18	5	Kapitaallasten Calamiteitenverlichting uitgaanscentra	-1.800	250.100
23	div	Aanschaf computersysteem risicomanagement en kosten gebruikerslicentie (25.000 + 5.100)	-30.100	220.000
29	div	Bestuursrapportage 2012 - II	-160.000	
		Resteert		60.000

(bedragen \* € 1)





## **3.3 Gebiedsgerichte programma's en projecten**

## Gebiedsgerichte programma's en projecten

In de Strategische Agenda/Programmabegroting 2012 – 2015 waren bij het onderdeel “Gebiedsgerichte programma's” ook de programma's inzake Stuit, Waterkwartier, Noordveen, Zuidwijken en structuurvisie Binnenstad opgenomen. Het programma inzake Stedelijk Uitloopegebied is beëindigd. De programmaorganisatie inzake Waterkwartier en Noordveen is opgeheven. De stand van zaken rond deze programma's en die voor de Zuidwijken is opgenomen onder het thema Bestuur, programma 2, Wijkontwikkeling. De Structuurvisie Binnenstad is in juni 2012 door de raad vastgesteld en het project is daarmee beëindigd.

### Basseroord

Doel	Vernieuwingsimpuls noordelijk deel binnenstad.
Looptijd	Start: 2007 Einde: 2015
Bestuurlijk opdrachtgever	Rik de Lange
Raadsbesluiten	Instelling Wvg (juli 2009)
Aanvullende besluitvorming	<i>Collegebesluit 13 januari 2011:</i> Het college heeft oa de stuurgroep Basseroord opdracht gegeven om op korte termijn een haalbaar en uitvoerbaar faseringsvoorstel aan te reiken. <i>Collegebesluit september 2011:</i> Na presentatie van het faseringsvoorstel Basseroord wordt deze in het college behandeld.
Relatie met programma's uit de Strategische Agenda	Programma's 4, 5, 6, 7 en 14, respectievelijk Verkeer (parkeergarage), Beheer Openbare Ruimte, Ruimtelijke Ordening, Economische Zaken en De Mars.
Inspanningen in 2012 (mijlpalen, resultaten)	Uitwerken van de fasering en het ontwerp van het parkeerdek incl. ontsluiting, exploitatie, beheer en onderhoud. Dit is nog niet afgerond. Aankoop van drie appartementen. Eind 2012 werd duidelijk dat de ontwikkelaar zich terugtrekt uit het project. De samenwerking dient formeel beëindigd te worden en er wordt gekeken op welke manier we verder gaan.
Bestuurlijke besluitvorming in 2012	Nvt
Financiën	Op het project ligt een tekort. Om het project ten uitvoer te kunnen brengen is in het kader van het Stads- en Regiocontract een bijdrage toegekend van € 2mln. Er moeten nog wel aanvullende financiering worden en kostenreducties worden doorgevoerd.
Werkwijze (organisatie/interne beheersing)	Bestuursdriehoek, stuurgroep, projectteam, ambtelijke projectgroep.
Projectrisico's - Samenwerking - Ruimtelijk	De ontwikkelaar heeft zich teruggetrokken. Gekeken wordt met welke partijen we verder gaan. Het ontwerp van het parkeerdek is nog niet optimaal, daarbij is er nog geen invulling voor de commerciële ruimte.
Omgevingsrisico's (Politiek/bestuurlijk, Juridisch/wettelijk/vergunningen, Maatschappelijke weerstand, Markt/afzetrisico, Samenwerkende partijen)	De huidige marktomstandigheden voor wat betreft wonen en winkels is ongewis.
Organisatie- en personeelsrisico's (Structuur, Processen, Cultuur, personeel)	

### N348

Doel	In samenwerking met de provincie en gemeente Lochem realiseren van een omleiding van de N348 en daaraan gerelateerde projecten/werkzaamheden.
Looptijd	Start: 2011 (Daarvoor POM al wel werkzaamheden verricht)

	Einde: medio 2014
Bestuurlijk opdrachtgever	Wethouder P. Withagen, Verkeer.
Raadsbesluiten	25-10-2004 – Aangaan overeenkomst tot realisering omleiding N348 met bijbehorende gemeentelijke bijdragen/werkzaamheden. Diverse besluiten beschikbaar stellen financiën.
Aanvullende besluitvorming	Collegebesluit over herinrichten Van der Capellenlaan/Deventerweg. Collegebesluit over maatregel Kapperallee.
Relatie met programma's uit de Strategische Agenda	Natuur en Milieu, de Mars, Beheer en Onderhoud.
Inspanningen in 2012 (mijlpalen, resultaten)	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Gereedkomen provinciale omleidingsroute. Is opengesteld!</li> <li>- Plan ontwikkelt voor V.d. Capellenlaan/Deventerweg (incl. vervanging rioleringen in het gebied) en Voorsterallee. Plan ligt er!</li> <li>- Met provincie afspraken gemaakt over beheer/onderhoud en eigendomsgrenzen. Zijn gemaakt!</li> </ul>
Bestuurlijke besluitvorming in 2012	Planvorming, uitvoering, beschikbaar stellen kredieten projecten.
Financiën	Geschetst in raadsvoorstel 2004, vanaf 2007 al financiën beschikbaar gesteld voor flankerende maatregelen op de Mars. In september 2011 voorstel in raad tot beschikbaar stellen kredieten voor 2011 en opname in Strategische Agenda 2012 voor investeringen in 'stedelijk gebied'.
Werkwijze (organisatie/interne beheersing)	Als programma vorm gegeven omdat activiteiten breed door de organisatie lopen en coördinatie en afstemming nodig is. PvA opgesteld: geregeld overleg tussen Bestuurlijk en Ambtelijk opdrachtgever en Programmamanager. Programmateam ingesteld dat vierwekelijks vergadert. Belangrijke zaken worden aan BPO en college voorgelegd. Programmamanager neemt deel aan kernteam Provincie.
Projectrisico's (Ruimtelijk, Financieel, Technisch)	Financieel: met aangevraagde middelen haalbaar. Kwaliteit: Moet goed zijn. Wel spanningsveld verwachtingen derden versus doelmatigheid.
Omgevingsrisico's (Politiek/bestuurlijk, Juridisch/wettelijk/vergunningen, Maatschappelijke weerstand, Markt/afzetrisico, Samenwerkende partijen)	Tijd: Tijdige ontwikkeling en uitvoering projecten van belang! Communicatie: projecten in samenspraak ontwikkelen en over werkzaamheden, omleidingen etc. blijven informeren. Beide zaken leveren imagoschade op als het niet goed gebeurt.
Organisatie- en personeelsrisico's (Structuur, Processen, Cultuur, personeel)	Veel werkzaamheden en intern betrokkenen. Tijdige beschikbaarheid medewerkers en commitment van een ieder van belang.

### Halvemaanstraat

Doel	Het realiseren van 61 woningen, waarvan 50 nieuwe en 11 vervangend op de het nu grotendeels braakliggende terrein aan de Halve Maanstraat
Looptijd	Start: 2010 (intentieovereenkomst afgerond met conclusie dat plan verder ontwikkeld kan worden) Tot eind 2014, o.b.v. ISV subsidies moeten woningen dan opgeleverd worden

Bestuurlijk opdrachtgever	Wethouder R. de Lange
Raadsbesluiten 2012	Het beschikbaar stellen van BWS en BLS gelden
Besluitvorming college 2012	Tekenen ontwikkelingsovereenkomst, het in procedure brengen van het voorontwerpbestemmingsplan en ontwerpbestemmingsplan en vaststelling van het projectplan en instemmen met inhoud van koopovereenkomst
Relatie met programma's uit de Strategische Agenda	Er ligt een relatie met de programma's 2 wijkontwikkeling, 5, Ruimtelijke ordening en wonen en 8, Natuur en milieu.
Inspanningen in 2012 (mijlpalen, resultaten)	Bestemmingsplanprocedure gestart, ontwikkelingsovereenkomst getekend
Financiën	Toepassing residuele grondwaardeberekening voor verkoop gemeentegrond. Risico's voor het ontwikkelen liggen hierdoor bij de ontwikkelaar. Het risico van het eventueel niet toekennen van de ISV subsidie ligt niet bij de gemeente.
Werkwijze (organisatie/interne beheersing)	Bestuurlijk overleg, opdrachtgeveroverleg en projectgroep
Projectrisico's (Ruimtelijk, Financieel, Technisch)	Financieel: al dan niet doorgaan afhankelijk van ISV subsidie. Wordt subsidie niet uitgekeerd dan gaat plan niet door. Financieel is het plan net haalbaar. Financiële haalbaarheid continue punt van aandacht, specifiek of voldaan wordt aan de vereisten uit de beschikking voor de ISV subsidie. Ruimtelijk: Ligging in binnenstedelijk gebied. Hierdoor kans op bezwaren groot. Dit kan van invloed zijn op de planontwikkeling. Er is een klankbordgroep ingesteld om de buurt bij de planontwikkeling te betrekken.
Omgevingsrisico's (Politiek/bestuurlijk, Juridisch/wettelijk/vergunningen, Maatschappelijke weerstand, Markt/afzetrisico, Samenwerkende partijen)	Maatschappelijke weerstand: Ligging in binnenstedelijk gebied. Hierdoor grotere kans op bezwaren. Een klankbordgroep is ingesteld. Markt/afzetrisico: In de huidige woningbouwmarkt is het afzetten van appartementen lastig. Ontwikkelaar zal goede marketingstrategie op moeten zetten. Juridisch: Bestemmingplanprocedure kan vanwege bezwaren de nodige tijd vergen. Door de buurt goed te betrekken bij de planontwikkeling wordt gepoogd het aantal bezwaren over het plan te beperken.
Organisatie- en personeelsrisico's (Structuur, Processen, Cultuur, personeel)	Organisatie: kerntakendiscussie, waarbij formatie ingeperkt moet worden kan van invloed zijn bij op de projectorganisatie. Op het project Halvemaanstraat heeft dit in 2012 geen invloed gehad.

### Revelhorst 3

Doel	De ontwikkeling van Revelhorst 3 zorgt er voor dat Zutphen kan voorzien in de vraag naar bedrijfsruimte.
Looptijd	Gestart in 2000, de verwachting is dat de laatste paar kavels in 2013/2014 worden verkocht.
Bestuurlijk opdrachtgever	H.B.I. de Lange.
Raadsbesluiten	In juni 2000 is het bestemmingsplan "Revelhorst 1999" vastgesteld, in september 2000 is er een krediet bouw- en woonrijpmaken beschikbaar gesteld. 29 november 2012 heeft de raad besloten de exploitatie per 31 december 2012 af te sluiten, en de nog te realiseren grondopbrengsten toe te voegen aan de Reserve GZ exploitatieresultaten.

Aanvullende besluitvorming	Er zijn diverse kavels uitgegeven, waarvoor verkoopbesluiten zijn genomen.
Relatie met programma's uit de Strategische Agenda	Met name met de programma's 4, Verkeer en Vervoer, 6, Ruimtelijke Ordening en 7 Economische Zaken. Specifiek speelt de ontwikkeling van de provinciale weg N314 een rol bij de ontsluiting van dit terrein.
Inspanningen in 2012 (mijlpalen, resultaten)	De exploitatie is afgesloten.
Bestuurlijke besluitvorming in 2012	Het project is overgegaan naar de lijnorganisatie.
Financiën	Het resultaat van €1.818 is als volgt bestemt: €23 naar de afwikkelreserve, €337 gereserveerd voor de eco-premie en €1.458 is toegevoegd aan de Reserve GZ exploitatieresultaten.
Werkwijze (organisatie/interne beheersing)	Het project is overgegaan naar de lijnorganisatie.
Projectrisico's (Ruimtelijk, Financieel, Technisch)	Het project is afgesloten.
Omgevingsrisico's (Politiek/bestuurlijk, Juridisch/wettelijk/vergunningen, Maatschappelijke weerstand, Markt/afzetrisico, Samenwerkende partijen)	Het project is afgesloten.
Organisatie- en personeelsrisico's (Structuur, Processen, Cultuur, personeel)	Het project is afgesloten.

#### Revelhorst 4

Doel	De ontwikkeling van Revelhorst 4 zorgt er voor dat Zutphen kan voorzien in de vraag naar bedrijfsruimte.
Looptijd	Ontwikkeling van het plangebied loopt naar verwachting van 2010 tot 2015, waarbij het als project eerder kan worden afgesloten.
Bestuurlijk opdrachtgever	De heer R. de Lange.
Raadsbesluiten	In mei 2011 is het bestemmingsplan "Revelhorst 4" vastgesteld. 19 november 2012 heeft de raad besloten de exploitatie per 31-12-2012 af te sluiten.
Aanvullende besluitvorming	In maart 2011 is een Realisatie- en koopovereenkomst met de ontwikkelaar gesloten. De gemeente heeft de gronden aan een ontwikkelaar verkocht, die voor eigen rekening en risico realiseert.
Relatie met programma's uit de Strategische Agenda	Met name met de programma's 4, Verkeer en Vervoer, 6, Ruimtelijke Ordening en 7 Economische Zaken. Specifiek speelt de ontwikkeling van de provinciale weg N314 een rol bij de ontsluiting van dit terrein.
Inspanningen in 2012 (mijlpalen, resultaten)	Goedkeuren van de bestekken en toezicht houden op de uitvoering van het bouw- en woonrijp maken.
Bestuurlijke besluitvorming in 2012	Geen.
Financiën	Het resultaat van €1.195 is als volgt bestemt: €25 afwikkelreserve en €1.170 is toegevoegd aan de Reserve GZ exploitatieresultaten.
Werkwijze (organisatie/interne beheersing)	Het project is over naar de lijnorganisatie.
Projectrisico's (Ruimtelijk, Financieel, Technisch)	Het is geen project meer.
Omgevingsrisico's (Politiek/bestuurlijk, Juridisch/wettelijk/vergunningen, Maatschappelijke weerstand, Markt/afzetrisico, Samenwerkende partijen)	Het is geen project meer.
Organisatie- en personeelsrisico's (Structuur, Processen, Cultuur, personeel)	Het is geen project meer.

**Leesten-Oost**

Doel	Het ontwikkelen van een woonwijk, met een leefbare woonomgeving voor de (toekomstige) bewoners. De ambities zijn samen te vatten in de steekwoorden duurzame ontwikkeling, landschap als drager, beeldkwaliteit en gebruikskwaliteit, eigen identiteit en het benutten van de ligging op de overgang van stad en landschap. Het vraaggericht ontwikkelen een verdere invulling geven samen met marktpartijen/ontwikkelaars.
Looptijd	In 2001 is gestart met de ontwikkeling van deze woonwijk. Door vertraging in de afzet van de woningen is de verwachte afronding doorgeschoven naar 2026.
Bestuurlijk opdrachtgever	Wethouder R. de Lange.
Raadsbesluiten	In het "Ontwikkelingsplan Leesten-Oost 1998" is aangegeven dat vanaf 2000 het gebied Leesten-Oost met spoed in ontwikkeling wordt genomen om de continuïteit van de woningbouw in Zutphen te kunnen waarborgen. Vervolgens zijn de exploitatie in mei 2001 vastgesteld en het bestemmingsplan "Leesten-Oost" in oktober 2001. In maart 2003 is een krediet voor het bouw- en woonrijpmaken en voor een kwaliteitsfonds beschikbaar gesteld. Besloten is om 42 energieneutrale starterswoningen te realiseren, en hier aanvullende middelen voor beschikbaar te stellen (oktober 2010, januari 2011). 23 april 2012 heeft de Raad besloten om een deel van de gronden af te waarderen.
Aanvullende besluitvorming	Naast diverse (ver)koopbesluiten, is er in 2006 besloten een tussentijdse winstneming van € 900 te nemen. Binnen de herziene woningbouwprogrammering is besloten prioriteit te geven aan Leesten-Oost (mei 2011).
Inspanningen in 2012 (mijlpalen, resultaten)	Aanbesteding bouw 42 duurzame, energieneutrale starterswoningen. Stimuleringsmaatregelen intensiveren (samen met de andere marktpartijen) om de verkoop van woningen te bevorderen. Bestemmingsplanwijziging is in procedure gebracht (actualisatie Leesten). Vraaggericht ontwikkelen is opgepakt.
Bestuurlijke besluitvorming in 2012	Verkoopbesluit gronden voor de 42 starterswoningen.
Financiën	Het verwacht resultaat bedraagt - € 1.702. Hiervoor is een voorziening getroffen.
Werkwijze (organisatie/interne beheersing)	Binnen het programma Leesten-Oost wordt gewerkt met een kernteam, waaronder de verschillende projectgroepen en bouwteams vallen.
Projectrisico's (Ruimtelijk, Financieel, Technisch)	De financiële risico's zijn fors: het is onzeker of de aangekochte gronden met winst kunnen worden verkocht. Door de vertraging lopen ook de rentekosten sterk op. De ruimtelijke en technische risico's zijn beperkt.
Omgevingsrisico's (Politiek/bestuurlijk, Juridisch/wettelijk/vergunningen, Maatschappelijke weerstand, Markt/afzetrisico, Samenwerkende partijen)	Het afzetrisico is fors. Vandaar dat in samenwerking met de marktpartijen wordt geprobeerd de verkoop te stimuleren. De liggende contracten zijn inhoudelijk beoordeeld en zullen worden nagekomen.
Organisatie- en personeelsrisico's (Structuur, Processen, Cultuur, personeel)	Deze risico's zijn beperkt. Er staat een compacte, sterke organisatie. De personele bezetting is een continue aandachtspunt.

## De Mars

Doel	Het revitaliseren en herontwikkelen van het bedrijventerrein De Mars
Looptijd	Start: 2004 Masterplan De Mars Einde: 2024, afronding nieuwbouw Noorderhaven
Bestuurlijk opdrachtgever	Wethouder R. de Lange
Raadsbesluiten 2012	Actualisatie bestemmingsplannen Mars – midden en noord  Ontwerp bestemmingsplan Fort de Pol  Ontwerp bestemmingsplan Noorderhaven  Bestemmingsplan Onderdoorgangen
Besluitvorming college 2012	Zie besluiten raad, voorts: Koopovereenkomst NS – poort Saneringsovereenkomst SBNS – NS Poort Grondtransactie Heijmans Verkoopovereenkomst Koelhuis Groenplan De Mars
Relatie met programma's uit de Strategische Agenda	Programma 2 Wijkontwikkeling, Programma 5 Ruimtelijke Ordening en Wonen, Programma 8 Natuur en milieu en 14 De Mars.
Inspanningen in 2012 (mijlpalen, resultaten)	Afronding herschikking Fort de Pol Bestemmingsplanprocedures gestart Aanlegovereenkomsten inzake haven en onderdoorgangen Grondtransacties Heijmans en NSPoort Aanleg N348 (provinciaal project)
Financiën	Diverse grondexploitaties en subsidieprojecten.
Werkwijze (organisatie/interne beheersing)	Programmaorganisatie, bestuurlijk opdrachtgever, ambtelijk opdrachtgever
Projectrisico's (Ruimtelijk, Financieel, Technisch)	Onderdoorgangen en haven zijn technisch complex maar inmiddels uitgewerkt. De financiële dekking hiervan vindt grotendeels plaats middels subsidies. De sanerings-, versmallingsopgave en herontwikkelingsopgave van het spooreplacement bij het station raakt diverse belangen. NS ProRail en SBNS zijn hierover projectmatige en contractuele afspraken gemaakt.
Omgevingsrisico's (Politiek/bestuurlijk, Juridisch/wettelijk/vergunningen, Maatschappelijke weerstand, Markt/afzetrisico, Samenwerkende partijen)	De private investeringen hangen op het bedrijventerrein hangen grotendeels samen met de stand van de economie. Bij de IJssel, havens en uiterwaarden zijn diverse belangen welke onderling goed moeten worden afgewogen (gebruikers, groen, industriehaven, Rijkswaterstaat, recreatief, scheepvaart). Woningbouwafzet vrije sector verkoop is afhankelijk van algemene marktsituatie en beleid rijksoverheid. Maatschappelijke discussie over vormgeving en architectuur. Dit spitst zich toe op het Ijsselfront.
Organisatie- en personeelsrisico's (Structuur, Processen, Cultuur, personeel)	Organisatieopzet in Programmatische / Projectmatige vorm zorgt voor slagvaardige aanpak en goede betrokkenheid omgeving, belanghebbenden en overheidspartners.



## Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing

Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland hebben op 7 december 2010 beschikt over de derde periode van het Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing (ISV3). In de daaraan voorafgaande periode van tien jaar zijn met ISV middelen een veelheid en diversiteit aan ruimtelijke knelpunten opgelost in de gemeente Zutphen. De meeste prestaties uit de vorige ISV periode zijn afgerond en knelpunten zijn opgelost. De afronding van een aantal prestaties heeft vertraging opgelopen door veranderende markt- en economische omstandigheden. De ISV prestaties uit de vorige periode die nog niet zijn behaald, zijn doorgeschoven en maken nu onderdeel uit van het verantwoordingsregime van ISV3.

In onderstaande paragraaf een toelichting op de voortgang van de doorgeschoven prestaties uit de vorige ISV periode en op de prestaties uit ISV3. De ISV3 periode loopt tot en met 2014.

### *ISV2- Woningbouw*

In 2012 zijn 14 eengezinswoningen aan de Tak van Poortvlietstraat opgeleverd. In het Hart van de Wijk (boven MFC en Jumbo) zijn 69 appartementen gerealiseerd. Vervangende nieuwbouw Polbeek is gestart en goeddeels opgeleverd in 2012. Aan de Coehoornsingel (Sutfene) zijn 49 zorgwoningen gerealiseerd. De verbeteringen aan 72 woningen aan de Haydnstraat is afgerond. De uitstraling van alle woningen is sterk verbeterd met onder andere nieuwe galerijhekken, liftaanbouw, schilderwerk. Daarnaast zijn er belangrijke bouwkundige en functionele verbeteringen doorgevoerd. Het instandhoudingsproject in Berkelpark is afgerond in 2012. Dit project omvat 241 woningen.

### *ISV2-Multifunctionele Centra in Waterkwartier*

Het MFC is opgeleverd in 2012. Ter ondersteuning van de exploitatie van het MFC wordt voor een periode van 5 jaar ISV middelen ingezet.

### *ISV2- restauratie Berkelruïne en Spanjaardspoort*

De restauratie van de Berkelruïne is in 2012 afgerond. De restauratie van Spanjaardspoort is niet gestart in verband met het ontbreken van voldoende middelen. In 2013 volgt een voorstel voor herallocatie van bodemmiddelen ten behoeve van het behalen van deze prestatieafpraak.

### *ISV 3-Bodem*

- Locatie Flamco. De gemeente is in onderhandeling met Flamco over een eventueel bod. Er vindt overleg plaats met de provincie plaats over aanpak sanering bij een eventuele aankoop. Middelen die niet gebruikt kunnen worden voor de sanering van Flamco kunnen mogelijk ingezet worden ten behoeve van de sanering van de spoorzone, ook hierover is de gemeente in overleg met de provincie Gelderland.
- Locatie Halvemaanstraat. Project loopt. De planning sanering is nog niet bekend. Onderzocht wordt of daadwerkelijk gesaneerd moet worden
- Berkel en Hof. Het project is afgeblazen. Binnen de spelregels van ISV bodem is herallocatie van middelen mogelijk. In 2013 volgt een voorstel.
- Vitens. In 2013 moet de gemeente hebben besloten wat ze wil met de drinkwaterbronnen. Recent onderzoek wijst uit dat inzet van de drinkwaterbronnen (helaas) niet rendabel is. Investerings zijn dermate hoog dat geen duurzame oplossing voorhanden is. Ook niet met woningbouwcoöperatie Iederl, samen is onderzocht of bij renovatie van wijken in de buurt inbreng van de bronnen nuttig kon zijn.
- Werkvoorraad bodemsanering: Historisch onderzoek is gestart naar de laatste 49 verdachte locaties binnen Zutphen. Afhankelijk van de uitkomst kan vervolg bodemonderzoek plaatsvinden. In totaal zijn tijdens ISV-2 ruim 1000 verdachte locaties al onderzocht en afgerond.
- Activiteiten ondergrondse ordening en bodemenergie. Binnen diverse projecten (o.a. tender Hoge temperatuur opslag, onderzoek warmtenetten, Hissink/GGnet, Middenhuis, Basseroord) wordt aan deze thema's aandacht besteed en uitgevoerd.

### *ISV 3-geluid*

Verbetering van de geluidssituatie bij A-lijst woningen. De sanering en daarmee de prestatie is nog niet afgerond. Nog te saneren: 30 woningen.

### *ISV3-Noorderhaven*

In 2012 heeft woningcorporatie Ons Huis zich teruggetrokken uit de ontwikkeling van de Derde Fase. Heijmans, MooiLand en de gemeente Zutphen zijn nu overeen gekomen gezamenlijk een projectplan te formuleren ten behoeve van



de uitvoering van het Collectief Particulier Opdrachtgeverschap de Derde Fase. Hiervoor is een architect en een financieel adviseur aangesteld. Het projectplan, inclusief financiering wordt in 2013 afgerond.

Het project heeft voor MooiLand prioriteit in hun investeringsafwegingen. Er zit samenhang in de uitvoering van het project en het kunnen krijgen van voldoende garanties vanuit het Waarborgfonds Sociale Woningbouw. Voor de financiering wordt in 2013 mede een aanvraag gedaan bij het Impulsplan van de provincie Gelderland. De start van de uitvoering van het project is verschoven naar 2014. Het project bestaat uit 110 woningen, waarvan 50 sociaal en 60 vrije sector.

*ISV3-Voormalig W. van Oranjeschool – herallocatie middelen naar voormalige Montessorischool*

Eind 2011 werd definitief duidelijk dat de herontwikkeling van de voormalige W. van Oranjeschool door het collectief Particulier Opdrachtgeverschap 'de Noabers' niet van de grond komt. In 2012 heeft uw raad besloten om de voor dit project beschikbare middelen te heralloceren naar de herontwikkeling van de voormalige Montessorischool aan de Govert Flinckstraat. In 2012 is gestart met de verbouw van de voormalige basisschool tot een Centrum voor Jeugd en Gezin.

*ISV3-Halvemaanstraat*

Het ruimtelijke kader voor dit woningbouwplan is aangepast. In overleg met de provincie zijn de afspraken voor dit plan en daarmee de prestatieafspraken geactualiseerd. Het oorspronkelijke plan ging uit van de realisatie van 80 woningen, het plan omvat nu 61 woningen. In 2011 is gestart met de bestemmingsplanprocedure. Naar verwachting vindt vaststelling plaats in het 1<sup>e</sup> kwartaal van 2013 en wordt aansluitend de procedure gestart voor de omgevingsvergunning.



## **3.4      PARAGRAFEN**

- 3.4.1      Lokale heffingen
- 3.4.2      Weerstandsvermogen
- 3.4.3      Onderhoud kapitaalgoederen
- 3.4.4      Financiering
- 3.4.5      Bedrijfsvoering
- 3.4.6      Verbonden partijen
- 3.4.7      Grondbeleid

### 3.4.1 Paragraaf Lokale heffingen

#### Beleidsuitgangspunten

Op basis van de uitgangspunten van de begroting 2012 is een algemene inflatiecorrectie op de gemeentelijke tarieven en belastingen toegepast van 2%. Voor diverse heffingen wordt daarnaast het principe van 100% kostendekking als uitgangspunt genomen. De volgende tarieven kennen, in lijn met de uitgangspunten in de keuzenota, een afwijkende tariefsaanpassing:

- Bij de tariefsaanpassing voor de onroerende-zaakbelastingen (OZB) is rekening gehouden met de realisatie van de extra opbrengst van € 150.000 uit de keuzenota.

#### Kostendekking

Bij de afvalstoffenheffing, marktgelden en de rioolheffing hanteert Zutphen een kostendekkend tarief. Jaarlijks worden vanuit de begroting kostprijsberekeningen opgesteld en wordt het kostendekkende tarief vastgesteld voor het eerstvolgende jaar. Conform artikel 229b van de gemeentewet wordt de kostendekking op basis van de begroting berekend.

De havengelden, lijkbezorgingrechten en leges zijn (nog) niet geheel kostendekkend. Voor deze heffingen is inmiddels een traject ingezet om te komen tot de gewenste kostendekking.

#### Wet Waardering Onroerende Zaken (WOZ)

Alle onroerende zaken (woningen en niet-woningen) zijn voor het belastingjaar 2012 naar waardepeildatum 1 januari 2011 getaxeerd. Het oordeel van het toezichthoudend orgaan (de Waarderingskamer) over de waardering was: “naar behoren”. De waarden worden gebruikt door de belastingdienst, waterschap en gemeente. In 2012 zijn er 25.300 aanslagen OZB verzonden in combinatie met een WOZ-beschikking. Naar aanleiding hiervan zijn 518 bezwaarschriften tegen de waardevaststelling ontvangen. Afgezet tegen het aantal verzonden WOZ-beschikkingen komt dit neer op 2% bezwaarschriften. Het gemiddeld aantal WOZ-bezwaren bij vergelijkbare gemeenten ligt op 2,9%.

Waar het percentage ingediende WOZ bezwaren landelijk een stijging vertoont, van 2,4 % in 2011 naar 2,8% in 2012, zien we in onze gemeente juist een dalende tendens (2011: 2,8% tegen 2012: 2%). Hiermee zet de daling van het aantal WOZ-bezwaren in onze gemeente door (2010: 3% 2011: 2,8% 2012: 2%). Waarschijnlijk is dit het gevolg van de inspanningen van de gemeente om door een meer informeel contact met belanghebbenden bezwaren te voorkomen en om ingediende bezwaren snel en in dialoog met belanghebbenden af te handelen. Het percentage bezwaarschriften is daarentegen negatief beïnvloed door bureaus die belanghebbenden op basis van “no cure no pay” ondersteunen.

Naast de daling van het aantal ingediende bezwaarschriften neemt ook het percentage gegronde bezwaren af. In 2011 was nog 56% van de ingediende bezwaarschriften gegrond, dit jaar was dat 48%. Het landelijk percentage gegronde bezwaarschriften ligt op 52%.

#### Afvalstoffenheffing

Om het uitgangspunt van kostendekkende tarieven bij de afvalstoffenheffing te kunnen realiseren was het noodzakelijk om het tarief voor het vastrecht te verhogen van € 165,10 in 2011 naar € 168,66 in 2012. De tarieven voor het variabel deel (diftar) zijn gelijk gebleven.

#### Marktgelden

Met ingang van 2012 zijn de marktgelden volledig kostendekkend. Dit is gerealiseerd door verlaging van de kosten, andere toerekening van de energiekosten en verhoging van de marktgelden. Het tarief voor het belastingjaar 2012 is bepaald op € 46,50 per m<sup>2</sup> /per jaar voor een standplaats op de Zutphense markt en € 18,50 per m<sup>2</sup> / per jaar voor een standplaats op de markt in Warnsveld.

#### Rioolheffing

Bij de vaststelling van de verordening rioolheffing 2012 is besloten om het huidige beleid (tariefstructuur en de wijze van heffing van de rioolrechten) te continueren in de rioolheffing. Inmiddels is een voorstel aangenomen door de raad om per 1 januari 2013 het gebruikersdeel te bepalen op een vast bedrag per huishouden met een toeslag bij waterverbruik boven 500m<sup>3</sup>. Het contract met Vitens voor het meeliften van de rioolheffing met de waternota is opgezegd. Per 1 januari 2013 is deze heffing op de gecombineerde aanslag gemeentelijke belastingen terug te vinden.

Bij het bepalen van het gebruikerstarief voor 2012 is uitgegaan van het gemiddeld waterverbruik over de periode 2009, 2010 en 2011. Er is een gemiddeld waterverbruik over de afgelopen 3 jaar berekend om tot een stabiel gemiddeld verbruik te komen bij de berekening van de rioolheffingen per m<sup>3</sup> waterverbruik. Dit gegeven leidt tot een tarief voor gebruikers van € 0,78 per m<sup>3</sup> waterverbruik. Het tarief voor eigenaren is gebaseerd op de kapitaallasten. Het tarief voor het heffingsjaar 2012 is verhoogd van € 86,90 tot € 93,10 (+ 7%). In 2012 zijn aanvullende aanslagen rioolheffing voor garageboxen opgelegd, dit betrof 3500 aanslagen over de jaren 2010, 2011 en 2012.

### Kwijtscheldingsbeleid

De gemeente Zutphen verleent kwijtschelding voor de onroerende zaakbelastingen, de afvalstoffenheffing, rioolheffing en de hondenbelasting (alleen de eerste hond). De norm voor het verlenen van kwijtschelding is Zutphen gesteld op 100% van het bijstandsniveau. Dit betekent dat 100 % van het inkomen op bijstandsniveau wordt vrijgelaten bij de beoordeling of iemand in aanmerking komt voor kwijtschelding. Sinds 2012 maakt onze gemeente gebruik van de (gratis) diensten van het landelijk werkend inlichtingenbureau (opgericht door het Ministerie van Sociale Zaken). Dit bureau toetst of iemand recht heeft op geautomatiseerde kwijtschelding van gemeentelijke belastingen, hiervoor worden gegevens van gemeente, UWV, Belastingdienst en RDW gekoppeld.

### Lokale lastendruk

Een objectieve vergelijking van de lokale lastendruk ten opzichte van andere gemeenten in Gelderland kan gemaakt worden met behulp van de databank financieel toezicht gemeenten van de provincie Gelderland. Zutphen kent een lastendruk die volgens de databank, gemeten naar lasten per inwoner in 2012 onder het Gelderse gemiddelde scoort. De gemiddelde lastendruk per inwoner van onze gemeente is € 341 terwijl het Gelderse gemiddelde op € 368 ligt.

Lastendruk per heffing:

	Zutphen	Gelders gemiddelde
OZB	€ 147	€ 201
Afvalstoffenheffing	€ 117	€ 83
Rioolheffing	€ 77	€ 84
<b>Gemiddeld</b>	<b>€ 341</b>	<b>€ 368</b>

Bij de afvalstoffenheffing dient te worden opgemerkt dat de provincie bij de berekening van de woonlasten uitgaat van 32 ledigingen bij diftargemeenten zoals Zutphen. In de praktijk blijkt dat dit voor onze gemeente aan de hoge kant is mede gelet op het succes van het afzonderlijk inzamelen van kunststof wat heeft geleid tot een lager aantal ledigingen.

#### Financieel overzicht

Hieronder treft u een vergelijking van de lastendruk in Zutphen met enkele buurtgemeenten in voorbeeldsituaties, gebaseerd op de tarieven in 2012:

	Zutphen	Brummen	Deventer	Lochem	Raalte
Ondernemer in een bedrijfspand met WOZ-waarde € 500.000					
OZB eigenaar	857,50	815,00	1332,00	556,50	760,00
OZB gebruiker	681,00	650,00	1120,00	480,50	609,00
OZB eigenaar, tevens gebruiker	1538,50	1465,00	2452,00	1037,00	1369,00

	Zutphen	Brummen	Deventer	Lochem	Raalte
Alleenstaande zonder hond in huurwoning					
rioolheffing (50m <sup>3</sup> )	39,00	162,00	169,92	263,90	190,80
afvalstoffenheffing	252,30	228,50	273,00	199,95	157,67
<b>totaal</b>	<b>€ 291,30</b>	<b>€ 390,50</b>	<b>€ 442,92</b>	<b>€ 463,85</b>	<b>€ 348,47</b>

	Zutphen	Brummen	Deventer	Lochem	Raalte
Eenoudergezin met 1 hond in huurwoning					
rioolheffing (135m <sup>3</sup> )	105,30	366,00	169,92	263,90	190,80
afvalstoffenheffing	324,50	310,45	273,00	266,60	250,71
<b>totaal</b>	<b>€ 429,80</b>	<b>€ 676,45</b>	<b>€ 442,92</b>	<b>€ 530,50</b>	<b>€ 441,51</b>

Gezin met 1 kind in huurwoning	Zutphen	Brummen	Deventer	Lochem	Raalte
rioolheffing (135 m3)	105,30	366,00	169,92	263,90	190,80
afvalstoffenheffing	327,20	313,62	342,48	266,60	254,33
<b>totaal</b>	<b>€ 432,50</b>	<b>€ 679,62</b>	<b>€ 512,40</b>	<b>€ 530,50</b>	<b>€ 445,13</b>

Gezin met 2 kinderen in een eigen woning van € 300.000	Zutphen	Brummen	Deventer	Lochem	Raalte
OZB	267,30	255,00	356,70	243,30	291,60
rioolheffing gebruiker (225 m3)	175,50	582,00	169,92	263,90	190,80
rioolheffing eigenaar	93,10				
afvalstoffenheffing	330,50	317,35	342,48	266,60	258,55
<b>totaal</b>	<b>€ 866,40</b>	<b>€ 1.154,35</b>	<b>€ 869,10</b>	<b>€ 773,80</b>	<b>€ 740,95</b>

#### Opmerkingen:

De gemeente Brummen kent in afwijking van de overige gemeenten geen kwijtscheldingsregeling. Zutphen scoort, ondanks de gemiddeld lage lastendruk, relatief hoog bij de eigenaarslasten. Dit komt voort uit het feit dat wij in tegenstelling tot de meeste andere gemeenten een rioolheffing kennen voor eigenaren.

### Overzicht begroting versus realisatie van belastingopbrengsten

	Begroting na wijziging	Jaarrekening
Belastingsoort	2012	2012
OZB	€ 6.932.800	€ 6.947.902
Hondenbelasting	€ 236.800	€ 239.016
Precariobelasting	€ 54.800	€ 36.520
(Water)toeristenbelasting	€ 71.000	€ 104.550
Afvalstoffenheffing	€ 5.160.300	€ 5.089.890
Rioolheffing	€ 3.848.500	€ 3.993.069
Marktgeden	€ 215.800	€ 199.054
Lijkbezorgingrechten	€ 347.600	€ 360.726
<b>Totaal</b>	<b>€ 16.867.600</b>	<b>€ 16.970.727</b>

## 3.4.2 Paragraaf Weerstandsvermogen

### *Inleiding*

Wij vinden het wenselijk om risico's die van invloed zijn op de bedrijfsvoering beheersbaar te maken. Door inzicht in de risico's wordt de organisatie in staat gesteld om op verantwoorde wijze besluiten te nemen, zodat de risico's nu en gerelateerd aan toekomstige investeringen in verhouding staan tot de vermogenspositie van de organisatie. Om inzicht in de risico's van de gemeente te verkrijgen is in 2012 een risico-inventarisatie uitgevoerd. Begin 2013 is deze inventarisatie geactualiseerd. Op basis van de geïnventariseerde risico's is een risicoprofiel opgesteld en is het weerstandsvermogen berekend per 31 december 2012. Deze nieuwe methode die aanzienlijk afwijkt van de tot nu toe gehanteerde methode is voor het eerst toegepast in de begroting 2013 en vindt nu eveneens toepassing in de jaarrekening 2012.

### *Beleid en speerpunten/doelstellingen*

Het beleid van de gemeente Zutphen zal gericht moeten zijn op een proactieve risicosturing, waarbij voortdurend de relatie met de beschikbare weerstandscapaciteit in ogenschouw wordt gehouden.

In de Strategische agenda 2013 is een eerste aanzet gegeven, die in de komende jaren verder zal worden uitgewerkt.

### *Doelstellingen*

Onderstaande doelstellingen zijn voor het eerst opgenomen in de Strategische agenda 2013. Het antwoord op de vraag "Wat willen we bereiken" en "Wat gaan we er voor doen" zal verwoord gaan worden in het jaarverslag 2013 (gereed mei/juni 2014). Over dit verslagjaar (2012) valt hierover nog niet veel te melden. Wel heeft een actualisatie plaats gevonden van de te verwachten risico's en de gevolgen daarvan zodat een actueel overzicht kan worden gegeven van het weerstandsvermogen.

<i><b>Wat willen we bereiken:</b></i>	<i><b>Wat gaan we er voor doen:</b></i>
Inzicht krijgen in de risico's die de gemeente loopt	Dit doel is erop gericht de risico's die de gemeente loopt in beeld te brengen. Hierbij is sprake van een integrale aanpak. Dat wil zeggen dat deze niet alleen financiële risico's betreft, maar dat bijvoorbeeld ook milieu-, letsel en veiligheids-, imago- en juridische risico's van toepassing kunnen zijn. Het inzichtelijk hebben van alle risico's die de gemeente loopt vormt de basis voor het beheersen van de risico's.
Stimuleren en vergroten risicobewustzijn van de gemeentelijke organisatie	Het risicobewustzijn van de medewerkers in de gemeentelijke organisatie vergroten. Als zij risicobewust zijn in hun dagelijkse werkzaamheden, zal het inzicht in de risico's toenemen en kan proactief worden ingespeeld op de risico's, zodat deze vroegtijdig beheersbaar kunnen worden gemaakt. Hiervoor zal in de college- en raadsvoorstellen een risicoparagraaf worden opgenomen
Beheersen van processen	Door risicomanagement procesmatig in te steken, wordt meer grip op de interne organisatie gekregen. Hiertoe moeten maatregelen ontworpen worden om de processen aan te scherpen.
Een actueel overzicht hebben van het weerstandsvermogen	Bij de begroting en de jaarrekening de noodzakelijke gegevens actualiseren

### Prestatie indicator

Indicator	R2011	B2012	R2012	B2013
Ratio van het Weerstandsvermogen	1,31	1,56	<b>1,28</b>	1,46

R2011: gebaseerd op jaarrekening 2011

B2012: gebaseerd op begroting 2012

R2012: gebaseerd op jaarrekening 2011 in relatie tot onderstaande risico's

B2013: gebaseerd op verwachte stand per 01-01-2013

### Waar staan we nu

#### Inventarisatie Risico's

Er heeft begin 2013 een inventarisatie plaats gevonden van de risico's. In het onderstaande overzicht wordt de top 10 aan risico's gepresenteerd die het grootste financiële risico opleveren.

Risico	Kans	Maximaal financieel gevolg	Invloed
Taken van o.a. Provincie komen naar de Gemeente met verminderde budgetten.	70%	€ 1.000.000	7.11%
Overheveling van AWBZ taken naar de WMO waarbij het budget verlaagd wordt.	80%	€ 2.000.000	16.22%
Niet (tijdig) realiseren van bezuinigingsmaatregelen (excl. Plein/Delta)	50%	€ 1.000.000	5.00%
Begrotingstekorten op Gemeenschappelijke Regeling Het Plein tbv sociale uitkeringen (BUIG)	95%	€ 1.000.000	9.72%
Grondopbrengsten blijven achter	90%	€ 1.000.000	9.17%
Algemene Uitkering Gemeentefonds valt lager uit dan geraamd	95%	€ 1.500.000	14.60%
Niet halen KTD taakstelling	80%	€ 500.000	4.05%
Panden komen leeg te staan	50%	€ 700.000	3.58%
Niet in ontwikkeling nemen van aangekochte gronden	50%	€ 800.000	4.05%
Gemeentelijk apparaat is onvoldoende in staat om taken uit te voeren	70%	€ 500.000	3.61%
<b>Totaal maximaal financieel gevolg top 10 risico's</b>		<b>€ 10.000.000</b>	
Totaal maximaal financieel gevolg overige risico's		€ 14.150.000	
<b>Totaal maximaal financieel gevolg totaal alle risico's</b>		<b>€ 24.150.000</b>	

De inventarisatie van de risico's is nog niet gevolgd door alle stappen die volgen in het risicomanagement proces: risicoanalyse, hoe omgaan met de risico's (vermijden, verminderen, overdragen, accepteren), maatregelen treffen, evalueren van de maatregelen (monitoren en zo nodig verbeteren). Dit gebeurt vanaf het moment van implementatie van risicomanagement binnen de organisatie, dat eind 2012 gestart is.

#### Benodigde weerstandscapaciteit

Op basis van de geïnventariseerde risico's is een simulatie uitgevoerd. De risicosimulatie wordt toegepast omdat het reserveren van het maximale bedrag (€ 24.150.000) ongewenst is. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang optreden. Uit de risicosimulatie blijkt dat het voor 90% zeker is dat alle risico's kunnen worden afgedekt met een bedrag van € 6.677.494 (benodigde weerstandscapaciteit, afgerond € 6.677.000).

#### Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit van de gemeente Zutphen bestaat uit het geheel aan middelen dat de organisatie daadwerkelijk beschikbaar heeft om de risico's in financiële zin af te dekken. De berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit is gebaseerd op de werkelijke stand per 31 december 2012.

Omschrijving	Bedrag
Algemene reserve (niet geblokkeerd deel) *	€ 4.817.000
Onbenutte belastingcapaciteit (ozb)	€ 2.358.000
Overige ongebonden reserves waarvoor nog geen verplichtingen zijn aangegaan	€ 0



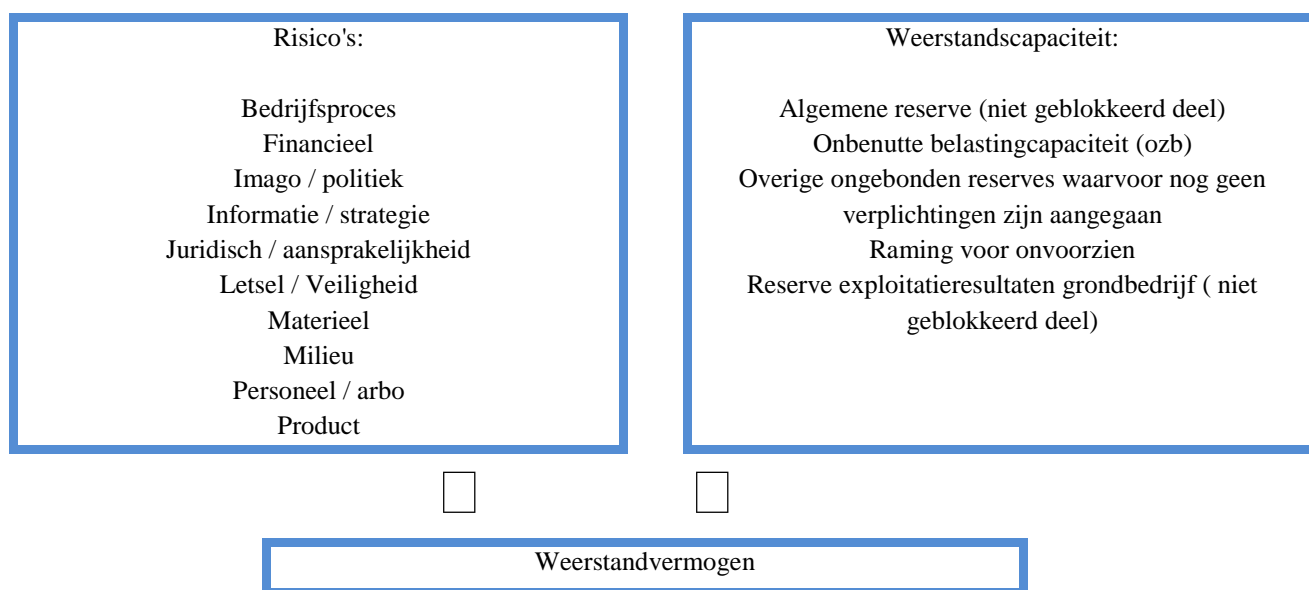
Omschrijving	Bedrag
Restantraming voor onvoorzien	€ 60.000
Reserve exploitatieresultaten grondbedrijf (niet geblokkeerd deel)	€ 1.294.000
Stille reserves**	€ 0
<b>Totale beschikbare weerstandscapaciteit</b>	<b>€ 8.529.000</b>

\*Het niet geblokkeerde deel van de algemene reserve bestaat uit Reserve vrij besteedbaar € 1.517.000, Saldireserve € 645.000 en Reserve risico's € 2.655.000. Tezamen € 4.817.000.

\*\* De omvang van de stille reserves is in het verleden becijferd op € 10.364.000 en deze uitkomst is een aantal jaren gebruikt bij de berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit. Gezien de ontwikkelingen op de onroerendgoedmarkt is het zeer waarschijnlijk dat de becijferde omvang aanzienlijk te hoog is. Mede hierdoor is de landelijke trend dat de stille reserves geen onderdeel meer (gaan) uitmaken van de weerstandscapaciteit. Vooruitlopend hierop is voor het begrotingsjaar 2013 uitgegaan van de helft van de ooit becijferde omvang ( 50% van € 10.364.000). Gelet op de dramatische ontwikkelingen op de onroerendgoedmarkt is voor het rekeningjaar 2012 de stille reserves niet meegenomen in de beschikbare weerstandscapaciteit.

### Relatie benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, dient de relatie te worden gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij gewenste weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. De relatie tussen beide componenten wordt in onderstaande figuur weergegeven.



### Ratio weerstandsvermogen

De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risicosimulatie voortvloeit, kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandcapaciteit}} = \frac{€ 8.529.000}{€ 6.677.000} = 1,28.$$

Onderstaande normtabel biedt een waardering van de berekende ratio.

Waarderingcijfer	Ratio	Betekenis
A	>2.0	uitstekend
B	1.4-2.0	ruim voldoende
<b>C</b>	<b>1.0-1.4</b>	<b>voldoende</b>
D	0.8-1.0	matig
E	0.6-0.8	onvoldoende
F	<0.6	ruim onvoldoende

De ratio van onze gemeente valt per balansdatum 2012 in **klasse C**. Dit duidt op een **voldoende**.

### 3.4.3 Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

#### Inleiding

Zutphen heeft een kleine 6 vierkante kilometer aan openbare ruimte in beheer. In dat publieke domein vinden diverse activiteiten plaats zoals wonen, werken, vervoer en recreatie. De gemeente heeft de verantwoordelijkheid voor het beheer van deze openbare ruimte. Hiervoor zijn een groot aantal kapitaalgoederen nodig zoals wegen, rioleringen, kunstwerken, water, openbaar groen, recreatieterreinen, openbare verlichting, gebouwen, sportvelden, speelvoorzieningen en begraafplaatsen.

Gemeentelijke doelen kunnen vaak niet worden gerealiseerd zonder kapitaalgoederen. Water, wegen en bruggen zijn onontbeerlijk voor de economische ontwikkeling van een gemeente. Straatlantaarns en de inrichting van het openbaar groen leveren een belangrijke bijdrage aan de sociale veiligheid. De riolering draagt bij aan de gemeentelijke milieudoelstellingen. Kortom: kapitaalgoederen spelen een belangrijke rol bij de programmadoelen die de gemeente wil realiseren en vormen het “gezicht” van de gemeente. Immers gaten in het wegdek, scheefliggende stoeptegels, kapotte lantaarnpalen, onveilige groenvoorzieningen e.d. zijn zaken die hoog scoren op de ergernissenlijst van de burgers. Kapitaalgoederen kosten geld en leggen blijvend een groot beslag op de gemeentelijke begroting en rekening. Echter, slecht onderhoud van de kapitaalgoederen betekent dat de kapitaalgoederen minder lang meegaan, eerder moeten worden vervangen, waardoor je per saldo duurder uit bent.

In deze paragraaf wordt nader inzicht gegeven in het onderhoud van de kapitaalgoederen.

Binnen team Openbare Ruimte van de afdeling Stadsbedrijven is gewerkt aan het op orde brengen van de beheersystemen door het updaten en digitaal ontsluiten (inclusief geografische koppelingen) van de beheerprogrammatuur omtrent groen, wegen en riolering. Dit betreft een integraal beheersysteem, waardoor belangrijke disciplines beter op elkaar kunnen worden afgestemd, wat uitvoering van integrale projecten beter mogelijk maakt.

#### Beheercyclus

Beheren is een cyclisch proces. Na de doorgaans kortdurende periode waarin een kapitaalgoed (een weg, een gebouw, een brug en dergelijke) wordt gerealiseerd, komt het voor een lange periode in de beheerfase terecht. Tijdens de beheerfase wordt het kapitaalgoed ge-/verbruikt, waardoor veroudering, slijtage en vervuiling optreden. Dit wordt door de beheerder gesignaleerd, waarna onderhoud plaatsvindt. Daarnaast beoordeelt de beheerder ook of het kapitaalgoed nog voldoet aan de eisen op maatschappelijk en wettelijk gebied.

#### Beheerplannen

Voor de meerjarige onderhoudsramingen wordt veelal gewerkt met beheerplannen. In deze plannen worden de kosten van onderhoud gesplitst naar:

- klein onderhoud (dekking kosten t.l.v. de exploitatie)
- groot onderhoud (dekking t.l.v. voorziening)
- vervanging en renovatie (dekking t.l.v. kapitaalkrediet)

Als gevolg van fysieke uitbreidingen (bestemmingsplannen) ontstaan meerkosten, zoals hogere kosten door uitbreiding van groenstroken, rioleringen alsmede asfalt- en elementverhardingen. Deze areaaluitbreidingen moeten steeds in de beheerplannen en in het verlengde hiervan, de exploitatie, worden opgenomen.

#### Algemene opmerking t.a.v. gemeentelijke beheerplannen:

Alle kapitaalgoederen zijn opnieuw in kaart gebracht. Na deze inventarisatie wordt het huidige onderhoudsniveau van alle kapitaalgoederen bepaald en moet het gewenste onderhoudsniveau worden vastgesteld. Een en ander moet zijn vertaling vinden in meerjarige beheersplannen inclusief een financiële paragraaf die het mogelijk maakt meerjarige onderhoudsplanningen op te stellen. Momenteel wordt vooral gewerkt met jaarlijkse inspecties op basis waarvan het korte termijnonderhoud wordt uitgevoerd.

Bij de bepaling van het gewenste onderhoudsniveau zal uw Raad worden betrokken omdat dit niveau bepalend is voor het gezicht van de stad en financiële gevolgen zal hebben. Een en ander moet dit jaar (2013) zijn beslag krijgen.

#### Wegen

<i>Naam beheerplan:</i>	Wegbeheerplan
<i>Actualisatie voorzien in:</i>	2014, zie voorafgaande “Algemene opmerking”
<i>Naam voorziening/reserve:</i>	n.v.t.
<i>Te onderhouden kapitaalgoederen:</i>	Asfalt-, klinker- en zandwegen, pleinen, parkeerplaatsen en –stroken, trottoirs, voetpaden en halfverharding met inbegrip van het bijbehorende straatmeubilair, bermen en sloten.
<i>Kerncijfers:</i>	Aantal meters wegen: 435.000 meter

### Doel:

Het uit het oogpunt van bereikbaarheid en verkeersveiligheid in stand houden van een adequaat wegennet, bestaande uit rijbanen, trottoirs, parkeerhavens, molgoten evenals bermen en bermstroken, zowel binnen als buiten de bebouwde kom, waarbij tevens de nodige voorwaarden worden geschapen voor een goede afwikkeling van de verkeersbewegingen.

### Beleidskader:

Binnen de gemeente wordt gewerkt volgens een landelijk erkend wegeninspectieplan waarbij structureel onderhoud wordt gepleegd. Eens per twee jaar wordt het gemeentelijk wegennet opnieuw geïnspecteerd. Met de hieruit voortvloeiende gegevens wordt het wegenbeheerplan in kaart gebracht. Tegelijkertijd zullen richtinggevende beleidskaders zoals geluidsarm wegdek en oude bestratingsmaterialen in de binnenstad worden meegenomen als aandachtspunten.

### Uitgevoerd in begrotingsjaar:

Het onderhoud van de wegen wordt grotendeels conform het onderhoudsplan uitgevoerd. De technische staat van de wegen voldoet deels aan de basisnorm, dan wel is door heroverwegingen deels lager dan de basisnorm. Indien door omstandigheden niet aan het onderhoudsschema wordt voldaan (bijvoorbeeld door vervroeging of verlating als gevolg van het combineren met rioleringswerkzaamheden of reconstructies, of een heroverweging op de post "Onderhoud wegen c.a.") worden de wegen wel voldoende veilig gehouden in het kader van de verkeersveiligheid. Hiervoor moeten soms tijdelijk extra voorzieningen worden getroffen.

## Openbaar groen (inclusief speelvoorzieningen)

<i>Naam beheerplan:</i>	Groenbeheerplan
<i>Actualisatie voorzien in:</i>	2013, zie voorafgaande "Algemene opmerking"
<i>Naam voorziening/reserve:</i>	N.v.t.
<i>Te onderhouden kapitaalgoederen:</i>	Totaal te onderhouden groenareaal ongeveer 270 hectaren
<i>Kerncijfers:</i>	
	Aantal hectaren gazon, ca. 78
	Aantal hectaren bosplantsoen, ca. 28
	Aantal hectaren ruw gras, ca. 62
	Aantal hectaren heesters, ca. 26
	Aantal straatbomen 27.000
	Aantal openbare speelgelegenheden 187

### Doel:

Het optimaal onderhouden van het openbaar groen zowel in de stad als in het buitengebied binnen de daarvoor beschikbare middelen.

### Beleidskader:

Er zijn diverse beleidsnota's welke hun impact hebben op het groenbeheerplan. Te weten het op te stellen groenbeleidsplan, de groengordelnota, het landschapsbeleidsplan, de Inrichtingsvisie Stedelijk Uitloophoofgebied en de Kapverordening.

De verscherpte regelgeving op het gebied van speelplaatsen (zoals de ondergronden veilig maken als gevolg van het attractiebesluit) en bomen (de zgn. Visual Tree Assessment) vereisen extra investeringen en een hogere mate van onderhoud. Voor de speelplaatsen is vooral de wijze van aanleg van belang om het beheer vervolgens zo efficiënt mogelijk te kunnen invullen.

### Uit te voeren in begrotingsjaar:

In 2008 heeft de afronding plaats gevonden ten aanzien van hoeveelheid en gewenste kwaliteiten in beeld te brengen. Dit is echter een proces dat continu aandacht en tijd vraagt. Vervolgens zullen de financiële gevolgen jaarlijks in kaart worden gebracht. Zutphen is een relatief groene gemeente met veel kleinschalig groen, waardoor groenonderhoud een substantieel onderdeel is binnen de begroting. De notitie "Zutphens Groenbeleid van 1998 tot 2002", is in 2012 geactualiseerd en heet nu Groenatlas Zutphen. Het thema "biodiversiteit" heeft daarin een plek krijgen.

## Begraafplaatsen

<i>Naam beheerplan:</i>	Begraafplaatsverordening
<i>Jaar van vaststelling:</i>	2011
<i>Naam voorziening/reserve:</i>	Reserve 50%-dekking exploitatie begraafplaats Warnsveld
<i>Te onderhouden kapitaalgoederen:</i>	Begraafplaats Warnsveldseweg (Oosterbegraafplaats)
	Begraafplaats Voorsterallee.
	Begraafplaats Warnsveld, Vordenseweg
	Joodse begraafplaats

*Kerncijfers:*

Aantal bijzettingen, ca. 150

*Doel:*

Het bijzetten van overledenen op 3 gemeentelijke begraafplaatsen evenals op de Joodse en Rooms-Katholieke begraafplaatsen binnen de gemeente en het onderhouden van de bijbehorende parkachtige (monumentale) omgevingen.

*Kaders:*

De begraafplaatsverordening is in 2011 door de Raad vastgesteld. Er is de bestuurlijke wens om kostendekkend te werken. De legesverordening is in 2008 geactualiseerd, waarin de problemen van een te snelle kostenstijging zijn aangegeven.

*Uitgevoerd in begrotingsjaar:*

Het administratieve software pakket 'Key2begraven' is verder geoptimaliseerd, inclusief koppelingen met basisregistraties waardoor de administratie effectiever beheerd kan worden. Het beheer aan de begraafplaatsen zelf is conform planning uitgevoerd.

## Gebouwen

*Naam beheerplan:*

Meerjarenonderhoudsplan gebouwen

*Actualisatie voorzien in:*

Wordt jaarlijks bijgewerkt

*Naam voorziening/reserve:*

Er is 1 bestemmingsreserve groot onderhoud (Reserve onderhoud gebouwen) voor groot onderhoud aan de divers gemeentelijke gebouwen.

*Te onderhouden kapitaalgoederen:*

Gebouwen die in eigendom zijn van de gemeente.

*Kerncijfers:*

Aantal objecten in gemeentelijk eigendom: 95

*Doel:*

Door tijdig onderhoud te plegen en indien nodig vervangingen aan te brengen kan op een efficiënte manier worden gezorgd voor gebruiksvriendelijk en veilig gebruik van de gemeentelijke gebouwen.

*Beleidskader:*

Het onderhoud aan de gemeentelijke panden wordt uitgevoerd aan de hand van het meerjaren-onderhoudsprogramma. Het "bedrijfsplan vastgoed" geeft richting aan de professionalisering van de organisatie van het vastgoedbeheer.

*Uitgevoerd in het begrotingsjaar:*

In 2012 is het Vastgoedplan gereed gekomen. Op grond van het vastgoedplan worden keuzes gemaakt over het al of niet afstoten van vastgoed en over de wijze van verhuur: kostendekkend, marktconform of anders. Zo zijn er op basis van het vastgoedrapport een tweetal panden verkocht en zijn we nog in onderhandeling met een derde pand.

Er is een meerjaren-onderhoudsplan voor de komende 10 jaar opgesteld met daarin de lasten van het totale onderhoud in relatie tot de bestaande reserve. Het uitvoeringsplan wordt jaarlijks voorgelegd aan het college. Het regulier onderhoud is, conform planning, uitgevoerd aan negen panden.

Voor de Hanzehal is een plan opgesteld voor een pilot (ESCO) waarbij het onderhoud inclusief een taakstelling voor het energiezuiniger maken van het gebouw voor 10 jaar aan een samenwerkingsverband van een aannemer en installatiebedrijf is gegund. Dit moet per jaar een kostenbesparing opleveren, maar betekent ook dat we na 10 jaar een energiezuiniger gebouw "opgeleverd" krijgen.

Er is gestart met het monitoren van het verbruik van energie van de gemeentelijke panden. Dit moet leiden tot maatregelen die energie besparen. Bij nieuwe projecten bijvoorbeeld het Centrum voor Jeugd en Gezin zijn extra energiebesparende maatregelen getroffen om straks een energiezuinig gebouw te kunnen beheren.

## Riolering

*Naam beheerplan:*

Verbreed Gemeentelijk rioleringsplan 2011 - 2015 (v-GRP)

*Jaar van vaststelling:*

2010

*Actualisatie voorzien in:*

2014

*Naam voorziening/reserve:*

Reserve verouderde riolering

*Te onderhouden kapitaalgoederen:*

Vrijvervalriolering, drukriolering, gemalen, bergbezinkbassins, wadi's, retentievijvers, straat- en trottoirkolken alsmede huis- en kolkaansluitingen.

*Kerncijfers:*

Aantal meters rioolstelsel 264 km

Aantal hoofdrioolgemalen 37 stuks

Aantal subgemalen (incl. drukriool) 240 stuks

Aantal meters drukriolering 55 km

Aantal straatkolken	10.288 stuks
Aantal IBA's	10 stuks

#### Doel:

De zorgplicht voor een doelmatige inzameling en transport van het afval- en regenwater dat vrijkomt binnen het grondgebied van de binnen de gemeente gelegen percelen evenals het voorkomen van overlast en verontreiniging.

#### Beleidskader:

Het huidige vastgesteld v-GRP is eind 2010 door de raad vastgesteld en heeft een looptijd van 2011 tot en met 2015. In het kader van het Nationaal Bestuursakkoord Water dient de gemeente de stedelijke wateropgave in 2015 op orde te hebben. De stedelijke wateropgave bestaat uit zowel de zorg voor regenwater, grondwater als oppervlaktewater. Dit voor zowel waterkwaliteit als kwantiteit.

Het goed functioneren van de riolering is één van de aspecten van de regenwateropgave.

De vertaling van de stedelijke wateropgave naar concrete maatregelen, als ook de financiering hiervan, zijn opgenomen in het vastgestelde verbrede GRP. Het verbreed GRP voldoet aan de nieuwe eisen en in dit plan is de beleidsvrijheid ingevuld.

#### Zoals:

Het beschrijven van de situatie waarin de perceeleigenaar zelf hemelwater moet verwerken;

Wanneer en waar is er sprake van structurele grondwaterproblemen;

Wanneer en waar neemt de gemeente eventuele maatregelen.

#### Uitgevoerd in begrotingsjaar:

In principe wordt het onderhoud dan wel de vervanging conform het Gemeentelijk Rioleringsplan uitgevoerd. Echter indien een straat of weg wordt gereconstrueerd, wordt getracht om deze werkzaamheden zoveel mogelijk te combineren met rioleringswerkzaamheden. Het tijdstip van vervanging/onderhoud kan dan enigszins afwijken van de in de v-GRP genoemde planning zal bij inbreidingen zoveel mogelijk hemelwater afgekoppeld en in de bodem geïnfiltreerd worden (middels wadi's) waardoor minder verdroging plaatsvindt en de rioolzuiveringsinstallatie minder belast wordt. Het vervangen van verouderde riolering in Zutphen en Warnsveld inclusief afkoppelen van hemelwater waar mogelijk heeft plaatsgevonden. De rioleringsprojecten die zijn afgerond: Rhienderinklaan, Abersonlaan, Veldsebosweg en de Kozakkenlaan.

Er is een meerjaren gemalen vervangingsplan en onderhoudsplan opgesteld voor 2012-2013.

### Civieltechnische kunstwerken

Naam beheerplannen:

Beheerplan Civieltechnische Kunstwerken (BCK)

Actualisatie voorzien in:

Jaarlijkse bijstelling door uitgevoerde inspecties.

Naam voorziening/reserve:

Te onderhouden kapitaalgoederen:

In het BCK zijn de overige ca 120 civieltechnische constructies opgenomen zoals bruggen, viaducten, grote duikers, keer-/kade muren, oeverconstructies, tunnels en de hoogwaterkering IJsselkade.

Kerncijfers:

Oude IJsselbrug, beweegbare brug	1
Oude IJsselbrug, vaste overspanningen	9
Oude IJsselbrug, opritten met leuningen en portalen	2
Aantal bruggen, viaducten en grote duikers	59
Aantal (vis)steigers	7
Aantal keer-/kade muren	32
Aantal oeverconstructies	7
Aantal tunnels	7

#### Doel:

Binnen het gewenste referentiebeeld het uitvoeren van inspectie, en onderhoud van de civiele kunstwerken, zodat veiligheid wordt gegarandeerd en er geen verslechtering plaatsvindt van de staat waarin de kunstwerken verkeren.

#### Beleidskader:

Van alle kunstwerken welke binnen het gemeentelijk beheer vallen is een onderhoudsplan voor de komende vijf jaar aanwezig (het BCK). Hiervoor zijn alle kunstwerken visueel geïnspecteerd. In het BCK is onder andere opgenomen een tienjarenplanning voor investeringen/groot onderhoud(IP) en een vijfjarenplan ten behoeve van de jaarbegroting voor klein onderhoud. Het BCK is een beheerprogramma dat jaarlijks wordt gevoed met nieuwe inspectiegegevens. Op deze manier blijft het BCK up to date en geeft een goed inzicht in de onderhoudstoestand van de civieltechnische constructies.

*Uitgevoerd in begrotingsjaar:*

Het groot onderhoud dat uitgevoerd is aan de Coehoornsingelbrug, Julianabrug en de Weerdslog is afgerond. Regulier klein onderhoud is ook gepleegd aan de Oude IJsselbrug. Het contract voor de inspectiewagen is op de markt gebracht. De aanbesteding heeft in het 1<sup>ste</sup> kwartaal van 2013 plaats gevonden. Het opwaarderen aan de fietstunnel Den Elterweg is afgerond.

**Water**

<i>Naam beheerplan:</i>	Baggerplan 2007
<i>Actualisatie voorzien in:</i>	N.v.t. (zorg voor het waterschap)
<i>Naam voorziening/reserve:</i>	deels via Reserve verouderde riolering
<i>Kerncijfers:</i>	Aantal meters watergangen: 15.500
	Aantal hectare oppervlaktewater: 20

*Doel:*

Te komen tot een gezamenlijke aanpak tot sanering van de waterbodems.

*Beleidskader:*

De gezamenlijke aanpak tot sanering van de waterbodems met het Waterschap Rijn en IJssel is afgerond. Alle over te dragen watergangen zijn gebaggerd. Begin 2012 heeft deze afronding plaatsgevonden. De overdracht van het Stedelijk Water heeft plaatsgevonden in juli 2012. Het Waterschap Rijn en IJssel is nu de eigenaar en beheerder van de watergangen binnen de gemeente Zutphen.

*Uitgevoerd in begrotingsjaar:*

Vanuit de Wet Milieubeheer blijft het verwijderen van verontreinigde baggerspecie uit de watergangen een gemeentelijke taak. De Vispoortgracht en de Cabinetsgracht zijn de laatste twee waterpartijen die gebaggerd zijn. De uitvoering van het baggeren is nu gereed. Het vervuilde baggerslib is afgevoerd uit het slibdepot. Het project moet nu nog financieel afgerond worden.

### 3.4.4 Paragraaf Financiering

#### Algemeen

De Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido) heeft als belangrijkste uitgangspunten het bevorderen van een solide financiering en kredietwaardigheid van de decentrale overheden evenals het beheersen van renterisico's. Om dit te bereiken worden in de Wet Fido diverse regels gesteld.

#### Gemeentefinanciering

Financieringen voor een periode van een jaar worden enkel aangetrokken ten behoeve van de uitoefening van de publieke taak. De financiering met externe financieringsmiddelen wordt zoveel mogelijk beperkt door eerst de beschikbare interne financieringsmiddelen (reserves en voorzieningen) te gebruiken om de rentelasten te minimaliseren. Toegestane instrumenten bij het aantrekken van financieringen zijn onderhandse leningen, vaste leningen, Medium Term Notes, Commercial Paper en Obligatieleningen.

#### Kasbeheer

Het betalingsverkeer wordt zoveel mogelijk elektronisch uitgevoerd via de NV Bank Nederlandse Gemeenten. Toegestane instrumenten bij het aantrekken van kortlopende middelen zijn daggeld, kasgeldleningen en kredietlimiet op rekening courant. Bij het uitzetten van gelden voor een periode korter dan een jaar zijn dit rekening courant, daggeld, spaarrekeningen en deposito's. De gemeentelijke kaspositie is dagelijks aan schommelingen onderhevig. Om de saldi optimaal te beheren is in 2010 een nieuwe overeenkomst "Financiële Dienstverlening" gesloten met de NV Bank Nederlandse Gemeenten. Op basis van deze overeenkomst trekt de bank voor de gemeente daggeden aan bij een schuld in rekening courant tot een maximum van € 20.000.000 en zet de bank daggeld uit bij een tegoed in rekening courant. Het voordeel hiervan is dat de tarieven van daggeld gunstiger zijn dan de tarieven voor rekening courant.

#### Kasgeldlimiet

Het risico op kortlopende financiering wordt beperkt met een zogenoemde kasgeldlimiet op basis van de Wet Fido. Dit houdt in dat de totale omvang van de vlottende schuld maximaal 8,5% van de totale lasten van de gemeentebegroting mag zijn. In de praktijk is dat de begroting zoals die naar de toezichthouder (de Provincie) is gestuurd. Voor 2012 bedraagt deze limiet € 10.719.000. Binnen dit bedrag mag in de financieringsbehoefte worden voorzien met kortlopende financieringsmiddelen.

<b>KASGELDLIMIET PER 31-12-2012</b> (Bedragen x EUR 1.000)						
<b>Kasgeldlimiet</b>						
Omvang begroting per 1 januari 2012	126.100					
Kasgeldlimiet in procenten van de grondslag	8,50%					
Kasgeldlimiet in bedrag	10.719					
	Jaar	Kwartaal				Jaar
		jan-mrt	apr-jun	jul-sep	okt-dec	
<b>Vlottende schuld</b>						
Opgenomen gelden < 1 jaar		3.333	9.333	7.333	9.667	7.417
Schuld in rekening-courant		4.348	965	1.063	1.884	2.065
<b>Totaal vlottende schuld</b>	<b>0</b>	<b>7.681</b>	<b>10.298</b>	<b>8.396</b>	<b>11.551</b>	<b>9.482</b>
<b>Vlottende middelen</b>						
Uitgeleende gelden < 1 jaar		0	0	0	0	0
Tegoeden in rekening-courant		95	1.132	1.010	79	579
Overige uitstaande gelden < 1 jaar		0	0	0	0	0
<b>Totaal vlottende middelen</b>	<b>0</b>	<b>95</b>	<b>1.132</b>	<b>1.010</b>	<b>79</b>	<b>579</b>
<b>Toets kasgeldlimiet</b>						
Totaal netto vlottende schuld	0	7.586	9.166	7.386	11.472	8.903
Toegestane kasgeldlimiet	10.719	10.719	10.719	10.719	10.719	10.719
<b>Ruimte (+) / Overschrijding (-)</b>	<b>10.719</b>	<b>3.133</b>	<b>1.553</b>	<b>3.333</b>	<b>-753</b>	<b>1.816</b>

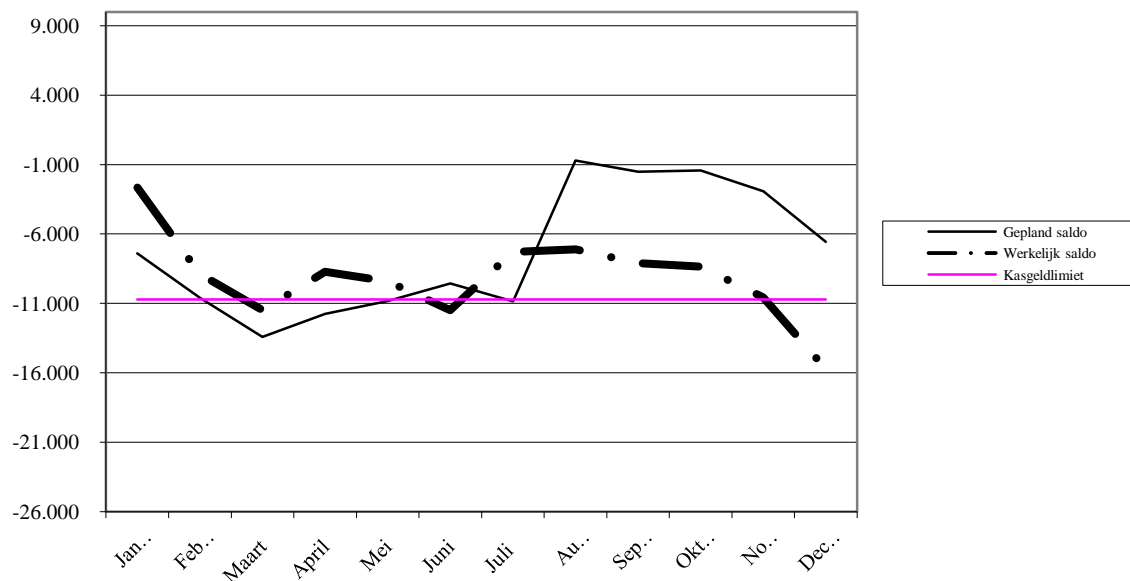


De uitgaven en inkomsten van de gemeente lopen niet synchroon in de tijd. De gemeente moet soms geld lenen om tijdig betalingen te kunnen verrichten, soms heeft ze (tijdelijk) overtollige liquide middelen. Ook moeten investeringen gefinancierd worden; in korte tijd worden uitgaven gedaan die pas over een veel langere periode worden afgeschreven. In 2012 waren er geen overtollige liquide middelen. Wel zijn er vanaf medio februari kortlopende middelen aangetrokken in de vorm van kasgeldleningen. De gemiddelde kasgeldlening in 2012 bedroeg € 9.700.000 tegen een rentepercentage van gemiddeld 0,167%.

Volgens artikel 4 lid 1 van Wet Fido mag de gemiddelde netto-vlootende schuld per kwartaal de kasgeldlimiet niet overschrijden. Indien voor het derde achtereenvolgende kwartaal de kasgeldlimiet overschreden wordt, dan dient de provincie hiervan op de hoogte te worden gesteld. In 2012 is de kasgeldlimiet één keer, in het 4<sup>e</sup> kwartaal overschreden.

X €1.000,-

### Liquiditeitsoverzicht 2012



#### Toelichting grote afwijkingen gepland saldo - werkelijk saldo:

De liquiditeitsplanning voor 2012 wordt medio 2011 opgesteld. In de planning is rekening gehouden met de vervroegde uitkering op 1 juli 2012 van € 7.300.000, zijnde de 3<sup>e</sup> tranche van de verkoop opbrengst van de Nuon aandelen. De werkelijke uitkering vindt plaats op 1 juli 2013 conform overeenkomst.

#### Renterisico/rente risiconorm

Het renterisico op de vaste schuld is in de wet Fido omschreven als: 'de mate waarin het saldo van de rentelasten en de rentebaten van een openbaar lichaam verandert door wijzigingen in het rentepercentage op leningen en uitzettingen met een oorspronkelijke rentetypische looptijd van een jaar of langer'.

Het renterisico op de vaste schuld moet voldoen aan de rente risiconorm; deze norm is een wettelijke uitvoeringsregeling uitgewerkt als een bedrag ter hoogte van 20% van het begrotingstotaal. Deze zekerheid is ingebouwd in de wet Fido om te voorkomen dat de gemeente met te grote negatieve renteschommelingen geconfronteerd wordt en de nadelige gevolgen daarvan moet kunnen opvangen binnen de begroting. In het verleden hebben wij onze langlopende leningen geconverteerd naar marktconforme rentepercentages. Het risico van te grote nadelige rente-effecten doet zich bij ons in de bestaande leningenportefeuille niet voor.

De berekening van het renterisico op de vaste schuld vindt plaats volgens een wettelijk voorgeschreven model.

<b>RENTERISICONORM EN RENTERISICO'S VAN DE VASTE SCHULD</b>				
	(Bedragen x EUR 1.000)			
	2012	2012	2013	2014
	budget	werkelijk	budget	budget
Renterisico op vaste schuld				
1. Renteherziening op vaste schuld o/g	9.299	0	6.910	0
2. Betaalde aflossingen	5.339	6.041	5.682	0
3. Renterisico op vaste schuld (1 +2)	14.638	6.041	12.592	0
Renterisiconorm				
4. Begrotingstotaal	126.100	126.100	133.218	
5. Het bij ministeriële regeling vastgestelde percentage	20%	20%	20%	
6. Renterisiconorm	25.220	25.220	26.644	
Toets Renterisiconorm				
6. Renterisiconorm	25.220	25.220	26.644	0
3. Renterisico op vaste schuld	14.638	6.041	12.592	0
7 Ruimte(+) / Overschrijding(-) 6 -3)	10.582	19.179	14.052	0

Bovenstaand overzicht laat zien dat de rente risiconorm in 2012 niet is overschreden.

### Leningenportefeuille

In onderstaand overzicht worden de mutaties in de leningenportefeuille in 2012 weer (bedragen x € 1.000)

<b>Leningportefeuille</b>	<b>Geraamd bedrag</b>	<b>Werkelijk Bedrag</b>	<b>Gemiddelde rente</b>
<b>Beginstand per 1 januari 2012</b>	<b>122.362</b>	<b>122.362</b>	<b>4,60%</b>
Nieuwe leningen			
Reguliere aflossingen	-6.041	-6.041	4,53%
Vervroegde aflossingen			
<b>Eindstand per 31 december 2012</b>	<b>116.321</b>	<b>116.321</b>	<b>4,60%</b>

### Portefeuille vaste uitzettingen per 31-12-2012 ( excl. Leningen BWS)

<b>Naam geldnemer</b>	<b>Nominaal</b>	<b>Restant uitzetting</b>	<b>Weging in portefeuille</b>
<b>Vaste uitzettingen publieke taak</b>			
<b>Woningcorporaties</b>			
N.V. Stadsherstel	363	287	0,93%
Woningstichting Iederl	16.109	12.276	39,64%
Woningbedrijf Warnsveld	7.009	2.780	8,98%
Subtotaal Woningcorporaties	23.481	15.343	49,55%
<b>Overige instellingen</b>			
Stichting Hanzehof Zutphen	9.497	8.274	26,72%
Stichting de Vrije School	1.361	1.188	3,84%
Diverse personen i.v.m. gem. stimuleringsregeling	289	219	0,71%
St. Beheer registergoederen inz. Museum Kip	345	345	1,11%
Subtotaal Overige instellingen	11.492	10.026	32,38%
<b>Totaal uitzettingen publieke taak</b>	<b>34.973</b>	<b>25.369</b>	<b>81,93%</b>
<b>Vaste uitzettingen geen publieke taak</b>			
Hypothecaire geldleningen ambtenaren	8.757	5.596	18,07%
<b>Totaal uitzettingen geen publieke taak</b>	<b>8.757</b>	<b>5.596</b>	<b>18,07%</b>
<b>Totaal vaste uitzettingen</b>	<b>43.730</b>	<b>30.965</b>	<b>100,00%</b>

De verstrekte langlopende leningen betreffen voornamelijk leningen, verstrekt aan woningcorporaties.

De rente en aflossing van de leningen verstrekt aan de Stichting Hanzehof Zutphen wordt verrekend met de te verstrekken subsidie. Het risico dat de gemeente loopt, kan als minimaal worden beschouwd.

De hypothecaire geldleningen ambtenaren heeft betrekking op de regeling van de voormalige gemeente Warnsveld. Met ingang van 1-1-2009 is in artikel 2 van de wet Fido een nadrukkelijk verbod van hypothecaire leningen aan het personeel van openbare lichamen opgenomen. Dit verbod geldt voor nieuwe hypotheek. Bestaande leningen kunnen blijven aflopen zoals overeengekomen.

### 3.4.5 Paragraaf Bedrijfsvoering

De paragraaf bedrijfsvoering in de jaarrekening gaat in op die bedrijfsvoeringsaspecten die in 2012 een rol van betekenis hebben gespeeld. De meeste van deze onderwerpen zijn belegd binnen de afdeling Bedrijfsvoering. In 2012 is de afdeling Bedrijfsvoering gestart met het project “Basis op Orde”. Doel van dit project is de bedrijfsvoering binnen de organisatie te verbeteren en beter op elkaar af te stemmen waardoor zowel interne als externe klanten beter bediend kunnen worden. Het project “Basis op Orde” binnen de afdeling Bedrijfsvoering is een onderdeel van de totale doorontwikkeling van de organisatie.

#### **Huisvesting**

Het pand Waterstraat 33 is door de crisis op de woning-/bedrijfspannenmarkt in 2012 niet te verkopen gebleken. Om leegstand te voorkomen wordt het pand nog deels gebruikt door Toezicht en Handhaving.

#### **Kwijtschelding**

Het aantal verzoeken om kwijtschelding is in 2012 aanzienlijk toegenomen en heeft door de recessie ook vaker tot een toekenning geleid. De gemeente heeft in 2012 gebruik gemaakt van het Landelijke Inlichtingenbureau bij de toetsing van de kwijtscheldingen. Deze toetsing heeft als voordeel dat wij in 2013 een groot deel van de kwijtschelding automatisch kunnen afhandelen. Door deze toetsing kunnen de overige kwijtscheldingen voor 2013 sneller worden afgehandeld, omdat wij gebruik kunnen maken van de gegevens van het Inlichtingenbureau.

#### **Archief**

In 2012 hebben wij een deel van de achterstanden van het archief kunnen wegwerken door extra inzet. De geplande automatiseringsslag is nog niet voltooid, waardoor nog steeds zowel digitaal als handmatig gewerkt moet worden. Hierdoor blijft een deel van de achterstanden bestaan. Het zaakgericht werken wat in 2011 zou worden opgepakt en uitgerold is nog steeds niet ingevoerd. De zorgen die wij hier in 2011 over hebben uitgesproken bestaan dus nog steeds.

#### **Financiën**

De informatievoorziening voor de budgethouders is anders ingericht en daarmee verbeterd. Webpublishing is weer in de lucht waarmee het eenvoudig is om via intranet de budgetten te raadplegen. Daarnaast zijn het aantal budgethouders drastisch verminderd.

#### **Reclamebelasting op basis van WOZ-waarde**

Als direct gevolg van de uitkomst van de evaluatie van de reclamebelasting in 2012 gaan ondernemers in de Zutphense binnenstad per 1 januari 2013 reclamebelasting betalen op basis van de WOZ-waarde van hun pand. De reclamebelasting is drie jaar geleden ingevoerd ter financiering van een ondernemersfonds. Uit dat fonds wordt meebetaald aan ondermeer evenementen en promotieactiviteiten. Uit onderzoek naar nieuwe heffingsmaatstaven blijkt dat heffing op basis van de WOZ-waarde een alternatief is dat goedkoper en eerlijker is. De Gemeentewet biedt de ruimte voor het gebruik van de WOZ-waarde als heffingsmaatstaf. De eerlijke verdeling en lagere inningkosten zijn belangrijke pluspunten t.o.v. het oude systeem.

#### **Rioolheffing voor de gebruiker niet meer via Vitens**

Op 27 augustus 2012 heeft de raad besloten om per 1 januari 2013 voor de heffing van het gebruikersgedeelte van de rioolheffing niet meer “mee te liften” met de energienota van Vitens. Door het gebruikersdeel van de rioolheffing via de jaarlijkse gecombineerde aanslag gemeentelijke belastingen op te leggen besparen we de kosten die Vitens ons voor deze service in rekening brengt.

In aansluiting op het niet meer meeliften met Vitens heeft de raad in 2012 besloten om per 1 januari 2013 de heffingsmaatstaf van de rioolheffing te wijzigen in een vast bedrag bij een waterverbruik tot 500m<sup>3</sup>, daarboven geldt een toeslag. Rioleringskosten worden hoofdzakelijk bepaald door de inzameling en verwerking van regenwater dat via daken, inritten, wegen of ander verhard oppervlak in de riolering terecht komt. Een heffingsmaatstaf op basis van enkel het waterverbruik is daarom minder geschikt voor het dekken van de rioleringskosten. Kijkend naar de belasting van het rioolstelsel door huishoudens zien we dat dit slechts 5% van het totale gebruik is. De invloed hiervan op de kosten voor de riolering is te verwaarlozen. Nagenoeg elk huishouden valt in de categorie tot 500m<sup>3</sup>.

#### **Kostendekkendheid leges**

Het onderzoek naar de kostendekkendheid van de leges en optimalisatie van de precariobelasting is door externe factoren niet afgerond in 2012 en loopt door in 2013.

#### **Vervroegde aanslagoplegging gemeentelijke belastingen**

Door verbetering van de werkprocessen in 2012 zijn we in staat gebleken om de aanslagoplegging gemeentelijke belastingen in 2013 een maand te vervroegen, hetgeen tevens rentevoordeel oplevert.

### **Wet WOZ**

Voor de uitvoering van de Wet WOZ heeft de Waarderingskamer wederom een beter oordeel gegeven van de gemeente dan in 2011. Was het oordeel toen nog “de uitvoering kan verbeterd worden”, voor 2012 is dit veranderd in “de uitvoering verloopt naar behoren”. In 2013 is nog één stap te gaan en dat is het oordeel van de hoogste categorie t.w. “de uitvoering verloopt goed”.

### **BAG-WOZ-koppeling**

In tegenstelling tot hetgeen in de jaarstukken van 2011 staat vermeld is de BAG-WOZ-koppeling niet gerealiseerd en evenmin in 2012. De reden dat deze wettelijk vereiste koppeling niet tot stand is gekomen is gelegen in het feit dat de beschikbare financiële middelen niet meer voorhanden waren.

### **Planning en Control**

In 2012 is er een ontwikkelplan Control opgesteld. Met dit plan heeft de accountant ingestemd, tevens is het plan aan de orde geweest in het Forum. Kern van het plan is de planning en controlcyclus binnen de gemeente Zutphen verder te versterken en te verbeteren. Dit geschiedt o.a. door het opzetten van maandrapportages, een extra Marap en Burap en door het aantrekken van een onafhankelijke controller. Daarnaast is in 2012 begonnen met de implementatie van risicomanagement.

Dit heeft geleid tot het opstellen van een risico-inventarisatie die vervolgens gebruikt is om het weerstandsvermogen te bepalen.

### **Interne Controle**

Evenals in voorgaande jaren heeft Interne Controle een controleplan opgesteld aan de hand van een gehouden risico-inventarisatie. Het controleplan is afgestemd met de accountant, veel controles die uitgevoerd worden maken deel uit van het controleplan dat gebruikt wordt door de accountant bij de controle van de jaarrekening.

### **Informatisering en automatisering**

*Samenwerken:* voor samenwerken met andere gemeentes is het afgelopen jaar met name gezocht in het consulteren van elkaar op specifieke vraagstukken. Voor de verbetering van het netwerk is overleg geweest met Bronckhorst. Voor de voorbereidingen van de BGT is er overleg geweest met Lochem-Brummen en Voorst en zijn er voorbereidingen om dit gezamenlijk op te pakken.

*Basisregistraties:* de voorbereidingen voor de BGT zijn landelijk opgepakt. Vanuit Zutphen participeren we in de bijbehorende werkgroepen. Om de koppelingen tussen de verschillende bronnen te realiseren is de Makelaar geïmplementeerd. Hiermee zijn we binnen Zutphen goed voorbereid op de toekomstige ontwikkelingen. Het beheer van de BAG is ingeregeld.

*Zutphen heeft antwoord:* De verwachte resultaten binnen het programma Zutphen heeft Antwoord zijn niet gehaald. Dit door werkdruk bij teams/ afdelingen, het nog niet volledig ingevoerd zijn van procesgeoriënteerd en klantgericht werken binnen onze organisatie, de afhankelijkheid van de technologische vernieuwingen in de ICT-infrastructuur en de samenwerking met andere gemeenten. Dit blijkt ook uit gehouden externe tussenevaluatie. Een voorstel tot bijsturing, versnelling en focus is nog in behandeling.

*Technologische vernieuwingen:* om de infrastructuur van Zutphen voor te bereiden op toekomstige ontwikkelingen zijn alle actieve componenten van het netwerk vervangen. Hiermee zijn we goed voorbereid op de aanleg van een wifi-netwerk. Daarnaast is het SAN (dataopslag) gemoderniseerd om de ontwikkelingen die nodig zijn voor de basisregistraties aan te kunnen.

*Duurzame technologie:* de uitrol van de Thin Clients ligt op schema.

*Klantgerichtheid:* Er is een enquête gehouden onder de medewerkers van de gemeente waaruit bleek dat de dienstverlening op automatiseringsvlak verbeterd moet worden. Dit is voortvarend opgepakt door te starten met de introductie van de facto standaard bedrijfsprocessen (ISM) waarmee acties beter gecontroleerd kunnen worden. Hierdoor is ook het DVO met het Plein aangepast.

### **P&O**

In 2012 lag de nadruk naast P&O-‘onderhoud’ op formatiereductie en mobiliteit. Er is een mobiliteitsplatform ingericht en er is uitvoering gegeven aan het plan van aanpak formatiereductie. De inzet van P&O binnen de afdeling was ook intensief; dit mede door KTD en formatiereductie. Het beleid ten aanzien van in- door en uitstroom van personeel is aangescherpt. Dit heeft geleid tot een nieuw Inhuur-, Werving- en Selectieproces. In 2012 is het nieuwe functieboek vastgesteld en zijn de daarmee samenhangende veranderingen doorgevoerd. Ook zijn we gestart met loonsomsturen en is er een eerste aanzet gemaakt tot eenduidige managementrapportage.

Ook in 2012 was er een hoog ziekteverzuim; 6,61%. Dit is weliswaar lager dan in 2011 maar blijft een aandachtspunt. Er heeft in 2012 een aanbesteding voor een nieuwe arbodienstverlener plaatsgevonden. Per 1 november is er een overeenkomst gesloten met Care2work. Daarnaast is het nieuwe Arbobeleid vastgesteld.

Er is een regeling fiscalisering woon- werkverkeer vastgesteld. Daarnaast is de regeling voor vergoeding van reiskosten woon- werkverkeer aangepast. Er is gestart met het opzetten van een werkkostenregeling. Dit zal in 2013 verder uitgewerkt worden zodat wij in 2014 een werkkostenregeling hebben.

Het team intern advies is gestart met een pilot i.h.k.v. het nieuwe werken. Medio 2013 wordt dit afgerond en zal er een eindevaluatie plaatsvinden.

### **Communicatie**

Het cluster communicatie is in 2012 geplaagd geweest door een sterke onderbezetting wegens ziekte. Zo goed mogelijk zijn de afdelingen en projecten ondersteund door onze communicatieadviseurs, in de loop van het jaar aangevuld met onder anderen drie collega's die in het kader van de interne mobiliteit bij Intern Advies ervaring opdeden. Enkele belangrijke projecten in 2012 waren WKO De Teuge, het Warnshuus, de N348 en de Transities.

In het najaar is in vervolg op de 'midterm review' van het College een begin gemaakt met een betere communicatieondersteuning en een bewustere profilering van het College. Veel aandacht van het cluster communicatie ging uit naar de interne communicatie rond de start van de nieuwe gemeentesecretaris en de door hem ingezette doorontwikkeling van de organisatie.

In 2012 is een nieuwe communicatievisie opgesteld. Op basis daarvan zullen na vaststelling in voorjaar 2013 de positionering en werkwijze van het cluster communicatie van Intern Advies aangepast worden.

### **Inkoop**

In 2012 is door de inkoopmedewerkers bij Intern Advies het Sociaal Inkoop beleid ontwikkeld. Daarmee zal een bijdrage worden geleverd aan het bevorderen van werkgelegenheid voor kwetsbare groepen op de (Zutphense) arbeidsmarkt. Dit is inmiddels vastgesteld.

Intern is het centrale beheer van inkoopcontracten en het advies bij aanbestedingen belangrijk geweest, evenals de toets op de rechtmatigheid van aanbestedingen. Ook is er veel aandacht besteed aan de voorbereiding van de invoering van de nieuwe Aanbestedingswet.

In 2012 is een nieuwe visie op de rol van Inkoop binnen de organisatie in voorbereiding genomen. Op basis daarvan zullen in 2013 de positionering en werkwijze van Inkoop bij Intern Advies mogelijk aangepast worden.

### 3.4.6 Paragraaf Verbonden partijen

De paragraaf verbonden partijen geeft inzicht in de relaties van onze gemeente met andere rechtspersonen die eveneens een publiek belang dienen c.q. publieke taken uitvoeren. Veelal betekent dit dat derde partijen beleid uitvoeren dat ook door de gemeente zelf uitgevoerd zou kunnen worden, maar dat om allerlei redenen aan anderen hebben “overgelaten”, waarbij de kaderstellende en controlerende taak wel bij de gemeente (of gemeenten) is blijven liggen.

Er zijn verschillende vormen van samenwerking mogelijk. Bijvoorbeeld tussen gemeenten, met andere publieke rechtelijke rechtspersonen maar ook met andere privaatrechtelijke rechtspersonen. De samenwerkingsvormen waarin de gemeente Zutphen participeert zijn in hoofdzaak deelnemingen in vennootschappen, gemeenschappelijke regelingen, stichtingen en verenigingen.

In het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is als definitie van een verbonden partij opgenomen dat het een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie betreft waarin de provincie respectievelijk de gemeente zowel een bestuurlijk als een financieel belang heeft.

- Financieel belang: een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat respectievelijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.
- Bestuurlijk belang: zeggenschap, hetzij via vertegenwoordiging in het bestuur hetzij via stemrecht.

Allereerst wordt een overzicht gegeven van de verbonden partijen gesplitst naar vennootschappen, gemeenschappelijke regelingen en overige. Voor zover specifiek aangewezen is vermeld wie de gemeente vertegenwoordigt.

Vervolgens komen de diverse verbonden partijen, eveneens per categorie, afzonderlijk aan de orde.

#### *Overzicht Vennootschappen:*

- N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (gemachtigde aandeelhoudersvergadering mevrouw E.H. Willeumier-Noordhoff).
- N.V. Vitens (gemachtigde aandeelhoudersvergadering: mevrouw E.H. Willeumier-Noordhoff).
- N.V. Nuon Energy (gemachtigde aandeelhoudersvergadering: mevrouw E.H. Willeumier-Noordhoff).
- N.V. Alliander (gemachtigde aandeelhoudersvergadering: mevrouw E.H. Willeumier-Noordhoff).
- N.V. Berkel Milieu (gemachtigde aandeelhoudersvergadering: mevrouw E.H. Willeumier-Noordhoff).
- N.V. Luchthaven Teuge (gemachtigde aandeelhoudersvergadering: mevrouw E.H. Willeumier-Noordhoff).

#### *Overzicht Gemeenschappelijke regelingen:*

- Regio Stedendriehoek (lid Regioraad: de heer J.A. Gerritsen en mevrouw E.H. Willeumier-Noordhoff).
- GGD Gelre-IJssel (lid Algemeen Bestuur: de heer J.G.A. la Rose).
- Veiligheidsregio Noord en Oost Gelderland (VNOG) (lid Algemeen Bestuur: de heer J.A. Gerritsen).
- Delta (lid Algemeen Bestuur: mevrouw P.C.M. Withagen).
- Recreatieschap Achterhoek – Liemers (RAL) (lid Algemeen Bestuur: de heer H.B.I. de Lange).
- Het Plein (lid Algemeen Bestuur: mevrouw P.C.M. Withagen, de heer H.B.I. de Lange en de heer J.G.A. la Rose).

#### *Overzicht Overige:*

- Stichting Beheer Registragoederen Zutphen (SBRZ).

### **Vennootschappen**

#### **N.V. BANK NEDERLANDSE GEMEENTEN (BNG)**

##### *Visie:*

Gezien de wijze waarop de BNG het openbaar belang behartigt zien wij ons aandelenbezit in de BNG als een duurzame belegging. De gemeente heeft zeggenschap in de vennootschap via het stemrecht op de aandelen die zij bezit (één stem per aandeel van € 2,50).

##### *Aandelenkapitaal:*

De gemeente Zutphen bezit 95.940 aandelen van nominaal € 2,50 in de vennootschap.

##### *Vestigingsplaats:*

De BNG is gevestigd te Den Haag.



*Openbaar belang dat op deze wijze wordt behartigd:*

De BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Daarmee is de bank essentieel voor de publieke taak. Het aandeelhouderschap van gemeenten, provincies en de Staat, alsmede het door de statuten beperkte werkterrein van de bank, bieden financiers het vertrouwen dat het risico van kredietverlening aan dit instituut zeer beperkt is. De BNG bundelt de uiteenlopende vraag van klanten tot een beroep op de financiële markten dat aansluit op de behoefte van beleggers wat betreft volume, liquiditeit en looptijd. Door de combinatie van beide elementen heeft de bank een uitstekende toegang tot financieringsmiddelen tegen zeer scherpe prijzen, die weer worden doorgegeven aan de decentrale overheden en aan de instellingen voor het maatschappelijk belang. Dat leidt voor de burger uiteindelijk tot lagere kosten voor tal van voorzieningen.

*Veranderingen in het belang in de verbonden partij:*

Er hebben zich het afgelopen jaar geen veranderingen voorgedaan in het belang dat de gemeente Zutphen heeft in de BNG.

*Eigen vermogen en vreemd vermogen van de verbonden partij:*

Het eigen vermogen van de vennootschap bedroeg per 31 december 2011 € 1.897 miljoen. Het vreemde vermogen bedroeg per 31 december 2011 € 134.470 miljoen. De achtergestelde schulden bedroegen per 31 december 2011 € 93 miljoen.

*Het resultaat van de verbonden partij:*

De nettowinst na belastingen bedroeg over 2011 € 256 miljoen. Over 2010 bedroeg dit € 257 miljoen.

*Risico's in de vermogenssfeer:*

De gemeente loopt hier als risico dat de waarde van de aandelen daalt tot – in het meest ongunstige geval – nul. De boekwaarde van deze aandelen in de gemeentelijke administratie bedraagt per 31 december 2012 € 217.678.

*Risico's in de exploitatiesfeer:*

De kans bestaat dat het dividend over enig jaar lager uitvalt dan geraamd in de begroting dan wel over enig jaar helemaal geen dividend wordt uitgekeerd. Het dividend over 2011 bedroeg € 110.331. Dit is fors lager dan het dividend dat werd uitgekeerd over 2010 (€ 220.662). De oorzaak hiervan is een lagere pay out ratio (2011 25% tegenover 2010 50%). Het minder uitgekeerde deel van de winst is toegevoegd aan het eigen vermogen.

Het hiervoor eerder genoemde risico kan worden geëlimineerd door geen structurele raming voor de dividenduitkering op te nemen. Naar de toekomst toe willen wij het afbouwen van de structurele raming voor dividenden overwegen.

**N.V. VITENS***Visie:*

De drinkwatervoorziening was en is een publieke taak. Aandeelhouders in waterbedrijven kunnen alleen publiekrechtelijke lichamen zijn. De N.V. Vitens is ontstaan door een fusie van het Waterbedrijf Gelderland en het Waterbedrijf Overijssel evenals NUON Water. Deze laatste maakt thans geen deel meer uit van de vennootschap. Inmiddels is N.V. Vitens nog verder gegroeid als gevolg van een fusie met N.V. Hydron Flevoland, N.V. Hydron Midden-Nederland en de Coöperatie Hydron U.A. N.V. Vitens is hierdoor het grootste drinkwaterbedrijf van Nederland. Aangezien het aantal aandelen dat de gemeente Zutphen in Vitens bezit rond de 1% van het totale aandelenkapitaal vertegenwoordigd, is de feitelijke invloed op het beleid van de vennootschap marginaal. Wij zien ons aandelenbezit daarom vooral als een duurzame belegging.

*Aandelenkapitaal:*

Bij de laatste fusie van N.V. Vitens met de 'Hydron-bedrijven' hebben er in omvang en waarde geen mutaties plaatsgevonden in het aandelenbezit van de aandeelhouders die op dat moment al aandeelhouder waren in N.V. Vitens. Omdat de vennootschap door die fusie echter wel is gegroeid is het relatieve aandeel in het totale aandelenkapitaal van alle aandeelhouders in N.V. Vitens voor de laatste fusie wel gedaald. De gemeente Zutphen bezit 50.739 aandelen in de vennootschap.

In 2011 is de provincie Fryslân aandeelhouder geworden van Vitens.

Om het totaal aantal hiermee gemoeide aandelen te kunnen leveren heeft de vennootschap additioneel 208.346 aandelen uitgegeven. Het totaal aantal geplaatste aandelen bedraagt ultimo 2011 5.777.247.

*Vestigingsplaats:*

Het hoofdkantoor van de vennootschap is gevestigd te Utrecht.



*Openbaar belang dat op deze wijze wordt behartigd:*

Winning, zuivering en levering van kwalitatief goed drinkwater aan haar klanten. Vitens levert drinkwater aan klanten in de provincies Flevoland, Friesland, Gelderland, Utrecht, Overijssel en een aantal gemeenten in de provincies Drenthe en Noord-Holland. Het aantal aansluitingen per 31 december 2011 bedroeg 2.437.000. Het bedrijf telt ruim 1400 medewerkers en circa 100 productiebedrijven. De jaaromzet bedroeg over 2011 ongeveer 417 miljoen euro.

*Veranderingen in het belang van de verbonden partij:*

In absolute zin hebben zich gedurende 2012 geen veranderingen voorgedaan in het gemeentelijk belang in de vennootschap.

*Eigen vermogen en vreemd vermogen van de verbonden partij:*

Het eigen vermogen van Vitens bedroeg per 31 december 2011 € 403 miljoen. Het vreemde vermogen bedroeg per 31 december 2011 € 1.279 miljoen.

*Het resultaat van de verbonden partij:*

Het resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening na belastingen van Vitens bedroeg over 2011 € 36 miljoen.

*Risico's in de vermogenssfeer:*

Het bedrag van de boekwaarde van de aandelen van de vennootschap zoals deze in de gemeentelijke administratie is opgenomen. De boekwaarde van de oorspronkelijke aandelen in het Waterbedrijf Gelderland bedraagt per 31 december 2012 € 8.677. Het risico beperkt zich in dit geval tot de boekwaarde van deze oorspronkelijke aandelen in het Waterbedrijf Gelderland. Bij de fusie waaruit de N.V. Vitens is ontstaan heeft weliswaar herwaardering van de aandelen plaatsgevonden maar dit heeft niet geleid tot geldstromen.

*Risico's in de exploitatiesfeer:*

Het lager uitvallen dan geraamd of eventueel zelfs het geheel wegvallen van de dividenduitkering. Het dividend over het boekjaar 2011 bedroeg voor de gemeente Zutphen € 135.980 (over 2010 € 135.738).

Het huidige dividendbeleid houdt in dat minimaal 40% en maximaal 75% van het netto resultaat jaarlijks zal worden uitgekeerd als dividend. Dit gold voor het eerst voor de dividenduitkering over 2011. Het hiervoor genoemde risico kan worden geëlimineerd door geen structurele raming voor de dividenduitkering op te nemen. Naar de toekomst toe willen wij het afbouwen van de structurele raming voor dividenden overwegen.

**N.V. NUON ENERGY***Visie:*

De gemeente Zutphen heeft zeggenschap in de vennootschap op grond van stemrecht op basis van haar bezit van aandelen. Deze zeggenschap is overigens zeer beperkt gezien het feit dat het aantal aandelen dat de gemeente Zutphen bezit afgerond ongeveer een half procent van het totale aandelenkapitaal uitmaakt. Het aandeelhouderschap van Nuon is ontstaan als gevolg van de fusie van de N.V. Gamog – waarvan de gemeente Zutphen aandelen in bezit had – met Nuon. De aandelen van energiebedrijven konden vroeger alleen in handen van overheidslichamen zijn. Als gevolg van de zogenaamde Splitsingswet moesten de netwerken worden afgesplitst van de productie- en distributie-eenheden. Deze productie- en distributie-eenheden mogen worden geprivatiseerd. N.V. Nuon is inmiddels gesplitst in een productie- en leveringsbedrijf (N.V. Nuon Energy) en een netwerkbedrijf (N.V. Alliander). In de buitengewone aandeelhoudersvergadering van 17 juni 2009 is besloten tot een gefaseerde verkoop van de aandelen in het productie- en leveringsbedrijf N.V. Nuon Energy aan het Zweedse energiebedrijf Vattenfall. Per 1 juli 2009 is 49% van de aandelen verkocht. Per 1 juli 2011 is 15% van de aandelen verkocht, in 2013 zal 15% van de aandelen worden verkocht en in 2015 zal de laatste 21% worden verkocht.

*Aandelenkapitaal:*

De gemeente Zutphen had 678.642 aandelen in de ongesplitste N.V. Nuon. Dit was afgerond 0,5% van het totale aandelenkapitaal van de vennootschap. Het aantal aandelen in het productie- en leveringsbedrijf is gelijk aan het aantal aandelen in het ongesplitste bedrijf. Van de aandelen in het productie- en leveringsbedrijf zijn per 1 juli 2009 verkocht 332.535 aandelen en per 1 juli 2011 101.796 aandelen. Hierdoor is het aantal aandelen van Zutphen daarin verminderd tot 244.311.

*Vestigingsplaats:*

Het hoofdkantoor van N.V. Nuon Energy is gevestigd te Amsterdam.

*Openbaar belang dat op deze wijze wordt behartigd:*

N.V. Nuon Energy is een energieonderneming, actief in productie, handel en levering van (duurzame) energie. Zij streeft naar een betrouwbare, duurzame en betaalbare energievoorziening.

*Eigen vermogen en vreemd vermogen van de verbonden partij:*

Het eigen vermogen van de vennootschap bedroeg per 31 december 2011 € 4.101 miljoen. Het vreemde vermogen bedroeg per 31 december 2011 € 2.747 miljoen.

*Het resultaat van de verbonden partij:*

Het resultaat na belastingen van N.V. Nuon Energy bedroeg over 2011 € 438 miljoen.

*Risico's in de vermogenssfeer:*

Zoals hiervoor aangegeven is in 2009 besloten tot een gefaseerde verkoop van de aandelen in N.V. Nuon Energy. Er van uitgaande dat deze verkoop conform de planning zal worden afgewikkeld is hier geen sprake van een risico. Indien één en ander niet (geheel) conform de planning mocht verlopen dan blijft de gemeente voor het nog niet geëffectueerde deel van de verkoop aandeelhouder in de vennootschap.

*In de exploitatiesfeer:*

In zijn algemeenheid het lager uitvallen of eventueel volledig wegvallen van de dividenduitkering. In 2012 is aan dividend ontvangen een bedrag van € 352.317. Dit betreft een bij de (gefaseerde) verkoop van de aandelen in N.V. Nuon Energy aan Vattenfall overeengekomen gegarandeerd dividendbedrag over het nog niet daadwerkelijk verkochte aantal aandelen. Dit bedrag zal in de komende jaren telkens na verkoop van een volgende tranche afnemen tot uiteindelijk (in 2016) nul. Omdat het om een gegarandeerd dividendbedrag gaat is hier in principe geen sprake van een risico.

<b>N.V. ALLIANDER</b>
-----------------------

*Visie:*

De gemeente Zutphen heeft zeggenschap in de vennootschap op grond van stemrecht op basis van haar bezit van aandelen. Deze zeggenschap is overigens zeer beperkt gezien het feit dat het aantal aandelen dat de gemeente Zutphen bezit afgerond ongeveer een half procent van het totale aandelenkapitaal uitmaakt. Het bezit van aandelen in N.V. Nuon is ontstaan als gevolg van de fusie van de N.V. Gamog – waarvan de gemeente Zutphen aandelen in bezit had – met N.V. Nuon. N.V. Nuon is inmiddels gesplitst in een productie- en leveringsbedrijf (N.V. Nuon Energy) en een netwerkbedrijf (N.V. Alliander). De netwerken moeten in publieke handen blijven zodat de aandelen van N.V. Alliander alleen in handen kunnen zijn van overheidslichamen.

*Aandelenkapitaal:*

De gemeente Zutphen had 678.642 aandelen in de ongesplitste N.V. Nuon. Dit was afgerond 0,5% van het totale aandelenkapitaal van de vennootschap. Het aantal aandelen in het netwerkbedrijf is gelijk aan het aantal aandelen in het ongesplitste bedrijf. Daarmee blijft ook de verhouding van het aantal aandelen ten opzichte van het totaal aantal aandelen in het netwerkbedrijf gelijk.

*Vestigingsplaats:*

Het hoofdkantoor van N.V. Alliander is gevestigd te Arnhem.

*Openbaar belang dat op deze wijze wordt behartigd):*

De vennootschap verzorgt de aansluiting en het transport van elektriciteit voor circa 3,1 miljoen huishoudens, bedrijven en instellingen en van gas voor circa 2,7 miljoen huishoudens, bedrijven en instellingen. Het verzorgingsgebied beslaat de provincie Gelderland en delen van de provincies Noord-Holland (nagenoeg geheel), Flevoland, Friesland, Zuid-Holland en Noord-Brabant.

*Eigen vermogen en vreemd vermogen van de verbonden partij):*

Het eigen vermogen van de vennootschap bedroeg per 31 december 2011 € 3.079 miljoen. Het vreemde vermogen bedroeg per 31 december 2011 € 4.239 miljoen.

*Het resultaat van de verbonden partij:*

Het resultaat na belastingen van de vennootschap toerekenbaar aan de aandeelhouders van Alliander bedroeg over 2011 € 251 miljoen.

*Risico's in de vermogenssfeer:*

Het bedrag van de boekwaarde van de gemeentelijke aandelen in de vennootschap. Hierbij dient de volgende kanttekening te worden gemaakt. Bij de fusie van de N.V. Gamog met Nuon heeft een herwaardering plaatsgevonden

van de gemeentelijke aandelen in de N.V. Gamog. De daaruit voortvloeiende waardebepaling heeft niet geleid tot daadwerkelijke geldstromen. In verband daarmee is destijds tegenover de hogere waardering van de aandelen een reserve 'Herwaardering aandelen Nuon' ingesteld. In concreto betekent dit dat het risico in de vermogenssfeer beperkt blijft tot het bedrag van de boekwaarde van de oorspronkelijk aandelen in de N.V. Gamog verhoogd met het verschil tussen de thans in de administratie opgenomen boekwaarde van de aandelen Nuon minus het daarin opgenomen bedrag van de reserve herwaardering aandelen Gamog/Nuon. Dit verschil bedraagt € 109.458. De boekwaarde van de oorspronkelijke aandelen in het bezit van de voormalige gemeente Warnsveld bedraagt € 6.352. In totaliteit bedraagt hiermee de omvang van het risico € 115.810. In verband met de splitsing alsmede de verkoop van de Nuon-aandelen heeft de boekwaarde nu betrekking op de aandelen in Alliander.

*Risico's in de exploitatiesfeer:*

Het lager uitvallen of eventueel geheel wegvallen van de dividenduitkering. Het in 2012 ontvangen dividend over 2011 van Alliander bedroeg € 560.595. Het risico van een lagere dividenduitkering kan worden geëlimineerd door geen structurele raming voor de dividenduitkering op te nemen. Naar de toekomst toe willen wij het afbouwen van de structurele raming voor dividenden overwegen.

<b>BERKEL MILIEU N.V.</b>
---------------------------

*Visie:*

Door middel van het mede oprichten van en deelname in het aandelenkapitaal van Berkel Milieu N.V. een goede en efficiënte inzameling en afvoer van huishoudelijk afval bevorderen tegen voor de inwoners zo gunstig mogelijke tarieven.

*Aandelenkapitaal:*

De gemeente Zutphen bezit 197 aandelen in de vennootschap. Het aantal aandelen dat een gemeente bezit in de vennootschap is op grond van de Overeenkomst op hoofdlijnen gerelateerd aan het aantal huisaansluitingen in de desbetreffende gemeente waar huishoudelijk afval door Berkel Milieu N.V. wordt ingezameld. De overige aandeelhouders waren tot en met 2009 de gemeenten Bronckhorst, Brummen en Lochem. In 2010 is ook de gemeente Doesburg aandeelhouder geworden.

*Vestigingsplaats:*

Berkel Milieu N.V. is gevestigd te Zutphen.

*Openbaar belang dat op deze wijze wordt behartigd:*

Het inzamelen en afvoeren van huishoudelijk afval binnen de gemeentegrenzen van de gemeenten welke aandeelhouder zijn van Berkel Milieu N.V.

*Veranderingen in het belang van de verbonden partij:*

In 2012 hebben zich geen veranderingen voorgedaan in het belang van de gemeente Zutphen in de vennootschap.

*Eigen vermogen en vreemd vermogen van de verbonden partij:*

Het eigen vermogen van de vennootschap bedroeg per 31 december 2011 € 3.420.008 inclusief onverdeelde winst. Het vreemde vermogen bedroeg per 31 december 2011 € 2.787.195.

*Het resultaat van de verbonden partij:*

Het netto resultaat van de vennootschap bedroeg over 2011 € 403.984.

*Risico's in de vermogenssfeer:*

De gemeente Zutphen loopt risico voor het bedrag van de nominale waarde van haar totale aandelenpakket in Berkel Milieu N.V. Deze nominale waarde bedraagt € 89.395.

*Risico's in de exploitatiesfeer:*

Over de laatste jaren is door Berkel Milieu N.V. dividend uitgekeerd aan de (gemeentelijke) aandeelhouders. Hiervoor is geen raming opgenomen in de gemeentebegroting. Deze ontvangen middelen hebben wij tot nu toe nooit ten gunste van de exploitatie gebracht maar aangewend voor hetzij toevoeging aan de reserve Regionale vuilverwerking hetzij voor beperking van de stijging van het tarief voor de afvalstoffenheffing. Wij willen deze lijn voortzetten. Hierdoor is er in de exploitatiesfeer geen sprake van risico's. Het door Berkel Milieu N.V. in 2012 uitgekeerd dividend over 2011 bedroeg € 71.597.

**N.V. LUCHTHAVEN TEUGE***Visie:*

Oorspronkelijk is Luchthaven Teuge opgezet als een gemeenschappelijke regeling. Hierin werd deelgenomen door de gemeenten Apeldoorn, Deventer, Voorst en Zutphen. In het kader van een herstructurering van de luchthaven is de gemeenschappelijke regeling per 1 januari 1996 opgeheven. Ervoor in de plaats kwam de N.V. Luchthaven Teuge waarin als aandeelhouders deelnemen de gemeenten Apeldoorn, Deventer, Voorst en Zutphen. Doel van de herstructurering was om gefaseerd te werken aan een versterking van de regionaal economische betekenis van de luchthaven. Verlenging van de baan kan een impuls geven voor zakelijke vluchten. Door het aanhouden van aandelenkapitaal in de vennootschap bovengenoemde doelstelling mede mogelijk maken.

*Aandelenkapitaal:*

Het aandeel van de gemeente Zutphen in het aandelenkapitaal van de vennootschap bedraagt € 396.000 (990 aandelen van € 400). Dit vormt 11,59% van het totale aandelenkapitaal.

*Vestigingsplaats:*

De N.V. Luchthaven Teuge is statutair gevestigd te Twello.

*Openbaar belang dat op deze wijze wordt behartigd:*

Het bieden van faciliteiten voor zakelijke en recreatieve vluchten.

*Veranderingen in het belang van de verbonden partij:*

Er hebben zich in 2012 geen veranderingen voorgedaan in het aantal aandelen van de gemeente Zutphen in de vennootschap.

*Risico's in de vermogensfeer:*

De boekwaarde van het aandelenkapitaal van de gemeente Zutphen in de vennootschap bedraagt volgens de staat van activa ultimo 2012 € 225.983. Voor dit bedrag loopt Zutphen risico. In 2011 is een besluit genomen om mede garant te staan voor een door de gemeente Apeldoorn aan de N.V. Luchthaven Teuge verstrekte geldlening van € 1.425.000, naar rato van het aandelenkapitaal van Zutphen (11,59%), zijnde € 165.158. Deze lening is eind augustus 2012 volledig afgelost. Hiervoor loopt de gemeente dus geen risico meer.

*Risico's in de exploitatiesfeer:*

Tot op heden is door de N.V. Luchthaven Teuge nooit dividend uitgekeerd. Aangezien hiervoor ook geen raming is opgenomen in de gemeentebegroting loopt de gemeente in de exploitatiesfeer dan ook geen risico.

**Gemeenschappelijke Regelingen****REGIO STEDENDRIEHOEK***Algemeen:*

Oorspronkelijk nam de gemeente Zutphen deel in de gemeenschappelijke regeling Gewest Midden-IJssel. In 1995 is deze regeling opgeheven en is hiervoor in de plaats gekomen de Regeling Regio Stedendriehoek welke behalve het gebied van het voormalige Gewest Midden-IJssel ook het gebied van het voormalige Samenwerkingsorgaan Oost-Veluwe bestrijkt. In de regeling is als vestigingsplaats van de Regio Stedendriehoek vermeld Apeldoorn. Het kantooradres is in Deventer.

*Deelnemende gemeenten:*

De gemeenten welke in deze regeling deelnemen zijn Apeldoorn, Brummen, Deventer, Epe, Lochem, Voorst en Zutphen.

*Doel:*

Oorspronkelijk werden door de regio diverse taken uitgevoerd. Wij noemen hier de taakgebieden brandweer, gezondheidszorg en afvalverwerking en werkzaamheden inzake het Besluit Woninggebonden Subsidies (BWS). Inmiddels zijn op het terrein van brandweer en gezondheidszorg afzonderlijke gemeenschappelijke regelingen in het leven geroepen. Ook de afvalverwerking is inmiddels op andere wijze geregeld. De werkzaamheden op het gebied van het Besluit Woninggebonden Subsidies (BWS) worden met ingang van 2009 door de gemeente zelf uitgevoerd.

Sinds de zomer van 2005 heeft de regio Stedendriehoek samen met het stedelijk Netwerk Stedendriehoek een doorstart gemaakt in regionale samenwerking. Uitgangspunt is het voor de deelnemende gemeenten mogelijk maken resultaten te

bereiken die de gemeenten op eigen kracht niet of veel moeizamer (zullen) weten te bereiken, dan wel synergie te behalen als het om bovengemeentelijke activiteiten en belangen gaat. Gedoeld wordt hierbij op resultaten welke liggen in de sfeer van het uitvoeringsprogramma, economische zaken, verkeer en vervoer, ruimtelijke ontwikkeling en wonen, milieu en plattelandontwikkeling en op het sociale terrein.

*Financieel belang:*

Het totaalbedrag aan gemeentelijke bijdragen bedraagt volgens de begroting 2012 van de regio € 1.047.657. Op basis van deze begroting bedraagt de bijdrage van de gemeente Zutphen aan de regio voor 2012 € 119.389.

*Risico's:*

Globaal kunnen hier een drietal situaties worden onderscheiden.

1. Allereerst kunnen als gevolg van zowel interne als externe factoren de kosten in enig jaar hoger uitvallen dan geraamd in de begroting voor het betreffende jaar. Dit risico kan zich overigens ook voordoen ten aanzien van taken die de gemeente zelf uitvoert. In zoverre is dit geen risico specifiek gerelateerd aan deelname aan de regeling.
2. Daarnaast kan een eventueel besluit tot het uittreden uit de regeling financiële consequenties hebben. In de regeling is ten aanzien van uittreding het volgende geregeld. De regionaad regelt de gevolgen van uittreding. Daarbij geldt als uitgangspunt dat de uittredende gemeente de kosten draagt die een rechtstreeks gevolg zijn van die uittreding en dat de overige gemeenten geen financieel nadeel van de uittreding ondervinden. Eventueel uittreden brengt dus financiële risico's met zich mee.
3. Ook een eventuele opheffing van de regeling houdt risico's in. Hoewel de kosten die dan gemaakt moeten worden voor het zelf uitvoeren van taken (deels) gecompenseerd zullen worden door het wegvallen van de bijdrage aan de regeling is de kans groot dat gedurende een bepaalde tijd de deelnemende gemeenten worden geconfronteerd met "na-ijlende" kosten van de opgeheven regeling.

<b>GEMEENSCHAPPELIJKE GEZONDHEIDSDIENST GELRE – IJSSEL (GGD GELRE – IJSSEL)</b>
---

*Algemeen:*

Deze regeling geldt sinds 31 december 2004 en is ontstaan uit een fusie van de GGD Achterhoek en de GGD Stedendriehoek. Volgens de regeling is het openbaar lichaam Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Gelre-IJssel gevestigd te Apeldoorn.

*Deelnemende gemeenten:*

In deze regeling nemen deel de gemeenten Aalten, Apeldoorn, Berkelland, Bronckhorst, Brummen, Doetinchem, Epe, Heerde, Lochem, Montferland, Oost Gelre, Oude IJsselstreek, Voorst, Winterswijk en Zutphen. Per 1 april 2008 is de GGD Gelre-IJssel samengegaan met de GGD Noord-Veluwe. Hierdoor is het aantal deelnemende gemeenten in de regeling uitgebreid met 6, te weten de gemeenten Elburg, Ermelo, Harderwijk, Nunspeet, Oldebroek en Putten. Het rijksbeleid is gericht op congruentie tussen de regio's voor veiligheid en gezondheid. Met de toetreding in 2008 van de Noord-Veluwse gemeenten is dit voor een groot deel gerealiseerd. Met ingang van 2011 is de gemeente Deventer uitgetreden en is de gemeente Heerde toegetreden. In het geding is nu alleen nog de positie van de gemeente Hattem. Deze gemeente is in 2012 nog niet toegetreden.

*Doel:*

Het doel van de GGD is het behartigen van de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten op het terrein van de openbare gezondheidszorg met inachtneming van wat in deze regeling nader is bepaald ten aanzien van de taken en bevoegdheden van de GGD. Ter realisatie van de doelstelling is de GGD belast met onder meer de volgende taken:

- De uitvoering van preventieve en uitvoerende taken op basis van de Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid.
- Het uitbrengen van hygiëneadviezen aan instellingen, het uitvoeren van inspecties bij kinderdagopvang.
- Het uitbrengen van medisch – milieukundige adviezen.

*Financieel belang:*

De bijdragen van de deelnemende gemeenten bedragen volgens de begroting 2012 van de GGD in totaliteit € 10.872.123. Op basis van die begroting bedraagt de bijdrage van de gemeente Zutphen aan de gemeenschappelijke regeling voor 2012 € 640.446.

*Risico's:*

In de eerste plaats kunnen als gevolg van zowel interne als externe factoren de kosten in enig jaar hoger uitvallen dan geraamd in de begroting voor het betreffende jaar. Dit risico kan zich overigens ook voordoen ten aanzien van taken die de gemeente zelf uitvoert. In zoverre is dit geen risico dat zich uitsluitend zou kunnen aandienen door deelname aan de regeling.

Ook kan een eventueel besluit tot het uittreden uit de regeling financiële consequenties hebben. In de regeling is ten aanzien van uittreding het volgende geregeld. Een gemeente kan uittreden indien ter vergadering van het algemeen bestuur blijkt dat de raden, colleges en burgemeesters van ten minste tweederde van de gemeenten, welke samen ten minste tweederde van het aantal in het algemeen bestuur uit te brengen stemmen vertegenwoordigen, daarmee instemmen. Het algemeen bestuur regelt de financiële – en overige – gevolgen van uittreding. Hierbij geldt als uitgangspunt dat de uittredende gemeente de kosten draagt die een rechtstreeks gevolg zijn van de uittreding en dat de overige gemeenten geen financieel nadeel van de uittreding ondervinden. Uittreden brengt dus financiële risico's met zich mee.

Voor opheffing van de regeling geldt, evenals voor uittreding van gemeenten, dat hiervoor een gekwalificeerde meerderheid (tenminste tweederde) in het algemeen bestuur benodigd is. Een eventuele opheffing van de regeling houdt risico's in. Hoewel de kosten die dan gemaakt moeten worden voor het zelf uitvoeren van taken (deels) gecompenseerd zullen worden door het wegvallen van de bijdrage aan de regeling zullen de gemeenten op grond van het liquidatieplan verplicht zijn tot deelneming in de financiële gevolgen van de opheffing van de regeling.

#### **VEILIGHEIDSREGIO NOORD- EN OOST GELDERLAND (VNOG)**

##### *Algemeen:*

De regeling in zijn huidige vorm dateert uit 2004 en is een samengaan voor zover het betreft het terrein van de regionale brandweer en de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen van de Regio Achterhoek, het Intergemeentelijk Samenwerkingsverband Noordwest-Veluwe en de Regio Stedendriehoek. Volgens de regeling is het openbaar lichaam Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland gevestigd te Apeldoorn.

##### *Deelnemende gemeenten:*

De deelnemende gemeenten zijn thans Aalten, Apeldoorn, Berkelland, Bronckhorst, Brummen, Doetinchem Elburg, Epe, Ermelo, Harderwijk, Hattem, Heerde, Lochem, Montferland, Nunspeet, Oldebroek, Oost Gelre, Oude-IJsselstreek, Putten, Voorst, Winterswijk en Zutphen.

In 2010 zijn binnen de VNOG clusters gevormd. Zutphen maakt, samen met de gemeenten Brummen en Lochem, deel uit van het cluster IJsselstreek.

##### *Doel:*

Het doel van de veiligheidsregio is het behartigen van de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten op het terrein van de openbare veiligheid en hulpverlening met inachtneming van hetgeen in de regeling nader is bepaald met betrekking tot de taken en bevoegdheden van de veiligheidsregio. Hieraan wordt uitvoering gegeven door onder anderen de navolgende taken:

- De instelling en instandhouding van een regionale brandweer als bedoeld in de Brandweerwet 1985.
- Het treffen van een regeling inzake onderlinge bijstand bij het beperken en bestrijden van brand en bij de hulpverlening bij ongevallen en rampen.
- De organisatie, coördinatie en uitvoering van de Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen (GHOR).
- De Instelling en instandhouding van een Centrale Post Ambulancevervoer.

##### *Financieel belang:*

De bijdragen van de deelnemende gemeenten (inwonerbijdrage geharmoniseerd) worden in de begroting 2012 van de veiligheidsregio geraamd op totaal € 8.691.235. Het aandeel van de gemeente Zutphen hierin voor 2012 bedraagt € 472.893. De inwonerbijdrage niet geharmoniseerd (betreft de bijdrage aan de clusters) wordt in de begroting 2012 van de veiligheidsregio in totaliteit geraamd op € 9.387.876. Het aandeel van Zutphen hierin voor het cluster IJsselstreek bedraagt € 1.572.200.

Rekening houdend met de 1<sup>e</sup> begrotingswijziging 2012 van de veiligheidsregio inzake financiële heroriëntatie (effect voor Zutphen afgerond -/- € 25.000) alsmede een bedrag van € 3.300 ten behoeve van waterongevallen komt de raming van de bijdrage 2012 aan de veiligheidsregio voor Zutphen uit op afgerond € 2.023.400.

##### *Risico's:*

Allereerst kunnen zowel als gevolg van interne als externe factoren de kosten in enig jaar hoger uitvallen dan geraamd in de begroting voor het betreffende jaar. Dit risico kan zich overigens ook voordoen als de gemeente deze taken zelf zou uitvoeren. In zoverre is dit geen risico wat zich alleen maar zou kunnen voordoen in samenhang met deelname aan de regeling.

Een eventueel besluit tot uittreding uit de regeling kan financiële consequenties hebben.

In de regeling is ten aanzien van uittreding het volgende geregeld. Een gemeente kan uittreden indien in de vergadering van het algemeen bestuur blijkt dat de raden, colleges en burgemeesters van tenminste tweederde van de gemeenten,



welke samen tenminste tweederde van het aantal in het algemeen bestuur uit te brengen stemmen vertegenwoordigen, daarmee instemmen. Het algemeen bestuur regelt de financiële – en overige – gevolgen van uittreding. Hierbij geldt als uitgangspunt dat de uittredende gemeente de kosten draagt die een rechtstreeks gevolg zijn van de uittreding en dat de overige gemeenten geen financieel nadeel van de uittreding ondervinden. Uittreden kan dus financiële risico's met zich mee brengen.

Voor opheffing van de regeling geldt dat hiervoor, evenals voor uittreding van gemeenten, een gekwalificeerde meerderheid (tenminste tweederde) in het algemeen bestuur benodigd is. Een eventuele opheffing van de regeling houdt risico's in. Hoewel de kosten die dan gemaakt moeten worden voor het zelf uitvoeren van taken (deels) gecompenseerd zullen worden door het wegvallen van de bijdrage aan de regeling zullen de gemeenten op grond van het liquidatieplan verplicht zijn tot deelneming in de financiële gevolgen van de opheffing van de regeling. Opgemerkt wordt dat de bepalingen inzake uittreding en opheffing zullen moeten worden aangepast of geschrapt na inwerkingtreding van de Wet kwaliteitsbevordering Rampenbestrijding (territoriale congruentie). Krachtens die wet zal bij Algemene Maatregel van Bestuur een opsomming worden gegeven van de (alle) gemeenten die tot de (25) hulpverleningsregio's behoren.

## **DELTA**

### *Algemeen:*

De gemeenschappelijke regeling Delta zoals deze thans luidt dateert uit 2006. Het openbaar lichaam Werkvoorzieningschap Delta is volgens de regeling gevestigd te Zutphen.

### *Deelnemende gemeenten:*

Hierin nemen deel de gemeenten Bronckhorst, Brummen, Lochem, Voorst en Zutphen.

### *Doel:*

Het doel van deze gemeenschappelijke regeling is het behartigen van de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten op het gebied van de sociale werkvoorziening. Het werkvoorzieningschap heeft hierbij de taak de Wet Sociale Werkvoorziening uit te voeren ten behoeve van de deelnemende gemeenten en het tot stand brengen en beheren van de ten behoeve van die uitvoering gewenste bedrijfsorganisatie.

### *Financieel belang:*

Op basis van de regeling dragen de deelnemende gemeenten jaarlijks bij in de kosten van de taak van het werkvoorzieningschap. Tot deze kosten worden gerekend de exploitatiekosten en de bestuurlijke kosten van Delta. De exploitatiekosten worden aan de deelnemende gemeenten in rekening gebracht naar rato van het aantal inwoners en de afname van diensten van Delta. De bestuurskosten worden naar rato van het aantal inwoners omgeslagen over de deelnemende gemeenten. In de begroting 2012 van Delta is voor bestuurskosten een totaalbedrag geraamd van € 77.250. Als bijdrage van de gemeente Zutphen in die bestuurskosten is geraamd een bedrag van € 22.320. Voor een bijdrage in de exploitatiekosten is geen raming opgenomen in de gemeentebegroting 2012. De begroting 2012 van Delta sluit weliswaar met een tekort van € 846.000 voor de gehele gemeenschappelijke regeling, maar dit wordt gedekt vanuit een reserve van Delta zelf.

### *Risico's:*

De bestuurskosten – en daarmee de gemeentelijke bijdrage daarin – kunnen hoger uitvallen dan geraamd. Als gevolg van tegenvallende inkomsten of hogere uitgaven kan het exploitatieresultaat negatief uitpakken. Indien Delta geen of onvoldoende reserves heeft om een eventueel exploitatietekort op te vangen dan zal dit ten laste komen van de deelnemende gemeenten. De grote risico's zijn de bezuinigingen van het rijk en de stagnerende economie. In 2012 heeft GR Delta Sw een begroot exploitatietekort van € 782.000 voor de hele GR. Dit wordt gedekt vanuit de reserves van Delta zelf. Delta verwacht dat de tekorten vanaf 2014 niet meer vanuit de algemene en bestemmingsreserves zijn te compenseren en dat er vanaf 2014 een gemeentelijke bijdrage nodig is.

Een eventuele uittreding kan financiële consequenties met zich mee brengen. In de gemeenschappelijke regeling is hierover het volgende geregeld. Uittreding kan alleen plaatsvinden indien de besturen van de meerderheid van de deelnemende gemeenten daarin bewilligen. Aan een eventuele uittreding kunnen voorwaarden worden verbonden. Het Algemeen Bestuur kan hierbij eisen dat door de uittredende gemeente een schadevergoeding wordt betaald aan Delta.

Ook opheffing van de gemeenschappelijke regeling kan financiële consequenties hebben. Voor de besluitvorming inzake opheffing geldt op grond van de regeling een gekwalificeerde meerderheid van tenminste tweederde van het aantal deelnemende gemeenten. Bij opheffing wordt een liquidatieplan opgesteld. Dit voorziet onder meer in de gevolgen die de beëindiging heeft voor het personeel en de werknemers.

*Overige informatie:*

Gedurende 2012 is de Wet Werken Naar Vermogen (WWNV) voorbereid die per 2013 van kracht zou worden. Daarvoor is ook een bijdrage uit het herstructureringsfonds aangevraagd door de vijf GR gemeenten. Deze wet is echter controversieel verklaard na de val van het kabinet. In plaats daarvan komt er de Participatiewet, waarvan de contouren pas 21 december 2012 bekend zijn gemaakt.

De ingangsdatum van de nieuwe Participatiewet is gepland op 2014. De Participatiewet gaat, net als de Wet Werken Naar Vermogen, uit van één regeling voor de groepen die nu zijn aangewezen op de bijstand, de sociale werkvoorziening of de jong-gehandicaptenwet (Wajong).

De Participatiewet sluit echter beter aan bij de andere transities in het sociale domein (jeugdzorg en begeleiding) doordat de wet uit gaat van de eigen kracht van mensen.

Uitgangspunt van het rijk is dat veel medewerkers uit de huidige doelgroepen Wsw, bijstand en zelfs Wajong, met ondersteuning en begeleiding best aan het werk kunnen in een reguliere werkomgeving.

Voor de gehele doelgroep komen de instrumenten loondispensatie, loonaanvulling en mobiliteitsbonus ter beschikking. Bovendien vereist de wet van reguliere werkgevers dat zij arbeidsgehandicapte werknemers plaatsten. Het rijk wil dit bereiken door middel van een quotumregeling van 5% bij ondernemingen met meer dan 25 medewerkers. Werkgevers worden daarbij praktisch ondersteund, onder meer met voorlichting via arbeidsmarktregio's. De Sw organisaties krijgen van het rijk meer tijd om hun organisatie aan te passen doordat de subsidie per Wsw plek langzamer afgebouwd dan eerder was aangekondigd. De beschutte werkvoorziening van de Wsw wordt vanaf 2014 afgesloten voor nieuwe instroom.

Belangrijke risico's voor de gemeente zijn mogelijke budgetoverschrijdingen van de GR Delta Sw en het niet aan werk kunnen helpen van de doelgroep. Deze risico's zijn moeilijk beheersbaar omdat de Participatiewet uitgaat van de medewerking van reguliere werkgevers, terwijl de huidige economische situatie niet uitnodigt om arbeidsgehandicapten in dienst te nemen.

De gemeenten zullen moeten gaan uitmaken of vijf GR gemeenten nog het best worden bediend met de organisatie Delta Sw, of dat een andere indeling rendabeler is. Daarnaast zal de Participatiewet moeten worden uitgevoerd in nauwe samenhang met de overige transities in het sociale domein. De gemeente zal, samen met Delta Sw en Het Plein, zich moeten gaan richten op de reguliere werkgevers om samen met hen werkplekken te realiseren voor de doelgroep. Delta Sw zet alvast stappen door zoveel mogelijk van de huidige Sw-medewerkers over te hevelen of te detacheren naar reguliere werkgevers. Hierbij wordt ook nauw samen gewerkt met Het Plein. Daarnaast wordt de bedrijfsvoering van Delta Sw steeds efficiënter ingericht. De gemeente-(raad) kan daarbij vinger aan de pols houden door de beoordeling van de jaarrekening, begroting en de periodieke financiële rapportages van Delta Sw.

**RECREATIESCHAP ACHTERHOEK EN LIEMERS (RAL)***Algemeen:*

Deze gemeenschappelijke regeling dateert uit 1996 en is ontstaan door een fusie van het Recreatieschap De Graafschap, het Recreatieschap Oost-Gelderland en de Rijwielpadorganisatie VRIGA. Het Recreatieschap Achterhoek en Liemers is gevestigd te Hummelo.

*Deelnemende gemeenten:*

Hierin wordt deelgenomen door de gemeenten Aalten, Berkelland, Bronckhorst, Doetinchem, Duiven, Lochem, Montferland, Oost Gelre, Oude IJsselstreek, Rijnwaarden, Westervoort, Winterswijk en Zutphen.

*Doel:*

Het recreatieschap heeft – binnen de grenzen van zijn gebied – tot doel het behartigen van de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten op het gebied van de openluchtrecreatie en het toerisme, een en ander met bescherming van de natuur en het landschapelijk karakter. Binnen deze doelstelling houdt het recreatieschap zich onder meer bezig met de volgende taken:

- De ontwikkeling, de aanleg, het beheer en het onderhoud van dagrecreatiegebieden inclusief bijbehorende gebouwen en werken.
- De ontwikkeling, de aanleg, het beheer en het onderhoud van recreatieve fiets-, wandel- en ruiterspaden.
- De ontwikkeling, de realisering en het onderhoud van recreatieve vaarroutes.
- Promotie, voorlichting en andere activiteiten ter bevordering van de openluchtrecreatie en het toerisme in het werkgebied.



*Financieel belang:*

Het totaalbedrag van de bijdragen van de deelnemende gemeenten wordt in de begroting 2012 van het recreatieschap geraamd op € 860.732. De bijdrage van de gemeente Zutphen bedraagt op basis van die begroting € 90.318.

*Risico's:*

Allereerst kunnen als gevolg van zowel interne als externe factoren de kosten in enig jaar hoger uitvallen dan geraamd in de begroting voor het betreffende jaar. Dit risico kan zich overigens ook voordoen als de gemeente deze taken zelf zou uitvoeren.

Een eventuele uittreding kan financiële consequenties met zich mee brengen. In de gemeenschappelijke regeling is hierover het volgende geregeld. Na ontvangst van een besluit tot uittreding stelt het algemeen Bestuur de (financiële) regelen vast waaronder de uittreding kan geschieden. Als uitgangspunt geldt hierbij dat de door de uittredende gemeente te betalen vergoeding (afkoopsom) alleen betrekking mag hebben op de directe kosten en gevolgen van die uittreding en dat de uittreding geen financieel nadeel mag hebben voor de overige deelnemende gemeenten.

Ook opheffing van de gemeenschappelijke regeling kan financiële consequenties hebben. Voor de besluitvorming inzake opheffing geldt op grond van de regeling een gekwalificeerde meerderheid van ten minste  $\frac{3}{4}$  van het aantal deelnemende gemeenten. Bij opheffing wordt in een liquidatieplan geregeld de verplichting van de deelnemende gemeenten tot deelneming in de financiële en personele gevolgen van de beëindiging van de regeling.

**GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING HET PLEIN***Algemeen:*

Deze gemeenschappelijke regeling is in werking getreden op 1 maart 2010. Volgens de regeling is het openbaar lichaam Het Plein gevestigd te Zutphen. Zij werkt nauw samen met het UWV Werkbedrijf (tot de fusie per 1 januari 2009 waren dat het CWI en het UWV locatie Zutphen), in de vorm van een samenwerkingscontract met het UWV Werkbedrijf.

*Deelnemende gemeenten:*

De regeling is aangegaan door de gemeenten Lochem en Zutphen.

*Doel:*

Het Plein heeft als doel de taken van de deelnemende gemeenten op het terrein van werk en inkomen en daaraan gerelateerde zorg op efficiënte en effectieve wijze uit te voeren.

*Financieel belang:*

De begroting 2012 van Het Plein is voor het geven van hun zienswijze aan de orde geweest in de vergadering van de gemeenteraad van 14 juni 2011.

De overeengekomen verdeling van de kosten over de deelnemende gemeenten is gebaseerd op het objectief verdeelmodel WWB (inkomensdeel) en wordt jaarlijks door het algemeen bestuur herzien.

De cijfers van de jaarrekening over 2012 van Het Plein zijn beschikbaar en verwerkt in de jaarrekening.

Op grond van de gemeenschappelijke regeling moet de ontwerp-rekening aan de gemeenteraden worden toegezonden voor 1 april van het volgende jaar.

*Risico's:*

In de eerste plaats kunnen – als gevolg van zowel interne als externe factoren – de kosten in enig jaar hoger uitvallen dan geraamd in de begroting voor het betreffende jaar. Dit risico bestaat overigens ook als de gemeente deze taken zelf uitvoert.

Ook kan een eventuele uittreding financiële consequenties hebben. In de gemeenschappelijke regeling is hierover het volgende geregeld. Uittreding kan slechts plaatsvinden per 1 januari van enig jaar. Het algemeen bestuur regelt de financiële en andere gevolgen van de uittreding.

De financiële gevolgen van de uittreding voor de dienst worden, inclusief de hierdoor ontstane wachtgeldverplichtingen, aan de uittredende gemeente in rekening gebracht.

Voor de vaststelling van de omvang van de financiële gevolgen wordt door de dienst en de uittredende gemeente gezamenlijk advies gevraagd aan een onafhankelijke externe deskundige. Dat advies is voor partijen bindend. De kosten voor het inschakelen van de deskundige is voor rekening van de uittredende gemeente. In de regeling is bepaald dat er in de eerste vijf jaar dat deze van toepassing is geen besluit tot uittreding in procedure worden gebracht, anders dan in verband met een gemeentelijke herindeling.

Eventuele opheffing van de gemeenschappelijke regeling kan ook financiële gevolgen met zich mee brengen. De regeling kan worden opgeheven door besluiten daartoe van de colleges van de deelnemende gemeenten. In geval van opheffing van de gemeenschappelijke regeling stelt het algemeen bestuur een liquidatieplan vast. Het liquidatieplan voorziet in de verplichtingen van de gemeenten tot deelneming in de financiële gevolgen van de opheffing. Het liquidatieplan voorziet ook in de personele gevolgen van de opheffing. In de regeling is bepaald dat in de eerste vijf jaar na de inwerkingtreding geen opheffing zal plaatsvinden.

#### **OMGEVINGSDIENST ACHTERHOEK (ODA)**

In de vergadering van 24 september 2012 heeft de gemeenteraad het college toestemming verleend om deel te nemen in de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Achterhoek (ODA). Naast Zutphen zijn de deelnemers in deze gemeenschappelijke regeling de provincie Gelderland en de gemeenten Aalten, Berkelland, Bronckhorst, Doetinchem, Lochem, Montferland, Oost Gelre, Oude IJsselstreek en Winterswijk.

De oprichtingsdatum van de Omgevingsdienst Achterhoek was 7 november 2012. Eind januari 2013 is gestart met de proeftuin, waarna per 1 april 2013 daadwerkelijk is gestart.

Het taakgebied van de regeling betreft in eerste instantie voornamelijk de minimaal verplichte uitvoeringstaken:

- Dit betreft het basistakenpakket Milieu, bodem en asbest dat bestaat uit de voorbereiding van vergunningen milieu (inclusief voorbereiding van bezwaar en beroep bij vergunningverlening), het uitvoeren van milieu-inspecties bij aangewezen categorieën van bedrijven (inclusief voorbereiding van bezwaar en beroep bij handhaving) en specifieke toezichtstaken.
- De milieubrede en enkele Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (WABO)-brede specialismen voor vergunningverlening, toezicht en handhaving.
- De specialismen cultureel erfgoed (historisch landschap en geografie, historische stedenbouw en monumenten en archeologie) en externe veiligheid.

Het onderdeel cultureel erfgoed wordt door Zutphen niet ondergebracht bij de ODA. Het onderdeel externe veiligheid is door Zutphen ondergebracht bij de regio Stedendriehoek. Dit blijft in ieder geval zo tot en met 2014.

#### **Overige**

#### **STICHTING BEHEER REGISTERGOEDEREN ZUTPHEN (SBRZ)**

##### *Doel:*

De oprichting van Stichting Beheer Registergoederen Zutphen (SBRZ) is destijds uit fiscale overwegingen tot stand gekomen. De aanleiding hiervoor waren plannen voor de bouw van nieuwe huisvesting voor de afdeling Stadsbeheer. Na de bouw van het pand (gelegen aan de Ooijerhoekseweg) werd dit door de gemeente overgedragen aan de stichting waarna dit vervolgens door die stichting verhuurd werd aan de gemeente. In 2004 was het fiscaal mogelijk deze constructie te beëindigen, waarna het eigendom (onder verrekening van onder meer de gemeentelijke lening) kon terugvloeien naar de gemeente.

De doelstelling van de stichting is in de statuten geformuleerd als het beheer en de exploitatie van goederen en andere vermogenswaarden die door de gemeente Zutphen aan de stichting in beheer zijn overgedragen of in gebruik zijn gegeven. De stichting tracht haar doel onder meer te verwezenlijken door het verwerven en vervreemden, bezwaren, huren en verhuren van (register-) goederen en andere vermogenswaarden.

##### *Vermogen:*

Het eigen vermogen van de stichting bedraagt volgens de laatste ontvangen jaarrekening (2011) per 31 december 2011 € 189.525.

##### *Risico's:*

Op dit moment loopt de gemeente in samenhang met de stichting SBRZ geen risico's.

##### *Ontwikkelingen:*

In 2009 is besloten tot verkoop aan de stichting van het pand Oude Touwbaan 26 te Zutphen (Museum Herman Kip), welk pand de gemeente heeft verkregen bij testament. Betaling heeft plaatsgevonden in de vorm van een onderhandse schuldbekentenis. De stichting zal het pand voor eigen rekening exploiteren. Dit is mogelijk omdat de stichting nog beschikt over eigen vermogen. Een groep vrijwilligers behartigt de museale activiteiten. In de akte van verkoop is bepaald dat bij een voorgenomen vervreemding de stichting is gehouden om het pand aan te bieden aan de gemeente.

### 3.4.7 Paragraaf Grondbeleid

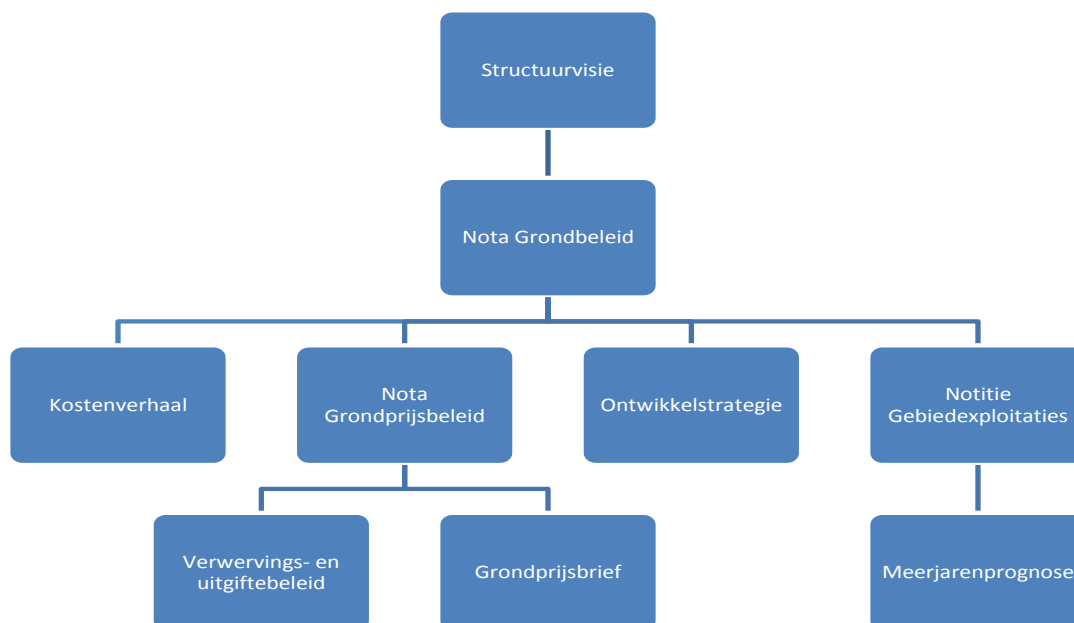
#### Algemeen

Grondbeleid gaat om kaders voor en uitvoering van ruimtelijke maatregelen. Doelstellingen moeten helder zijn alsook de wijze van sturing, beheersing van risico's en verantwoording. Als het gaat om exploitatie van gronden gaat het al snel om veel geld en veel risico.

Het terrein van de grondexploitatie is volop in beweging. Door de aanpassing van de Wet op de Ruimtelijke Ordening en de invoering van de Grondexploitatiewet kunnen gemeenten een hernieuwde afweging maken tussen actief en faciliterend grondbeleid.

Dit heeft geleid tot de Nota Grondbeleid Zutphen, die is vastgesteld in mei 2011. Uitgangspunt is maatwerk: per ontwikkeling beoordelen wat de beste manier is.

De nota is een document dat college en raad in staat stelt richting te geven aan het grondbeleid dat de komende jaren gevoerd wordt. De nota geeft ook duidelijk weer wat de rollen en bevoegdheden zijn van zowel college als raad.



Voor diverse instrumenten geldt dat de uitgangspunten op hoofdlijnen zijn benoemd. Het valt buiten de overkoepelende strekking van de Nota Grondbeleid om al deze uitgangspunten uit te werken.

Daarom worden/zijn de volgende nota's afzonderlijk vastgesteld:

- Nota weerstandsvermogen en plankosten (2007)
- Nota Grondprijnsbeleid (en grondprijnsbrief, 2011)
- Nota strategische aankopen (2012)
- Nota Bovenwijkse Voorzieningen (met daarin uitgangspunten voor het kostenverhaal, 2013)
- Uitgiftebeleid (met algemene uitgiftevoorwaarden, 2013).

In de Nota Grondbeleid worden de kaders geschetst voor de uitwerking binnen projecten. De periodieke rapportage van de doorrekening van projecten vindt plaats in de Notitie gebiedsexploitatie die twee maal per jaar wordt opgesteld. Dat document laat naast een financiële doorkijk een perspectief van de afzonderlijke en gezamenlijke exploitaties zien.

## Financiële positie

De Gemeentewet en de Provinciewet schrijven voor dat elke gemeente en elke provincie jaarlijks begrotings- en verantwoordingsstukken moet opstellen. Het Besluit begroting en verantwoording (BBV) bevat de regelgeving daarvoor. Grondbeleid is sinds de invoering van het dualisme onderwerp van een in het BBV voorgeschreven verplichte paragraaf in de begroting en verantwoording.

In het BBV is opgenomen dat er een commissie voor het Besluit begroting en verantwoording (commissie BBV) is met als taak zorg te dragen voor een eenduidige uitvoering en toepassing van het BBV. Dit doet zij ondermeer door het uitbrengen van richtinggevend notities. Voor de jaarrekening 2011 gold de "Notitie grondexploitatie" uit 2008 vanuit de commissie BBV nog als kader. Vanaf de jaarrekening 2012 is de bijgestelde notitie (februari 2012) onverkort van toepassing en vervalt de notitie van 2008.

De commissie BBV doet in de bijgestelde notitie vier "stellige uitspraken" en vijf aanbevelingen voor de grondexploitaties van gemeenten, "omdat dat naar haar oordeel bijdraagt aan het inzicht in hun financiële positie". De stellige uitspraken en aanbevelingen van de commissie BBV zijn overgenomen en verwerkt in de gebiedexploitaties van de gemeente Zutphen.

### Geïnvesteed kapitaal

Bedragen * €1.000	01-01-2012	Mutatie lasten	Mutatie baten	31-12-2012
Revelhorst Zuid	-1.630	2.627	997	0
Revelhorst Oost	-1.177	1.252	75	0
De Teuge	-1	1	0	0
De Vijver Zuid (voorm zwembadterrein)	582	67	811	-162
t Meijerink	0	107	0	107
Leesten-Oost	17.934	1.409	443	18.900
Polbeek	315	-315	0	0
Potgieterstraat	34	-30	0	4
Hart van de Wijk subsidie wijkpark	-200	0	0	-200
Hart van de Wijk subsidie alternatief WKO	-100	55	0	-45
Voormalig tuincentrum De Hoven	429	-429	0	0
Overig	184	-179	0	5
Totaal Overige gronden	662	-898	0	-236
Lunettetuin	3.650	1.153	0	4.803
Halvemaanstraat	91	89	341	-161
Gerard Doustraat	45	599	0	644
Helbergen	379	55	0	434
Leesten-west restperceel	175	7	170	12
Broederkerkplein	73	6	87	-8
Willem van Oranjeschool (Vijfmorgenstraat)	158	43	185	16
<b>Totaal Grondzaken</b>	<b>20.941</b>	<b>6.517</b>	<b>3.109</b>	<b>24.349</b>
Fort de Pol	1.400	823	1.002	1.221
Noorderhaven	9.343	2.995	565	11.773
<b>Totaal programma De Mars</b>	<b>10.743</b>	<b>3.818</b>	<b>1.566</b>	<b>12.994</b>
<b>Totaal generaal</b>	<b>31.684</b>	<b>10.335</b>	<b>4.676</b>	<b>37.343</b>

Over dit totaal geïnvesteerd kapitaal wordt jaarlijks rente betaald.

### Verwachte resultaten

Hoewel de rente over 2013 is vastgesteld op 3%, wordt bij de doorrekening van de exploitaties uitgegaan van 4% (voorzichtigheidsbeginsel). Dit geeft de volgende verwachte resultaten.

Bedragen * €1.000	01-01-2012	31-12-2012
Revelhorst Zuid	3.249	0
Revelhorst Oost	1.097	0
De Vijver Zuid (voorm. zwembadterrein)	329	61
t Meijerink	0	-378
Leesten-Oost	176	-1.702
Overige gronden	0	0
Lunettetuin	-2.202	-2.545
Halvemaanstraat	0	1
Gerard Doustraat	-304	-365
Helbergen	951	696
Leesten-west restperceel	0	0
Broederkerkplein	0	0
Willem van Oranjeschool (Vijfmorgenstraat)	0	0
<b>Totaal Grondzaken</b>	<b>3.296</b>	<b>-4.232</b>
Fort de Pol	426	425
Noorderhaven	-2.441	-2.466
<b>Totaal programma De Mars</b>	<b>-2.015</b>	<b>-2.041</b>
<b>Totaal generaal</b>	<b>1.281</b>	<b>-6.273</b>

Als gevolg van de aanhoudende crisis op de woningmarkt zijn de resultaten verder teruggelopen. Voor Leesten-Oost, Lunettetuin en Gerard Doustraat zijn voorzieningen getroffen/opgehoogd. Door oplopende rentelasten zijn de resultaten sterk verslechterd.

Revelhorst Zuid en Oost zijn afgesloten. De gerealiseerde winst is toegevoegd aan de afwikkelreserve, de voorziening Stimuleringsfonds ecopremie Revelhorst en de Reserve GZ exploitatieresultaten. Met toekomstige grondopbrengsten (winst) is geen rekening gehouden (voorzichtigheidsbeginsel).

Het resultaat voor De Vijver Zuid is teruggelopen omdat de gronden zijn verkocht met bestemming 'Maatschappelijk zonder winstoogmerk', waar een lagere grondprijs bij hoort dan bij het oorspronkelijke 'Maatschappelijk met winstoogmerk'.

Voor 't Meijerink is een verliesvoorziening getroffen. De opgenomen verplichting (€70.000) voor de nog te maken kosten blijkt onvoldoende van omvang.

Het resultaat van Helbergen is teruggelopen door een herontwikkeling. In plaats van de geplande appartementen zullen dijkwoningen worden gerealiseerd in het noordelijke deelgebied.

De verwachtingen voor Fort de Pol en Noorderhaven zijn nog ongewijzigd. In Noorderhaven zijn inmiddels nadere afspraken vastgelegd over de ontwikkelingsvolgorde en fasering. Dit betekent dat ten behoeve van de ontwikkelvelden louter geïnvesteerd wordt als er voldoende zekerheden tot realisatie zijn. In belang van beide partijen kan hiermee beter op de kasstroom gestuurd worden.

Voor de verwachte verliezen is een verliesvoorziening getroffen.

Bedragen * €1.000	01-01-2012	Storting	Onttrekking	31-12-2012
t Meijerink	0	378		378
Leesten-Oost	0	1.702		1.702
Overige gronden	179		179	0
Lunettetuin	2.203	341		2.544
Gerard Doustraat	305	90		395
<b>Totaal Grondzaken</b>	<b>2.687</b>	<b>2.511</b>	<b>179</b>	<b>5.019</b>
Noorderhaven	2.441			2.441
<b>Totaal programma De Mars</b>	<b>2.441</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>2.441</b>
<b>Totaal generaal</b>	<b>5.128</b>	<b>2.511</b>	<b>179</b>	<b>7.460</b>

### Winstneming

Het onttrekken van gelden uit een positieve gebiedexploitatie (winstneming) is genormeerd. Per exploitatie wordt jaarlijks bepaald of de uitvoering van het plan of een deel van het plan ver genoeg is gevorderd om tot winstneming over te gaan. Bepalend hierbij is dat wordt voldaan aan de vastgestelde voorwaarden uit de 'Notitie procedures Grondbedrijf'. Wanneer het grondbedrijf een positief resultaat realiseert op een project, worden deze middelen specifiek bestemd om het weerstandsvermogen aan te vullen dan wel een bijdrage te leveren aan de ruimtelijke ambities. De bijdrage aan de ruimtelijke ambities wordt vertaald in de diverse afzonderlijke exploitaties.

Bij de winstbestemming van Revelhorst Zuid en Oost is geen rekening gehouden met de nog te realiseren opbrengsten van Revelhorst Zuid. Deze bedragen naar verwachting € 2.349.000 (na afdracht aan de Reserve bovenwijkse voorzieningen). Deze opbrengsten zullen worden toegevoegd aan de Reserve GZ exploitatieresultaten. De Vijver Zuid, Broederenkerkplein en 't Meijerink zullen in 2013 worden afgesloten. De resultaten komen ten goede aan/ten laste van de Reserve GZ exploitatieresultaten.

## **Kansen en risico's**

### Marktontwikkelingen

Door de economische crisis zit het consumentenvertrouwen in een dip, staat de koopkracht onder druk en wordt de financiering steeds lastiger. Hierdoor worden de woningen niet volgens planning verkocht. De resultaten verslechteren sterk door oplopende kapitaallasten. Er zijn gesprekken met ontwikkelaars gaande om vraaggericht te gaan ontwikkelen. Hierbij staat de vraag van de consument centraal. Waar eerst gekeken werd naar optimalisatie van het aanbod, is nu de vraag het uitgangspunt.

In Noorderhaven zijn met de ontwikkelende partij aanvullende afspraken gemaakt over de flexibiliteit in ontwikkelvolgorde en –tempo, met behoud van de anterieure financiële afspraken.

Voor Fort de Pol wordt niet eerder dan 2015 verwacht bouwrijpe kavels uit te geven.

### Risico's

#### *Grondzaken*

De risico's zijn teruggebracht. Gebiedexploitaties waarvan op korte termijn geen uitzicht is op realisatie, zijn in boekwaarde teruggebracht naar agrarische waarde. Daarnaast zijn de oplopende kapitaallasten verwerkt in de exploitaties.

Voor Noorderhaven zijn de financiële afspraken vastgelegd in een anterieure overeenkomst, die de exploitatiebijdragen en grondprijzen bepaalt.

### 3.5 Overzicht begrotingswijzigingen

Onderstaand overzicht geeft een beeld van alle begrotingswijzigingen met betrekking tot de exploitatie die in 2012 door de gemeenteraad zijn behandeld en vastgesteld. Tevens blijkt uit dit overzicht op welke programma's een wijziging betrekking heeft en welke bedragen hiermee gemoeid zijn.

**Totaal overzicht begrotingswijzigingen 2012 per programma mbt exploitatie**

(bedragen x € 1.000)

Wijz nr.	Omschrijving	Programma	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	alg. dekk. midd.	muta ties reserv es
	Strategische Agenda		5.327	565	5.301	428	8.854	2.163	-525	1.601	1.451	7.703	5.934	12.785	8.738	773	-59.607	-1.491
12	Diverse ramingen aansluiting met SA						90			-90								
34	Diverse ramingen aansluiting met SA											0						
P	Primitieve raming 2012		5.327	565	5.301	428	8.944	2.163	-525	1.511	1.451	7.703	5.934	12.785	8.738	773	-59.607	-1.491
1	Implementatiebudget KTD																1.440	-1.440
2	Behoud justitiediensten								50									-50
3	Aankoop gronden Lunettetuina							0										-200
4	Warmte-koude opslag de Teuge							200										-82
5	IP, GRP, Bedrijfsmiddelen 2012				30	9	32			36	9						-34	-205
6	IT investeringen																155	-155
7	Dynamisch archief stadhuis																	0
8	Stadscontract gemeente Zutphen																	-412
9	Opsporing/ruiming explosieven				412													-51
10	Overdracht WMO naar Het Plein													51			9	-14
11	Aanv.krediet sportveld de Hoven										5							-530
12	Diverse ramingen 26 maart		-40				-14		0			417	0	40			127	-1.187
13	Diverse ramingen 23 april						63	523		500	8	14					79	-25
14	Tijdelijk parkeren Noorderhaven															25		-50
15	Diverse ramingen 18 juni		-5	5			0		50	0					0			-25
16	Project Bronsbergen							25										-25
17	Decentral. AWBZ, Wnv, jeugdzorg																-48	
18	Calamiteitenverlichting						2							48			-2	594
19	Zutphen Museumhotel faillissement								-594									-335
20	Bestemming saldo jaarrekening 2011													320		15		-205
21	Oude IJsselbrug / overige bruggen						205											-105
22	Diverse ramingen 27 augustus		41					100		98	0		40				-174	0
23	Systeem risicomangement																	-250
24	Subsidies Halvemaanstraat							250									-291	-173
25	Diverse ramingen				-15	11	447		0				21					27
26	Herontwikkeling pand G.Flinckstraat 1											-27						-10
27	Parkeermota, invoeren belparkeren					10												
28	Openbare verlichting						4										-4	
29	Burap 2012-II		97		58	2.317	5.736	57	2.032	-554	301	-577	85	-422	-1.948	186	-1.329	-6.039
30	Diverse ramingen 5 november											0			0		165	-165
31	Notitie gebiedsexploitaties							-1.943										1.943
32	Onderdoorgangen de Mars						7.256											-7.256
33	Eindoverzicht implementatie KTD		50						653								-428	-275
34	Diverse ramingen 17 december							1.956				-364	0	-71	-41		-10	-1.470
	Totaal na wijziging		5.470	570	5.786	2.775	22.675	3.331	1.666	1.591	1.774	7.166	6.080	12.751	6.749	999	-60.159	-19.224





## 4. JAARREKENING

Datum: 28 mei 2013



## 4.1 Inleiding en financieel resultaat

### 4.1.1 Inleiding

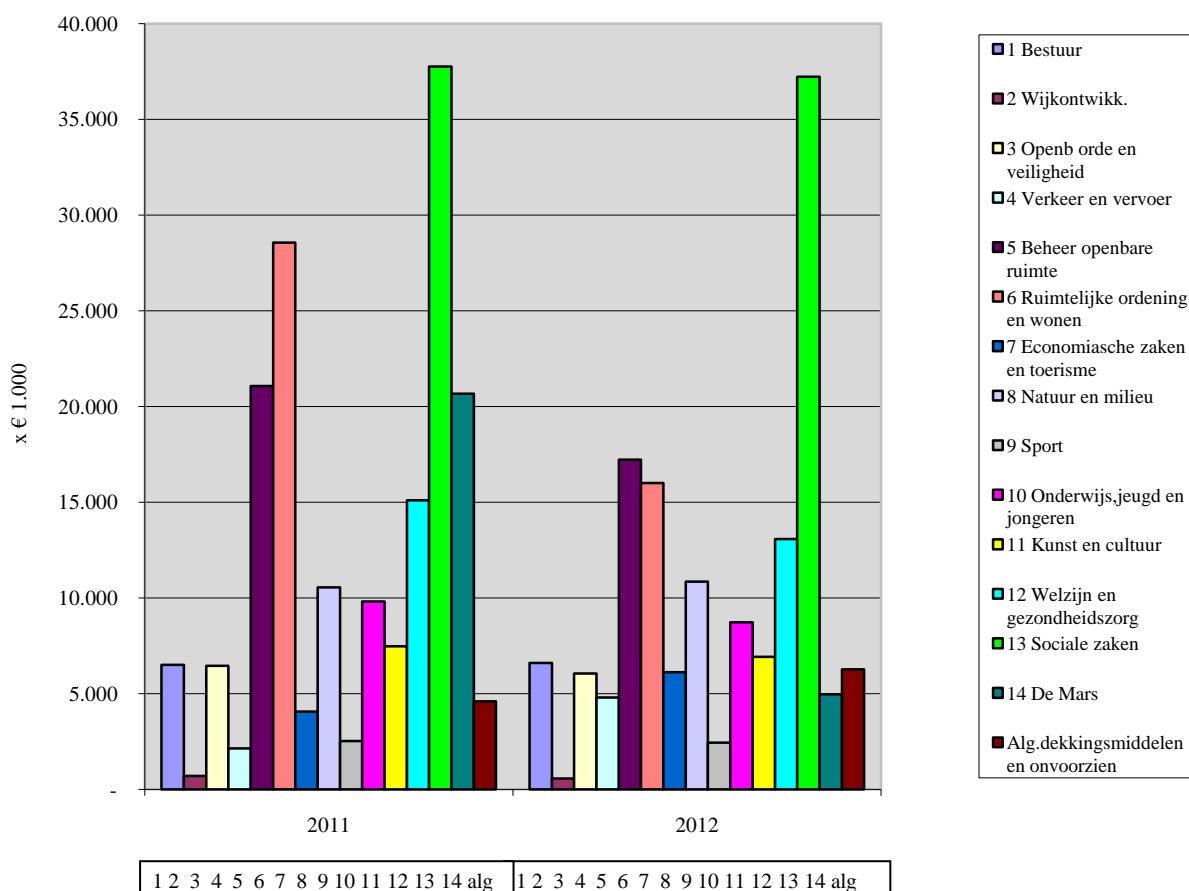
In Burap 2012-2 is gemeld dat de economische crisis een zware wissel blijft trekken op de Nederlandse financiële huishouding. De gemeente Zutphen ontkomt niet aan de gevolgen hiervan en heeft vooruitlopend op de vaststelling van de Strategische Agenda 2013-2016 plannen voor aanvullende bezuinigingen van ca €2,5mln uitgewerkt. Daarmee heeft Zutphen een grote stap gezet naar het in een gezonde staat krijgen en houden van het financiële huishoudboekje. Inclusief de taakstellingen uit de Keuzenota en Kerntakendiscussie staat het totaal te bezuinigen bedrag tot en met 2016 nu op ca. 16,5 mln. Met de realisatie van deze maatregelen is in bijna alle gevallen al gestart en een aantal is ook al gerealiseerd. In grote lijnen is de realisatie volgens plan verlopen, maar er zijn ook enkele knelpunten die lastig realiseerbaar zijn. Het Forum van 6 september is door middel van een presentatie al geïnformeerd over de inhoud van de „Voortgangsrapportage Zutphen Versoort en Investeert“.

Financieel gezien maakt deze bestuursrapportage melding van een overschot van €234.000 op basis van de begroting 2012. Dit overschot is toegevoegd aan de saldireserve.

Deze jaarrekening geeft inzicht in het financiële eindresultaat over het boekjaar 2012 met een analyse en toelichting op de belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de begroting. Daarna wordt de resultaatbestemming nader toegelicht.

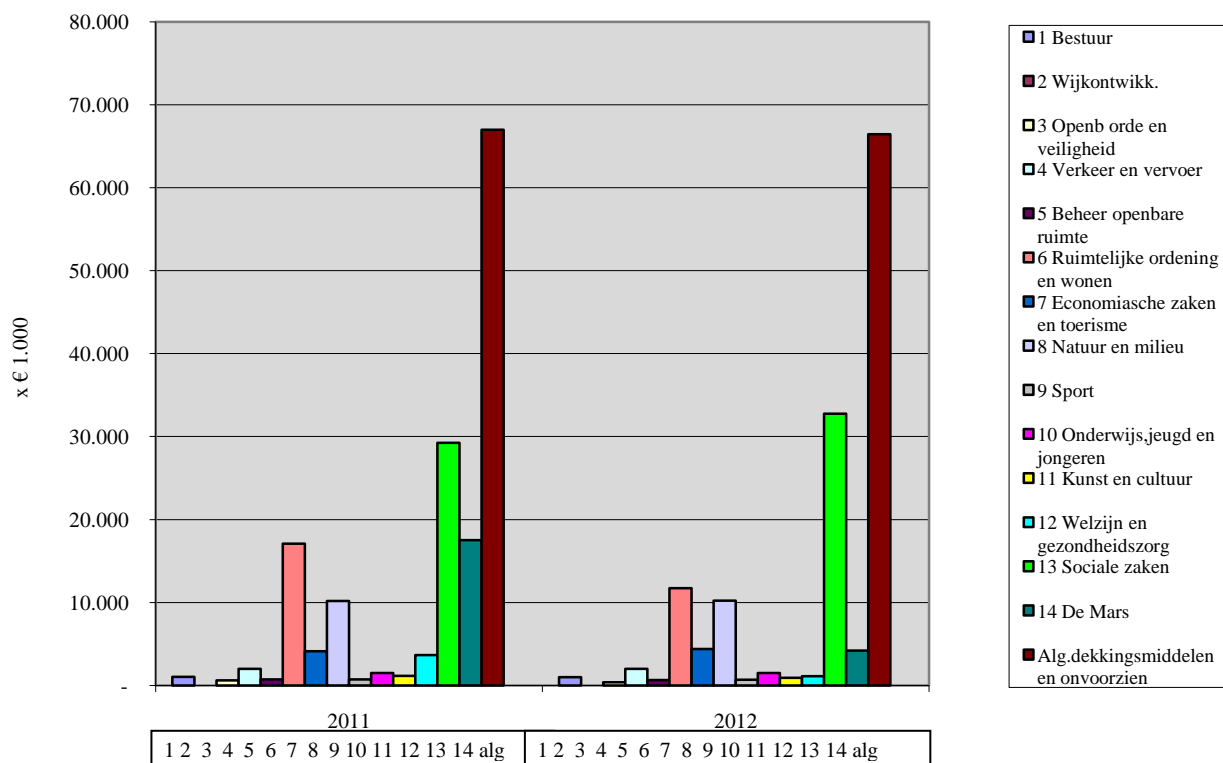
#### Hoe waren de uitgaven in 2011 en 2012 verdeeld over de diverse programma's?

De gemeente Zutphen gaf in 2012 € 147.893.000 uit (exclusief mutaties in reserves) verdeeld over de diverse programma's. In onderstaande grafiek is dit weergegeven. Ook de uitgaven over 2011 zijn opgenomen.



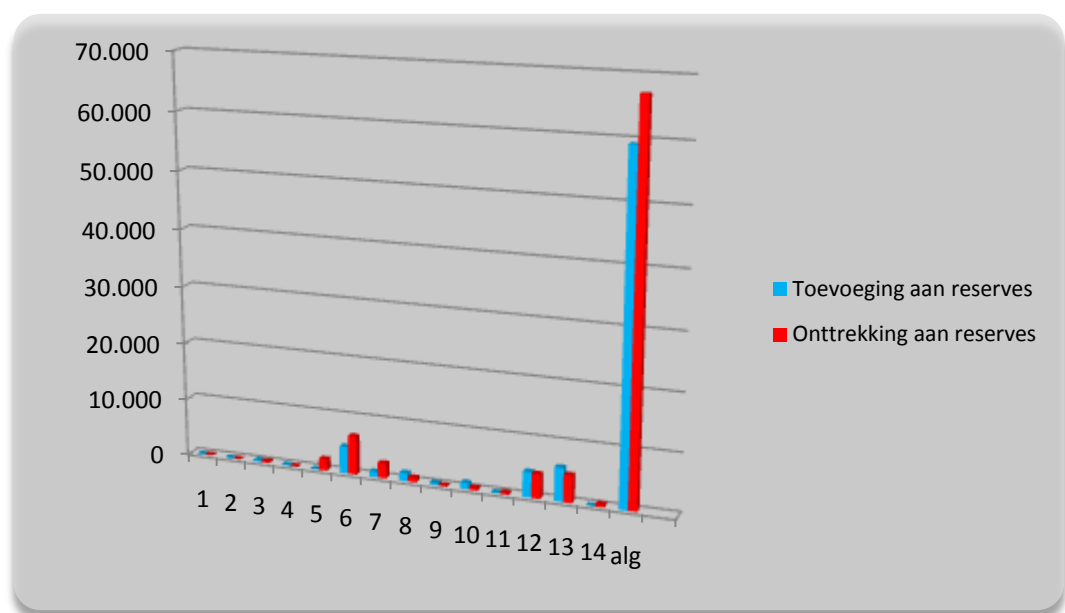
### Hoe waren de inkomsten in 2011 en 2012 verdeeld over de diverse programma's?

De gemeente Zutphen had in 2012 € 137.896.000 inkomsten (exclusief mutaties in reserves) verdeeld over de diverse programma's. In onderstaande grafiek is dit weergegeven. Ook de uitgaven over 2011 zijn opgenomen.



### Hoe waren de mutaties met reserves in 2012 verdeeld over de diverse programma's?

In onderstaande grafiek zijn de toevoegingen en onttrekking aan reserves respectievelijk ten laste en ten gunste van de exploitatie weergegeven. In totaliteit is € 78.665.000 toegevoegd aan reserves en is € 89.792.000 onttrokken aan reserves en verrekend in de exploitatie.



Bedragen x € 1.000

## Kerngegevens

### Financiële structuur

	31-12-2010	31-12-2011	31-12-2012
<b>Totaal exploitatie</b> (x € 1000)			
Totale baten	153.254	201.460	227.687
Totale lasten	152.937	193.870	226.557
Exploitatie resultaat	317	-7.590	1.130
	(voordelig)	(nadelig)	(voordelig)
Totale baten per inwoner	3.255	4.268	4.815
Totale lasten per inwoner	3.248	4.107	4.792
Exploitatie resultaat per inwoner	7	-161	23
	(voordelig)	(nadelig)	(voordelig)
<b>Algemene uitkering Gemeentefonds</b>			
Totaal opbrengst (x € 1.000)	50.691	50.252	50.477
Opbrengst per inwoner	1.077	1.065	1.068
<b>Opbrengst belasting/rechten</b> (x € 1.000)			
OZB	6.196	7.156	6.948
Afvalstoffenheffing / reinigingsrechten	4.922	5.020	5.090
Rioolrechten (excl. kwijscheldingen)	3.219	3.768	3.993
Belastingdruk *	0,833	0,906	0,866
<b>Reserves per balansdatum</b> (x € 1.000)			
Algemene reserve	4.026	4.625	7.100
Bestemmingsreserves	108.660	94.503	73.309
Resultaat	317	-7.590	1.130
Totaal	113.003	91.538	81.539
<b>Vaste schuld</b> (x € 1.000)	113.141	122.362	116.321
Vaste schuld per inwoner	2.403	2.592	2.460
<b>Aantal inwoners</b>	47.084	47.203	47.279

\* Belastingdruk; uitgegaan is van een gezin met 2 kinderen en 1 hond in een eigen woning met een WOZ-waarde van € 300.000.

## 4.1.2 Financieel resultaat

- De uitvoering van de door uw raad voor het jaar 2012 vastgestelde begroting is afgesloten met een voordelig resultaat van € 1.130.000. De resultaten op programmaniveau zien er als volgt uit. De mutaties met reserves zijn hierin verwerkt.

Resultaten programma's (bedragen in de tabel x € 1,000)		Begroting primitief (saldo)	Begroting na wijziging (saldo)	Rekening (saldo)	Saldo begroting -rekening	V / N
1	Bestuur	5.369	5.471	5.600	129	N
2	Wijkontwikkeling	565	570	570	-	N
3	Veiligheid	5.299	5.788	5.715	73-	V
4	Verkeer en vervoer	527	2.853	2.908	55	N
5	Beheer openbare ruimte	8.976	14.734	14.610	124-	V
6	Ruimtelijke ordening en wonen	2.015	1.729	2.235	506	N
7	Economische zaken en toerisme	665-	151-	53	204	N
8	Natuur en milieu	1.332	1.476	1.260	216-	V
9	Sport	1.738	1.990	2.018	28	N
10	Onderwijs, jeugd en jongeren	7.803	7.743	7.906	163	N
11	Kunst en cultuur	5.808	5.893	5.847	46-	V
12	Welzijn en gezondheidszorg	12.345	12.246	12.198	48-	V
13	Sociale zaken	7.444	7.411	5.567	1.844-	V
14	De Mars	324	511	317	194-	V
<b>Resultaat programma's</b>		58.880	68.264	66.804	1.460-	V
Algemene dekkingsmiddelen		58.880-	68.264-	67.934-	330	N
<b>Eindresultaat</b>		-	-	<b>1.130-</b>	<b>1.130-</b>	<b>V</b>

## 2. Financiële ontwikkeling op hoofdlijnen ten opzichte van Burap 2012-2.

Aanvullend op de verplichte analyse tussen begroting na wijziging en jaarrekeningresultaat is in deze alinea een korte analyse op hoofdlijnen opgenomen tussen Burap 2012-2 en jaarrekeningresultaat.

In Burap 2012-2 zijn de resultaten van de reguliere bedrijfsvoering verwerkt. In deze Burap werd een voordelig saldo geprognosticeerd van € 234.000. De werkelijke uitkomst van de jaarrekening 2012 is € 1.130.000 positief en is hiermee € 896.000 hoger uitgevallen. Een aantal ontwikkelingen kon niet worden gemeld in de Burap om de reden dat deze ten tijde van het opstellen van de Burap niet bekend waren.

Deze positieve afwijking van € 896.000 is in grote lijnen als volgt nader te verklaren:

	Nadelig	Voordelig
Verplichte dotatie voorziening waardevast pensioen wethouders	262	
Verplichte dotatie voorziening dubieuze debiteuren	125	
Lagere ontvangst algemene uitkering 2012	174	
Afrekening algemene uitkering voorgaande jaren	90	
Toevoeging reserve Bedrijfsvoering (sturen op loonsom)	81	
Toekenning incidentele aanvullende uitkering WWB 2011		1.662
Saldo overige kleinere afwijkingen	34	
totaal	766	1.662
AF:		766
<b>Saldo</b>		<b>896</b>

(Bedragen in de tabel x € 1.000)

## 4.2 Analyse en bestemming van het resultaat

### 4.2.1 Analyse van het resultaat

De onderbesteding ten opzichte van de vastgestelde begroting na wijziging bedraagt € 1.130.000. De gerealiseerde lasten en baten van de programma's en de algemene dekkingsmiddelen afgezet tegen de in de begroting na wijziging geraamde budgetten geeft het volgende totaaloverzicht.

Gesaldeerde programmaresultaten		bedragen x € 1.000)		
	Begroting na wijziging	Rekening	Resultaat	V / N
Totaal lasten en baten programma's	68.264	66.804	1.460-	V
Totaal algemene dekkingsmiddelen	68.264-	67.934-	330	N
<b>Resultaat</b>		<b>1.130-</b>	<b>1.130-</b>	<b>V</b>

In onderstaand overzicht worden de belangrijkste financiële afwijkingen van diverse producten per programma vermeld met een korte toelichting. Hierbij zijn alleen de afwijkingen > € 100.000 opgenomen. Verrekening met reserves is onder Algemene dekkingsmiddelen vermeld. In de "Toelichting op de programmarekening" worden de diverse ontwikkelingen financieel nader toegelicht.

Programma	Onderwerp	Bedrag	Blz.
<b>Voordelig:</b>		(x € 1.000)	
5	Nog niet afronden van de realisatie van met name tunnels bij de Mars	* 5.882	182
6	Project "Ruimte voor de Rivier in de stad"	* 1.730	184
6	Problematiek WKO de Teuge	* 300	185
6	Project "Restauratie gemeentelijke monumenten wonen boven winkels	* 165	185
6	Afwikkeling programma Vitale Stad 1, 2 en 3	* 184	185
8	Afrekening inzamelkosten over 2011	193	188
8	Kosten onderhoud riolering	* 183	188
8	Opbrengst rioolrechten	* 145	188
8	Zutphen energieneutraal	* 220	189
8	Subsidies woningisolatie	* 153	189
9	Onderhoud ed sportvelden	126	190
10	Dagelijks onderhoud ed onderwijshuisvesting	* 297	191
12	Beheermaatregelen Lunetteplein	* 100	195
13	Toerekening apparaatslasten uitstroombevordering	* 130	198
13	Extra toekenning rijksbijdrage 2011	1.662	199
13	Verstrekingen inkomensvoorziening	* 447	199
13	Verstrekingen wmo	* 539	199
14	Apparaatskosten en met name kapitaallasten De Mars	225	201

Programma	Onderwerp	Bedrag	Blz.
alg.dekk.	Verrekening reserve wegwerken achterstanden archief *	113	204
alg.dekk.	Administratieve verrekeningen in relatie tot kapitaallasten	156	205
alg.dekk.	Verrekening reserve afwaarderen gronden/treffen voorzieningen *	2.899	207
alg.dekk.	Geen storting in reserve nog niet gerealiseerde verkoop Oranjeschool *	364	208
alg.dekk.	Verrekening reserve WWB ( kinderopvang en volwasseneneducatie) *	163	208
	Saldo van alle overige lasten en baten	348	
	<b>Totaal voordelig</b>	<b>16.724</b>	
Programma	Onderwerp	Bedrag	Blz.
<b>Nadelig:</b>		(x € 1.000)	
1	Dotatie voorziening waardevast pensioen wethouders	263	176
6	Bestemmen lagere kapitaallasten boekwaarde gronden	465	185
6	Afwaardering grondvoorraden *	518	185
6	Dotatie voorziening verliescomplexen *	2.390	185
7	Lagere opbrengst verkoop panden/gronden	108	186
10	Akte verkoop Oranjeschool nog niet gepasseerd *	364	191
alg.dekk.	Uitkering gemeentefonds	175	203
alg.dekk.	Dotatie voorziening dubieuze debiteuren	125	203
alg.dekk.	Rente langlopende leningen/bespaarde rent/afschrijvingen *	169	203
alg.dekk.	Kosten mbt salarissen, pensioen- en waopremies, toerek. van salariskosten en werkgeversbijdragen Zvw.	150	204
alg.dekk.	Verrekening reserves tbv werkzaamheden De Mars (mn aanleg tunnels) *	5.755	206
alg.dekk.	Verrekening reserves tbv werkzaamheden N348 *	115	207
alg.dekk.	Verrekening aan reserves tbv "Wonen boven winkels" *	243	207
alg.dekk.	Verrekening reserve "Ruimte rivier in de stad" *	1.730	207
alg.dekk.	Verrekening reserve Vitale stad *	184	207
alg.dekk.	Verrekening reserve resultaat product riolering *	352	207
alg.dekk.	Verrekening reserves mbt energieneutrale maatregelen *	300	207
alg.dekk.	Verrekening reserve woningisolatie *	153	207
alg.dekk.	Verrekening reserve Zutphen energieneutraal *	219	207
alg.dekk.	Wegwerken achterstanden archief *	113	208
alg.dekk.	Verrekening reserve lokaal huisvestingsbeleid *	452	208
alg.dekk.	Verrekening reserve wmo *	538	208
alg.dekk.	Verrekening Saldirireserve werkzaamheden Lunetteplein *	100	208
alg.dekk.	Verrekening reserve WWB (uitstroombevordering,minimabeleid,inkomens) *	613	208
	<b>Totaal nadelig</b>	<b>15.594</b>	
	<b>Per saldo voordelig</b>	<b>1.130</b>	
* Geheel of gedeeltelijke verrekening met reserves.			



## 4.2.2 Resultaatbestemming

Het feitelijke saldo van baten en lasten in een jaar wordt weergegeven als resultaat vóór bestemming. Daarnaast kent de gemeente ook het resultaat ná bestemming. Dit is het resultaat vóór bestemming plus de in de loop van het jaar gedane onttrekkingen uit reserves minus de tussentijdse stortingen in reserves. Deze stortingen in dan wel onttrekkingen aan reserves vinden plaats op grond van aanvaard beleid en door de gemeenteraad genomen besluiten, inclusief die welke zijn opgenomen in de vastgestelde begroting 2012. Het resultaat van de jaarrekening 2012 na bestemming is € 1.130.000 voordelig.

Resultaat 2012		V / N
De totale baten over 2012 bedragen	137.896-	V
De totale lasten over 2012 bedragen	147.893	N
<b>Het tekort bedraagt (resultaat vóór bestemming)</b>	<b>9.997</b>	N
Gedurende het jaar is al voor diverse zaken besloten gelden te reserveren		
Deze gelden zijn in de reserves gestort	78.665	N
Tevens is besloten tot het dekken van diverse uitgaven uit reserves		
Over 2012 betreft dit	89.792-	V
Per saldo gedurende het jaar onttrokken aan reserves	11.127-	V
<b>Resultaat ná bestemming</b>	<b>1.130-</b>	V
(x € 1.000)		

Het gepresenteerde overschot van € 1.130.000 is beïnvloed door incidentele lasten en baten (gespecificeerd in hoofdstuk 4.5.6). Per saldo kent 2012 een incidenteel voordeel van € 1.261.000. Hiervan heeft € 245.000 betrekking op incidentele lasten en baten en € 1.016.000 op overige incidentele lasten en baten op budgetafwijkingen. Geen rekening houdende hiermee komt het structurele resultaat op € 131.000 nadeel.

Resultaat na bestemming	1.130	V
Incidentele voordelen	15.429	V
Incidentele nadelen	15.184	N
AF: Saldo incidenteel	245	V
Inc.voordeel budgetafw.	10.577	V
Inc.nadeel budgetafw.	9.561	N
AF: Saldo inc.budgetafw.	1.016	V
<b>Structureel resultaat</b>	<b>131</b>	N
(bedragen in de tabel x € 1.000)		

De resultaten van de exploitatiebudgetten (producten) hebben wij laten vrijvallen ten gunste van het resultaat. Het resultaat is onder de post “nog te bestemmen resultaat” afzonderlijk opgenomen in de balans. Voor de bestemming wordt een apart raadsvoorstel ter besluitvorming aangeboden.



## 4.3 Balans

### 4.3.1 De balans

In de volgende tabel is de balans per 31 december 2012 weergegeven met de vergelijkende cijfers per 31 december 2011. De balans geeft informatie over de samenstelling van de activa (de bezittingen) en de passiva (het eigen vermogen en de schulden) aan het eind van het kalenderjaar. In de toelichting op de balans (zie hoofdstuk 4.3.3) wordt ingegaan op de ontwikkelingen van de activa en de passiva.

Activa		(Bedragen * € 1.000)			
Omschrijving		31 december 2012		31 december 2011	
<b>VASTEACTIVA</b>					
<i>Immateriële activa</i>			233		147
Kosten afsluiten van geldleningen					
Kosten van onderzoek en ontwikkeling		233		147	
<i>Materiële vaste activa</i>			128.621		139.155
Investerings met een economisch nut :					
- gronden uitgegeven in erfpacht		1.069		1.069	
- overige investeringen met een economisch nut		119.954		115.449	
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut		7.598		22.637	
<i>Financiële vaste activa</i>			57.673		59.215
Kapitaalverstrekkingen aan :					
- deelnemingen		5.444		5.444	
- gemeenschappelijke regelingen					
- overige verbonden partijen					
Leningen aan :					
- woningbouwcorporaties		15.048		15.801	
- deelnemingen		4.721		4.865	
- overige verbonden partijen		8.617		8.862	
Overige langlopende leningen u/g		23.764		24.159	
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		69		69	
Bijdragen aan activa in eigendom van derden		10		14	
<b>TOTAAL VASTE ACTIVA</b>			<b>186.527</b>		<b>198.517</b>
<b>VLOTTENDE ACTIVA</b>					
<i>Voorraden</i>			30.276		26.560
Grond- en hulpstoffen :					
- niet in exploitatie genomen bouwgronden		57		178	
- overige grond- en hulpstoffen					
Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie		30.211		26.376	
Gereed product en handelsgoederen		8		6	
Vooruitbetalingen					
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd &lt; 1 jaar</i>			11.837		11.433
Vorderingen op openbare lichamen		8.253		7.683	
Verstrekte kasgeldleningen					
Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen		745		558	
Overige vorderingen en uitzettingen		2.839		3.192	
<i>Liquide middelen</i>			557		105
Kassaldi		40		17	
Banksaldi		517		88	
<i>Overlopende activa</i>			3.301		3.726
<b>TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA</b>			<b>45.971</b>		<b>41.824</b>
<b>TOTAAL GENERAAL</b>			<b>232.498</b>		<b>240.341</b>

Passiva		(Bedragen * € 1.000)	
Omschrijving		31 december 2012	31 december 2011
<b>VASTE PASSIVA</b>			
<i>Eigen vermogen</i>		81.540	91.537
Algemene reserves		7.101	4.625
Bestemmingsreserves :			
- voor egalisatie van tarieven			
- overige bestemmingsreserves		73.309	94.502
Nog te bestemmen resultaat		1.130	
Nog te dekken resultaat			-7.590
<i>Voorzieningen</i>		2.985	2.364
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen, risico's		2.985	2.364
Onderhoudsegalisatievoorzieningen			
<i>Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer.</i>		116.327	122.362
Obligatieleningen			
Onderhandse leningen van :			
- binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinst.		1.452	1.688
- binnenlandse banken / ov. financiële instellingen		114.869	120.674
- binnenlandse bedrijven			
- overige binnenlandse sectoren			
- buitenlandse instellingen, banken, bedrijven en ov.			
Waarborgsommen		6	
Verplichtingen uit hoofde van financial lease			
<b>TOTAAL VASTE PASSIVA</b>		<b>200.852</b>	<b>216.263</b>
<b>VLOTTENDE PASSIVA</b>			
<i>Netto-vlottende schulden met een rente-typische looptijd korter dan één jaar</i>		22.314	10.992
Kasgeldleningen		18.000	
Banksaldi		2	2.661
Overige schulden		4.312	8.331
<i>Overlopende passiva</i>		9.332	13.086
<b>TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA</b>		<b>31.646</b>	<b>24.078</b>
<b>TOTAAL GENERAAL</b>		<b>232.498</b>	<b>240.341</b>
Gewaarborgde Geldleningen		149.515	155.532
Garantstellingen		39.288	15.785

### 4.3.2 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

#### **Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening**

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

#### **Balans**

##### **Vaste activa**

##### **Immateriële vaste activa**

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in 5 jaar afgeschreven. De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling vangt aan bij ingebruikneming van het gerelateerde materiële vaste actief. Afsluitkosten van opgenomen geldleningen worden afgeschreven in de looptijd van de betrokken geldlening.

##### **Materiële vaste activa met economisch nut**

##### **In erfpacht uitgegeven gronden**

De in erfpacht uitgegeven percelen zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (i.c. de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen). Percelen waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht, zijn tegen een geringe registratiewaarde opgenomen.

##### **Overige investeringen met economisch nut**

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden. Dergelijke afwaarderingen worden teruggenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:	
Gronden en terreinen	--
Woonruimten	Gebouw 40 en 25
	Verwarmingsinstallatie 15
Bedrijfsgebouwen	Gebouw 25 tot 60
	Verwarmingsinstallatie 15
Voertuigen	5 tot 10
Voertuigen brandweer	12 en 15
Riolen en gemalen en installaties	20 tot 40
Machines, apparaten en installaties	5 tot 20
Overige materiële vaste activa	Inventarissen 5 tot 10
	Automatisering 5 tot 10
Straten/pleinen/wegen	Aanleg 30
	Herstructureren 15 en 25

Op investeringen voortvloeiend uit het gemeentelijk rioleringsplan (GRP) en investeringen in gebouwen welke worden verhuurd aan derden vindt afschrijving plaats op basis van annuïteiten.

#### Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

Overeenkomstig de 26 maart 2007 door de gemeenteraad vastgestelde beleidsnota worden infrastructurele werken in de openbare ruimte, zoals wegen, pleinen, bruggen, viaducten en parken geactiveerd en afgeschreven waarbij een afschrijvingstermijn gehanteerd wordt welke gelijk is aan de verwachte periode dat het actief technisch bruikbaar is. De ondergrond van deze werken wordt daarbij als integraal onderdeel van het werk beschouwd (en dus ook afgeschreven). De boekwaarden moeten dus nadrukkelijk als nog te dekken investeringsrestanten worden gezien.

#### Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Zonodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering gelukkig niet noodzakelijk gebleken. De actuele waarde ligt ruim boven de verkrijgingsprijs.

De obligatieportefeuille is gewaardeerd tegen de verwachte aflossingswaarde. Het verschil met de destijds betaalde verkrijgingsprijs is als transitorische (rente)post in de balans opgenomen. Dit verschil wordt in het resultaat opgenomen in de (gemiddeld) resterende looptijd tot aflossing/uitloting.

Bijdragen aan activa van derden worden conform het raadsbesluit d.d. 26 maart 2007 geactiveerd. Dergelijke geactiveerde bijdragen zijn gewaardeerd tegen het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak.

Van een deelneming is krachtens artikel 1 lid d BBV sprake als de gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een NV of BV.

#### Vlottende activa

##### Voorraden

De nog niet in exploitatie genomen bouwgronden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, dan wel lagere marktwaarde. Er wordt geen rente bijgeschreven op de boekwaarde van deze voorraden.

De overige grond- en hulpstoffen (magazijnvoorraden) worden gewaardeerd tegen standaard verrekenprijzen die zijn gebaseerd op de gemiddeld betaalde inkoopprijs. Verschillen tussen de standaard verrekenprijs en betaalde inkoopprijs worden als resultaat verantwoord. Incourante voorraden worden afgewaardeerd naar marktwaarde.

De als onderhanden werken opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijpmaken), alsmede een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten. Winsten uit de grondexploitatie worden slechts genomen indien en voor zover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen

worden. Zolang daarvan geen sprake is, worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht.

Gerede producten worden gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de kostprijs. Dat laatste doet zich vooral voor indien voorraden incourant worden. De kostprijs bestaat uit de verrekenprijzen van grond- en hulpstoffen en de loon- en machinekosten die aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

#### **Vorderingen en overlopende activa**

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

#### **Liquide middelen en overlopende posten.**

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen

#### **Voorzieningen**

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders is echter tegen de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd.

#### **Vaste schulden**

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

#### **Vlottende passiva**

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

#### **Borg- en Garantstellingen**

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.



### 4.3.3 Toelichtingen op de balans

#### Vaste activa

<b>Immateriële vaste activa</b>	<b>€ 233.000</b>
---------------------------------	------------------

Specificatie verloop :

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2011	Investerings	Desinveste- ringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarde- ringen	Boekwaarde 31-12-2012
Kosten verbonden aan het sluiten van geld- leningen + saldo van agio/disagio	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	€ 147.000	€ 112.000	€ -	€ 8.000	€ 18.000	€ -	€ 233.000
<b>Totaal :</b>	<b>€ 147.000</b>	<b>€ 112.000</b>	<b>€ -</b>	<b>€ 8.000</b>	<b>€ 18.000</b>	<b>€ -</b>	<b>€ 233.000</b>

Investerings 2012	Toegekend krediet		Besteed t/m 2011	Besteed in 2012	Besteed cumulatief	Restant krediet
	2011 en ouder	2012				
Programma Hoogfrequent Spoorverv	€ 55.000	€ -	€ 22.000	€ 1.000	€ 23.000	€ 32.000
Plan waterhuishouding	€ 59.000	€ -	€ 38.000	€ 5.000	€ 43.000	€ 16.000
Voorbereiding Graaf Ottobad	€ 14.000	€ 36.000	€ 7.000	€ 27.000	€ 34.000	€ 16.000
Voorbereiding Broederen klooster	€ 40.000	€ 80.000	€ 25.000	€ 61.000	€ 86.000	€ 34.000
<b>Totaal:</b>	<b>€ 168.000</b>	<b>€ 116.000</b>	<b>€ 92.000</b>	<b>€ 94.000</b>	<b>€ 186.000</b>	<b>€ 98.000</b>

<b>Materiële vaste activa</b>	<b>€ 128.621.000</b>
-------------------------------	----------------------

<b>In erfpacht uitgegeven gronden</b>	<b>€ 1.069.000</b>
---------------------------------------	--------------------

Specificatie verloop :

	Boekwaarde 31-12-2011	Investerings	Desinveste- ringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarde- ringen	Boekwaarde 31-12-2012
Erfpachtgronden	€ 1.069.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 1.069.000
<b>Totaal :</b>	<b>€ 1.069.000</b>	<b>€ -</b>	<b>€ -</b>	<b>€ -</b>	<b>€ -</b>	<b>€ -</b>	<b>€ 1.069.000</b>

<b>Overige investeringen met economisch nut</b>	<b>€ 119.954.000</b>
---	----------------------

Specificatie verloop :

	Boekwaarde 31-12-2011	Investerings	Overheveling boekwaarde	Afschrijvingen	Bijdragen van derden*	Afwaarde- ringen	Boekwaarde 31-12-2012
Gronden en terreinen	€ 8.906.000	€ 93.000	€ -	€ 156.000	€ -	€ -	€ 8.843.000
Woonruimten	€ 123.000	€ -	€ -	€ 6.000	€ -	€ -	€ 117.000
Gebouwen	€ 72.999.000	€ 2.865.000	€ 4.558.000	€ 2.716.000	€ 27.000	€ -	€ 77.679.000
Grond-, weg- en waterbouw- kundige werken	€ 22.923.000	€ 1.274.000	€ -	€ 1.110.000	€ 160.000	€ -	€ 22.927.000
Vervoermiddelen	€ 1.475.000	€ 157.000	€ -	€ 232.000	€ -	€ -	€ 1.400.000
Machines, apparaten, installaties	€ 3.909.000	€ 471.000	€ -	€ 531.000	€ -	€ -	€ 3.849.000
Overige materiële vaste activa	€ 5.114.000	€ 1.071.000	€ -	€ 1.044.000	€ 2.000	€ -	€ 5.139.000
<b>Totaal :</b>	<b>€ 115.449.000</b>	<b>€ 5.931.000</b>	<b>€ 4.558.000</b>	<b>€ 5.795.000</b>	<b>€ 189.000</b>	<b>€ -</b>	<b>€ 119.954.000</b>

\* Bijdragen van derden zijn subsidies in bepaalde investeringsprojecten.

<u>Toelichting enkele investeringen</u>	<u>Toereikendheid</u>	<u>(Verwacht) Jaar van oplevering</u>
Omgevingsvergunning, registratiesysteem	Deze 2 kredieten hebben betrekking op Zutphen heeft Antwoord.	2012
Omgevingsvergunning, digitaliseren aanvraag	Het restant is overgeboekt naar dit krediet.	2012
Zutphen heeft antwoord	Het restantkrediet voor Zutphen heeft antwoord bedraagt € 730.000 hierop is € 503.000 uitgegeven. Voor deze investering zijn naast de gemaakte kosten ook correcties gemaakt voor kosten die t.l.v. de exploitatie komen, er wordt gekeken of het krediet voor de nog uit te voeren investeringen toereikend is.	2016
Green IT	Het krediet bedraagt € 25.000 voor de uitrol thin clients. De uitrol is met kleine overschrijding afgerond.	2012
Vervangen comm. Vault	Deze drie kredieten worden samen uitgevoerd. Het systeem is eind 2011 besteld en in februari 2012 geleverd. Het geheel is iets boven het budget uitgekomen omdat de eisen vanuit ZhA zwaarder werden.	2012
Vervangen AS 400		
Vervangen SAN		
Civision makelaar	Hiervoor is een krediet van € 90.000 beschikbaar gesteld, hierop is € 108.000 uitgegeven. Dit krediet zit in de afrondende fase, de overschrijding wordt veroorzaakt door de complexiteit van het project.	2013
Draadloos netwerk oude en nwe stadhuis	Dit project is opgestart, de verwachting is dat het budget wordt overschreden, omdat de offerte gebaseerd is op verkeerde specificaties. Het krediet bedraagt € 50.000 hierop is € 16.000 uitgegeven.	2013
Uitfaseren Nortelcentrale	Dit is een investering voor een iKTD maatregel. Het bijbehorende plan moet nog uitgewerkt worden. Het krediet bedraagt € 75.000.	2013
Vrachtauto Mercedes BJ-XB-55	Hiervoor is een krediet beschikbaar gesteld van € 110.000, de aanschaf van de vrachtauto is € 121.000. De hogere kosten worden veroorzaakt door o.a. meerwerk.	2012
Vervangen veegmachine HMF 416	Veegmachine is in 2012 conform budget aangeschaft. Het krediet bedraagt € 144.000.	2012
Mercedes Sprinter 313 CDI bw 2011-32	De Mercedes is begin 2012 aangeschaft, hiervoor is een krediet beschikbaar gesteld van 35.000.	2012
C2000 verbidingsapparatuur	Aanschaf vindt op zijn vroegst in 2013 plaats. In verband met gewijzigde wetgeving is een nieuwe aanbesteding noodzakelijk. Het krediet bedraagt 125.000.	2013
Invoeren betaald parkeren Houtwal	In 2013 wordt hiervoor een krediet beschikbaar gesteld van € 60.000. Eind 2012 zijn de parkeermeters besteld, de uitvoering vindt plaats in 2013	2013
Pand vierakkersestraatweg	Dit betreft een aanpassing uit de grondvoorraad conform het raadsbesluit van 19 november 2012. Het betreffende pand staat te koop en behoort niet meer tot de grondvoorraad.	2012
Winkelcentrum dreiumme	Het winkelcentrum de Dreiumme is gereed, het totaal krediet bedraagt € 7.519.000 zowel voor de gebouwen als voor de herstructurering. In 2012 is alsnog deze splitsing gemaakt. € 4.558.000 is overgekomen van de investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut.	2012
Overige grond DLE	Dit betreft een aanpassing uit de grondvoorraad conform het raadsbesluit van 19 november 2012. Het betreft een perceel aan de noordkant van Zutphen waar geen concrete plannen voor zijn. De grond wordt daarom ondergebracht onder landelijke eigendommen. Vandaaruit worden ze verpacht.	2012
Bouwkundige aanpassingen MFC de Mene	De nieuwe ingang van sporthal de Mene is gereed en per januari 2012 in gebruik genomen. Van het totale krediet (€ 600.000) is ruim € 467.000 niet gebruikt. Dat gedeelte was bedoeld voor de bouw van extra ruimte voor het CJG en dat is niet doorgegaan. Het CJG komt in het pand aan de Govert Flinckstraat.	2012

<u>Toelichting enkele investeringen</u>	<u>Toereikendheid</u>	<u>(Verwacht) Jaar van oplevering</u>
Kunstgrasvelden Wamsveld Boys en Be Quick onderlaag en bovenlaag	Hiervoor is een krediet beschikbaar gesteld van gezamenlijk € 799.000 hierop is € 759.000 uitgegeven, dit krediet is in 2012 afgerond.	2012
Renovatie sportveld v.v. de Hoven fase 1	Het krediet bedraagt € 230.000 hierop is € 234.000 uitgegeven. In 2013 wordt de 1e fase afgerond en komt er een nieuw krediet voor 2e fase.	2013
OAS studie-optimaliseringsstudie riolering	Het krediet bedraagt € 30.000, hierop is € 42.000 uitgegeven. Het krediet is in 2012 afgerond, de overschrijding wordt veroorzaakt door de hogere inhuurkosten.	2012
Vervangen riolering igv calamiteiten	Het krediet bedraagt € 250.000, hierop is € 261.000 uitgegeven. Het krediet is in 2012 afgerond, de overschrijding wordt veroorzaakt doordat er meer reparatiewerkzaamheden waren.	2012
Riolering Abersonlaan	Het krediet bedraagt € 300.000, hierop is € 317.000 uitgegeven. Het krediet is in 2012 afgerond, de overschrijding wordt veroorzaakt doordat er ook een deel van de kosten die bestemd waren voor riolering Veldersebos tlv riolering Abersonlaan zijn geboekt.	2012

<b>Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut</b>	<b>€ 7.598.000</b>
--	--------------------

Specificatie verloop :

	Boekwaarde 31-12-2011	Investeringen	Desinveste- ringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Overheverling Boekwaarde	Boekwaarde 31-12-2012
Grond-, weg- en waterbouwkunde	€ 22.556.000	€ 3.189.000	€ -	€ 11.505.000	€ 2.142.000	€ 4.558.000-	€ 7.540.000
Overige materiële vaste activa	€ 81.000	€ -	€ -	€ 23.000	€ -	€ -	€ 58.000
<b>Totaal :</b>	<b>€ 22.637.000</b>	<b>€ 3.189.000</b>	<b>€ -</b>	<b>€ 11.528.000</b>	<b>€ 2.142.000</b>	<b>€ 4.558.000-</b>	<b>€ 7.598.000</b>

<u>Toelichting enkele investeringen</u>	<u>Toereikendheid</u>	<u>(Verwacht) Jaar van oplevering</u>
Uitbreiden openbare verlichting 2007/2008	Het krediet bedraagt €230.000, hierop is 187.000 uitgegeven. De verwachting is dat het krediet in 2013 wordt afgerond binnen het huidige budget.	2013
Herinrichting Broederenkerkplein e.o.	Het krediet bedraagt € 48.000, hierop is € 4.000 uitgegeven. De verwachte uitvoering in 2016-2017. De ontwikkelaar van het oorspronkelijke plan Broederenkerkplein is afgehaakt. Inmiddels is er een nieuwe private ontwikkelaar. Verwachte bouw op deze locatie is in 2013. Echter er zijn ook ontwikkelingen bij het Broederen-klooster. Openbare inrichting kan pas na afronding van de bouw van beide plannen opgepakt worden, naar verwachting 2016.	2016/2017
Voorbereiding tunnelinfrastructuur	Hiervoor is een krediet beschikbaar gesteld van € 25.374.000, hier- tegenover staan inkomsten van overheid, provincie en derden van € 18.118.000 en een bijdrage uit de reserve van € 7.256.000. Het betreft de voorbereiding van de twee nieuwe onderdoorgangen onder het spoor ter verbetering van de bereikbaarheid tussen de Mars en de binnenstad. Eind 2012 is het uitvoeringskrediet verleend. De verwachting is dat het project in 2015/2016 gereed zal zijn.	2015/2016

<u>Toelichting enkele investeringen</u>	<u>Toereikendheid</u>	<u>(Verwacht) Jaar van oplevering</u>
Herstructurering Industriehaven e.o.	Project is in 2007 gestart en heeft conform de subsidievoorwaarden een doorlooptijd tot en met 2013. De kredietaanvragen zijn in de meerjarenbegroting opgenomen. Het project is onderdeel van het Topproject.	2014
VCP-Autovrijmaken Houtmarkt	Het krediet is afgewikkeld een deel van het krediet (€ 25.000) wordt aangewend voor de bestrating rondom de bomen op de Houtmarkt. Het krediet bedraagt € 2.256.000, hierop is € 2.124.000 uitgegeven.	2013
Veilige fietsverbinding N314/Revelhorst	Het krediet bedraagt € 650.000, hiertegenover staan inkomsten van derden € 325.000 en een bijdrage uit de reserve van € 325.000. De verwachting is dat het krediet in 2014 gereed is.	2014
Aanpassen haltes openbaar vervoer	Krediet is in uitvoering, provincie moet nog een declaratie indienen, krediet zal niet voldoende zijn. Het krediet bedraagt € 50.000 hierop is € 45.000 uitgegeven.	2013
Herstel kademuur IJsselkade	Er is een bedrag van € 1.740.000 beschikbaar gesteld hierop is 1.824.000 uitgegeven. Het krediet is afgewikkeld. Het IP bedrag ad. € 120.000 voor de damwand is niet aangevraagd, waardoor het krediet is overschreden.	2012
Winkelcentrum Dreumme	Het winkelcentrum de Dreumme is gereed, het totaal krediet bedraagt € 7.519.000 zowel voor de gebouwen als voor de herstructurering. In 2012 is alsnog deze splitsing gemaakt. € 4.558.000 is overgehevelt naar de gebouwen.(investeringen economische nut)	2012
Ontwikkeling ecologisch stadspark	Hiervoor is een krediet beschikbaar gesteld van € 25.000, hierop is € 9.000 uitgegeven. Het betreft een burgerinitiatief met 10 deelprojecten die gefaseerd gerealiseerd gaan worden. In 2013 start de uitvoering en komt er een aanvullend krediet.	2013/2014

#### Extra afschrijving op activa met maatschappelijk nut

In de KTD is besloten voor € 7.000.000 extra af te schrijven op investeringen met maatschappelijk nut. In de jaarrekening 2011 bedroeg het voordeel op de kostenplaats kapitaallasten € 778.000. Dit voordeel is niet ten gunste van de exploitatie gebracht, maar zou worden ingezet om extra afschrijvingen te realiseren op activa met maatschappelijk nut. Omdat dit in 2011 niet meer mogelijk was, is het voordelige verschil toegevoegd aan de (algemene) reserve vrijbesteedbare middelen. In Burap 2012-2 is deze extra afschrijving verwerkt. In Burap 2012-2 is ook besloten het voordeel van vrijval aan kapitaallasten en de lagere onttrekking aan reserves, per saldo € 800.000, in te zetten voor extra afschrijvingen op investeringen met maatschappelijk nut. Daarnaast is besloten met betrekking tot herontwikkeling Dreumme en herstel biotoop rietiland Grote Gracht versneld af te schrijven respectievelijk met € 2.171.000 en € 108.000.

#### Beschikbare reserves tbv investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

<u>Investering</u>	<u>Reserve</u>	<u>Ten behoeve van</u>
Noorderhaven (koelhuis)	Reserve herstructurering de Mars	Dekking kapitaallasten
Vorbereiding Topper fase II	Reserve herstructurering de Mars	Dekking kapitaallasten
Biotoop rietiland Grote Gracht	Reserve verouderde riolering	Dekking kapitaallasten
Vorbereiding Tunnelinfrastructuur	Reserve Spoorse doorsnijdingen	Dekking kapitaallasten
Werkzaamheden Dreumme	Reserve dekking kapitaallasten Dreumme	Dekking kapitaallasten

**Financiële vaste activa**
**€ 57.673.000**
*Specificatie verloop :*

	Boekwaarde 31-12-2011	Investerings	Desinveste- ringen	Aflossing	Bijdragen van derden	Afwaarde- ringen	Boekwaarde 31-12-2012
Kapitaalverstrekkingen aan :							
- deelnemingen	€ 5.444.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 5.444.000
- gemeenschappelijke regelingen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
- overige verbonden partijen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Leningen aan :							
- woningbouwcorporaties	€ 15.801.000	€ -	€ -	€ 753.000	€ -	€ -	€ 15.048.000
- deelnemingen	€ 4.866.000	€ -	€ -	€ 145.000	€ -	€ -	€ 4.721.000
- overige verbonden partijen	€ 8.862.000	€ -	€ -	€ 245.000	€ -	€ -	€ 8.617.000
Overige langlopende leningen u/g	€ 24.159.000	€ -	€ -	€ 395.000	€ -	€ -	€ 23.764.000
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	€ 69.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 69.000
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	€ 14.000	€ -	€ -	€ 4.000	€ -	€ -	€ 10.000
<b>Totaal :</b>	<b>€ 59.215.000</b>	<b>€ -</b>	<b>€ -</b>	<b>€ 1.542.000</b>	<b>€ -</b>	<b>€ -</b>	<b>€ 57.673.000</b>

**Toelichting enkele investeringen**

Leningen aan deelnemingen

De Waardevermindering van de deelneming van de Gemeente in het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting bedraagt € 136.000

Overige langlopende leningen u/g

Het saldo is in hoofdlijnen als volgt samengesteld:

	Per 31-12-2012
- Hypothecaire geldleningen ambtenaren	€ 4.960.000
- Geldlening St. De Vrije School Zutphen	€ 1.188.000
- Nog te ontv. Opbr. Verkoop aandelen NUON	€ 17.616.000
	<u>€ 23.764.000</u>

In 2012 hebben er extra aflossingen op de hypothecaire geldleningen aan ambtenaren plaatsgevonden.

Medio 2009 heeft het merendeel van de aandeelhouders van NUON ingestemd met de verkoop van de aandelen aan

Vattenfall. Om de verkoop mogelijk te maken zijn de NUON-holdingsaandelen gesplitst in een te verkopen productie- en leveringsbedrijf NV NUON-Energy en een te behouden netwerkbedrijf Alliander. Daarbij wordt het eigen vermogen van het netwerkbedrijf Alliander met 400 mln. versterkt vanuit NUON-Energy. De verkoop betreft een overname door Vattenfall van 100% van de aandelen NUON-Energy, met als effectieve datum 1 januari 2009. De NUON-Energy aandelen worden in 4 tranches aan Vattenfall geleverd en door Vattenfall betaald:

a. 49% op 1 juli 2009

b. 15% op 1 juli 2011

c. 15% op 1 juli 2013

d. 21% op 1 juli 2015

Op 1 juli 2011 is de 2e tranche betaald, dit bedraagt € 7.340.000

Deze laatste 2 tranches betreft de nog te ontv. opbr. verkoop aandelen NUON a € 17.616.000.

***Vlottende activa***
**Voorraden**
**€ 30.276.000**

	Boekwaarde 31-12-2012	Boekwaarde 31-12-2011
Grond- en hulpstoffen :		
- niet in exploitatie genomen bouwgronden	€ 57.000	€ 357.000
- overige grond- en hulpstoffen	€ -	€ -
Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie	€ 37.671.000	€ 31.325.000
Gereed product en handelsgoederen	€ 8.000	€ 6.000
Vooruitbetalingen op inkoop voorraden		
Voorziening t.b.v. niet in exploitatie genomen gronden	€ -	€ 179.000-
Voorziening t.b.v. in exploitatie genomen gronden	€ 7.460.000-	€ 4.949.000-
	<u>€ 30.276.000</u>	<u>€ 26.560.000</u>

### Toelichting niet in exploitatie genomen bouwgronden

#### Specificatie verloop :

Bedragen * €1.000	Boekwaarde 31-12-2011	Investering 2012	Inkomsten 2012	Afwaardering 2012	Overboeking naar materiële vaste activa	Winstneming 31-12-2012	Boekwaarde 31-12-2012	Voorziening 31-12-2012	Balanswaarde 31-12-2012	Kostprijs per m2 * €1,00
75 Broederenkerplein	73	6	-87	0	0	0	-8	0	-8	-2
77 Halvemaanstraat	91	89	-341	0	0	0	-161	0	-161	-18
87 Helbergen	379	55	0	0	0	0	434	0	434	6
60 Hart van de Wijk	-300	55	0	0	0	0	-245	0	-245	nvt
60 Leesten-west restperceel	175	7	0	-170	0	0	12	0	12	5
60 Overige gronden Potgieterstr	34	0	0	-30	0	0	4	0	4	5
60 Restgronden algemeen	495	0	0	-406	-89	0	0	0	0	nvt
60 W. van Oranjeschool	158	43	0	-185	0	0	16	0	16	5
3 Revelhorst Oost	-1.177	57	-75	0	0	1.195	0	0	0	0
vm tuincentrum de Hoven	429	0	0	0	-429	0	0	0	0	0
<b>Totaal</b>	<b>357</b>	<b>312</b>	<b>-503</b>	<b>-791</b>	<b>-518</b>	<b>1.195</b>	<b>52</b>	<b>0</b>	<b>52</b>	
correctie boekwaarde restgronden	5	0	0	0	0	0	5	0	5	nvt
<b>Totaal</b>	<b>362</b>	<b>312</b>	<b>-503</b>	<b>-791</b>	<b>-518</b>	<b>1.195</b>	<b>57</b>	<b>0</b>	<b>57</b>	

#### Toelichting per exploitatie :

##### 75 Broederenkerplein

De boekwaarde per 31-12-2012 is - €8.000. De verkoopopbrengst voor de grond is in 2012 ontvangen. Voor 2013 worden alleen nog voorbereiding/toezicht kosten verwacht, waardoor het resultaat naar verwachting rond de €0 uitkomt.

##### 77 Halvemaanstraat

De boekwaarde per 31-12-2012 is - € 161.000 mede dankzij de in 2012 ontvangen BWS en BLS subsidies van in totaal € 341.000. De verdere kosten en opbrengsten worden de komende jaren verwacht, door de subsidies is het verwachte resultaat voor de Gemeente €0.

##### 87 Helbergen

De boekwaarde per 31-12-2012 is €434.000. De woningbouw zal gefaseerd worden ontwikkeld. Een deel van het terrein zal een tijdelijk gebruik krijgen. De investeringen betreffen vooral voorbereidingskosten.

##### 60 Overige gronden

Deze zijn in 2012 conform de BBV voorschriften afgewaardeerd tot €5 per m2. Dit betrof de terreinen Leesten-west, Potgieterstraat, Polbeek restgronden en W. van Oranjeschool (Vijfmorgenstraat). De landbouwgronden Polbeek (ad €89.000) zijn administratief overgeboekt naar de Landelijke eigendommen bij de materiële vaste activa. De gronden vm tuincentrum de Hoven (€429.000) zijn administratief overgeboekt naar het programma Rivier in de Stad (Rids).

##### 60 Hart van de Wijk :

De boekwaarde per 31-12-2011 was - €300.000. Dit bestond uit ontvangen bedragen voor de aanleg van het wijkpark ( €200.000 GSO-3 subsidie en voor alternatieve duurzame maatregelen € 100.000 BLS geld). Het bedrag voor het wijkpark moet op grond van de Samenwerkingsovereenkomst d.d. 24-3-2010 nog worden doorbetaald aan Woonbedrijf Iederl, als de werken uitgevoerd zijn ( €200.000 GSO-3 subsidie). Na verrekening met de in het kader van Hart van de Wijk en de planoptimalisatie Lunettetuin gemaakte voorbereidingskosten tot en met 2012 resteert nog €45.000 BLS geld, voor de toekomstige voorbereiding van de afronding van de plannen. Balanssaldo per 31-12-2012 derhalve - €245.000.

##### 3 Revelhorst Oost

De boekwaarde per 31-12-2012 is €0. Het complex is afgewikkeld. Het resultaat van €1.195.000 is als volgt bestemt: €25.000 afwikkelreserve en €1.170.000 is toegevoegd aan de Reserve GZ exploitatieresultaten. De gemeente zal in 2013 en volgende jaren nog een aantal bovenwijkse voorzieningen aanleggen, waarvoor een bijdrage van de projectontwikkelaar ontvangen wordt, op het moment van kavelverkoop.

##### 60 Stimuleringsfonds

Door het afsluiten van de grondexploitatie Revelhorst Zuid worden de verplichtingen ten aanzien van eventueel te betalen ecopremie ondergebracht bij de voorzieningen. Het betreft per 31-12-2012 een bedrag van € 337.000.

### Toelichting gronden in exploitatie:

#### *Specificatie verloop :*

Bedragen * €1.000	Boekwaarde 31-12-2011	Investering 2012	Inkomsten 2012	Afwaardering 2012	Overboeking naar materiële vaste activa	Winstneming 2012	Boekwaarde 31-12-2012	Voorziening 31-12-2012	Balanswaarde 31-12-2012
30 't Meijerink	0	107	0	0	0	0	107	-378	-271
21 De Vijver Zuid	582	67	-811	0	0	0	-162	0	-162
40 Leesten-Oost	17.934	1.409	-443	0	0	0	18.900	-1.702	17.198
61 Lunettetuin	3.650	1.153	0	0	0	0	4.803	-2.544	2.259
02 Revelhorst Zuid	-1.630	809	-997	0	0	1.818	0	0	0
85 Gerard Doustraat	45	599	0	0	0	0	644	-395	249
<b>Totaal Grondzaken</b>	<b>20.581</b>	<b>4.144</b>	<b>-2.251</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>1.818</b>	<b>24.292</b>	<b>-5.019</b>	<b>19.273</b>
93 Noorderhaven	9.343	2.995	-410	0	0	0	11.928	-2.441	9.487
06 Fort de Pol	1.400	823	-772	0	0	0	1.451	0	1.451
<b>Totaal programma De Mars</b>	<b>10.743</b>	<b>3.818</b>	<b>-1.182</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>13.379</b>	<b>-2.441</b>	<b>10.938</b>
<b>Totaal generaal</b>	<b>31.324</b>	<b>7.962</b>	<b>-3.433</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>1.818</b>	<b>37.671</b>	<b>-7.460</b>	<b>30.211</b>

Bedragen * €1.000	Grondzaken	De Mars	Totaal
Boekwaarde 31-12-2012	24.292	12.997	37.289
Nog te verwachten kosten	21.332	42.091	63.423
Nog te verwachten opbrengsten	39.360	52.771	92.131
Exploitatieresultaat eindwaarde	6.264	2.317	8.581
<b>Exploitatieresultaat NCW</b>	<b>4.658</b>	<b>2.041</b>	<b>6.699</b>

#### Toelichting per exploitatie :

##### 30 't Meijerink :

De boekwaarde per 31-12-2012 is door de gemaakte kosten tbv het afwerken van de voetbalvelden opgelopen tot €107.000. Het complex is inmiddels opgeleverd, en zal in 2013 worden afgesloten. Voor het verwacht verlies is een voorziening van € 378.000 getroffen.

##### 21 De Vijver Zuid (vm zwembadterrein)

De boekwaarde per 31-12-2012 bedraagt -€162.000. De verkoopopbrengsten zijn in 2012 gerealiseerd. In 2013 volgt het afwerken van het openbaar gebied (na realisatie nieuwbouw Tactus) en de resultaatsbepaling.

##### 40 Leesten-Oost :

De boekwaarde van dit complex bedraagt per 31-12-2012 €18.900.000. Door vertraging in de grondafname lopen de kapitaallasten op. Na actualisatie van de grondexploitatie is een voorziening getroffen van €1.702.000, waardoor de balanswaarde is afgenomen tot €17.198.000.

##### 61 Lunettetuin :

Boekwaarde per 31-12-2012 is €4.803.000. Het deelgebied Carré zal in 2013 opnieuw worden aanbesteed. Door vertraging loop het exploitatieresultaat terug. De voorziening is met €341.000 opgehoogd per 31-12-2012.

##### 02 Revelhorst Zuid :

De boekwaarde per 31-12-2012 is €0. Deze grondexploitatie is in 2012 afgesloten. Het resultaat van €1.818.000 is als volgt bestemt: €23.000 naar de afwikkelreserve, €337.000 gereserveerd voor de eco-premie en €1.458.000 is toegevoegd aan de Reserve GZ exploitatieresultaten. De opbrengst van de resterende kavels wordt na verkoop geboekt bij de resultaatsverantwoording ten gunste van de Reserve GZ exploitatieresultaten.

##### 85 Gerard Doustraat :

Boekwaarde per 31-12-2012 is €644.000. Deze is in 2012 toegenomen door kosten woonrijpmaken. De verliesvoorziening is met €90.000 verhoogd tot €395.000, stand per 31-12-2012.

##### 93 Noorderhaven

De boekwaarde bedraagt per 31-12-2012 € 11.928.000. In dit bedrag zijn alle aankopen van de afgelopen jaren en de plankosten verdisconteerd.

In 2012 overtroffen de investeringskosten de inkomsten op grond van de contracten met ontwikkelaars.

Er is een verliesvoorziening getroffen van € 2.441.000, stand per 31-12-2012.

##### 06 Fort de Pol

De boekwaarde bedraagt per 31-12-2012 € 1.451.000. Een verhoging ten opzichte van vorig jaar met € 51.000 als gevolg van meer uitgaven dan inkomsten. De sanering van de oude stortplaats is gereed. Met de uitgifte kan gestart worden.

In de paragrafen Grondbeleid/Weerstandsvormogen wordt ingegaan op de reservepositie, winstverwachtingen en de risicoanalyse.

**Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar**
**€ 11.837.000**
Vorderingen op openbare lichamen

	Boekwaarde 31-12-2012	Boekwaarde 31-12-2011
Belastingdienst Winterswijk	€ 5.309.000	€ 6.091.000
Rijksgebouwendienst	€ 252.000	€ -
Provincie Gelderland	€ 101.000	€ 440.000
Ministerie van Soc.Zaken en Werkgelegenheid	€ 1.661.000	€ -
Graafschap bibliotheken	€ -	€ 277.000
Nedvang	€ 236.000	€ 144.000
Het Plein	€ 295.000	€ 313.000
Gemeente Lochem	€ 109.000	€ -
Ministerie van Financiën	€ 71.000	€ -
Overige vorderingen op openbare lichamen	€ 219.000	€ 418.000
Totaal :	€ 8.253.000	€ 7.683.000

De vordering op de Belastingdienst betreft ondermeer de aangifte van de omzetbelasting over het 4e kwartaal 2012 en de aangifte BTW-compensatiefonds over 2012. De uitkering van het BTW-compensatiefonds (€ 4.925.000) vindt plaats per valuta 1 juli 2013. Ook is er nog een vordering op de belastingdienst voor te verrekenen BTW (€ 366.000).

De vordering op de Rijksgebouwendienst betreft huur voor de witte vleugel van het oude stadhuis.

De vordering op de Provincie Gelderland betreft ondermeer de verkoop van een perceel grond voor de aanleg van de N348 (€ 60.000). Na inmeting zal de definitieve afrekening van de grond plaatsvinden. Ook is er nog een vordering op de provincie voor loonkosten van bij de provincie gedetacheerd personeel (€ 18.000).

De vordering op het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid betreft een incidentele uitkering WWB over het jaar 2011. Dit bedrag is inmiddels ontvangen.

De vordering op Nedvang betreft de afrekening voor het gescheiden inzamelen van afval over 2011 (€ 35.000) en het tweede en derde kwartaal van 2012 (€ 201.000). Deze bedragen zijn inmiddels ontvangen.

De vordering op Het Plein betreft de levering van diensten aan Het Plein waaronder ICT, archiefverzorging en facilitaire dienstverlening. Deze bedragen zijn inmiddels ontvangen.

De vordering op de gemeente Lochem betreft ondermeer de verhuur van archiefruimte (€ 67.000) en te ontvangen subsidie voor verkeersveiligheid projecten (€ 31.000). Beide bedragen zijn inmiddels ontvangen.

Ministerie van Financiën, dit betreft een verrekening over 2012 van het gemeentefonds (€ 71.000).

Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen

	Boekwaarde 31-12-2012	Boekwaarde 31-12-2011
Rekening-courant Stimuleringsfonds Volkshuisvesting	€ 745.000	€ 558.000
Totaal :	€ 745.000	€ 558.000

De gemeente heeft onder meer een deel van de opbrengst uit de verkoop van de aandelen Bouwfonds gestort in het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting. Ook heeft de gemeente de afgelopen jaren een aantal stortingen gedaan in dit fonds. Uit dit stimuleringsfonds kunnen leningen verstrekt worden. Op de gestorte gelden waarvoor de gemeente nog geen leningen heeft verstrekt, wordt rente bijgeschreven. Deze rente is direct opeisbaar.

Overige vorderingen en uitzettingen

	Boekwaarde 31-12-2012	Boekwaarde 31-12-2011
Museumhotel, rente en aflossing en overig openstaande vorderingen	€ -	€ 2.019.000
Debiteuren belastingen	€ 1.124.000	€ 1.529.000
Overige debiteuren	€ 1.856.000	€ 1.879.000
Voorziening oninbaar dub. debiteuren	€ 141.000-	€ 2.235.000-
Totaal :	€ 2.839.000	€ 3.192.000

Het openstaande saldo debiteuren belastingen heeft grotendeels betrekking op openstaande vorderingen van het belastingjaar 2012.

Het saldo van de overige debiteuren bestaat onder andere uit de volgende vorderingen:

- verkoop bouwgrond Noorderhaven.
  - verkoop bouwgrond plan Vijver-Zuid.
  - ruil van grondpercelen plan Leesten Oost.
- Bovenstaande bedragen zijn inmiddels voldaan.

Voor de debiteuren gemeentelijke belastingen en de overige debiteuren is een inschatting gemaakt tot welk bedrag deze als dubieus aangemerkt moeten worden. Ter dekking van deze dubieuze debiteuren is een voorziening gevormd. In 2012 is wegens oninbaar verklaarde debiteuren € 1.627.000 aan de voorziening onttrokken. Dit had voor een groot deel betrekking op de afwikkeling van de faillissementen omtrent het Museumhotel.



**Liquide middelen** € **557.000**

	Boekwaarde 31-12-2012	Boekwaarde 31-12-2011
Kassaldi	€ 40.000	€ 17.000
Banksaldi	€ 517.000	€ 88.000
	€ 557.000	€ 105.000
Kredietfaciliteiten per balansdatum:		
Bank Nederlandse Gemeenten	€ 20.000.000	€ 20.000.000
ING	€ -	€ 454.000

**Overlopende activa** € **3.301.000**

	Boekwaarde 31-12-2012	Boekwaarde 31-12-2011
Nog te ontvangen bedragen	€ 2.865.000	€ 2.865.000
Nog te ontvangen bedragen Europese/Nederlandse overheid	€ 258.000	€ 493.000
Vooruitbetaalde bedragen	€ 162.000	€ 341.000
Salarissen	€ 11.000	€ 18.000
Overige overlopende activa	€ 5.000	€ 9.000
	€ 3.301.000	€ 3.726.000

De belangrijkste posten onder de overlopende activa zijn:

*Nog te ontvangen bedragen*

Nog op te leggen aanslagen gemeentelijke belastingen € 1.545.000  
Dit betreft afvalstoffenheffing diftar (variabele deel, de ledigingen in 2012), toeristenbealsting en rioolrecht  
Inmiddels zijn betreffende aanslagen grotendeels opgelegd.

Belastingdienst € 418.000  
Nog te ontvangen BTW inzake Het Plein. Na ontvangst wordt dit doorbetaald aan Het Plein.

Woonbedrijf Iederl € 374.000  
Betreft transitorische rente van verstrekte geldleningen.

St.Theater Hanzehof € 91.000  
Betreft rente van de verstrekte geldlening aan de Hanzehof, die in 2013 wordt verrekend met de subsidie.

Nog in rekening te brengen bedragen voor het gebruik van de Hanzehof door diverse scholen. De bedragen € 85.000  
zijn inmiddels in rekening gebracht.

*Nog te ontvangen bedragen Europese/Nederlandse overheid*
*Specificatie verloop (bedragen \* € 1000):*

	Saldo per 31-12-2011	Toevoeging 2012	Ontvangsten 2012	Saldo per 31-12-2012
ISV bijdrage Dreiumme	€ 220	€ -	€ 220	€ -
GSO-3 subsidie	€ 24	€ -	€ 24	€ -
BRRM subsidie	€ 16	€ -	€ 16	€ -
NME natuurspeelplek	€ 25	€ -	€ 25	€ -
SVG subsidie	€ 29	€ 26	€ 29	€ 26
Declarabel deel BBZ	€ -	€ 132	€ -	€ 132
Overige bedragen (geen subsidies)	€ 179	€ 100	€ 179	€ 100
<b>Totaal:</b>	<b>€ 493</b>	<b>€ 258</b>	<b>€ 493</b>	<b>€ 258</b>

*Vooruitbetaalde bedragen*

Vereniging van Nederlandse Gemeenten, betreft de contributie voor het jaar 2013. € 57.000

Eigen vermogen		€	81.540.000
	Boekwaarde 31-12-2012	Boekwaarde 31-12-2011	
Algemene reserves	€ 7.101.000	€ 4.625.000	
Bestemmingsreserves :			
- voor egalisatie van tarieven	€ -	€ -	
- overige bestemmingsreserves	€ 73.309.000	€ 94.502.000	
Nog te bestemmen resultaat	€ 1.130.000	€ 7.590.000	
	€ 81.540.000	€ 91.537.000	

Specificatie verloop (bedragen \* € 1.000):

	Saldo per 31-12-2011	Toevoeging 2012	Onttrekking 2012	Bestemming resultaat 2011	Verminderen ter dekking van afschrijvingen	Saldo per 31-12-2012
<b>Algemene reserves</b>						
Reserve vrij besteedbare middelen	€ 3.473	€ 1.500	€ 1.586	€ -	€ -	€ 3.387
Saldireserve	€ 656	€ 12.221	€ 4.228	€ 7.590	€ -	€ 1.059
Reserve risico's	€ 496	€ 13.886	€ 11.727	€ -	€ -	€ 2.655
<b>Totaal algemene reserves :</b>	<b>€ 4.625</b>	<b>€ 27.607</b>	<b>€ 17.541</b>	<b>€ 7.590</b>	<b>€ -</b>	<b>€ 7.101</b>
<b>Overige Bestemmingsreserves</b>						
Reserve verkiezingsfonds	€ -	€ 41	€ 33	€ -	€ -	€ 8
Reserve De Vijver, Revelhorst, Leesten West	€ 140	€ 48	€ -	€ -	€ -	€ 188
Algemene kosten stadsuitleg (zonder bestemming)	€ 714	€ 136	€ 100	€ -	€ -	€ 750
Reserve kantoorautomatisering	€ 2.791	€ 902	€ -	€ -	€ 1.040	€ 2.653
Reserve rente-egalisatiefonds	€ 1.167	€ 1.130	€ 1.130	€ -	€ -	€ 1.167
Rente risico-inventarisatiefonds	€ 20	€ 8	€ -	€ -	€ -	€ 28
Reserve GZ exploitatieresultaten	€ 883	€ 4.403	€ 3.691	€ -	€ -	€ 1.595
Reserve IJsselbrug 2e fase	€ 402	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 402
Reserve herwaardering aand. GAMOG/NUON	€ 4.870	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 4.870
Reserve lokaal huisvestingsbeleid onderwijs	€ 2.143	€ 729	€ 2	€ -	€ -	€ 2.870
Reserve fonds voor de kunst	€ 112	€ 14	€ 40	€ -	€ -	€ 86
Reserve WWB	€ -	€ 6.184	€ 2.249	€ -	€ -	€ 3.935
Reserve B.W.S. -rente kasmiddelen	€ 1.760	€ 131	€ 321	€ -	€ 250	€ 1.320
Reserve volkshuisvestingsfonds	€ 123	€ -	€ 123	€ -	€ -	€ -
Reserve strategische aankopen	€ 1.717	€ -	€ 1.717	€ -	€ -	€ -
Reserve ingroei huisversting	€ 100	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 100
Reserve IJsselbrug 1e fase	€ 563	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 563
Reserve BTW-compensatiefonds	€ 1.285	€ -	€ 155	€ -	€ -	€ 1.130
Reserve verv. bedr.midd. STB/Brandweer	€ 2.667	€ 558	€ 41	€ -	€ 490	€ 2.694
Reserve regionale vuilverwerking	€ 346	€ 168	€ -	€ -	€ -	€ 514
Reserve verouderde riolering	€ 2.579	€ 1.235	€ 322	€ -	€ 592	€ 2.900
Reserve herindeling	€ 226	€ -	€ 59	€ -	€ -	€ 167
Reserve onderzoeken	€ 17	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 17
Reserve herstructurering De Mars	€ 1.027	€ 30	€ -	€ -	€ 381	€ 676
Reserve winstuitkering Vitens	€ 1.368	€ -	€ 120	€ -	€ -	€ 1.248
Reserve onderhoud graven	€ 226	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 226
Reserve dekking kapitaallasten Dreumme	€ 5.533	€ 528	€ 272	€ -	€ 2.523	€ 3.266
Reserve spoorse doorsnijdingen	€ 7.409	€ 413	€ 1.361	€ -	€ 12	€ 6.449
Reserve vervanging inventaris	€ 454	€ 50	€ -	€ -	€ 21	€ 483
Reserve kap.lasten huisvesting Stadsbeheer	€ 2.484	€ 73	€ -	€ -	€ 136	€ 2.421
Reserve kap.lasten herontwikkeling Dreumme	€ 182	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 182
Reserve WMO	€ -	€ 4.253	€ 490	€ -	€ -	€ 3.763
Reserve bijz. noden gemeentepersoneel	€ 16	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 16
Reserve parkeren	€ 192	€ 100	€ 21	€ -	€ 9	€ 262
Reserve heroverweging 2009-2010	€ 299	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 299
Reserve WMO en WWB	€ 6.018	€ -	€ 6.018	€ -	€ -	€ -
Reserve energieneutrale maatregelen	€ 505	€ 10.000	€ 7.310	€ -	€ -	€ 3.195
Reserve opbrengst verkoop aandelen Nuon	€ 37.774	€ -	€ 37.774	€ -	€ -	€ -
Reserve onderhoud gebouwen ( vervallen voorziening)	€ 2.783	€ 479	€ 277	€ -	€ -	€ 2.985
Reserve motie van Heugten	€ 1.129	€ -	€ 128	€ -	€ -	€ 1.001
Reserve onderhoud monumentale bomen	€ 12	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 12
Reserve voor de sport	€ 129	€ 104	€ 30	€ -	€ 71	€ 132
Reserve voorbereidingskosten projecten	€ 317	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 317
Reserve rentekosten monumentenleningen	€ 346	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 346
Reserve BWS renteverschil	€ 546	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 546
Reserve de Mars	€ 313	€ -	€ -	€ -	€ 49	€ 264
Reserve generaal pardon	€ 208	€ -	€ 208	€ -	€ -	€ -
Reserve onderwijsachterstandenbeleid	€ 117	€ -	€ 56	€ -	€ -	€ 61
Reserve klimaatbeleid BANS	€ 35	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 35
Reserve verving sportaccommodaties	€ -	€ 40	€ -	€ -	€ -	€ 40
Reserve voor de cultuur	€ -	€ 60	€ 18	€ -	€ -	€ 42
Reserve justitiediensten/stim.werkgelegenheid	€ 456	€ 594	€ 50	€ -	€ -	€ 1.000
Reserve rivier in de stad	€ -	€ 2.000	€ 270	€ -	€ -	€ 1.730
Reserve duurzame voorzieningen zwembad	€ -	€ 4.000	€ -	€ -	€ -	€ 4.000
Reserve duurzame voorzieningen Broederen klooster	€ -	€ 4.000	€ -	€ -	€ -	€ 4.000
Reserve implementatie KTD bez. 2012-2015	€ -	€ 4.993	€ 1.685	€ -	€ -	€ 3.308
Reserve woningsisolatie bestaande bouw	€ -	€ 153	€ -	€ -	€ -	€ 153
Reserve project Metamorfoze	€ -	€ 81	€ 36	€ -	€ -	€ 45
Reserve besluit locatiegebonden Subsidies	€ -	€ 456	€ -	€ -	€ 91	€ 365
Reserve Vitale stad	€ -	€ 2.680	€ 276	€ -	€ -	€ 2.404
Reserve Bedrijfsvoering (loonsomsturing)	€ -	€ 81	€ -	€ -	€ -	€ 81
Nog te dekken resultaat 2011	€ 7.590	€ -	€ 7.590	€ -	€ -	€ -
<b>Totaal Overige bestemmingsreserves:</b>	<b>€ 86.912</b>	<b>€ 50.855</b>	<b>€ 58.793</b>	<b>€ -</b>	<b>€ 5.665</b>	<b>€ 73.309</b>
Nog te bestemmen resultaat 2012	€ -	€ 1.130	€ -	€ -	€ -	€ 1.130
<b>Totaal</b>	<b>€ 91.537</b>	<b>€ 79.592</b>	<b>€ 76.334</b>	<b>€ 7.590</b>	<b>€ 5.665</b>	<b>€ 81.540</b>

### Algemene reserve

De algemene reserve is de niet geïmmuniseerde reserve die als primair doel heeft een buffer te zijn.

Saldo per 31 december 2011	€	4.625
Toevoegingen:		
Bespaarde rente	€	2.109
Toevoegingen ten laste van de exploitatie	€	25.498
Onttrekkingen:		
Onttrekkingen ten gunste van de exploitatie	€	17.541-
Dekking resultaat 2011	€	7.590-
Saldo per 31 december 2012	€	<u>7.101</u>

### Overige bestemmingsreserves

Een bestemmingsreserve is een reserve waaraan de raad een bepaalde bestemming heeft gegeven. Zolang de bestemming veranderd kan worden is er sprake van een bestemmingsreserve. Zodra dit niet meer kan is er sprake van een voorziening. De reserves IJsselbrug 1e en 2e fase, kantoorautomatisering, Ingroei huisvesting, Vervanging bedrijfsmiddelen DSW/brandweer, Verouderde riolering, Kapitaallasten huisvesting Stadsbeheer, Kapitaallasten herontwikkeling Dreumme en Dekking kapitaallasten Dreumme zijn beschikbaar ter dekking van afschrijvingslasten. Het veranderen van de bestemming van deze reserves heeft dus gevolgen voor de exploitatie.

Saldo per 31 december 2011	€	94.502
Toevoegingen:		
Bespaarde rente	€	1.003
Toevoegingen ten laste van de exploitatie	€	49.852
Rechtstreeks van de algemene reserves	€	-
Onttrekkingen:		
Onttrekkingen ten gunste van de exploitatie	€	66.383-
Vermindering ter dekking van afschrijvingen	€	5.665-
Saldo per 31 december 2012	€	<u>73.309</u>

Paragraaf 4.8.1 geeft een toelichting per reserve

<b>Voorzieningen</b>	<b>€</b>	<b>2.985.000</b>
----------------------	----------	------------------

	Boekwaarde 31-12-2012	Boekwaarde 31-12-2011
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen	€ 2.985.000	€ 2.364.000
	<u>€ 2.985.000</u>	<u>€ 2.364.000</u>

### *Specificatie verloop :*

	Saldo per 31-12-2011	Toevoeging 2012	Vrijval 2012	Verminderen door aanwending	Saldo per 31-12-2012
<b>Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's</b>					
Voorziening monitoring gasfabriek IJsselkade	€ 27	€ -	€ -	€ -	€ 27
Voorziening waardevast pensioen wethouders	€ 2.249	€ 341	€ -	€ -18	€ 2.572
Voorziening stimuleringsbijdrage Revelhorst-zuid	€ -	€ 337	€ -	€ -	€ 337
Voorziening spaarcontracten	€ 88	€ -	€ -15	€ -24	€ 49
<b>Totaal voorzieningen voor verplichtingem</b>	<b>€ 2.364</b>	<b>€ 678</b>	<b>€ -15</b>	<b>€ -42</b>	<b>€ 2.985</b>
<b>Totaal voorzieningen</b>	<b>€ 2.364</b>	<b>€ 678</b>	<b>€ -15</b>	<b>€ -42</b>	<b>€ 2.985</b>

### Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's

Deze voorzieningen worden gevormd wegens verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op balansdatum onzeker is en voor op de balansdatum bestaande risico's ter zake bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen, waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten.

Saldo per 31 december 2011	€	2.364
Toevoegingen:		
Toevoegingen ten laste van de exploitatie	€	678
Onttrekkingen:		
Vrijval ten gunste van de exploitatie	€	15-
Rechtstreekse uitgaven	€	42-
Saldo per 31 december 2012	€	<u>2.985</u>

Paragraaf 4.8.3 geeft een toelichting per voorziening

**Vaste schulden met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer** **€ 116.321.000**

	Boekwaarde 31-12-2012	Boekwaarde 31-12-2011
Onderhandse leningen van binnenlandse pensioenfondsen en verzekeraars	€ 1.452.000	€ 1.688.000
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	€ 114.869.000	€ 120.674.000
Waarborgsommen	€ 6.000	€ -
	<b>€ 116.327.000</b>	<b>€ 122.362.000</b>

*Specificatie verloop:*

	Looptijd t/m	Rente- percentage	Saldo per 31-12-2011	Vermeerdering 2012	Aflossing 2012	Saldo per 31-12-2012
<b>Onderhandse leningen van binnenlandse pensioenfondsen en verzekeraars</b>						
1 ING verzekeringen	30-06-2012	6,900%	€ 55.000		€ 55.000-	€ -
2 Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds	15-11-2020	7,560%	€ 1.633.000		€ 181.000-	€ 1.452.000
<b>Totaal</b>			<b>€ 1.688.000</b>	<b>€ -</b>	<b>€ 236.000-</b>	<b>€ 1.452.000</b>
<b>Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen</b>						
3 Bank Ned. Gemeenten	14-01-2020	3,375%	€ 2.042.000		€ 227.000-	€ 1.815.000
4 Bank Ned. Gemeenten	01-02-2033	6,180%	€ 2.012.000		€ 45.000-	€ 1.967.000
5 Ned. Waterschapsbank	02-02-2013	5,450%	€ 9.027.000		€ 154.000-	€ 8.873.000
6 Ned. Waterschapsbank	03-02-2030	3,640%	€ 1.638.000		€ 86.000-	€ 1.552.000
7 Bank Ned. Gemeenten	06-02-2020	5,349%	€ 5.673.000		€ 568.000-	€ 5.105.000
8 Bank Ned. Gemeenten	21-03-2026	3,945%	€ 7.500.000		€ 500.000-	€ 7.000.000
9 Bank Ned. Gemeenten	24-03-2038	5,440%	€ 3.923.000		€ 67.000-	€ 3.856.000
10 Bank Ned. Gemeenten	30-03-2037	4,410%	€ 8.780.000		€ 191.000-	€ 8.589.000
11 Bank Ned. Gemeenten	01-04-2018	7,840%	€ 1.497.000		€ 169.000-	€ 1.328.000
12 Ned. Waterschapsbank	01-05-2013	5,500%	€ 7.561.000		€ 67.000-	€ 7.494.000
13 Bank Ned. Gemeenten	02-05-2020	3,070%	€ 4.084.000		€ 454.000-	€ 3.630.000
14 Bank Ned. Gemeenten	16-05-2031	4,280%	€ 14.625.000		€ 750.000-	€ 13.875.000
15 Bank Ned. Gemeenten	01-06-2033	6,230%	€ 5.234.000		€ 118.000-	€ 5.116.000
16 Bank Ned. Gemeenten	14-06-2025	3,444%	€ 7.000.000		€ 500.000-	€ 6.500.000
17 Bank Ned. Gemeenten	14-06-2035	3,655%	€ 8.000.000		€ 333.000-	€ 7.667.000
18 Bank Ned. Gemeenten	01-07-2024	4,570%	€ 2.206.000		€ 128.000-	€ 2.078.000
19 Bank Ned. Gemeenten	21-07-2017	5,820%	€ 817.000		€ 136.000-	€ 681.000
20 Bank Ned. Gemeenten	26-07-2033	4,220%	€ 10.536.000		€ 300.000-	€ 10.236.000
21 Bank Ned. Gemeenten	01-10-2035	4,110%	€ 2.864.000		€ -	€ 2.864.000
22 Bank Ned. Gemeenten	01-10-2033	4,830%	€ 8.800.000		€ 400.000-	€ 8.400.000
23 Bank Ned. Gemeenten	16-11-2024	4,029%	€ 6.500.000		€ 500.000-	€ 6.000.000
24 Bank Ned. Gemeenten	28-12-2012	5,730%	€ 105.000		€ 105.000-	€ -
25 Bank Ned. Gemeenten	30-12-2034	3,800%	€ 250.000		€ 7.000-	€ 243.000
<b>Totaal onderhandse leningen overig :</b>			<b>€ 120.674.000</b>	<b>€ -</b>	<b>€ 5.804.000-</b>	<b>€ 114.869.000</b>
<b>Totaal onderhandse leningen</b>			<b>€ 122.362.000</b>	<b>€ -</b>	<b>€ 6.040.000-</b>	<b>€ 116.321.000</b>

*Toelichting vaste schulden*

De totale rentelast van de vaste schulden bedroeg over 2012 € 5.482.000.

Het aflossingsdeel voor 2013 bedraagt € 22.082.000. Dit komt mede doordat 2 leningen volgens oorspronkelijk leencontract geheel worden afgelost. In 2013 vindt hier herfinanciering voor plaats.

*Waarborgsommen*

In totaal is er € 6.000 aan waarborgsommen ontvangen.

## Vlottende passiva

**Netto-vlottende schulden met een rente-typische looptijd korter dan één jaar** € **22.314.000**

	Boekwaarde 31-12-2012	Boekwaarde 31-12-2011
BNG kasgeldlening	€ 18.000.000	€ -
Banksaldi	€ 2.000	€ 2.661.000
Overige schulden	€ 4.312.000	€ 8.331.000
	<u>€ 22.314.000</u>	<u>€ 10.992.000</u>

De gemeente heeft met de BNG een contract voor rekening-courantfaciliteiten. Op basis van deze overeenkomst trekt de bank voor de gemeente daggeld aan bij schuld in rekening courant tot een maximum van € 20.000.000 en zet de bank daggeld uit bij een tegoed in rekening courant. Het voordeel hiervan is dat de tarieven van daggeld gunstiger zijn dan de tarieven voor rekening courant.

### Overige schulden

	Boekwaarde 31-12-2012	Boekwaarde 31-12-2011
Crediteuren openbare lichamen	€ 1.189.000	€ 2.749.000
Overige crediteuren	€ 3.123.000	€ 5.582.000
	<u>€ 4.312.000</u>	<u>€ 8.331.000</u>

### De belangrijkste posten onder de crediteuren openbare lichamen zijn:

Belastingdienst		
Nog af te dragen BTW	€	750.000
Veiligheidsregio Noord en Oost Gelderland	€	152.000
Betreft de vergoedingen voor de vrijwillige brandweer over het vierde kwartaal van 2012 en een te betalen bedrag voor werkzaamheden om nutteloos uitrukken terug te dringen.		
Delta	€	125.000
Betreft diverse rekeningen voor uitgevoerde werkzaamheden voor de gemeente en een subsidie voor begeleid werken.		
Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid	€	110.000
Betreft teveel ontvangen voorschotten i.h.k.v. BBZ over het jaar 2010. Dit bedrag zal terugbetaald worden aan het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.		

### De belangrijkste posten bij de overige crediteuren zijn:

- bedrijf voor infrastructurele werken, diverse facturen voor het bouw en woonrijp maken van locaties Noorderhaven en Jan Vermeerstraat.
- bedrijf voor openbare verlichting, diverse facturen voor onderhoud, vervanging en installatie van openbare verlichting.
- bedrijf voor infrastructurele werken, diverse facturen voor werkzaamheden o.a. aan de Coehoorsingel.
- bedrijf voor infrastructurele werken, termijn bouwrijp maken Lunnetepark
- ingenieursbureau, diverse facturen voor advieswerkzaamheden t.b.v. de ontwikkeling van Noorderhaven.
- bedrijf voor groenonderhoud, diverse facturen voor groenonderhoud in Zutphen.
- bedrijf voor groenonderhoud, diverse facturen voor groenonderhoud in Wamsveld en Leesten.
- aannemersmaatschappij, verbouwing voormalige basisschool tot Centrum voor Jeugd en Gezin.

De crediteuren openbare lichamen en overige crediteuren zijn begin maart 2013 bijna geheel voldaan.

**Overlopende passiva** € **9.332.000**

	Boekwaarde 31-12-2012	Boekwaarde 31-12-2011
Vooruitontvangen bedragen	€ 3.253.000	€ 2.871.000
Nog te betalen bedragen	€ 4.797.000	€ 8.063.000
Loonbelasting en pensioenpremie	€ 1.279.000	€ 1.353.000
Overige overlopende passiva	€ 3.000	€ 799.000
	<u>€ 9.332.000</u>	<u>€ 13.086.000</u>

### Vooruitontvangen bedragen

#### Door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting.

Conform het BBV worden ontvangen voorschotbedragen van de Europese en Nederlandse overheidslichamen niet tot de voorzieningen gerekend maar dienen deze afzonderlijk in de balans onder de overlopende passiva te worden opgenomen. Indien de middelen niet nodig zijn geweest dan vloeien deze weer terug naar de verstrekker van deze uitkeringen.

**Specificatie verloop (bedragen \* € 1000):**

	Saldo per 31-12-2011	Toevoeging 2012	Verminderen door aanwending	Vrijval 2012	Saldo per 31-12-2012
Verplichtingen BWS	€ 582	€ -	€ 199-	€ -	€ 383
Subsidies Vitale Stad	€ 374	€ -	€ 374-	€ -	€ -
Wet inburgering Nieuwkomers, educatie	€ 890	€ -	€ -	€ -328	€ 562
RMC-project	€ 170	€ 35	€ -	€ -	€ 205
Geldelijke steun huurwoningen	€ 76	€ -	€ 16-	€ -	€ 60
Region.samenw.programma Luchtkwaliteit	€ 156	€ -	€ 2-	€ -	€ 154
Regio Stedendriehoek WMO	€ 5	€ -	€ -	€ -5	€ -
Participatiebudget	€ 2	€ 10	€ -	€ -	€ 12
Welzijnswerk WMO-proof	€ 96	€ 50	€ 146-	€ -	€ -
Fietspad Zutphen-Billerbeck	€ 5	€ 9	€ -	€ -14	€ -
Landschapsontwikkelingsplan	€ 32	€ -	€ 32-	€ -	€ -
Sport Lokaal Samen	€ 13	€ 3	€ 16-	€ -	€ -
Project Zeggenschap over hulp	€ 32	€ -	€ 32-	€ -	€ -
Subsidie "Wie de jeugd heeft"	€ -	€ 8	€ 8-	€ -	€ -
Participatiebudget (WWBW deel inburgeri	€ 219	€ -	€ 219-	€ -	€ -
Project museum beleef Gelderland	€ 19	€ -	€ 19-	€ -	€ -
Onderwijsachterstandenbeleid vanaf 2012	€ 81	€ 77	€ 81-	€ -	€ 77
Stadscontract GSO-4 2012 t/m 2015	€ -	€ 398	€ 103-	€ -	€ 295
Sleutelproject stadscontract GSO-4 2012 t	€ -	€ 200	€ 200-	€ -	€ -
Eigen kracht in Veluwe en midden IJssel	€ -	€ 208	€ 112-	€ -	€ 96
Subsidie ISV-3	€ -	€ 1.229	€ -	€ -	€ 1.229
<b>Totaal:</b>	<b>€ 2.752</b>	<b>€ 2.227</b>	<b>€ 1.559-</b>	<b>€ 347-</b>	<b>€ 3.073</b>

**Door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting**

Deze voorzieningen zijn gevormd uit door derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden. Indien niet nodig dan vloeien deze middelen weer terug naar de verstrekker van de middelen.

Saldo per 31 december 2011	€ 2.752
Toevoegingen:	
Vooruitontvangen subsidie	€ 2.227
Onttrekkingen:	
Rechtstreekse uitgaven	€ 1.559-
vrijval	€ 347-
Saldo per 31 december 2012	<u>€ 3.073</u>

Overige vooruitontvangen bedragen:	€ 180.000
De belangrijkste post onder de overige "vooruitontvangen bedragen" is:	
Vooruitontvangen van "Het Plein" t.b.v. het digitaliseren van dossiers.	€ 101.000

***Nog te betalen bedragen***

De belangrijkste posten onder de "nog te betalen bedragen" zijn:

Transitorische rente die op verschillende data in 2012 aan BNG en NWB zijn verschuldigd.	€ 2.646.000
Het Plein, betreft het resultaat van Het Plein over het jaar 2012 (€ 429.000) en de doorgeschoven btw (€ 418.000)	€ 847.000
Diverse nog uit te betalen subsidies voor o.a. wonen boven winkels, Muzehof en projecten rondom energiebesparing.	€ 413.000
Nog te betalen aan de provincie Gelderland voor o.a. bijdrage voor aanleg van een kruising, rioolwerkzaamheden en verkeersregelinstanties.	€ 293.000
Ruiming van explosieven, nog te betalen bedragen van in 2013 doorlopende projecten.	€ 120.000
Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, afrekening rijksbijdrage regeling generaal pardon.	€ 114.000

***Loonbelasting en pensioenpremie***

Betreft met name de transitoria van nog af te dragen loonheffing (€ 985.000) en pensioenpremie (€ 294.000).	€ 1.279.000
---	-------------

***Overige overlopende passiva***

Betreft o.a. een onterecht ontvangen betaling die inmiddels is teruggestort.	€ 3.000
--	---------

**Waarborgen en garanties**
**€ 188.803.000**
*Verstrekte Waarborgen naar aard van de geldlening:*

Categorie lening / geldnemer	Aard / omschrijving	Oorspronkelijk bedrag lening	Percentage borgstelling	Saldo 31-12-2011	Saldo per 31-12-2012
<i>Borgstelling:</i>					
Vitens, voorheen Waterbedrijf Gelderland	verstr. waarborg	€ 189.200.000	3,75%	€ 646.000	€ 548.000
Sportaccommodaties	verstr. waarborg	€ 2.070.000	50,00%	€ 883.000	€ 1.067.000
Ov. instellingen, verenigingen, stichtingen	verstr. waarborg	€ 191.635.000	100,00%	€ 154.003.000	€ 147.900.000
<i>Garantstelling:</i>					
Waarborgfonds Sociale Woningbouw*	achtervang WSW	€ 121.368.000	50,00%	€ 15.785.000	€ 39.288.000
<b>Totaal borg- en garantstellingen :</b>		<b>€ 504.273.000</b>		<b>€ 171.317.000</b>	<b>€ 188.803.000</b>

\*Het verlies dat achtervangers kunnen lijden, is beperkt tot de rentederving over leningen die ze bij een calamiteit aan het WSW moeten verstrekken. Eind 2011 signaleerde het WSW een aantal deelnemers met een verhoogd liquiditeitsrisico met een gezamenlijk geborgd volume van € 7,1 miljard. In het scenario dat omstandigheden bij die deelnemers gelijktijdig tot een aanspraak op de borg leiden, is het inroepen van de achtervang waarschijnlijk.

**Niet uit de balans bijkomende verplichtingen en rechten**
**€ 1.342.904**

Het gaat hierbij om opgebouwde rechten wegens vakantiegelden, wachtgelders en FPU-verplichtingen.

De omvang van deze verplichtingen bedraagt:

Vakantiegelden	€ 1.121.298	
Wachtgelders (verplichtingen tot einddatum)	€ 110.473	
FPU-verplichtingen (verplichtingen tot einddatum)	€ 111.133	(incl. sociaal statuut herindeling)
Totaal:	<u>€ 1.342.904</u>	

*Privatisering (voormalig) woningbedrijf Warnsveld*

Het (voormalig) gemeentelijk woningbedrijf Warnsveld is per 1 juli 1997 geprivatiseerd. In het betreffende raadsbesluit en de notariële akte is bepaald dat bij een eventuele toekomstige fusie met dan wel overname door een andere corporatie de op dat moment eventueel aanwezige overwaarde in het woningbezit alsnog ten goede zal komen aan de gemeente.

Van dit recht is de omvang niet bekend. Bij inventarisatie van stille reserves zal dit onderwerp worden meegenomen om te komen tot een indicatie van een overwaarde.

*Escrows en garanties*

Bij de verkooptransactie van de NUON-aandelen aan Vattenfall zijn enkele zekerstellingen (escrows) opgenomen. De verkopers erkennen een gelimiteerde algemene aansprakelijkheid waarvoor een deel van de verkoopopbrengst op een escrow-rekening bij de BNG is gestort, die in 3 jaar is vrijvallen. Voor de gemeente Zutphen is dit 0,4961% van € 400 miljoen ofwel € 1.984.400,-. Daarnaast erkennen de verkopers een specifieke aansprakelijkheid voor claims die voortvloeien uit belastingverplichtingen. Deze aansprakelijkheid eindigt na 5 jaar en 3 maanden. Vanwege de langere looptijd van deze specifieke aansprakelijkheid kunnen belastingclaims zonedig, tot het maximum van de escrow, ook nog met de daarvoor toereikende resterende termijnen van de verkoopsom worden verrekend.

De escrow valt na verrekening van rente, kosten en eventuele claims in jaartermijnen vrij aan de verkopers. In 2012 is de laatste van de termijnen vrijgevallen. Dit betrof 25% van het totale escrow bedrag, waardoor er nu geen saldo meer staat op de escrow rekening bij de BNG.

## 4.4 Programmarekening

Als de begroting is vastgesteld, zijn er budgetten beschikbaar gesteld en kan onder meer de uitvoering van de plannen gestart worden. Het is zaak om deze uitvoering binnen de budgetten en conform de doelstellingen te realiseren. De programmarekening maakt duidelijk welke bedragen zijn verbonden aan de activiteiten van de gemeente.

Nu is het mogelijk dat aan het einde van het jaar blijkt, dat voor de uitvoering van een taak een ander bedrag is uitgegeven dan in de begroting was gepland. De verklaring van deze verschillen staat in hoofdstuk 4.3 de toelichting bij de programmarekening.

Bij de indeling van de rekening van baten en lasten is aansluiting gezocht bij de beschrijving van de programma's van de gemeente uit het jaarverslag, zodat duidelijk wordt welke middelen voor welk programma zijn ingezet.

Met de invoering van de BBV (Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten) wordt een verplicht onderscheid gemaakt in het gerealiseerde resultaat vóór bestemming en het resultaat ná bestemming. Dit eerste deel is het resultaat exclusief de onttrekkingen en toevoegingen aan de reserves. Hierna (in de programmarekening) is het resultaat voor en na bestemming opgenomen.



# Programmarekening

*(bedragen in duizenden euro's)*

Omschrijving	Begroting 2012 vóór wijziging			Begroting 2012 ná wijziging			Realisatie 2012			Verschillen realisatie - begroting ná wijziging			V / N
	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	
<u>Programma's</u>													
1 Bestuur	6.333	1.005-	5.328	6.431	960-	5.471	6.607	995-	5.612	176	35-	141	N
2 Wijkontwikkeling	565	-	565	570	-	570	570	-	570	-	-	-	N
3 Openbare orde en veiligheid	5.450	149-	5.301	6.100	315-	5.785	6.060	362-	5.698	40-	47-	87-	V
4 Verkeer en vervoer	2.383	1.956-	427	4.751	1.977-	2.774	4.799	1.982-	2.817	48	5-	43	N
5 Beheer openbare ruimte	9.446	502-	8.944	23.363	689-	22.674	17.229	638-	16.591	6.134-	51	6.083-	V
6 Ruimtelijke ordening en wonen	6.745	4.582-	2.163	14.762	11.431-	3.331	15.997	11.740-	4.257	1.235	309-	926	N
7 Economische zaken en toerisme	3.928	4.453-	525-	6.167	4.502-	1.665	6.121	4.382-	1.739	46-	120	74	N
8 Natuur en milieu	11.060	9.549-	1.511	11.642	10.051-	1.591	10.847	10.208-	639	795-	157-	952-	V
9 Sport	2.258	807-	1.451	2.539	765-	1.774	2.440	688-	1.752	99-	77	22-	V
10 Onderwijs, jeugd en jongeren	8.850	1.147-	7.703	8.967	1.800-	7.167	8.739	1.497-	7.242	228-	303	75	N
11 Kunst en cultuur	6.738	804-	5.934	6.964	884-	6.080	6.932	922-	6.010	32-	38-	70-	V
12 Welzijn en gezondheidszorg	13.806	1.020-	12.786	13.671	920-	12.751	13.085	1.100-	11.985	586-	180-	766-	V
13 Sociale zaken	35.338	26.600-	8.738	37.228	30.480-	6.748	37.224	32.750-	4.474	4-	2.270-	2.274-	V
14 De Mars	1.316	543-	773	1.543	543-	1.000	4.970	4.190-	780	3.427	3.647-	220-	V
<b>Totaal programma's</b>	<b>114.216</b>	<b>53.117-</b>	<b>61.099</b>	<b>144.698</b>	<b>65.317-</b>	<b>79.381</b>	<b>141.620</b>	<b>71.454-</b>	<b>70.166</b>	<b>3.078-</b>	<b>6.137-</b>	<b>9.215-</b>	<b>V</b>
<u>Algemene dekkingsmiddelen</u>													
Algemene uitkeringen	-	50.182-	50.182-	-	50.660-	50.660-	-	50.387-	50.387-	-	273	273	N
Lokale heffingen	982	7.554-	6.572-	1.186	7.459-	6.273-	1.156	7.507-	6.351-	30-	48-	78-	V
Dividend	203	701-	498-	234	1.720-	1.486-	239	1.719-	1.480-	5	1	6	N
Saldo financieringsfunctie	80	3.192-	3.112-	80	3.192-	3.112-	80	3.193-	3.113-	-	1-	1-	V
Saldo compensabele BTW en uit- kering BTW compensatiefonds	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	N
Overige algemene dekkingsmiddelen	2.831	2.327-	504	3.720	2.408-	1.312	4.798	3.636-	1.162	1.078	1.228-	150-	V
<b>Subtotaal algemene dekkingsmiddelen</b>	<b>4.096</b>	<b>63.956-</b>	<b>59.860-</b>	<b>5.220</b>	<b>65.439-</b>	<b>60.219-</b>	<b>6.273</b>	<b>66.442-</b>	<b>60.169-</b>	<b>1.053</b>	<b>1.003-</b>	<b>50</b>	<b>N</b>
<u>Onvoorzien</u>	252	-	252	60	-	60	-	-	-	60-	-	60-	V
<b>Resultaat vóór bestemming</b>	<b>118.564</b>	<b>117.073-</b>	<b>1.491</b>	<b>149.978</b>	<b>130.756-</b>	<b>19.222</b>	<b>147.893</b>	<b>137.896-</b>	<b>9.997</b>	<b>2.085-</b>	<b>7.140-</b>	<b>9.225-</b>	<b>V</b>
<u>Toevoegingen / onttrekkingen aan reserves</u>													
1 Bestuur	41	-	41	41	41-	-	41	53-	12-	-	12-	12-	V
2 Wijkontwikkeling	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	N
3 Openbare orde en veiligheid	241	243-	2-	256	253-	3	256	239-	17	-	14	14	N
4 Verkeer en vervoer	100	-	100	100	21-	79	100	9-	91	-	12	12	N
5 Beheer openbare ruimte	54	22-	32	54	7.994-	7.940-	54	2.035-	1.981-	-	5.959	5.959	N
6 Ruimtelijke ordening en wonen	2	150-	148-	4.625	6.227-	1.602-	4.719	6.741-	2.022-	94	514-	420-	V
7 Economische zaken en toerisme	345	485-	140-	940	2.756-	1.816-	940	2.626-	1.686-	-	130	130	N
8 Natuur en milieu	27	206-	179-	414	529-	115-	1.410	789-	621	996	260-	736	N
9 Sport	370	83-	287	370	154-	216	370	104-	266	-	50	50	N
10 Onderwijs, jeugd en jongeren	577	477-	100	1.042	466-	576	1.096	432-	664	54	34	88	N
11 Kunst en cultuur	83	209-	126-	100	287-	187-	120	283-	163-	20	4	24	N
12 Welzijn en gezondheidszorg	-	441-	441-	3.892	4.397-	505-	4.431	4.218-	213	539	179	718	N
13 Sociale zaken	-	1.294-	1.294-	5.426	4.763-	663	5.856	4.763-	1.093	430	-	430	N
14 De Mars	-	449-	449-	-	489-	489-	-	463-	463-	-	26	26	N
Algemene uitkering	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	N
Saldo financieringsfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	N
Dividend	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	N
Overige algemene dekkingsmiddelen	5.438	4.710-	728	59.189	67.294-	8.105-	59.272	67.037-	7.765-	83	257	340	N
<b>Subtotaal mutaties reserves</b>	<b>7.278</b>	<b>8.769-</b>	<b>1.491-</b>	<b>76.449</b>	<b>95.671-</b>	<b>19.222-</b>	<b>78.665</b>	<b>89.792-</b>	<b>11.127-</b>	<b>2.216</b>	<b>5.879</b>	<b>8.095</b>	<b>N</b>
<b>Resultaat ná bestemming</b>	<b>125.842</b>	<b>125.842-</b>	<b>-</b>	<b>226.427</b>	<b>226.427-</b>	<b>0</b>	<b>226.558</b>	<b>227.688-</b>	<b>1.130-</b>	<b>131</b>	<b>1.261-</b>	<b>1.130-</b>	<b>V</b>

## 4.5 Toelichting op de programmarekening

### 4.5.1 Programmarekening Algemeen

Bij de beoordeling van het exploitatieresultaat en de baten en lasten in de programmarekening ten opzichte van de begroting wordt een aantal factoren met extra nadruk toegelicht. Reden hiervoor is dat het gaat om situaties en ontwikkelingen die hetzij in belangrijke mate het uiteindelijke rekeningsaldo 2012 bepalen, dan wel sterk bepalend zijn voor het beeld van de exploitatie 2012 ten opzichte van begroting 2012 van de programma's voor de uitkomsten van meerdere producten.

#### Toelichting per product.

In zijn algemeenheid kan worden gesteld dat in de toelichting per product ingegaan is op afwijkingen tussen begroting (na wijziging) en de realisatie indien deze > € 50.000 en/of >10%. Om financiële aansluitingen te krijgen zijn veelal de kleinere onder- en overschrijdingen samengevoegd. Hierbij is uitgegaan van de gegevens vóór resultaatbestemming, dus vóór mutaties met reserves.

### 4.5.2 Personeelskosten

De personeelskosten worden administratief primair geraamd en verantwoord op de zogenoemde kostenverdeelstaat en vervolgens aan producten (kostenplaatsen) toegerekend op basis van voorgerecalculeerde bedragen. Met andere woorden: de begrote uren zijn beschouwd als gerealiseerde uren en als zodanig toegerekend aan de diverse producten. Afwijkingen ten opzichte ramingen komen tot uitdrukking op de betreffende kostenplaatsen in de kostenverdeelstaat.

Een toelichting is te vinden onder product 990 Resultaat kostenplaatsen (hoofdstuk 4.5.9).

### 4.5.3 Kapitaallasten

**Het resultaat op de kapitaallasten is € 169.000 nadelig en wordt als volgt toegelicht.**

	<u>Raming</u>	<u>Rekening</u>	<u>Saldo</u>
<b>A. Afschrijving</b>	17.066.000	17.336.000	270.000
<b>B. Rentelast</b>			
1. - rente langlopende geldleningen	6.349.000	5.483.000	-866.000
2. - rente reserves	3.111.000	3.112.000	1.000
- rente investeringen	-762.000	0	762.000
3. - rente en kosten kortlopende geldleningen	210.000	162.000	-48.000
4. - storting rente egalisatiefonds	1.130.000	1.130.000	0
Totaal rente	10.038.000	9.887.000	-151.000
<b>Te verdelen kapitaallasten (A + B):</b>	27.104.000	27.223.000	119.000
<b>C. Doorbelast naar producten en kostenplaatsen</b>	<u>Raming</u>	<u>Rekening</u>	<u>Saldo</u>
1. - doorbelasting afschrijving	-17.066.000	-17.336.000	-270.000
2. - doorbelasting rente	-10.038.000	-9.718.000	320.000
Totaal doorbelast	-27.104.000	-27.054.000	50.000
<b>D. Resultaat kostenplaats kapitaallasten</b>	0	-169.000	-169.000
<b>Toegerekende kapitaallasten (C + D):</b>	-27.104.000	-27.223.000	-119.000

## Analyse kapitaallasten

	<u>Raming</u>	<u>Rekening</u>	<u>Saldo</u>
<b>1. Analyse afschrijvingen</b>			
Afschrijvingen vlgs staat Vaste Activa	6.682.000	17.336.000	10.654.000
Begrotingswijzigingen	10.384.000	0	-10.384.000
Totaal afschrijvingen	17.066.000	17.336.000	<b>270.000</b>

De hogere afschrijvingen worden met name veroorzaakt door hogere doorbelasting van kapitaallasten aan de volgende producten:

	<u>tot.kap.last</u>	<u>afschr</u>	<u>rente</u>
- Openbare verlichting	-12.000	-11.000	-1.000
- Verkeersmaatregelen	-14.000	-9.000	-5.000
- Parkeren	-11.000	-9.000	-2.000
- Kaden en havens	34.000	34.000	0
- Verhuurde panden	-29.000	-20.000	-9.000
- Sportaccommodatie	-9.000	-9.000	0
- Riolen en gemalen	-6.000	0	-6.000
- Volkshuisvesting	-10.000	0	-10.000
- Automatisering	-4.000	-4.000	0
- Overige	7.000	58.000	-51.000
- Resultaat kostenplaats kap.lasten	173.000	240.000	-67.000
	119.000	270.000	-151.000

De hoge afschrijvingslasten worden voornamelijk veroorzaakt doordat er activa is afgewaardeerd (door verkoop) en een aantal investeringen met een aanschafwaarde lager dan € 10.000 ineens is afgeschreven tot totaal van € 50.000. In de KTD is besloten om voor € 7.000.000 extra af te schrijven op investeringen met maatschappelijk nut. In de jaarrekening 2011 bedroeg het voordeel op de kostenplaatsen kapitaallasten € 778.000. Ook hiervan is besloten dit in te zetten voor extra afschrijvingen op de investeringen met maatschappelijk nut. In Burap 2012-II is dit als volgt verwerkt:

Programma 4 € 2.479.000

Programma 5 € 5.047.000

Programma 6 € 24.000

Programma 8 € 137.000

Programma 9 € 91.000

**Totaal € 7.778.000.**

In Burap 2012-II is ook besloten om het voordeel van vrijval aan kapitaallasten en de lagere onttrekking aan reserves per saldo € 800.000, in te zetten voor extra afschrijvingen op investeringen met maatschappelijk nut op programma 5. Bij deze Burap zijn de kapitaallasten zoveel mogelijk aangepast aan de verwachtingen.

Daarnaast is besloten met betrekking tot herontwikkeling Dreiumme en verouderde riolering versneld af te schrijven respectievelijk met € 2.171.000 en € 108.000.

Kleinere verschillen zijn ontstaan doordat er enkele investeringen toch niet konden worden afgesloten eind 2012 (voordeel) of toch juist wel (nadeel).

## 2. Analyse rentelasten

Totaal afwijking rentelasten t.o.v. raming : **-151.000**

### 2.1. Rente langlopende schuld

Rekening	5.483.000
Raming	6.349.000
Saldo:	<u>-866.000</u>

#### Toelichting:

De betaalde rente op langlopende leningen is lager dan geraamd. Dit houdt verband met de geraamde versus de werkelijke omvang van de financieringsbehoefte.

### 2.2. Rente reserves / voorzieningen

Rekening	3.112.000
Raming	2.349.000
Saldo:	<u>763.000</u>

#### Toelichting:

De werkelijke omvang van de reserves bij aanvang van het boekjaar is niet gelijk aan de geraamde omvang ten tijde van het opstellen van de begroting.

### 2.3. Rente kortlopende schuld

Rekening	162.000
Raming	210.000
Saldo:	<u>-48.000</u>

#### Toelichting:

Financieringssaldo (tekort)

Rekening	13.937.000
Raming	36.182.000
	<u>-22.245.000</u>

Analyse op hoofdlijnen :

- lagere boekwaarde vaste activa	-23.713.000
- lagere boekwaarde reserves en voorzieningen	1.468.000
- gelijke boekwaarde langlopende geldleningen	0
	<u>-22.245.000</u>

De lagere rentelasten worden aldus voornamelijk veroorzaakt door de lagere financieringsbehoefte. Een van de belangrijkste factoren die hierbij een rol speelt is de raming van additionele kapitaallasten bij begrotingswijzigingen die betrekking hebben op nieuwe investeringen. Daarbij wordt veelal een vol jaar rentelasten geraamd in het jaar waarin de verwachte investering plaatsvindt. In de praktijk wordt de rentelast eerst aan een investering toegerekend als er aan het begin van een boekjaar een boekwaarde bestaat.

Gevolg van deze werkwijze is dat het rentedeel in de kapitaallasten leidt tot voordelige afwijkingen op de exploitatie-uitkomsten van producten en kostenplaatsen.

#### 4.5.4 Overige kostenplaatsen

Indirecte kosten worden in eerste instantie op een kostenplaats in de kostenverdeelstaat verzameld en vervolgens via een verdeelsleutel toegerekend aan de producten. Dat geldt onder meer voor de indirecte kosten, de kapitaallasten en de huisvestingskosten. Voor een nadere verklaring wordt verwezen naar hoofdstuk 4.5.9 Toelichting algemene dekkingsmiddelen.

#### 4.5.5 Aanwending raming onvoorziene uitgaven

De centrale post voor onvoorziene uitgaven is oorspronkelijk geraamd op € 251.900. Dit bedrag is samengesteld als volgt: € 111.200 (structureel bedrag gebaseerd op circa € 2,36 per inwoner), € 73.200 (vrijval raming inzake onderhoud MFC De Mene) en € 67.500 (surplus primitieve begroting). In 2012 zijn een 3-tal begrotingswijzigingen vastgesteld, waarin voor de dekking van de lasten een beroep werd gedaan op de raming voor onvoorziene uitgaven. In onderstaande tabel is aangegeven hoe de raming is aangewend. Na deze aanwendungen resteert een bedrag van € 60.000.

Wijz. nr.	Programma	Omschrijving	Bedrag mutatie	Saldo
		Oorspronkelijke raming		251.900
18	5	Kapitaallasten Calamiteitenverlichting uitgaanscentra	-1.800	250.100
23	div	Aanschaf computersysteem risicomanagement en kosten gebruikerslicentie (25.000 + 5.100)	-30.100	220.000
29	div	Bestuursrapportage 2012 - II	-160.000	
		Resteert		60.000

(bedragen \* € 1)

#### 4.5.6 Incidentele lasten en baten

Het resultaat van de jaarrekening 2012 wordt beïnvloed door incidentele baten en lasten. Het gaat hierbij vooral om de posten opgenomen in onderstaande tabel, waarbij een korte toelichting is gegeven. Bij de hier vermelde posten gaat het feitelijk om lasten en baten die jaarlijks qua aard niet terugkerend zijn. Het zijn baten en lasten die zich maximaal 3 jaar achtereen voordoen. Per saldo is er sprake van een incidenteel voordeel van € 1.261.000. Hiervan heeft € 245.000 betrekking op incidentele lasten en baten en € 1.016.000 op overige incidentele lasten en baten op budgetafwijkingen.

Incidentele lasten en baten			
Programma	Lasten	Baten	V/N
<b>1 Bestuur</b>			
Product 001 Bestuur:			
Extra dotatie voorziening pensioen wethouders.	263		N
Product 003 Burgerzaken			
Audit GBA	4		N
Bijdrage audit GBA		6	V
<b>3 Veiligheid</b>			
Product 120 Brandweer:			
Afrekening VNOG 2011		55	V
<b>4 Verkeer en vervoer</b>			
Product 214 Parkeren:			
Naheffing energiebelasting over voorgaande jaren	18		N
<b>5 Beheer openbare ruimte</b>			
Product 210 Wegen:			
Afrek. over voorgaande jaren energieleverancier en netwerkbeheerder mbt openbare verlichting	98		N
Product 561 Openluchtrecreatie:			
Verrekening gevolgen brandschade Vogelpark	12		V
Afrekening energielevering over voorgaande jaren mbt kerstbomen	6		V
<b>6 Ruimtelijke ordening en wonen</b>			

<b>Incidentele lasten en baten</b>			
<u>Programma</u>	<u>Lasten</u>	<u>Baten</u>	<u>V/N</u>
Product 821 Overige volkshuisvesting:			
Omzetting twee verstrekte subsidies 2011 in een lening mbt particuliere woningverbetering		22	V
Product 830 Grondzaken:			
Winstneming Revelhorst oost en Revelhorst zuid		21	V
Afwaardering grondvoorraden	13		N
Treffen van voorzieningen verliescomplexen	2.390		N
Verrekening duurzaamheidspremies Revelhorst zuid		337	V
Dotatie voorziening duurzaamheidspremies Revelhorst zuid	337		N
Afwaardering en overboeken gronden	518		N
Verrekening kapitaallasten	465		N
<b>7 Economische zaken en toerisme</b>			
Product 311 Straatmarkten:			
Afrekening energiebelasting vanaf 2007	6		N
<b>8 Natuur en milieu</b>			
Product 721 Afval:			
Afrekening inzamelkosten van afval over voorgaand jaar	193		V
Product 722 Riolering:			
Naheffing rioolrechten garageboxen over voorgaande jaren 2010 en 2011		90	V
Product 723 Milieu:			
Verrekening 2011 bodemsanering gasfabriek	3		V
<b>10 Onderwijs, jeugd en jongeren</b>			
Product 421 Onderwijshuisvesting:			
Vergoeding schade 2011 het Zwanevlot		28	V
<b>13 Sociale zaken</b>			
Product 610 Inkomensvoorzieningen:			
Toekenning extra rijksbijdrage 2011		1.662	V
<b>Algemene dekkingsmiddelen</b>			
Product 921 Algemene uitkering:			
Terugbetaling bijdragen algemene uitkering over voorgaande jaren		90	N
Product 922 Algemene lasten en baten:			
Ontvangen lichtmastreclame 2007 t/m 2011		38	V
Dotatie voorziening dubieuze debiteuren	125		N
Product 990 Resultaat kostenplaatsen:			
Versnelde afschrijvingen materiële vaste activa	7.778		N
Versnelde afschrijvingen materiële vaste activa	800		N
Versnelde afschrijvingen Dreiumme	2.171		N
Versnelde afschrijvingen verouderde riolering	108		N
<b>Resultaatbestemming (verrekening met reserves)</b>			
Hogere onttrekking Reserve GZ exploitatieresultaten, afwaarderen, treffen voorzieningen		2.899	V
Onttrekking Reserve energieneutraal tbv versnelde afschrijvingen		7.000	V
Onttrekking Saldireserve tbv versnelde afschrijvingen		778	V
Onttrekking Reserve herinrichting Dreiumme tbv versnelde afschrijvingen		2.171	V
	subtotaal nadeel	15.094-	90-
	subtotaal voordeel	214	15.215
		14.880-	15.125
per saldo voordeel		245	
<b>Overige incidentele lasten en baten op budgetafwijkingen</b>			
<u>Programma</u>	<u>Lasten</u>	<u>Baten</u>	<u>V/N</u>
<b>3 Veiligheid</b>			
Niet benutte stelpost	67		V
<b>5 Beheer openbare ruimte</b>			
Product 210 Wegen:			
Nog niet afronden realisatie tunnels bij De Mars	5.882		V
Lagere kosten a.g.v. het nog niet geheel operationeel zijn van het rationeel wegbeheersysteem	26		V
Incidenteel budget voor IJsselbrug en overige bruggen is nog niet aangewend	50		V
Product 221 Overige watergangen:			
Lagere kosten van het baggeren van watergangen tlv reserve	26		V
Product 560 Groen:			
Vertraging in het plaatsen van bomen op de Houtmarkt	82		V
Voordeel implementatiekosten beheersysteem openbaar groen	22		V
Product 580 Speelgelegenheden:			
Geen inspectie van speeltoestellen	17		V

**Overige incidentele lasten en baten op budgetafwijkingen**
**6 Ruimtelijke ordening en wonen**

Product 810 Ruimtelijke ordening:		
Vorbereiding IJsselsprong	69	V
Niet volledig aangewend budget handhaving Bronsbergen	22	V
Product 821 Overige volkshuisvesting:		
Gedeeltelijke besteding budget Ruimte voor de rivier	1.730	V
Lasten verband houdende met problematiek WKO de Teuge	300	V
Gedeeltelijke besteding budget Wonen boven winkels	34	V
Geringe besteding budget Restauratie gemeentelijke monumenten wonen boven winkels	165	V
Afwikkeling programma Vitale Stad 1, 2 en 3	184	V
Geringe kosten woononderzoek, opstellen nieuwe woonvisie	22	V

**7 Economische zaken en toerisme**

Product 310 Gemeentelijke panden en gronden:		
Lagere opbrengst verkoop panden/gronden	108	N
Product 320 Economische zaken:		
Minder kosten behoud justitiediensten	50	V

**8 Natuur en milieu**

Product 723 Milieu:		
Gedeeltelijke besteding subsidies Zutphen energieneutraal	220	V
Gedeeltelijke besteding subsidies woningisolatie	153	V

**10 Onderwijs, jeugd en jongeren**

Product 421 Onderwijshuisvesting:		
Akte verkoop Oranjeschool nog niet gepasseerd	364	N
Product 650 Kinderopvang		
Niet uitbetalen vergoeding frictiekosten	21	V

**11 Kunst en cultuur**

Product 543 Archief:		
Provinciale bijdrage project Metamorfose	20	V
Digitalisering diverse objecten archief	4	V

**12 Welzijn en gezondheidszorg**

Product 710 Volksgezondheid:		
Centrum Jeugd en Gezin (CJG) implementatie pedagogische visie	80	V
Geen uitvoering beheermaatregelen Lunetteplein	100	V

**Algemene dekkingsmiddelen**

Product 922 Algemene lasten en baten:		
Vrijval kapitaallasten	800	V
Lagere kosten van en implementatiebudget KTD 2011 en 2012	67	V

**Resultaatbestemming (verrekening met reserves)**

Lagere onttrekking Reserve BWS-rente kasmiddelen mbt woononderzoeken	22	N
Lagere onttrekking Reserve BWS-rente kasmiddelen mbt Wonen boven winkels	34	N
Lagere onttrekking Reserve BWS-rente kasmiddelen mbt Restauratie gemeentelijke monumenten wonen boven winkels	165	N
Lagere onttrekking Reserve Van Heugten en Spoorse doorsnijdingen mbt tunnels en wegen	5.755	N
Lagere onttrekking Reserve vrij besteedbare middelen inzake rondweg N348	115	N
Lagere onttrekking Reserve vrij besteedbare middelen inzake handhaving Bronsbergen	22	N
Lagere onttrekking Reserve vrij besteedbare middelen inzake onderhoud bruggen	50	N
Lagere onttrekking Reserve vervanging bedrijfsmiddelen implementatie beheersysteem	24	N
Lagere onttrekking Reserve energieneutraal voor Zutphen energieneutraal	219	N
Lagere onttrekking Reserve vitale stad	184	N
Lagere onttrekking Reserve verouderde riolering ivm baggeren watergangen	18	N
Lagere onttrekking Reserve rivier in de stad	1.730	N
Lagere onttrekking Reserve energieneutraal en Res. vrij besteedbaar mbt WKO de Teuge	300	N
Lagere onttrekking Reserve implementatie KTD ivm minder uitgaven	68	N
Lagere toevoeging Reserve onderwijshuisvesting inzake Oranjeschool	364	V
Hogere toevoeging Reserve woningisolatie bestaande bouw	153	N
Lagere onttrekking Reserve justitiediensten ivm lagere kosten	50	N
Lagere onttrekking Saldireserve implementatie pedagogische visie (CJG)	80	N
Lagere onttrekking Saldireserve uitvoering beheermaatregelen Lunetteplein	100	N

subtotaal nadeel 175- 9.386-

subtotaal voordeel 9.757 820

**9.582 8.566-**
**per saldo voordeel 1.016**

	Lasten	Baten
<b>Totaal</b>	<b>5.298-</b>	<b>6.559</b>
		5.298-
<b>Saldo</b>		<b>1.261</b>

(Bedragen x € 1.000)

## 4.5.8 Toelichting op de programma's

In dit hoofdstuk wordt de financiële toelichting op de diverse programma's gesaldeerd vermeld op productniveau vóór toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves. Met andere woorden: "vóór resultaatbestemming". De toelichting op de resultaatbestemming wordt gegeven in hoofdstuk 4.5.10.

### 4.5.8.1 Toelichting Programma 1 Bestuur

Recapitulatie baten en lasten (bedragen \* € 1.000)

product omschrijving	Rekening 2011	Raming 2012 primitief	Raming 2012 na wijziging	Rekening 2012	Saldo	V / N
<b>LASTEN</b>						
001 Bestuur	3.438	3.431	3.439	3.606	167-	N
002 Bestuursondersteuning	862	836	886	911	25-	N
003 Burgerzaken	1.522	1.396	1.436	1.415	21	V
005 Communicatie	677	670	670	675	5-	N
<b>Totaal lasten</b>	<b>6.499</b>	<b>6.333</b>	<b>6.431</b>	<b>6.607</b>	<b>176-</b>	<b>N</b>
<b>BATEN</b>						
001 Bestuur	218	191	146	199	53-	V
002 Bestuursondersteuning	-	-	-	1	1-	V
003 Burgerzaken	808	814	814	795	19	N
005 Communicatie	-	-	-	-	-	N
<b>Totaal baten</b>	<b>1.026</b>	<b>1.005</b>	<b>960</b>	<b>995</b>	<b>35-</b>	<b>V</b>
<b>Resultaat vóór bestemming</b>	<b>5.473</b>	<b>5.328</b>	<b>5.471</b>	<b>5.612</b>	<b>141-</b>	<b>N</b>
toevoegingen aan reserves	-	41	41	41	-	N
onttrekkingen aan reserves	20	-	41	53	12-	V
<b>Resultaat na bestemming</b>	<b>5.453</b>	<b>5.369</b>	<b>5.471</b>	<b>5.600</b>	<b>129-</b>	<b>N</b>

#### Toelichting op saldo 2012

##### Product 001 Bestuur

Het nadeel van € 114.000 bestaat uit de volgende componenten:

- € 263.000 incidenteel nadeel met betrekking tot de voorziening van waardevast pensioen wethouders. Om deze voorziening op peil te houden dient er een verplichte extra dotatie plaats te vinden.
- € 50.000 voordeel op salariskosten van voormalig wethouders, het college en raad. Dit heeft voor een groot deel te maken met het overlijden van een oud wethouder en neveninkomsten van een oud wethouder.
- € 35.000 voordeel op de raad, onder andere door lagere uitgaven aan drank- en voedingsmiddelen.
- € 27.000 voordeel op regionale samenwerking. Dit voordeel is voor een groot deel het gevolg van doorgeschoven btw van de regio Stedendriehoek.
- € 16.000 voordeel op de bestuursondersteuning aan de raad.
- € 21.000 voordeel op diverse overige posten.

##### Product 002 Bestuursondersteuning

Het nadeel van € 24.000 bestaat uit de volgende componenten:

- € 26.000 nadeel op accountantskosten. De eindafrekening over 2011 is minder gunstig uitgevallen dan was begroot doordat door de accountant verrichtte werkzaamheden in totaliteit meer uren heeft bedragen, tevens zijn er al diverse voorschotten voor de controle van het jaar 2012 in rekening gebracht.
- € 2.000 voordeel op diverse budgetten ten behoeve van algemene ondersteuning. Het gaat hierbij ondermeer om kosten van lidmaatschappen, bezwaarschriftencommissie en representatie.



Product 003 Burgerzaken

Het voordeel van € 3.000 bestaat uit de volgende componenten:

- € 7.000 incidenteel voordeel verkiezingen.  
De kosten voor de verkiezingen zijn lager uitgevallen dan was begroot. De gerelateerde onttrekking aan de reserve is hierdoor ook € 7.000 lager uitgevallen.
- € 12.000 voordeel op huwelijken.  
Dit betreft voornamelijk het een voordelig resultaat op de salariskosten.
- € 16.000 nadeel GBA.  
Door € 12.000 hogere uitgaven waaronder € 4.000 incidentele uitgaven GBA audit, voor deze audit is een incidentele bijdrage ontvangen van € 6.000. En door enerzijds een lagere ontvangst van leges van € 35.000 en anderzijds een lagere afdracht van leges aan het rijk van € 25.000.

Product 005 Communicatie

Het nadeel van € 5.000 bestaat uit de volgende componenten:

- € 17.000 nadeel op publicatiekosten in het huis aan huis blad. Als gevolg van de Kerntakendiscussie is hier in 2012 minder voor begroot. Het is nog niet gelukt deze bezuiniging te halen, omdat er een aantal juridische aspecten aan vast zitten die nadere aandacht vragen.
- € 12.000 voordeel op uitgaven voor externe communicatie.

## 4.5.8.2 Toelichting Programma 2 Wijkontwikkeling

Recapitulatie baten en lasten (bedragen \* € 1.000)

product omschrijving	Rekening 2011	Raming 2012 primitief	Raming 2012 na wijziging	Rekening 2012	Saldo	V / N
<b>LASTEN</b>						
007 Wijkaanpak	708	565	570	570	-	N
<b>Totaal lasten</b>	<b>708</b>	<b>565</b>	<b>570</b>	<b>570</b>	<b>-</b>	<b>N</b>
<b>BATEN</b>						
007 Wijkaanpak	-	-	-	-	-	N
<b>Totaal baten</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>N</b>
<b>Resultaat vóór bestemming</b>	<b>708</b>	<b>565</b>	<b>570</b>	<b>570</b>	<b>-</b>	<b>N</b>
toevoegingen aan reserves	-	-	-	-	-	N
onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-	-	N
<b>Resultaat na bestemming</b>	<b>708</b>	<b>565</b>	<b>570</b>	<b>570</b>	<b>-</b>	<b>N</b>

### Toelichting op saldo 2012

#### Product 007 Wijkaanpak

Het product kent een tweejarige budgetcyclus. Het restantbudget wordt via de balansrekening Nog te betalen bedragen van 2012 naar 2013 geboekt, waardoor er in de jaarrekening 2012 geen verschil ontstaat. Het resultaat komt tot uiting in de jaarrekening van 2013.

### 4.5.8.3 Toelichting Programma 3 Openbare orde en veiligheid

Recapitulatie baten en lasten (bedragen \* € 1.000)

product omschrijving	Rekening 2011	Raming 2012 primitief	Raming 2012 na wijziging	Rekening 2012	Saldo	V / N
<b>LASTEN</b>						
120 Brandweer	3.199	3.083	3.160	3.156	4	V
140 Openbare orde / veiligheid	3.251	2.367	2.940	2.904	36	V
<b>Totaal lasten</b>	<b>6.450</b>	<b>5.450</b>	<b>6.100</b>	<b>6.060</b>	<b>40</b>	<b>V</b>
<b>BATEN</b>						
120 Brandweer	136	42	56	111	55-	V
140 Openbare orde / veiligheid	484	107	259	251	8	N
<b>Totaal baten</b>	<b>620</b>	<b>149</b>	<b>315</b>	<b>362</b>	<b>47-</b>	<b>V</b>
<b>Resultaat vóór bestemming</b>	<b>5.830</b>	<b>5.301</b>	<b>5.785</b>	<b>5.698</b>	<b>87</b>	<b>V</b>
toevoegingen aan reserves	321	241	256	256	-	N
onttrekkingen aan reserves	231	243	253	239	14	N
<b>Resultaat na bestemming</b>	<b>5.920</b>	<b>5.299</b>	<b>5.788</b>	<b>5.715</b>	<b>73</b>	<b>V</b>

#### Toelichting op saldo 2012

##### Product 120 Brandweer

Het voordeel van € 59.000 bestaat uit de volgende componenten:

- € 67.000 incidenteel voordeel als gevolg van een niet benutte stelpost.
- € 15.000 voordeel door minder uitgegeven aan verzekeringen.
- € 56.000 voordeel door een lagere bijdrage aan VNOG, voornamelijk als gevolg van gecompenseerde btw.
- € 55.000 incidenteel voordeel als gevolg van ontvangst van VNOG in verband met batig saldo jaarrekening 2011 VNOG.

##### Product 140 Openbare orde en veiligheid

Het voordeel van € 28.000 bestaat uit de volgende componenten:

- € 14.000 voordeel op rampenbestrijding.  
Dit wordt veroorzaakt doordat er in 2012 minder is geoefend, er minder materiaal is vervangen en er minder opleidingskosten zijn gemaakt, onder meer omdat er geen nieuw college is gekomen dat getraind moest worden.
- € 8.000 voordeel op toezicht en handhaving openbare ruimte, THOR.  
De exploitatiekosten van toezicht en handhaving zoals onderhoud van apparatuur, verzekeringen etc. zijn minder geweest dan begroot, anderzijds is wat minder van andere gemeenten ontvangen voor inzet van mensen.
- € 6.000 voordeel op bijzondere wetten.  
Het betreft een algemeen werkbudget, waarop bijvoorbeeld advieskosten van derden op worden verantwoord, in 2012 is dit nauwelijks het geval geweest.

#### 4.5.8.4 Toelichting Programma 4 Verkeer en vervoer

Recapitulatie baten en lasten (bedragen \* € 1.000)

product omschrijving	Rekening 2011	Raming 2012 primitief	Raming 2012 na wijziging	Rekening 2012	Saldo	V / N
<b>LASTEN</b>						
211 Verkeer	1.079	1.160	3.327	3.311	16	V
213 Openbaar vervoer	167	188	315	326	11-	N
214 Parkeren	664	677	701	715	14-	N
222 Havens en kaden	237	358	408	447	39-	N
<b>Totaal lasten</b>	<b>2.147</b>	<b>2.383</b>	<b>4.751</b>	<b>4.799</b>	<b>48-</b>	<b>N</b>
<b>BATEN</b>						
211 Verkeer	55	5	26	39	13-	V
213 Openbaar vervoer	4	4	4	7	3-	V
214 Parkeren	1.933	1.943	1.943	1.918	25	N
222 Havens en kaden	18	4	4	18	14-	V
<b>Totaal baten</b>	<b>2.010</b>	<b>1.956</b>	<b>1.977</b>	<b>1.982</b>	<b>5-</b>	<b>V</b>
<b>Resultaat vóór bestemming</b>	<b>137</b>	<b>427</b>	<b>2.774</b>	<b>2.817</b>	<b>43-</b>	<b>N</b>
toevoegingen aan reserves	-	100	100	100	-	N
onttrekkingen aan reserves	23	-	21	9	12	N
<b>Resultaat na bestemming</b>	<b>114</b>	<b>527</b>	<b>2.853</b>	<b>2.908</b>	<b>55-</b>	<b>N</b>

#### Toelichting op saldo 2012

##### Product 211 Verkeer

Het voordeel van € 29.000 bestaat uit de volgende componenten:

- € 10.000 voordeel op verkeerskundige adviezen.  
Er is geen externe expertise ingehuurd om verkeerskundige vraagstukken op te lossen, bovendien hebben de verkeerstellingen die om het jaar worden gehouden wat minder gekost dan begroot.
- € 11.000 voordeel op verkeersborden en verkeerslichten.  
Door de steeds beter wordende kwaliteit van de borden zijn deze minder snel aan vervanging toe, borden worden verwijderd waar dit kan, voordeel hierdoor € 13.000. Een naheffing van energie belasting heeft voor een tekort van € 2.000 op het budget voor verkeerslichten geleid.
- € 15.000 voordeel op kapitaallasten.  
Dit verschil wordt veroorzaakt doordat er sprake is van niet afgesloten of uitgestelde investeringen. In hoofdstuk 4.5.3 wordt dit uitgebreid toegelicht.
- € 7.000 nadeel op verkeersveiligheidsacties.  
De verkeersveiligheidsacties zijn voor 75% subsidiabel, er zijn in regionaal verband ruim meer acties geweest dan begroot, waardoor de netto kosten meer zijn dan begroot.

##### Product 213 Openbaar vervoer

Het nadeel van € 8.000 bestaat uit de volgende componenten:

- € 10.000 nadeel op ouderenvervoer.  
De bijdrage voor het ouderenvervoer via de Beverbus is hoger geweest doordat er met terugwerkende kracht volgens contract is geïndexeerd, in de begroting is ten onrechte van een vaste bijdrage uitgegaan.
- € 2.000 voordeel op de overige onderdelen.  
O.a. het werkbudget voor regionale vervoersaangelegenheden is niet aangesproken, daar tegenover staat dat er enige kosten zijn gemaakt m.b.t. vliegveld Teuge.

##### Product 214 Parkeren

Het nadeel van € 39.000 bestaat uit de volgende componenten:

- € 26.000 nadeel op parkeergelden.

De inkomst uit de parkeerautomaten is lager dan begroot, de oorzaak hiervan is moeilijk aan te geven, wél zijn er enkele parkeerplaatsen opnieuw bestraat, o.a. 's Gravenhof, waardoor tijdelijk parkeerruimte werd onttrokken. Daarnaast is de inhoud van een aantal parkeerautomaten gestolen. De opbrengst van de parkeervergunningen was hoger dan begroot, terwijl de begrote opbrengst uit parkeerboetes iets achter is gebleven bij de raming.

- € 6.000 nadeel op verwerken van parkeerboetes.  
De zogenaamde fiscalisering van de naheffingsaanslagen heeft meer gekost dan begroot.
- € 18.000 incidenteel nadeel op parkeervoorzieningen.  
Er is een forse naheffing van energiebelasting geweest, waardoor het budget is overschreden, deze tegenvaller kwam te laat voor de Burap II. De overige onderdelen vertonen per saldo geen afwijking van de begroting.
- € 11.000 voordeel op kapitaallasten.  
Dit verschil wordt veroorzaakt doordat er sprake is van niet afgesloten of uitgestelde investeringen. In hoofdstuk 4.5.3 wordt dit uitgebreid toegelicht.

#### Product 222 Havens en kaden

Het nadeel van € 25.000 bestaat uit de volgende componenten:

- € 34.000 nadeel op kapitaallasten.  
De oorzaak hiervan is o.a. dat in Burap II nog werd uitgegaan dat het krediet voor het herstel van de kademuur aan de IJsselkade niet zou worden afgesloten i.v.m. juridische procedures, maar deze procedures zijn toch op tijd afgerond en de laatste werkzaamheden zijn eind 2012 uitgevoerd, waarna er toch al in 2012 is afgeschreven.
- € 14.000 structureel voordeel op havengelden.  
De inkomsten uit de havens (liggelden) zijn aanzienlijk meer geweest dan begroot.
- € 5.000 nadeel op beheerskosten.  
Vooral het onderhoud aan de IJsselkade in samenhang met het bovengenoemde krediet hebben tot een tekort op het onderhoudsbudget geleid.

### 4.5.8.5 Toelichting Programma 5 Beheer openbare ruimte

Recapitulatie baten en lasten (bedragen \* € 1.000)

product omschrijving	Rekening 2011	Raming 2012 primitief	Raming 2012 na wijziging	Rekening 2012	Saldo	V / N
<b>LASTEN</b>						
210 Wegen c.a.	15.634	4.952	17.817	11.900	5.917	V
221 Overige watergangen	592	65	658	637	21	V
240 Afwatering	78	87	87	78	9	V
560 Groen	3.718	3.322	3.639	3.511	128	V
561 Openluchtrecreatie	735	700	842	800	42	V
580 Speelgelegenheden	318	320	320	303	17	V
<b>Totaal lasten</b>	<b>21.075</b>	<b>9.446</b>	<b>23.363</b>	<b>17.229</b>	<b>6.134</b>	<b>V</b>
<b>BATEN</b>						
210 Wegen c.a.	692	442	569	517	52	N
221 Overige watergangen	-	-	-	-	-	N
240 Afwatering	-	-	-	-	-	N
560 Groen	7	40	40	41	1-	V
561 Openluchtrecreatie	19	20	80	80	-	N
580 Speelgelegenheden	-	-	-	-	-	N
<b>Totaal baten</b>	<b>718</b>	<b>502</b>	<b>689</b>	<b>638</b>	<b>51</b>	<b>N</b>
<b>Resultaat vóór bestemming</b>	<b>20.357</b>	<b>8.944</b>	<b>22.674</b>	<b>16.591</b>	<b>6.083</b>	<b>V</b>
toevoegingen aan reserves	280	54	54	54	-	N
onttrekkingen aan reserves	10.899	22	7.994	2.035	5.959	N
<b>Resultaat na bestemming</b>	<b>9.738</b>	<b>8.976</b>	<b>14.734</b>	<b>14.610</b>	<b>124</b>	<b>V</b>

#### Toelichting op saldo 2012

##### Product 210 Wegen c.a.

Het voordeel van € 5.865.000 bestaat uit de volgende componenten:

- € 5.882.000 incidenteel voordeel op investeringen ten laste van reserves.  
Dit verschil wordt vooral veroorzaakt door het nog niet afronden van de realisatie van beide tunnels bij de Mars. Een groot deel van de kosten komt ten laste van de Reserve spoorse doorsnijding.
- € 26.000 incidenteel voordeel op rationeel wegbeheer.  
Door het nog niet geheel operationeel zijn van het beheersysteem zijn de bijkomende kosten hiervoor maar deels gemaakt, het gaat dan om inspecties en bijhouden van het systeem.
- € 36.000 voordeel op beheer van wegen, incl. bijkomende onderdelen.  
De vergoeding van nutsbedrijven voor het leggen van kabels en leidingen was aanzienlijk meer dan begroot. De kosten van verwijderen van graffiti waren minder, anderzijds is er wat meer besteed aan onderhoud van deklagen en elementverharding en het uitvoeren onkruidbestrijding.
- € 50.000 incidenteel voordeel op beheer van bruggen.  
Dit voordeel wordt veroorzaakt doordat incidenteel budget voor zowel de IJsselbrug als de overige bruggen nog niet is aangewend, totaal € 50.000 Een tweetal reserves wordt hierdoor niet belast, de uitvoering volgt in 2013.
- € 36.000 nadeel op beheer van bruggen.  
Er is meer aan onderhoud uitgevoerd aan een aantal andere bruggen, waaronder brug op het Weerds slag en de brug over de Berkel aan de Kapperallee.
- € 98.000 incidenteel nadeel op openbare verlichting.  
De oorzaak hiervan is het grillige verloop van afrekeningen van de energieleverancier en de netwerkbeheerder. Er zitten twee grote afrekeningen over 2011 in, totaal € 92.000.
- € 5.000 voordeel overige onderdelen.  
Hieronder vallen de minimale resultaten op o.a. waterwerken, gladheidbestrijding, onderhoud van openbare verlichting, kapitaallasten.

Product 221 Overige watergangen

Het voordeel van € 21.000 bestaat uit de volgende componenten:

- € 26.000 incidenteel voordeel op baggerwerkzaamheden.  
De kosten van het baggeren van watergangen, welke in de afrondende fase zit, komen via de begroting ten laste van de Reserve verouderde rioleringen. De begroting is hiervoor via Burap II aangepast, echter deze kosten zijn beneden de raming gebleven. In 2013 wordt dit project afgerond.
- € 5.000 nadeel op beheerkosten.  
Maaiwerk langs en schoonmaken van de diverse watergangen heeft meer gekost dan begroot.

Product 240 Afwatering

Het voordeel van € 9.000 bestaat uit de volgende componenten:

- € 9.000 voordeel op beheerkosten.  
Onderhoud aan stuwen en duikers wordt alleen uitgevoerd wanneer zich problemen voordoen, die waren minimaal. Daarnaast is een algemeen budget voor beheer van waterhuishouding niet besteed.

Product 560 Groen

Het voordeel van € 129.000 bestaat uit de volgende componenten:

- € 82.000 incidenteel voordeel op plaatsen van bomen.  
Dit verschil wordt veroorzaakt doordat de uitvoering van het plaatsen van bomen op de Houtmarkt is vertraagd. In het najaar 2012 is het project opgestart, in 2013 wordt e.e.a. naar verwachting afgerond.
- € 22.000 incidenteel voordeel op invoeren beheersysteem.  
De implementatie van het beheersysteem ten laste van de Reserve bedrijfsmiddelen heeft in 2012 nog niet plaatsgevonden, het besluit om het systeem zelf bij de leverancier te plaatsen kwam pas in de loop van 2012. De verbindingen met de servers van de leverancier waren nog instabiel. In 2013 wordt hieraan nog gewerkt.
- € 25.000 voordeel op beheer van groen.  
Vanwege de taakstelling uit de KTD op de begraafplaatsen, waarvan gedurende lange tijd werd verondersteld dat deze niet gerealiseerd zou worden is een relatief klein deel van het onderhoud aan groen niet uitgevoerd.

Product 561 Openluchtrecreatie

Het voordeel van € 42.000 bestaat uit de volgende componenten:

- € 12.000 incidenteel voordeel op Vogelpark.  
Dit verschil wordt veroorzaakt doordat een deel van de schade uitkering voor de brand van het dierenverblijf niet is doorbetaald aan de betreffende stichting, omdat in 2011 kosten zijn gemaakt, die in 2012 verrekend zijn.
- € 13.000 voordeel op Kaardebol.  
De exploitatiekosten zoals onderhoud van de gebouwen, energiekosten, schoonmaken, verzekering, telefoon en afvoeren afval zijn € 11.000 lager geweest dan begroot en op budget voor het terrein is € 2.000 overgebleven.
- € 6.000 incidenteel voordeel op plaatsen kerstbomen.  
Hiervan ligt de oorzaak bij de energieleverancier, die positieve afrekeningen vanaf 2009 heeft gestuurd.
- € 11.000 voordeel op overige onderdelen.  
Dit bestaat o.a. uit voordeel door aangeboden kerstbomen, minderkosten van onderhoud rond volkstuinen en meer inkomsten wegens doorberekening van kosten aan derden bij evenementen.

Product 580 Speelgelegenheden

Het voordeel van € 17.000 bestaat uit de volgende componenten:

- € 17.000 incidenteel voordeel op registratiekosten.  
Doordat er in 2012 geen inspectie van speeltoestellen heeft plaatsgevonden omdat het beheersysteem nog niet operationeel was, zie ook toelichting bij product 560. Deze inspecties zijn begin 2013 uitgevoerd. Er is overgegaan tot inspectie begin van het jaar in plaats van eind van enig jaar.

## 4.5.8.6 Toelichting Programma 6 Ruimtelijke ordening en wonen

Recapitulatie baten en lasten (bedragen \* € 1.000)

product omschrijving	Rekening 2011	Raming 2012 primitief	Raming 2012 na wijziging	Rekening 2012	Saldo	V / N
<b>LASTEN</b>						
004 Vastgoedinformatie	59	61	61	53	8	V
810 Ruimtelijke ordening	1.192	1.200	1.187	1.089	98	V
820 Volkshuisvesting	307	16	206	210	4	N
821 Overige volkshuisvesting	3.360	3.004	6.274	4.411	1.863	V
830 Grondzaken	23.647	2.464	7.034	10.234	3.200	N
<b>Totaal lasten</b>	<b>28.565</b>	<b>6.745</b>	<b>14.762</b>	<b>15.997</b>	<b>1.235</b>	<b>N</b>
<b>BATEN</b>						
004 Vastgoedinformatie	-	-	-	-	-	N
810 Ruimtelijke ordening	46	45	46	17	29	N
820 Volkshuisvesting	292	-	299	303	4	V
821 Overige volkshuisvesting	5.443	2.073	1.850	2.349	499	V
830 Grondzaken	11.315	2.464	9.236	9.071	165	N
<b>Totaal baten</b>	<b>17.096</b>	<b>4.582</b>	<b>11.431</b>	<b>11.740</b>	<b>309</b>	<b>V</b>
<b>Resultaat vóór bestemming</b>	<b>11.469</b>	<b>2.163</b>	<b>3.331</b>	<b>4.257</b>	<b>926</b>	<b>N</b>
toevoegingen aan reserves	391	2	4.625	4.719	94	N
onttrekkingen aan reserves	1.182	150	6.227	6.741	514	V
<b>Resultaat na bestemming</b>	<b>10.678</b>	<b>2.015</b>	<b>1.729</b>	<b>2.235</b>	<b>506</b>	<b>N</b>

### Toelichting op saldo 2012

#### Product 004 Vastgoedinformatie

Het voordeel van € 8.000 bestaat uit de volgende componenten:

- € 8.000 voordeel op kleine beheersbudgetten.  
Het verschil wordt veroorzaakt doordat de kosten van het actualiseren van de luchtfoto's € 4.000 lager zijn geweest dan begroot en de kosten van kadaster en huisnummer/-straatnaamborden eveneens.

#### Product 810 Ruimtelijke ordening

Het voordeel van € 69.000 bestaat uit de volgende componenten:

- € 69.000 incidenteel voordeel op voorbereiding IJsselsprong.  
Er zijn met betrekking tot de voorbereiding van dit project tot nu toe weinig externe kosten gemaakt.
- € 22.000 incidenteel voordeel op handhaving Bronsbergen.  
Het voordeel wordt veroorzaakt doordat het project pas in de loop van de tweede helft van 2012 is opgestart, waardoor een relatief klein deel van het budget benodigd is geweest, vervolg vindt plaats in 2013.
- € 22.000 nadeel op bestemmingsplannen en ruimtelijke ordening.  
De inkomsten uit bestemmingsplannen zijn achtergebleven ten opzichte van de raming.

#### Product 820 Volkshuisvesting

Op dit product is per saldo geen afwijking.

#### Product 821 Overige volkshuisvesting

Het voordeel van € 2.362.000 bestaat uit de volgende componenten:

- € 2.435.000 incidenteel voordeel op een zestal budgetten die uit reserves worden gedekt en veelal doorloop hebben naar 2013, doordat de afwikkeling om uiteenlopende redenen niet in 2012 heeft plaatsgevonden. De reserves zijn in deze gevallen minder belast. Per saldo heeft dit voor de uitkomst van de jaarrekening géén financieel effect. Het gaat om de volgende budgetten:
  - € 1.730.000 project Ruimte voor de Rivier, onderdeel van het Stadscontract met de provincie.



- € 300.000 problematiek WKO de Teuge, betreft bijdrage aan Vitens.
- € 165.000 subsidieregeling restauratie monumenten in samenhang met wonen boven winkels
- € 34.000 subsidieregeling wonen boven winkels, niet zijnde monumenten.
- € 184.000 afwikkeling programma Vitale stad 1, 2 en 3.
- € 22.000 uitvoeren woononderzoeken, opstellen nieuwe woonvisie.
- € 95.000 nadeel op bouwleges. Door de economische situatie waarin Nederland zich bevindt worden er weinig grote projecten opgestart, ook de kleinere verbouwingen worden vaak uitgesteld. Ten tijde van het opstellen van de Burap werd er nog van uitgegaan dat de geraamde inkomsten gerealiseerd zouden worden, dat bleek niet zo te zijn.
- € 22.000 incidenteel voordeel door mutaties m.b.t. particuliere woningverbetering. Een tweetal in 2011 betaalde subsidies is omgezet in een lening, het vrijvallende bedrag is toegevoegd aan de Reserve BWS.

#### Product 830 Grondzaken

Het incidenteel nadeel van € 3.365.000 bestaat uit het afwaarderen van gronden, het treffen van voorzieningen, winstneming en door kapitaallasten doorberekening met betrekking tot de volgende complexen:

- € 13.000 incidenteel nadeel door afwaardering van de grondvoorraden. Het betreft het complex: W. van Oranjeschool.
- € 21.000 incidenteel voordeel door het afsluiten en winstneming. Het betreft de complexen:
 

Revelhorst oost	€ 17.000
Revelhorst zuid	€ 4.000
- € 2.390.000 incidenteel nadeel door het treffen aanvullende voorzieningen, bij actualisering van de verwachte verliescomplexen (wettelijk verplicht). Het betreft de complexen:
 

Meijerink	€ 378.000
Leesten-oost	€ 1.702.000
Lunettetuin	€ 310.000
- € 465.000 incidenteel nadeel door het wegbestemmen bij de Burap van de lagere kapitaallasten (rente over de kapitaalverstrekking over de boekwaarde van de gronden) dan oorspronkelijk primitief begroot.
- € 518.000 incidenteel nadeel door het afwaarderen bij dit product en overboeken naar de Landelijke eigendommen voor € 89.000 gronden Polbeek en overboeken naar het programma Ruimte voor de Rivier (RIDS) van de gronden IJsselsprong voor € 429.000.
- € 337.000 incidenteel nadeel door dotatie aan Voorziening duurzaamheidspremies kavels Revelhorst zuid.
- € 337.000 incidenteel voordeel verrekening met grondexploitatie Overige gronden.

### 4.5.8.7 Toelichting Programma 7 Economische zaken en toerisme

Recapitulatie baten en lasten (bedragen \* € 1.000)

product omschrijving	Rekening 2011	Raming 2012 primitief	Raming 2012 na wijziging	Rekening 2012	Saldo	V / N
<b>LASTEN</b>						
310 Gemeentelijke panden en gronden	2.104	2.080	2.073	2.047	26	V
311 Straatmarkten	211	219	228	234	6-	N
320 Economische zaken	1.006	1.059	3.232	3.146	86	V
340 Landelijke eigendommen	98	106	157	177	20-	N
562 Toerisme en recreatie	642	464	477	517	40-	N
<b>Totaal lasten</b>	<b>4.061</b>	<b>3.928</b>	<b>6.167</b>	<b>6.121</b>	<b>46</b>	<b>V</b>
<b>BATEN</b>						
310 Gemeentelijke panden en gronden	2.476	3.422	2.847	2.737	110	N
311 Straatmarkten	175	219	224	211	13	N
320 Economische zaken	785	268	874	848	26	N
340 Landelijke eigendommen	522	493	493	510	17-	V
562 Toerisme en recreatie	177	51	64	76	12-	V
<b>Totaal baten</b>	<b>4.135</b>	<b>4.453</b>	<b>4.502</b>	<b>4.382</b>	<b>120</b>	<b>N</b>
<b>Resultaat vóór bestemming</b>	<b>74-</b>	<b>525-</b>	<b>1.665</b>	<b>1.739</b>	<b>74-</b>	<b>N</b>
toevoegingen aan reserves	884	345	940	940	-	N
onttrekkingen aan reserves	526	485	2.756	2.626	130	N
<b>Resultaat na bestemming</b>	<b>284</b>	<b>665-</b>	<b>151-</b>	<b>53</b>	<b>204-</b>	<b>N</b>

#### Toelichting op saldo 2012

##### Product 310 Gemeentelijke panden en gronden

Het nadeel van € 84.000 bestaat uit de volgende componenten:

- € 108.000 incidenteel nadeel op verkoop panden/gronden.  
Bij de kerntakendiscussie is een taakstelling opgelegd voor het verkopen van gemeentelijke gebouwen, via Burap II is deze taakstelling verlaagd. Bij nader inzien is deze neerwaartse bijstelling onvoldoende geweest. Was er nog een bedrag van € 397.000 begroot, de werkelijke opbrengst is € 289.000 geweest, bestaande uit Kerkhof 14-16 en een aantal perceeltjes openbaar groen.
- € 29.000 voordeel op kapitaallasten.  
Dit verschil wordt veroorzaakt doordat er sprake is van niet afgesloten of uitgestelde investeringen. In hoofdstuk 4.5.3. wordt dit uitgebreid toegelicht.
- € 5.000 per saldo nadeel op verhuur.  
De huurinkomsten van de meer dan 30 panden en de diverse gronden die onder dit product verantwoord worden, zijn per saldo iets lager dan de totale exploitatiekosten zoals dagelijks en cyclisch onderhoud, servicecontracten en advieskosten.

##### Product 311 Straatmarkten

Het nadeel van € 19.000 bestaat uit de volgende componenten:

- € 6.000 incidenteel nadeel op energiekosten.  
Dit wordt veroorzaakt door afrekeningen van energiebelasting vanaf 2007.
- € 13.000 nadeel op inkomsten.  
Via de kerntakendiscussie moest de markt kostendekkend worden, daarom is de begrote inkomst voor 2012 fors verhoogd en daarmee de opbrengst aan marktgelden. Er zijn kooplieden die hun oppervlakte verkleind hebben, sommige hebben zelfs de vergunning opgezegd en er zijn minder dagplaatsen uitgegeven.

##### Product 320 Economische zaken

Het voordeel van € 60.000 bestaat uit de volgende componenten:

- € 50.000 incidenteel voordeel op behoud justitiediensten.  
Dit verschil wordt veroorzaakt doordat ervan werd uitgegaan dat ook in 2012 nog diverse kosten zouden worden gemaakt t.b.v. het behoud van de diverse justitiediensten in Zutphen. Bij nader inzien bleek dit in 2011 al te zijn afgerond voor zover het externe kosten betreft. Er zijn in 2012 alleen diverse ambtelijke kosten gemaakt, die niet ten laste van dit budget zijn gekomen.
- € 10.000 voordeel op twee werkbudgetten.  
De budgetten m.b.t. economische zaken algemeen en bedrijfscontacten zijn niet geheel besteed. Deze budgetten kennen geen vaste bestemming of besteding, het resultaat fluctueert jaarlijks.

#### Product 340 Landelijke eigendommen

Hoewel er per saldo op dit product géén sprake is van een substantiële afwijking, verdienen onderdelen toch enige toelichting.

Het nadeel van € 3.000 bestaat uit de volgende componenten:

- € 20.000 hogere externe advieskosten in verband met grondverkoop, alsmede hogere energiekosten, ruilverkavelingslasten, etc.
- € 17.000 voordeel door hogere opbrengst grondverkoop.

#### Product 562 Toerisme en recreatie

Het nadeel van € 28.000 bestaat uit de volgende componenten:

- € 28.000 nadeel op toeristische organisaties.  
In het kader van de kerntakendiscussie is het budget voor bijdragen aan toeristische organisaties gekort met € 30.000, verdeeld over de diverse vaste organisaties. M.b.t. het RAL (Recreatieschap Achterhoek-Liemers) en ABT is het tekort ontstaan, doordat voor het vormen van een nieuwe organisatie in de Achterhoek meer tijd nodig was dan voorzien. Hierdoor moesten de reguliere bijdragen nog worden betaald. De faillissementen van VVV en ABT (Achterhoeks Bureau voor Toerisme) hebben voor de nodige niet financiële problemen gezorgd.

## 4.5.8.8 Toelichting Programma 8 Natuur en milieu

Recapitulatie baten en lasten (bedragen \* € 1.000)

product omschrijving	Rekening 2011	Raming 2012 primitief	Raming 2012 na wijziging	Rekening 2012	Saldo	V / N
<b>LASTEN</b>						
721 Afval	4.464	4.752	4.752	4.599	153	V
722 Riolering	3.210	3.748	3.374	3.195	179	V
723 Milieu	2.085	1.759	2.588	2.116	472	V
724 Begraafplaatsen	799	801	928	937	9-	N
<b>Totaal lasten</b>	<b>10.558</b>	<b>11.060</b>	<b>11.642</b>	<b>10.847</b>	<b>795</b>	<b>V</b>
<b>BATEN</b>						
721 Afval	5.620	5.456	5.612	5.619	7-	V
722 Riolering	3.800	3.729	3.860	4.062	202-	V
723 Milieu	433	16	231	166	65	N
724 Begraafplaatsen	322	348	348	361	13-	V
<b>Totaal baten</b>	<b>10.175</b>	<b>9.549</b>	<b>10.051</b>	<b>10.208</b>	<b>157-</b>	<b>V</b>
<b>Resultaat vóór bestemming</b>	<b>383</b>	<b>1.511</b>	<b>1.591</b>	<b>639</b>	<b>952</b>	<b>V</b>
toevoegingen aan reserves	1.023	27	414	1.410	996-	N
onttrekkingen aan reserves	407	206	529	789	260-	V
<b>Resultaat na bestemming</b>	<b>999</b>	<b>1.332</b>	<b>1.476</b>	<b>1.260</b>	<b>216</b>	<b>V</b>

### Toelichting op saldo 2012

#### Product 721 Afval

Het voordeel van € 160.000 bestaat uit de volgende componenten:

- € 193.000 incidenteel voordeel op inzamelkosten.  
Dit verschil wordt veroorzaakt door de afrekening van inzamelkosten 2011 door Berkel Milieu. Door met name het mindere aanbod van afval zijn de inzamelkosten lager dan via voorschotten zijn betaald. Deze positieve afrekening is in 2012 verwerkt.
- € 26.000 voordeel op onderhoud etc.  
Aan bijkomende kosten als onderhoud van ondergrondse containers, het opruimen van zwerfafval rond containers, het verwisselen van containers, etc. is per saldo minder uitgegeven dan begroot.
- € 70.000 nadeel op afvalstoffenheffing.  
Het aanbod van afval was minder dan begroot, waardoor het variabele deel van de heffing een nadeel liet zien van € 49.000, het vastrecht was € 21.000 minder was dan begroot door minder aansluitingen.
- € 11.000 voordeel op kwijschelding.  
Er is ongeveer 4% minder aan kwijscheldingen verleend dan begroot.

#### Product 722 Riolering

Het voordeel van € 381.000 bestaat uit de volgende componenten:

- € 183.000 voordeel op onderhoud.  
Dit verschil wordt veroorzaakt doordat er geen grote calamiteiten zijn voorgevallen m.b.t. de riolen. De gemalen laten een fors overschot zien door het steeds meer inzetten van eigen mensen i.p.v. het laten komen van een gespecialiseerd bedrijf. Aan de andere kant heeft het beheer van de straatkolken iets meer gekost dan begroot.
- € 47.000 voordeel op aan GRP gelinkte budgetten.  
De bij het laatste GRP ingestelde of verhoogde budgetten voor o.a. rioolinspecties, hemel- en grondwatervoorzieningen, meten en analyseren van systemen laten een fors overschot zien. Dit komt met name doordat de regionale hoofdpst riolering nog niet ingericht is.
- € 145.000 voordeel op rioolheffing waarvan € 90.000 incidenteel.  
Dit voordeel is ontstaan doordat na de Burap II de eigenaren van garageboxen zijn aangeslagen, deze opbrengst is niet meegenomen in die rapportage. Begin 2013 heeft de gemeenteraad besloten deze aanslagen voor de helft

terug te draaien, dat is verwerkt. Desondanks resteert hierdoor een voordeel waarvan € 90.000 (incidenteel) betrekking heeft op de jaren 2010 en 2011.

- € 6.000 voordeel op kapitaallasten  
Dit verschil wordt veroorzaakt doordat er sprake is van niet afgesloten of uitgestelde investeringen. In hoofdstuk 4.5.3. wordt dit uitgebreid toegelicht.

#### Product 723 Milieu

Het voordeel van € 407.000 bestaat uit de volgende componenten:

- € 220.000 incidenteel voordeel op Zutphen energieneutraal.  
Van het budget van € 500.000 voor dit project is in 2012 € 280.000 besteed, voornamelijk door het toekennen van subsidie aan diverse instanties. In 2013 vindt verdere besteding plaats, de kosten komen ten laste van de Reserve energieneutrale maatregelen.
- € 153.000 incidenteel voordeel op woningisolatie.  
Dit verschil wordt veroorzaakt doordat minder aan subsidies is betaald dan begroot en er anderzijds nog een bijdrage van de provincie is verwerkt. Het uiteindelijke saldo is toegevoegd aan de Reserve woningisolatie bestaande bouw, deze reserve is bij het vaststellen jaarrekening 2011 ingesteld.
- € 8.000 voordeel op bodembescherming, waarvan € 3.000 incidenteel.  
Voor de afrekening van sanering van de vm. gasfabriek aan de Bolwerksweg met de provincie was in 2011 een verplichting opgenomen, de kosten zijn € 3.000 lager geweest, op het reguliere budget is € 5.000 overgebleven.
- € 26.000 voordeel op overige onderdelen.  
Dit verschil zit in diverse werkbudgetten: Wet Milieubeheer, Wet Geluidhinder, Bouwstoffenbesluit, daarnaast zijn de kosten van NME lager uitgevallen dan begroot. Eveneens waren de kosten van bestrijding van de eikenprocessierups in 2012 lager.

#### Product 724 Begraafplaatsen

Het voordeel van € 4.000 bestaat uit de volgende componenten:

- € 13.000 voordeel op begraafrechten.  
Er zijn meer aanslagen opgelegd dan was voorzien. Met name wordt dit veroorzaakt door een betere koppeling tussen de applicaties BAG en de geautomatiseerde begraafplaatsenadministratie. Dit heeft eveneens geleid tot een verbeterde bedrijfsvoering tussen de betreffende afdelingen.
- € 9.000 nadeel op exploitatiekosten.  
Dit wordt vooral veroorzaakt doordat een ruimte in het crematorium wordt gehuurd ter vervanging van een ruimte die voorheen beschikbaar was op de begraafplaats aan de Voorsterallee.

## 4.5.8.9 Toelichting Programma 9 Sport

Recapitulatie baten en lasten (bedragen \* € 1.000)

product omschrijving	Rekening 2011	Raming 2012 primitief	Raming 2012 na wijziging	Rekening 2012	Saldo	V / N
<b>LASTEN</b>						
530 Sport	2.533	2.258	2.539	2.440	99	V
<b>Totaal lasten</b>	<b>2.533</b>	<b>2.258</b>	<b>2.539</b>	<b>2.440</b>	<b>99</b>	<b>V</b>
<b>BATEN</b>						
530 Sport	731	807	765	688	77	N
<b>Totaal baten</b>	<b>731</b>	<b>807</b>	<b>765</b>	<b>688</b>	<b>77</b>	<b>N</b>
<b>Resultaat vóór bestemming</b>	<b>1.802</b>	<b>1.451</b>	<b>1.774</b>	<b>1.752</b>	<b>22</b>	<b>V</b>
toevoegingen aan reserves	280	370	370	370	-	N
onttrekkingen aan reserves	98	83	154	104	50	N
<b>Resultaat na bestemming</b>	<b>1.984</b>	<b>1.738</b>	<b>1.990</b>	<b>2.018</b>	<b>28-</b>	<b>N</b>

### Toelichting op saldo 2012

#### Product 530 Sport

Het voordeel van € 22.000 bestaat uit de volgende componenten:

- € 37.000 nadeel op Graaf Ottobad.  
Het bedrag dat vrij is gekomen door de verkaveling van de jeugdsubsidieregeling is ingezet voor een lagere huur van het Graaf Ottobad.
- € 19.000 nadelig saldo op de Hanzehal.  
Door een lagere huuropbrengst, de huuropbrengst is afhankelijk van de werkelijk verhuurde uren.
- Een nadeel van € 69.000 op de gymlokalen.  
Het hogere gebruik van gymlokalen door verenigingen wordt bij product sport als last verantwoord en als baat (lees voordeel) op de kostenplaats gymlokalen bij het product onderwijs (programma 10).
- € 16.000 nadeel Sporthal de Kei.  
Een nadeel van € 20.000 voor onderhoud en aanschaf duurzame goederen. Een voordeel van € 3.000 op belastingen en € 9.000 nadeel op subsidies en bijdragen. Een nadeel van € 4.000 door de dotatie ter vervanging en aanschaf van (klein) inventaris voor de jaren 2010 en 2011 in 2012 zijn verantwoord. Tevens € 5.000 nadeel door stijging van de subsidie van 2,92%. De exploitatiesubsidie wordt jaarlijks geïndexeerd op basis van de loonkostenstijging van de CAO recreatie en de Consumenten prijs Index, reeks alle huishoudens van het CBS. Een voordeel van € 10.000 door lagere verzekeringskosten.
- € 126.000 voordeel Sportvelden.  
Een voordeel van € 120.000 op onderhoud en overige goederen en diensten waarvan € 18.000 incidenteel i.v.m. een schade-uitkering, € 11.000 voordeel energiekosten en € 6.000 nadeel op belastingen. € 1.000 voordeel huuropbrengsten.
- € 9.000 voordeel Sport lokaal samen.  
Het project Sport lokaal samen is afgerond in 2012. Doordat in voorgaande jaren niet alle kosten t.l.v. de ontvangen subsidie zijn gebracht sluit dit project met een incidenteel voordeel van € 9.000 in 2012.
- € 8.000 voordeel op kapitaallasten.  
Dit verschil wordt veroorzaakt doordat er sprake is van niet afgesloten of uitgestelde investeringen. In hoofdstuk 4.5.3 wordt dit uitgebreid toegelicht.
- € 20.000 voordeel op sportbevordering.  
Dit voordeel is ontstaan door minder aanvragen sportsubsidie. Hierdoor is er ook een lagere onttrekking aan de reserve voor de sport gerealiseerd.

### 4.5.8.10 Toelichting Programma 10 Onderwijs, jeugd en jongeren

Recapitulatie baten en lasten (bedragen \* € 1.000)

product omschrijving	Rekening 2011	Raming 2012 primitief	Raming 2012 na wijziging	Rekening 2012	Saldo	V / N
<b>LASTEN</b>						
420 Onderwijsbestuur	16	16	16	16	-	N
421 Onderwijshuisvesting	6.511	5.713	5.767	5.426	341	V
422 Lokale onderwijsvoorziening	2.196	1.973	2.109	2.142	33-	N
423 Volwasseneneducatie	303	310	298	358	60-	N
511 Vormings- en ontwikkelingswerk	84	63	63	63	-	N
630 Sociaal cultureel werk	238	360	247	233	14	V
650 Kinderopvang	467	415	467	501	34-	N
<b>Totaal lasten</b>	<b>9.815</b>	<b>8.850</b>	<b>8.967</b>	<b>8.739</b>	<b>228</b>	<b>V</b>
<b>BATEN</b>						
420 Onderwijsbestuur	22	53	98	117	19-	V
421 Onderwijshuisvesting	594	432	917	645	272	N
422 Lokale onderwijsvoorziening	576	372	508	481	27	N
423 Volwasseneneducatie	302	290	277	254	23	N
511 Vormings- en ontwikkelingswerk	-	-	-	-	-	N
630 Sociaal cultureel werk	-	-	-	-	-	N
650 Kinderopvang	-	-	-	-	-	N
<b>Totaal baten</b>	<b>1.494</b>	<b>1.147</b>	<b>1.800</b>	<b>1.497</b>	<b>303</b>	<b>N</b>
<b>Resultaat vóór bestemming</b>	<b>8.321</b>	<b>7.703</b>	<b>7.167</b>	<b>7.242</b>	<b>75-</b>	<b>N</b>
toevoegingen aan reserves	3.946	577	1.042	1.096	54-	N
onttrekkingen aan reserves	5.039	477	466	432	34	N
<b>Resultaat na bestemming</b>	<b>7.228</b>	<b>7.803</b>	<b>7.743</b>	<b>7.906</b>	<b>163-</b>	<b>N</b>

#### Toelichting op saldo 2012

##### Product 420 Onderwijsbestuur

Het voordeel van € 19.000 bestaat uit de volgende component:

- Een hogere huuropbrengst doordat de huur voor twee lokalen in de school aan de Valckstraat over de jaren 2009 t/m 2012 dit jaar in rekening zijn gebracht.

##### Product 421 Onderwijshuisvesting

Het voordeel van € 69.000 bestaat uit de volgende componenten:

- € 53.000 voordeel op de energiekosten en doorberekening energiekosten.  
In 2010 en 2011 zijn diverse energiebesparende maatregelen genomen die hebben geleid tot een lager energieverbruik van € 61.000 bij de gymzalen.  
De doorberekening energielasten aan de gebruiker van de Mene is geraamd als negatieve last. Deze inkomsten is volgens voorschriften BBV verantwoord bij de baten. Hierdoor is bij de lasten een nadeel ontstaan van € 24.000 terwijl de baten een voordeel laat zien van € 16.000.
- € 297.000 voordeel op dagelijks onderhoud, cyclisch onderhoud, onderhoudscontracten en overige goederen en diensten en duurzame goederen.
- € 364.000 incident nadeel verkoop Oranjeschool  
Doordat de opbrengst voor de verkoop van de Oranjeschool wel in de begroting is opgenomen, maar de overdrachtsakte niet is gepasseerd in 2012. Door het effect van de verhuurdersheffing op de kasstromen van woningcorporaties heeft het waarborgfonds sociale woningbouw in november 2012 de borging van de financieringsbehoefte tot en met het jaar 2013 beperkt. Na 1 februari 2013 wordt bekeken wat de effecten van de verhuurdersheffing zijn op de beoordelingscriteria van de individuele corporaties. Hierdoor was financiering voor de aankoop van de Oranjeschool niet mogelijk.
- € 73.000 voordeel op huur gymlokalen.

Het hogere gebruik van gymlokalen door scholen wordt bij product Sport als last verantwoord en als baat (lees: voordeel) op de kostenplaats gymlokalen.

- € 28.000 incidenteel voordeel schade uitkering.  
Er is een uitkering ontvangen wegens schade in 2011 aan het Zwanevlot 316-317 en een uitkering i.v.m. waterschade in 2009 Visserstraat 4.
- € 18.000 per saldo nadelig op de overige posten.

Behalve salariskosten worden alle kosten cq opbrengsten van de producten 420 en 421 verrekend met de reserve huisvestingsbeleid onderwijs. Dit is een “gesloten systeem”, voor- en nadelen worden verrekend met deze reserve, opdat de doelstelling van Onderwijshuisvesting planmatig gerealiseerd wordt en de kosten gelijkmatig over de jaren worden verdeeld. Binnen de jaarrekening leidt dit uiteindelijk niet tot een financieel resultaat.

#### Product 422 Lokale onderwijsvoorziening

Het nadeel van € 60.000 bestaat uit de volgende componenten:

- € 87.000 nadeel leerlingenvervoer  
Het leerlingenvervoer is een openeind regeling met een stijgend aantal leerlingen dat voor een vergoeding leerlingenvervoer in aanmerking komt.
- € 32.000 voordeel op Onderwijszorgcentrum  
Dit voordeel is ontstaan door lager vastgestelde subsidies in het kader van BDU-CJG (Centrum Jeugd en Gezin).
- € 5.000 per saldo nadeel op overige budgetten.

#### Product 423 Volwasseneneducatie

Het nadeel op dit product bedraagt € 83.000.

- Dit product is een onderdeel van de totale bijdrage van de gemeente aan Het Plein. Zie hiervoor de toelichting bij programma 13.

#### Product 511 Vormings- en ontwikkelingswerk

Op dit product is per saldo geen afwijking.

#### Product 630 Sociaal cultureel werk

Het voordeel van € 14.000 bestaat uit de volgende component:

- € 14.000 voordeel op niet uitgegeven budgetten  
Voor diverse subsidies zijn minder aanvragen ingediend dan was voorzien.

#### Product 650 Kinderopvang

Het nadeel van € 34.000 bestaat uit de volgende componenten:

- € 81.000 nadeel op kinderopvangvoorzieningen. Dit is een onderdeel van de totale bijdrage van de gemeente aan Het Plein. Zie hiervoor de toelichting bij programma 13.
- € 42.000 voordeel op peuterspeelzalen.  
Dit betreft € 24.000 voordeel door lagere kosten inspecties, € 3.000 nadeel door hoger huur peuterspeelzaal en € 21.000 incidenteel voordeel omdat de vergoeding frictiekosten niet is uitbetaald. Afgesproken is dat de gemeente de huur van de peuterspeelzaal blijft betalen i.p.v. een eenmalige extra subsidie in 2012.
- € 5.000 voordeel op overige kosten kinderopvang.



### 4.5.8.11 Toelichting Programma 11 Kunst en cultuur

Recapitulatie baten en lasten (bedragen \* € 1.000)

product omschrijving	Rekening 2011	Raming 2012 primitief	Raming 2012 na wijziging	Rekening 2012	Saldo	V / N
<b>LASTEN</b>						
540 Kunst	123	39	39	34	5	V
541 Musea	1.299	1.085	1.152	1.211	59-	N
543 Archief	844	836	859	831	28	V
544 Monumenten	691	444	444	403	41	V
545 Archeologie	545	444	444	443	1	V
550 Cultuur	3.971	3.890	4.026	4.010	16	V
<b>Totaal lasten</b>	<b>7.473</b>	<b>6.738</b>	<b>6.964</b>	<b>6.932</b>	<b>32</b>	<b>V</b>
<b>BATEN</b>						
540 Kunst	24	-	-	-	-	N
541 Musea	82	34	91	128	37-	V
543 Archief	235	181	164	190	26-	V
544 Monumenten	148	1	1	3	2-	V
545 Archeologie	270	218	218	191	27	N
550 Cultuur	381	370	410	410	-	N
<b>Totaal baten</b>	<b>1.140</b>	<b>804</b>	<b>884</b>	<b>922</b>	<b>38-</b>	<b>V</b>
<b>Resultaat vóór bestemming</b>	<b>6.333</b>	<b>5.934</b>	<b>6.080</b>	<b>6.010</b>	<b>70</b>	<b>V</b>
toevoegingen aan reserves	85	83	100	120	20-	N
onttrekkingen aan reserves	310	209	287	283	4	N
<b>Resultaat na bestemming</b>	<b>6.108</b>	<b>5.808</b>	<b>5.893</b>	<b>5.847</b>	<b>46</b>	<b>V</b>

#### Toelichting op saldo 2012

##### Product 540 Kunst

Het voordeel van € 5.000 bestaat uit de volgende componenten:

- € 2.000 voordeel op overige goederen en diensten.
- € 3.000 minder subsidie kunst door minder aanvragen dan verwacht. Hierdoor is € 5.000 minder onttrokken aan de reserve fonds voor de kunst.

##### Product 541 Musea

Het nadeel van € 22.000 bestaat uit de volgende componenten:

- € 8.000 nadeel op tentoonstellingen, inclusief bijdragen. Dit verschil wordt voornamelijk veroorzaakt door € 22.000 meer kosten voor het inrichten van tentoonstellingen, terwijl de baten van de musea exclusief inkomst winkel een voordeel van € 14.000 laten zien, per saldo resulteert dit in een nadeel.
- € 14.000 per saldo nadeel op overige onderdelen. De organisatiekosten en pr/vormgeving zijn hoger geweest dan begroot, anderzijds is er een voordeel is op collectiebeheer, terwijl de winkel eveneens een licht overschot laat zien. Ook is er sprake van een investering in het winkelassortiment (voorraad te verkopen artikelen).

##### Product 543 Archief

Het voordeel van € 54.000 bestaat uit de volgende componenten:

- € 20.000 incidenteel voordeel ontvangen bijdrage provincie. Van de provincie Gelderland is een laatste bijdrage ontvangen m.b.t. het project Metamorfose Mettray. Dit bedrag is toegevoegd aan de gelijknamige reserve, hieruit worden kosten van digitaliseren gedekt.
- € 4.000 incidenteel voordeel op digitaliseren.

Er is een bedrag van € 40.000 uit bovengenoemde reserve beschikbaar gesteld voor het digitaliseren van diverse objecten, hiervan is € 36.000 besteed, de rest volgt in 2013.

- € 30.000 voordeel op diverse werkbudgetten.

Met name de kosten van inventarisatie en restauratie zijn lager geweest dan begroot. Op het inhuurbudget is eveneens een overschot te zien, ook waren er minder reis- en opleidingskosten. Voor de volledigheid wordt vermeld dat geraamde inkomst voor bewaargeving geheel is gerealiseerd.

#### Product 544 Monumenten

Het voordeel van € 43.000 bestaat uit de volgende componenten:

- € 28.000 voordeel op onderhoud.  
Onderhoud aan torens, stadsmuren, Schelpenkoepel is achtergebleven bij de begroting, mede doordat een begroot bedrag van € 11.000 voor cyclisch onderhoud niet is uitgevoerd doordat bij nader inzien andere objecten onderhoud vergden. Verder zijn er geen calamiteiten geweest, waardoor het reguliere budget vrijwel geheel is overgebleven.
- € 7.000 structureel voordeel op carillons.  
Als gevolg van de kerntakendiscussie zijn de salariskosten voor de beiaardier grotendeels uit de begroting gehaald, de bijbehorende budgetten zijn niet gekort, waardoor de helft hiervan is overgebleven.
- € 8.000 voordeel op overige onderdelen.  
Dit verschil bestaat onder andere uit lichte voordelen op monumentencommissie, onderhoud van uurwerken en monumentale hekwerken. Daarnaast is een niet begrote bijdrage voor een duurzaamheidsdag ontvangen.

#### Product 545 Archeologie

Het nadeel van € 26.000 bestaat uit de volgende componenten:

- € 31.000 nadeel op bijdragen van derden.  
Dit nadeel is ontstaan doordat minder structurele onderzoeken zijn gedaan voor derden. Ook voor de komende jaren worden als gevolg van de economische crisis geen structurele onderzoeken verwacht. Hierdoor zijn de geraamde opbrengsten niet gerealiseerd, dit resulteert in een tekort van € 58.000. Anderzijds is er nog een laatste voordelige afrekening van het project Odyssee ontvangen van € 27.000. Wel moet worden vermeld dat op het budget salariskosten van de betreffende afdeling een overschot (€ 63.000) is te zien doordat vacatures niet of slechts gedeeltelijk zijn ingevuld. Op product 990 Kostenplaatsen komt dit resultaat tot uitdrukking.
- € 5.000 voordeel op werkbudget.  
Hieronder vallen onder andere alle kosten van de auto, de huisvestingskosten van het depot aan de Dieserstraat, het vervangen van hulpmiddelen, verder de reiskosten van vrijwilligers, telefoonkosten etc.

#### Product 550 Cultuur

Het voordeel van € 16.000 bestaat uit de volgende componenten:

- € 5.000 voordeel cultuurbeleid.  
Dit voordeel is ontstaan doordat de regie samenwerking kunst en cultuur nog niet is opgepakt.
- € 2.000 voordeel subsidie cultuurvoorzieningen.
- € 9.000 voordeel subsidie cultuurbeoefening  
Voor amateuristische kunstbeoefening, incidentele subsidies en meerjarige initiatieven is minder subsidie aangevraagd.

#### 4.5.8.12 Toelichting Programma 12 Welzijn en gezondheidszorg

Recapitulatie baten en lasten (bedragen \* € 1.000)

product omschrijving	Rekening 2011	Raming 2012 primitief	Raming 2012 na wijziging	Rekening 2012	Saldo	V / N
<b>LASTEN</b>						
620 Maatschappelijke zorg	10.575	10.019	9.554	9.103	451	V
631 Sociaal cultureel werk	1.579	1.576	1.550	1.553	3-	N
710 Volksgezondheid	2.953	2.211	2.567	2.429	138	V
<b>Totaal lasten</b>	<b>15.107</b>	<b>13.806</b>	<b>13.671</b>	<b>13.085</b>	<b>586</b>	<b>V</b>
<b>BATEN</b>						
620 Maatschappelijke zorg	1.615	1.020	798	917	119-	V
631 Sociaal cultureel werk	15	-	8	14	6-	V
710 Volksgezondheid	2.012	-	114	169	55-	V
<b>Totaal baten</b>	<b>3.642</b>	<b>1.020</b>	<b>920</b>	<b>1.100</b>	<b>180-</b>	<b>V</b>
<b>Resultaat vóór bestemming</b>	<b>11.465</b>	<b>12.786</b>	<b>12.751</b>	<b>11.985</b>	<b>766</b>	<b>V</b>
toevoegingen aan reserves	1.391	-	3.892	4.431	539-	N
onttrekkingen aan reserves	1.056	441	4.397	4.218	179	N
<b>Resultaat na bestemming</b>	<b>11.800</b>	<b>12.345</b>	<b>12.246</b>	<b>12.198</b>	<b>48</b>	<b>V</b>

#### Toelichting op saldo 2012

Met ingang van 1 januari 2012 zijn de budgetten van de Wmo (product 620) grotendeels overgeheveld naar Het Plein en maakt onderdeel uit van de totale bijdrage van de gemeente aan Het Plein. Zie voor dit onderdeel de toelichting bij programma 13. Het budget voor het Jongerenloket onderdeel van het budget Centrum Jeugd en Gezin (CJG, product 710) valt eveneens onder Het Plein. Het CJG wordt daarom ook bij programma 13 toegelicht.

#### Product 620 Maatschappelijke Zorg

Het voordeel van € 570.000 bestaat uit de volgende componenten:

- € 16.000 voordeel op de subsidies (flankerend) ouderenbeleid.  
Dit voordeel is ontstaan doordat minder subsidies zijn toegekend dan gedacht. M.i.v. 2013 worden deze subsidies in het kader van de Kerntakendiscussie stopgezet.
- € 20.000 voordeel op het budget Voorbereiding Wetswijziging AWBZ.  
Deze voorbereidingen zijn nog niet afgerond en lopen in 2013 door.
- € 6.000 voordeel op de subsidies alloctonenzorg.  
In 2012 zijn er minder aanvragen geweest dan gedacht. Vanaf 2013 wordt de subsidie (besluit KTD) in 3 jaar fasegewijs afgebouwd.
- € 5.000 voordeel op de subsidies Maatschappelijke Dienstverlening.
- € 524.000 voordeel wordt bij programma 13 toegelicht.
- € 1.000 nadeel op de overige posten binnen dit product.

#### Product 631 Sociaal cultureel werk

Op dit product is geen afwijking te verklaren.

#### Product 710 Volksgezondheid

Het voordeel van € 193.000 bestaat uit de volgende componenten:

- € 100.000 incidenteel voordeel op Beheersmaatregelen Lunetteplein.  
Deze middelen zijn via het voorstel resultaatbestemming 2011 beschikbaar gekomen en werden gedekt uit de Saldireserve. Doordat men in 2012 niet tot uitvoering van de beheersmaatregelen is gekomen zijn in 2012 geen uitgaven op dit budget gedaan en heeft daardoor ook geen onttrekking uit de Saldireserve plaatsgevonden.
- € 6.000 voordeel op het budget voor lijkschouwingen.

In Burap 2012-2 is gemeld dat er in 2012 een tekort zou ontstaan van € 29.000. Met dit bedrag is de begroting aangepast. Achteraf blijkt nu dat de inschatting van het tekort te hoog is geweest.

- € 81.000 voordeel wordt toegelicht bij programma 13.
- € 6.000 voordeel op de overige posten binnen product 710.

### 4.5.8.13 Toelichting Programma 13 Sociale zaken

Recapitulatie baten en lasten (bedragen \* € 1.000)

product omschrijving	Rekening 2011	Raming 2012 primitief	Raming 2012 na wijziging	Rekening 2012	Saldo	V / N
<b>LASTEN</b>						
600 Uitstroombevordering	16.680	14.945	15.912	15.994	82-	N
605 Minimabeleid	1.946	2.112	2.112	2.041	71	V
610 Inkomensvoorziening	19.130	18.281	19.204	19.189	15	V
<b>Totaal lasten</b>	<b>37.756</b>	<b>35.338</b>	<b>37.228</b>	<b>37.224</b>	<b>4</b>	<b>V</b>
<b>BATEN</b>						
600 Uitstroombevordering	16.081	13.979	14.947	15.098	151-	V
605 Minimabeleid	136	24	24	24	-	N
610 Inkomensvoorziening	13.039	12.597	15.509	17.628	2.119-	V
<b>Totaal baten</b>	<b>29.256</b>	<b>26.600</b>	<b>30.480</b>	<b>32.750</b>	<b>2.270-</b>	<b>V</b>
<b>Resultaat vóór bestemming</b>	<b>8.500</b>	<b>8.738</b>	<b>6.748</b>	<b>4.474</b>	<b>2.274</b>	<b>V</b>
toevoegingen aan reserves	3.300	-	5.426	5.856	430-	N
onttrekkingen aan reserves	1.040	1.294	4.763	4.763	-	N
<b>Resultaat na bestemming</b>	<b>10.760</b>	<b>7.444</b>	<b>7.411</b>	<b>5.567</b>	<b>1.844</b>	<b>V</b>

#### Toelichting op saldo 2012

De gemeentelijke bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling Het Plein heeft betrekking op verschillende programma's. Om een overzichtelijk financieel geheel te presenteren zijn alle financiën met betrekking tot Het Plein in één tabel opgenomen en vindt de gehele toelichting onder dit programma (13) plaats. Bij de verschillende andere programma's is een verwijzing gemaakt naar deze pagina indien het product betrekking heeft op Het Plein. Alle producten van programma 13 met uitzondering van Delta, hangen samen met Het Plein. Delta, onderdeel van product 600, kent geen over- of onderschijding. De ontvangen rijksbijdragen zijn één op één doorbetaald.

Het totale voordeel 2012 met betrekking tot Het Plein bedraagt € 2.716.000 (voor bestemming), waarvan voordelen op programma 12 en 13 van respectievelijk € 605.000 en € 2.274.000 en een nadeel op programma 10 van € 163.000. Van het totale voordeel is een bedrag van € 430.000 toegevoegd aan de reserve WWB en € 539.000 aan de reserve Wmo. Het overgebleven saldo van € 1.747.000 dat onderdeel uit maakt van het resultaat 2012, bestaat uit:

Een extra uitkering van het Rijk over 2011 (IAU aanvraag)	€ 1.661.500 Incidenteel
Saldo budget Centrum Jeugd en Gezin. Dit saldo heeft betrekking op de doorontwikkeling van het CJG voor het implementeren van een pedagogische visie	€ 81.000 Incidenteel
Overig (gehandicaptenparkeerkaarten en Wet op de Lijkbezorging)	€ 4.500
<b>TOTAAL</b>	<b>€1.747.000</b>

Zowel Delta als Het Plein legt beide als zelfstandige organisaties verantwoording af door middel van eigen jaarstukken en controleverklaringen. Per product is hierna in grote lijnen een verklaring opgenomen van de saldi met betrekking tot het Plein.

#### **Nadelig saldo Het Plein € 363.000.**

De jaarrekening 2012 van Het Plein sluit met een nadelig saldo van € 363.000. Dit saldo is verwerkt in de totale gemeentelijke bijdrage aan Het Plein (€ 31.531.000).

Nadere informatie zal in de jaarstukken van beide gemeenschappelijke regelingen moeten worden gevonden.

### Overzicht lasten en baten m.b.t. Het Plein 2012 (gemeenschappelijke regeling)

Product	Prog	Omschrijving	Raming 2012 primitief	Raming 2012 na wijziging	Rekening 2012 Plein	Rekening overig	Rekening dekking	Rekening totaal	Saldo	V/N
<b>Lasten</b>										
600	13	Uitstroombesteding	3.323.000	3.339.000	3.337.598	40.300		3.377.898	38.898-	N
605	13	Minimabeleid	2.112.200	2.112.200	2.017.292	24.200		2.041.492	70.708	V
610	13	Inkomensvoorziening	18.280.900	19.203.900	18.585.387	185.500		18.770.887	433.013	V
		Totaal lasten programma 13	23.716.100	24.655.100	23.940.277	250.000	-	24.190.277	464.823	V
423	10	Volwasseneneducatie	310.300	297.300	357.824			357.824	60.524-	N
650	10	Kinderopvang	112.200	139.000	220.113	-		220.113	81.113-	N
		Totaal lasten programma 10	422.500	436.300	577.937	-	-	577.937	141.637-	N
620	12	Maatschap. Zorg (Wmo)	7.673.500	7.334.800	6.486.267	309.433		6.795.700	539.100	V
620	12	Maatschap. Zorg (overig)	10.700	600	3.913-			3.913-	4.513	V
620	12	Maatschap. Zorg (inburg)	239.700	361.700	385.580	114.263		499.843	138.143-	N
710	12	Volksgezondheid	1.145.100	1.288.300	65.000	1.145.453		1.210.453	77.847	V
		Totaal lasten programma 12	9.069.000	8.985.400	6.932.934	1.569.150	-	8.502.083	483.317	V
		Kostenverdeelstaat			80.175			80.175	80.175-	N
		Totaal lasten kvd.	-	-	80.175	-	-	80.175	80.175-	N
<b>Totaal lasten</b>			<b>33.207.600</b>	<b>34.076.800</b>	<b>31.531.323</b>	<b>1.819.150</b>	<b>-</b>	<b>33.350.473</b>	<b>726.327</b>	<b>V</b>
<b>Baten</b>										
600	13	Uitstroombesteding	2.379.300-	2.395.300-			2.504.174-	2.504.174-	108.874	V
605	13	Minimabeleid	24.200-	24.200-			24.200-	24.200-	-	
610	13	Inkomensvoorziening	12.597.100-	15.509.000-			17.209.764-	17.209.764-	1.700.764	V
		Totaal baten programma 13	15.000.600-	17.928.500-	-	-	19.738.138-	19.738.138-	1.809.638	V
423	10	Volwasseneneducatie	290.000-	277.000-			255.523-	255.523-	21.477-	N
650	10	Kinderopvang	-	-			-	-	-	
		Totaal baten programma 10	290.000-	277.000-	-	-	255.523-	255.523-	21.477-	N
620	12	Maatschap. Zorg (Wmo)	785.600-	26.000-			25.579-	25.579-	421-	N
620	12	Maatschap. Zorg (overig)	10.100-				-	-	-	
620	12	Maatschap. Zorg (inburg)	224.000-	562.500-			681.039-	681.039-	118.539	V
710	12	Volksgezondheid					3.339-	3.339-	3.339	V
		Totaal baten programma 12	1.019.700-	588.500-	-	-	709.956-	709.956-	121.456	V
		Kostenverdeelstaat					-80.175	80.175-	80.175	V
		Totaal baten kvd.	-	-	-	-	80.175-	80.175-	80.175	V
<b>Totaal baten</b>			<b>16.310.300-</b>	<b>18.794.000-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>20.783.792-</b>	<b>20.783.792-</b>	<b>1.989.792</b>	<b>V</b>
<b>Resultaat vóór bestemming</b>										
			<b>16.897.300</b>	<b>15.282.800</b>	<b>31.531.323</b>	<b>1.819.150</b>	<b>20.783.792-</b>	<b>12.566.681</b>	<b>2.716.119</b>	<b>V</b>
toevoegingen aan reserve WWB				5.425.600		5.855.827		5.855.827	430.227-	N
toevoegingen aan reserve Wmo				3.504.500		4.043.224		4.043.224	538.724-	N
onttrekkingen aan reserve WWB			1.294.400-	4.763.100-		4.763.095-		4.763.095-	5-	N
onttrekkingen aan reserve Wmo			393.800-	3.821.100-		3.821.146-		3.821.146-	46	V
<b>Resultaat na bestemming</b>			<b>15.209.100</b>	<b>15.628.700</b>	<b>31.531.323</b>	<b>3.133.960</b>	<b>20.783.792-</b>	<b>13.881.491</b>	<b>1.747.209</b>	<b>V</b>

#### Toelichting budgetten met betrekking tot het Plein.

##### Product 600 Uitstroombesteding

Het voordeel van € 69.000 bestaat uit de volgende componenten:

- € 130.000 voordeel op toegerekende apparaatlasten.  
Dit is grotendeels veroorzaakt door verschillen in toerekeningsystematiek van de apparaatlasten tussen Het Plein en de gemeente. Dit leidt op het ene product tot een voordeel op het andere juist weer tot een nadeel.
- € 61.000 nadeel op de component WWB W(erk) deel van het participatiebudget.  
Het daadwerkelijke tekort op de reguliere uitgaven 2012 bedraagt € 69.000. Dit nadeel kan nagenoeg geheel (€ 61.000) verrekend worden met het voordeel op de component Inburgering (eveneens onderdeel van het participatiebudget). De Inburgering wordt verantwoord op product 620 binnen programma 12.  
Het uiteindelijke tekort voor beide genoemde componenten bedraagt in 2012 € 8.000 welke wordt gedekt door een voorschot op het budget 2013.

##### Product 605 Minimabeleid

Het voordeel van € 71.000 bedraagt uit de volgende onderdelen:

- € 16.000 nadeel op de toegerekende apparaatlasten.
- € 87.000 voordeel op de uitkeringen in het kader van het minimabeleid.

Het voordeel is ontstaan door een afname van de externe dienstverlening Schuldhulpverlening en een licht lager beroep op de voorzieningen van de Bijzondere Bijstand en het (overige) minimabeleid.

#### Product 610 Inkomstenvoorziening

Het voordeel van € 2.134.000 bestaat uit de volgende onderdelen:

- € 1.662.000 incidenteel voordeel door een extra toekenning van een rijksbijdrage over 2011. De gemeente heeft op 16 augustus 2012 bij de Toetsingscommissie WWB een verzoek ingediend voor een aanvulling op het budget als bedoeld in artikel 69 van de WWB. De Toetsingscommissie heeft hierover een positief advies gegeven.
- € 447.000 voordeel op de uitkeringen WWB.  
Het Plein had in Burap 2012-2 een tekort gemeld van € 832.000 wat geleid heeft tot aanpassing van de gemeentelijke begroting. Het positievere resultaat t.o.v. het gemelde in de Burap wordt onder meer veroorzaakt door een lagere stijging van het aantal uitkeringsontvangers dan verwacht. Dit voordelige effect kan onder meer worden toegeschreven aan de intensivering van de re-integratieactiviteiten.
- € 25.000 voordeel op de toegerekende apparaatlasten.

#### Product 620 Maatschappelijk Zorg (programma 12)

Het voordeel van € 524.000 bestaat uit de volgende component:

- € 539.000 voordeel op de Wmo.  
Hiervan heeft € 29.000 betrekking heeft op de apparaatlasten. De budgetten voor de Wmo zijn grotendeels overgeheveld naar Het Plein. De formele uitvoering is 1 april 2012 ingegaan.

De volgende Wmo budgetten vallen niet onder Het Plein:

Budget Wmo openbare gezondheidszorg	€ 98.000
Budget Wmo maatschappelijke begeleiding en advisering	€ 44.500
Budget Wmo begeleidingskosten	€ 97.300
Budget Zorgcoördinator	€ 99.100
Budget Wmo voor nagekomen lasten 2011	€ 71.000

Op deze gemeentelijke budgetten is € 100.000 minder uitgegeven dan verwacht, wat voornamelijk komt door veel lagere uitgaven op het budget Wmo begeleidingskosten dan geraamd. De onderbenutting van dit budget is het gevolg van besluitvorming van het Kabinet om de AWBZ begeleiding later naar de gemeenten over te laten gaan. Het in een dergelijke overgangssituatie oplossen van begeleidingsvraagstukken vindt daarom ook een jaar later plaats.

Op de budgetten die overgeheveld zijn naar Het Plein is per saldo € 400.000 minder uitgegeven dan verwacht. Ten tijde van Burap 201-2 had Het Plein een overschot voorspeld van € 564.000 op de hulpmiddelen en regiotaxi en een tekort van € 423.000 op de Wmo huishoudelijke verzorging (HV). De budgetten zijn aan de hand van deze informatie in de gemeentelijke begroting aangepast. Met name de uitgaven voor Wmo-HV zijn veel lager uitgevallen dan gedacht. Een belangrijke oorzaak in de verbetering van het resultaat is de positieve ontwikkeling van de opbrengsten Eigen Bijdrage. Deze zijn in 2012 gestaag gestegen, onder meer als gevolg van de uitvoering Eigen Bijdrage voor Hulpmiddelen. De eigen bijdrage inzake hulpmiddelen zijn verantwoord op de huishoudelijke verzorging, aangezien een uitsplitsing naar Huishoudelijke Verzorging en Hulpmiddelen niet mogelijk is uit de informatie die het CAK hiervoor beschikbaar stelt.

- € 19.000 nadeel op Inburgering en General Pardon.  
De apparaatslasten geven een nadeel te zien van € 78.000. Het voordeel op de reguliere uitgaven Inburgering bedraagt € 61.000. Inburgering maakt onderdeel uit van het participatiebudget. Het overschot is verrekend met het tekort op de component WWB W(erk) deel van het participatiebudget. Verantwoording van dit onderdeel vindt plaats op product 600 Programma 13.  
Daarnaast heeft op dit product de afrekening voorgaande jaren met het Rijk m.b.t. Generaal Pardon plaatsgevonden, nadeel € 2.000.
- € 4.000 voordeel op het budget Gehandicaptenparkeerkaarten.

#### Product 650 Kinderopvang (programma 10)

Het nadeel van € 81.000 bestaat uit de volgende component:

- € 81.000 structureel tekort op verstrekte uitkeringen door Het Plein. Het betreft een opneinderegeling. Omdat ook in voorgaande jaren de kosten hoger uitkwamen dan het budget gaat Het Plein bezien in hoeverre een verhoging van het budget noodzakelijk is en op welke wijze dekking kan worden gevonden binnen hun bestaande begroting.

Product 710 Volksgezondheid

Het voordeel van € 81.000 bestaat uit de volgende componenten:

- € 80.000 incidenteel voordeel op het budget Centrum Jeugd en Gezin (CJG) m.b.t. de implementatie pedagogische visie. Het budget was via bestemming van het resultaat 2011 beschikbaar gesteld, maar hierover kwam pas in de zomer 2012 duidelijkheid. De voorbereidingen voor de implementatie konden daarom pas na de zomer in gang worden gezet, maar heeft (nog) niet tot de implementatie geleid. Het budget wordt gedekt uit de saldireserve. In 2012 heeft daarom hiervoor geen onttrekking uit deze reserve plaatsgevonden.
- € 1.000 voordeel op de overige uitgaven CJG.

Product 423 Volwasseneneducatie

Het nadeel van € 82.000 bestaat uit de volgende componenten:

- € 67.000 nadeel op de toegerekende apparaatslasten.
- € 15.000 nadeel doordat de rijksbijdrage lager is uitgevallen dan gedacht.



## 4.5.8.14 Toelichting Programma 14 De Mars

Recapitulatie baten en lasten (bedragen \* € 1.000)

product omschrijving	Rekening 2011	Raming 2012 primitief	Raming 2012 na wijziging	Rekening 2012	Saldo	V / N
<b>LASTEN</b>						
835 Programma De Mars	20.667	1.316	1.543	4.970	3.427-	N
<b>Totaal lasten</b>	20.667	1.316	1.543	4.970	3.427-	N
<b>BATEN</b>						
835 Programma De Mars	17.528	543	543	4.190	3.647-	V
<b>Totaal baten</b>	17.528	543	543	4.190	3.647-	V
<b>Resultaat vóór bestemming</b>	<b>3.139</b>	<b>773</b>	<b>1.000</b>	<b>780</b>	<b>220</b>	V
toevoegingen aan reserves	-	-	-	-	-	N
onttrekkingen aan reserves	3.158	449	489	463	26	N
<b>Resultaat na bestemming</b>	<b>19-</b>	<b>324</b>	<b>511</b>	<b>317</b>	<b>194</b>	V

### Toelichting op saldo 2012

#### Product 835 De Mars

Het voordeel van € 220.000 bestaat uit de volgende componenten:

- € 4.000 nadeel op het werkbudget.
- € 1.000 voordeel op de aanleg van de tijdelijke parkeervoorziening de Mars.
- € 13.000 voordeel op de bewonersondersteuning.  
Dit voordeel is het gevolg van beëindiging van de activiteiten.
- € 15.000 nadeel m.b.t. actualisatie van de bestemmingsplannen.  
Als gevolg van meer inhuur derden op het gebied van externe veiligheid en vanwege de complexiteit van het “water” worden er twee in plaats van één bestemmingsplan gemaakt zijn de kosten hoger uitgevallen.
- € 225.000 voordeel op de apparaatskosten en dan met name het onderdeel kapitaallasten.  
Dit verschil wordt met name veroorzaakt doordat er sprake is van niet afgesloten of uitgestelde investeringen. In hoofdstuk 4.5.3 wordt dit uitgebreid toegelicht.

## 4.5.9 Toelichting algemene dekkingsmiddelen

Recapitulatie baten en lasten (bedragen \* € 1.000)

product omschrijving	Rekening 2011	Raming 2012 primitief	Raming 2012 na wijziging	Rekening 2012	Saldo	V / N
<b>LASTEN</b>						
911 Geldleningen	81	80	80	80	-	N
913 Effecten	181	203	234	239	5-	N
920 Belastingen	1.121	982	1.186	1.156	30	V
921 Algemene uitkering	-	-	-	-	-	N
922 Algemene baten en lasten	1.834	3.083	2.609	2.575	34	V
990 Kostenplaatsen	1.385	-	1.171	2.223	1.052-	N
<b>Totaal lasten</b>	<b>4.602</b>	<b>4.348</b>	<b>5.280</b>	<b>6.273</b>	<b>993-</b>	<b>N</b>
<b>BATEN</b>						
911 Geldleningen	1.904	3.192	3.192	3.193	1-	V
913 Effecten	1.819	701	1.720	1.719	1	N
920 Belastingen	7.663	7.554	7.459	7.507	48-	V
921 Algemene uitkering	50.560	50.182	50.660	50.387	273	N
922 Algemene baten en lasten	3.152	2.327	2.382	2.447	65-	V
990 Kostenplaatsen	1.883	-	26	1.189	1.163-	V
<b>Totaal baten</b>	<b>66.981</b>	<b>63.956</b>	<b>65.439</b>	<b>66.442</b>	<b>1.003-</b>	<b>V</b>
<b>Resultaat vóór bestemming</b>	<b>62.379-</b>	<b>59.608-</b>	<b>60.159-</b>	<b>60.169-</b>	<b>10</b>	<b>V</b>
toevoegingen aan reserves	11.543	5.438	59.189	59.272	83-	N
onttrekkingen aan reserves	13.329	4.710	67.294	67.037	257	N
<b>Resultaat na bestemming</b>	<b>64.165-</b>	<b>58.880-</b>	<b>68.264-</b>	<b>67.934-</b>	<b>330-</b>	<b>N</b>

### Toelichting op saldo 2012

#### Product 911 Geldleningen

Het voordeel van € 1.000 bestaat uit de component:

- Er is een hogere opbrengst bespaarde rente ten gunste van de exploitatie gebracht.

#### Product 913 Effecten

Het nadeel van € 6.000 bestaat uit de volgende componenten:

- € 5.000 nadeel door hogere uitgaaf Nuval 2012.
- € 1.000 nadeel rente-inkomsten De rente-inkomsten van leningen en rekening courant bij de SVN zijn lager uitgevallen dan begroot. Dit is het gevolg van de werkelijke saldi en rentepercentages.

#### Product 920 Belastingen

Het voordeel van € 78.000 bestaat uit de volgende componenten:

- € 15.000 voordeel OZB opbrengst.  
Afgezet tegen een totale opbrengst van € 6.948.000 is hier sprake van een geringe meeropbrengst ten opzichte van de raming.
- € 35.000 voordeel op kosten uitvoering WOZ.  
In het tweede halfjaar is minder inhuur noodzakelijk geweest ten opzichte van de raming hiervoor.
- € 14.000 voordeel op aanmanings- en dwangbevelkosten.  
Er zijn meer aanmanings- en dwangbevelkosten ontvangen dan was voorzien.
- € 14.000 per saldo voordeel op overige belastingen.  
Het gaat hier met name om toeristenbelasting (voordeel € 33.000), en precariorechten (nadeel € 18.000) en een klein nadeel op overige onderdelen.

#### Product 921 Algemene uitkeringen

Het nadeel van € 273.000 bestaat uit de volgende componenten:

- € 175.000 nadeel wegens lagere uitkering uit het Gemeentefonds over 2012.  
Als gevolg van aanpassing van maatstaven en normbedragen door het Rijk, vindt regelmatig verrekening plaats met betrekking tot de bevoorschotting van de algemene uitkering. Dit kan zich enige jaren voordoen, tot het Rijk de algemene uitkering over enig jaar definitief heeft vastgesteld.
- €1.000 nadeel suppletiebijdrage Wmo.  
De suppletiebijdrage Wmo is iets lager uitgevallen dan was voorzien als gevolg van bijstelling op rijksniveau van de verdeelmaatstaven.
- € 90.000 incidenteel nadeel voorgaande jaren.  
Over voorgaande jaren hebben diverse verrekeningen met het Rijk plaats gevonden. Dit hangt samen met door het Rijk vastgestelde/gewijzigde maatstaven en definitieve vaststelling van de algemene uitkering over enig jaar. Over het jaar 2010 bedroeg de verrekening € 46.000 (nabetaling van Rijk) en over 2011 +/- € 136.000 (terugbetaling aan Rijk).
- € 7.000 nadeel suppletiebijdrage CJG.  
De suppletiebijdrage CJG (Centrum Jeugd en Gezin) is iets lager uitgevallen dan was voorzien als gevolg van bijstelling op rijksniveau van de verdeelmaatstaven.

#### Product 922 Algemene baten en lasten

Het voordeel van € 99.000 bestaat uit de volgende componenten:

- € 38.000 incidenteel voordeel op ontvangen lichtmastreclame.  
Over de jaren 2007 t/m 2011 is alsnog reclamebelasting ontvangen. Hiermee was geen rekening gehouden.
- € 60.000 voordeel op stelposten.  
Op de stelposten "onvoorzien" is niet volledig een beroep gedaan.
- € 15.000 voordeel op kosten voormalig personeel.  
De lasten voor FPU, bovenwettelijke premie WW en dergelijke en sociaal statuut zijn per saldo iets voordeliger uitgevallen.
- € 125.000 incidenteel nadeel op dubieuze debiteuren.  
Aan de voorziening dubieuze debiteuren moet op basis van de jongste berekeningen van de stand van de dubieuze debiteuren een verplichte dotatie plaats vinden.
- € 67.000 incidenteel voordeel op kosten van en implementatiebudget KTD 2011 en 2012.  
Van het beschikbaar gestelde budget van € 936.000 (na wijziging) is een relatief klein deel nog niet besteed. De implementatie is nog niet afgerond.
- € 44.000 voordeel op diverse posten.  
Dit betreft voornamelijk interne (administratieve) verrekeningen met diverse kostenplaatsen.

#### Product 990 Resultaat kostenplaatsen

Het resultaat kostenplaatsen betreft de verschillen welke zijn geboekt als werkelijke lasten op de kostenplaatsen versus wat is doorbelast naar de diverse producten. Van iedere individuele kostenplaats wordt het resultaat als bate of als last naar product 990 geboekt. Hierin kunnen onderling zeer grote fluctuaties ontstaan, zowel in de baten als lastenzijde. Het totale verschil op de kostenplaatsen is € 112.000 voordelig en wordt hierna per kostenplaats toegelicht.

Producten (bedragen * € 1.000)	Raming 2012 na wijziging	Rekening 2012	Saldo	V / N
Kapitaallasten	-	169	169-	N
Salarissen	301	378	78-	N
Personeelskosten	29	34	63	V
Huisvestingskosten	139	160	21-	N
Facilitaire kosten	71-	245-	174	V
Tractie	-	39-	39	V
Indirecte kosten	185	237	52-	N
Overige verrekeningen	563	407	156	V
<b>P990 Resultaat kostenplaatsen</b>	<b>1.146</b>	<b>1.033</b>	<b>112</b>	<b>V</b>

#### Kostenplaats kapitaallasten

Het nadelige verschil van € 169.000 op de kostenplaats kapitaallasten betreft een voordelig verschil van de rente op langlopende leningen, een nadeel op bespaarde rente/rente investeringen en hogere lasten voor afschrijvingen. In hoofdstuk 4.5.3 worden de verschillen binnen de kapitaallasten uitgebreid toegelicht.

Kostenplaats salarissen

Het nadelige verschil van € 78.000 op de kostenplaats salarissen bestaat uit:

- € 58.000 nadeel doordat minder uren dan begroot zijn besteed aan investeringen.  
Het doorschuiven van investeringen heeft tot gevolg dat het begrote aantal uren niet is gehaald.
- € 34.000 nadeel op het fietsplan.  
Deze regeling heeft een open eind karakter. Er is meer gebruik van gemaakt dan begroot.
- € 16.000 nadeel door kosten van stagiaires.  
Bij de kostenplaats personele kosten is centraal een gering budget voor kosten van stagiaires begroot, maar de diverse afdelingen hebben veel gebruik gemaakt van deze relatief goedkope krachten.
- € 67.000 voordeel op diverse ontvangsten.  
Van het UWV is € 63.000 ontvangen wegens niet geraamde zwangerschaps- en ziektebewijzen. Daarnaast is € 4.000 meer ontvangen voor ID-banen.
- € 113.000 voordeel werkzaamheden archief.  
In 2012 zijn de werkzaamheden met betrekking tot het wegwerken van de achterstanden bij het archief nog niet afgerond. Dit project loopt door in 2013.
- € 150.000 per saldo nadeel op overige onderdelen.  
Dit betreft een groot aantal posten waaronder inhuur, pensioen- en wao-premies, toerekening van salariskosten en werkgeversbijdragen Zvw.

Kostenplaats personeelskosten

Het voordelige verschil van € 63.000 op kostenplaats personele kosten bestaat uit:

- € 40.000 voordeel door lagere kosten medische ondersteuning.  
Er is minder gebruik gemaakt van de diensten van de bedrijfsarts dan was voorzien.
- € 17.000 nadeel op kosten bedrijfszorgpakket.  
De premie voor het bedrijfszorgpakket is hoger uitgevallen dan was voorzien.
- € 6.000 voordeel wegens ontvangen bijdragen A+O-fonds.  
In 2012 is voor preventiemaatregelen en aanpak verzuim een niet voorziene subsidie ontvangen.
- € 23.000 voordeel door hogere bijdragen van derden.  
Diverse personele kosten waaronder voor het bedrijfszorgpakket, konden worden doorbelast aan derden. In de begroting was hiermee geen rekening gehouden.
- € 7.000 nadeel door hogere kosten/eigen bijdragen vervoersplan.  
Het vervoersplan is een open eind regeling, iedereen die met openbaar vervoer komt, krijgt hiervan 80% vergoed. Het stimuleren van openbaar vervoer ligt hieraan ten grondslag, wat kan leiden tot hogere kosten voor de gemeente.
- € 18.000 per saldo voordeel op alle overige onderdelen van personele kosten.

Kostenplaats huisvesting

Het nadelige verschil van € 21.000 op de kostenplaats huisvesting staat bestaat uit:

- € 26.000 nadeel op het pand van Stadsbedrijven op de Revelhorst door hogere onderhoudskosten en een lagere onttrekking aan de reserve kapitaallasten als begroot.
- € 9.000 voordeel op stadhuis, oude stadhuis en Waterstraat 33 door onder andere doorberekende huur Burgerzaal, lagere verzekeringspremies, lagere schoonmaakkosten en hogere energielasten en onderhoudskosten.
- € 5.000 voordeel op de huisvesting van de Mars door lagere huurkosten.
- € 4.000 nadeel op de huisvestingskosten van Het Plein (schoonmaak en belastingen).
- € 5.000 nadeel op de overige onderdelen van huisvesting.

Kostenplaats facilitaire kosten

Het voordelige verschil van € 174.000 op de kostenplaats facilitaire kosten bestaat uit:

- € 71.000 per saldo voordeel op kosten van automatisering op diverse automatiseringsbudgetten. Voordelen onder andere op telefoonkosten, inhuurkosten en doorberekening aan Het Plein, nadeel onder andere op service- en onderhoudscontracten en overige uitgaven, ondermeer door uitgaven ten behoeve van Het Plein.
- € 39.000 voordeel op facilitaire zaken o.a. doordat er minder kosten voor porti, drank- en voedingsmiddelen zijn gemaakt. Wel zijn er hogere kosten gemaakt voor kantoorbenodigdheden en drukwerk.
- € 24.000 voordeel doordat er weinig kosten zijn gemaakt m.b.t. advisering personeel.
- € 22.000 voordeel door minder kosten salarisadministratie en betalingsverkeer.
- € 18.000 voordeel doordat er minder beroep is gedaan op externe juristen, en doordat deze kosten ten laste van de betreffende projecten zijn gebracht.

Kostenplaats tractie

Het voordelige verschil van € 39.000 op de kostenplaats tractie bestaat uit:

- € 19.000 nadeel op brandstof van de diverse tractiemiddelen, omdat de prijzen meer zijn gestegen dan de in de begroting opgenomen budgetten.
- € 15.000 voordeel op dagelijks onderhoud.
- € 38.000 voordeel op aanschaf gereedschappen. Door minder fte's in de uitvoering en door te kijken of er bezuinigingen mogelijk zijn, is er spaarzaam omgegaan met het aanschaffen van gereedschappen.
- € 5.000 per saldo voordeel op andere onderdelen, onder andere op premies verzekeringen en kapitaallasten.

Kostenplaats indirecte kosten

Het nadelige verschil van € 52.000 op de kostenplaats indirecte kosten bestaat uit:

- € 52.000 nadeel door minder verantwoorde uren op investeringen. Hierdoor vindt doorbelasting van indirecte kosten (overheadkosten) ook relatief minder plaats.

Overige verrekeningen

Het voordelige verschil van € 156.000 op de overige verrekeningen bestaat uit:

- het saldo van administratieve verrekeningen met kapitaallasten. Een deel van deze kapitaallasten wordt gedekt uit reserves waardoor dit tot een hogere onttrekking aan de betreffende reserve heeft geleid (zie toelichting paragraaf 4.3.10 overige algemene dekkingsmiddelen).

## 4.5.10 Toelichting resultaatbestemming

Onderstaande tabel geeft een totaaloverzicht van de mutaties in de reserves. Voor een gespecificeerde toelichting en overzicht van de mutaties wordt verwezen naar hoofdstuk 4.8 (Toelichting reserves en voorzieningen). In dat hoofdstuk wordt ook de aard en reden van de reserves en de voorzieningen vermeld.

Recapitulatie onttrekkingen en dotaties aan reserves (*bedragen \* € 1.000*)

omschrijving	begroting 2012 na wijziging			rekening 2012			afwijking			V / N
	toevoeg	onttrekk	saldo	toevoeg	onttrekk	saldo	toevoeg	onttrekk	saldo	
1 Bestuur	41	41-	-	41	53-	12-	-	12-	12-	V
2 Wijkontwikkeling	-	-	-	-	-	-	-	-	-	N
3 Veiligheid	256	253-	3	256	239-	17	-	14	14	N
4 Verkeer en vervoer	100	21-	79	100	9-	91	-	12	12	N
5 Beheer openbare ruimte	54	7.994-	7.940-	54	2.035-	1.981-	-	5.959	5.959	N
6 Ruimtelijke ordening en wonen	4.625	6.227-	1.602-	4.719	6.741-	2.022-	94	514-	420-	V
7 Economische zaken en toerisme	940	2.756-	1.816-	940	2.626-	1.686-	-	130	130	N
8 Natuur en milieu	414	529-	115-	1.410	789-	621	996	260-	736	N
9 Sport	370	154-	216	370	104-	266	-	50	50	N
10 Onderwijs, jeugd en jongeren	1.042	466-	576	1.096	432-	664	54	34	88	N
11 Kunst en cultuur	100	287-	187-	120	283-	163-	20	4	24	N
12 Welzijn en gezondheidszorg	3.892	4.397-	505-	4.431	4.218-	213	539	179	718	N
13 Sociale zaken	5.426	4.763-	663	5.856	4.763-	1.093	430	-	430	N
14 De Mars	-	489-	489-	-	463-	463-	-	26	26	N
Algemene uitkering	-	-	-	-	-	-	-	-	-	N
Saldo financieringsfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	N
Dividend	-	-	-	-	-	-	-	-	-	N
Overige algemene dekkingsmiddelen	59.189	67.294-	8.105-	59.272	67.037-	7.765-	83	257	340	N
<b>Totaal mutaties reserves</b>	<b>76.449</b>	<b>95.671-</b>	<b>19.222-</b>	<b>78.665</b>	<b>89.792-</b>	<b>11.127-</b>	<b>2.216</b>	<b>5.879</b>	<b>8.095</b>	<b>N</b>

### Toelichting op saldo 2012

#### Programma 1

Het voordeel van € 12.000 op dit programma is ontstaan door:

- € 7.000 nadeel door een lagere onttrekking aan de Reserve verkiezingsfonds. De werkelijke kosten van de verkiezingen zijn lager uitgevallen dan was geraamd.
- € 19.000 voordeel door een abusievelijk niet geraamde onttrekking aan de Reserve kantoorautomatisering ter dekking van kapitaallasten van Pc's voor de raadsleden.

#### Programma 3

Het nadeel van € 14.000 op dit programma is ontstaan door:

- € 14.000 nadeel door lagere onttrekking aan de Reserve vervanging bedrijfsmiddelen Stb/Brandweer. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat op begrotingsbasis de geraamde onttrekking gelijk is aan de geraamde kapitaallasten. In de jaarrekening zijn de kapitaallasten van enkele investeringen conform bestendige gedragslijn niet onttrokken aan de reserve.

#### Programma 4

Het nadeel van € 12.000 op dit programma is ontstaan door:

- € 12.000 nadeel door lagere onttrekking aan de Reserve parkeren doordat de invoering van het belparkeren nog niet heeft plaatsgevonden en door lagere kapitaallasten van aanschaf van het zogenoemde PHS systeem voor parkeerautomaten.

#### Programma 5

Het nadeel van € 5.959.000 op dit programma is ontstaan door:

- € 5.755.000 nadeel door lagere onttrekking aan de Reserve motie van Heugten en de Reserve spoorse doorsnijdingen doordat de reconstructies van wegen en de aanleg van een tweetal tunnels nog niet zijn afgerond.

- € 115.000 nadeel door lagere onttrekking aan de Reserve vrij besteedbare middelen door het vertraagd uitvoeren van investeringen die annex zijn met de rondweg N348.
- € 50.000 nadeel op de Reserve IJsselbrug 1<sup>e</sup> fase en Reserve vrij besteedbare middelen doordat de geplande onderhoudswerkzaamheden aan diverse bruggen niet in 2012 zijn uitgevoerd.
- € 3.000 voordeel doordat kapitaallasten van de zoutopslag ten laste van de Reserve kapitaallasten huisvesting Stadsbeheer zijn gebracht, terwijl deze abusievelijk niet begroot zijn geweest.
- € 18.000 nadeel door lagere onttrekking aan de Reserve verouderde riolering, doordat de kosten van het baggeren van watergangen lager zijn geweest dan begroot.
- € 24.000 nadeel door lagere onttrekking aan de Reserve vervanging bedrijfsmiddelen Stb/Brandweer doordat implementatie van het beheersysteem voor groen, wegen, etc. nog niet geheel is afgerond.

#### Programma 6

Het voordeel van € 420.000 op dit programma is ontstaan door:

- € 22.000 nadeel door lagere onttrekking aan de Reserve vrij besteedbare middelen doordat de kosten van project handhaving Bronsbergen nog maar ten dele in 2012 zijn gemaakt.
- € 243.000 nadeel door mutaties in de Reserve BWS rente kasmiddelen door enerzijds minder kosten van subsidies wonen boven winkels, restauratie monumenten, woononderzoeken/opstellen woonvisie, totaal € 221.000, anderzijds een vrijvallend bedrag van € 22.000 m.b.t. particuliere woningverbetering toegevoegd aan genoemde reserve.
- € 300.000 nadeel door lagere onttrekking aan Reserve energieneutrale maatregelen ad € 200.000 en door lagere onttrekking aan Reserve vrij besteedbare middelen ad € 100.000 door het nog niet betalen van de bijdrage aan Vitens m.b.t. problematiek warmte koude opslag de Teuge.
- € 1.730.000 nadeel door lagere onttrekking aan de Reserve rivier in de stad, doordat nog maar een deel van het in december beschikbaar gestelde budget voor het project "RidS" is besteed in 2012.
- € 184.000 nadeel door lagere beschikking over de Reserve vitale stad doordat de besteding van Vitale Stad-gelden (GSO en ISV gelden uit het verleden) lager is geweest dan begroot.
- € 2.899.000 voordeel door hogere onttrekking aan de Reserve GZ exploitatieresultaten voor afwaarderen van bouwgronden, het treffen van voorzieningen voor Leesten Oost, Meijerink en Lunettetuin, evenals een bijdrage aan project Hart van de Wijk.

#### Programma 7

Het nadeel van € 130.000 op dit programma is ontstaan door:

- € 83.000 nadeel door lagere onttrekking aan de Reserve dekking kapitaallasten herinrichting Dreiumme doordat de bijdrage in de verhuurexploitatie van het Warnshuus en de kapitaallasten van het herinrichtingkrediet lager zijn geweest.
- € 50.000 nadeel door lagere onttrekking aan de Reserve justitiediensten/behoud werkgelegenheid doordat er geen externe kosten m.b.t. het behoud van de Rechtbank en de SSR zijn gemaakt.
- € 3.000 voordeel door onttrekking aan de Reserve herstructurering de Mars voor dekking van kapitaallasten van voorbereidingskosten voor de Mars.

#### Programma 8

Het nadeel van € 736.000 op dit programma is ontstaan door:

- € 12.000 nadeel door hogere toevoeging aan de Reserve regionale vuilverwerking door het positieve resultaat van het product Afval, deze mag niet meer dan kostendekkend zijn.
- € 352.000 nadeel door per saldo hogere toevoeging aan de Reserve verouderde rioleringen door het positieve resultaat van het product Rioleringen, deze mag niet meer dan kostendekkend zijn.
- € 153.000 nadeel door per saldo hogere toevoeging aan de Reserve woningisolatie bestaande bouw doordat het bedrag aan betaalde bijdragen lager is geweest dan begroot en er bovendien nog een subsidie van de provincie is ontvangen.
- € 219.000 nadeel door lagere onttrekking aan de Reserve energieneutrale maatregelen doordat de besteding van het beschikbaar gestelde budget voor Zutphen energieneutraal deels is gerealiseerd.

#### Programma 9

Het nadeel van € 50.000 op dit programma is ontstaan door:

- € 7.000 lagere onttrekking aan de Reserve vervanging bedrijfsmiddelen door lagere kapitaallasten.
- € 8.000 lagere onttrekking aan de Reserve onderhoud gebouwen doordat in 2012 geen uitgaven zijn gedaan voor de scheidingwand in de Kei.
- € 2.000 lagere onttrekking aan de Reserve voor de sport door lagere kapitaallasten kunstgrasvelden.
- € 20.000 lagere onttrekking aan de Reserve voor de sport omdat minder subsidie is aangevraagd dan verwacht.



- € 13.000 lagere onttrekking aan de Reserve sportaccommodaties door lagere kapitaallasten sportpark de Hoven.

#### Programma 10

Het nadeel van € 88.000 op dit programma is ontstaan door:

- € 364.000 incidenteel voordeel omdat er geen storting in de reserve heeft plaats gevonden. Dit als gevolg van de nog niet gerealiseerde verkoop van de Oranjeschool.
- € 452.000 nadeel door een per saldo hogere toevoeging aan de Reserve lokaal huisvestingsbeleid. Dit is mede veroorzaakt door lagere lasten voor dagelijks onderhoud en dergelijke. Een nadere verklaring wordt gegeven bij de financiële toelichting programma 10 zie hiervoor de producten 420 en 421).

#### Programma 11

Het nadeel van € 24.000 op dit programma is ontstaan door:

- € 5.000 nadeel door lagere onttrekking aan de Reserve fonds voor de kunst doordat de exploitatiekosten van het product Kunst lager zijn geweest dan begroot.
- € 23.000 nadeel door toevoeging aan Reserve project Metamorfose door het vrijvallen van ontvangen subsidie, bovendien door lagere beschikking over deze reserve door minder kosten van digitalisering.
- € 3.000 voordeel door onttrekking aan de Reserve vervanging inventaris voor dekking van kapitaallasten van een investering van het Archief.
- € 4.000 voordeel door onttrekking aan de Reserve vervanging bedrijfsmiddelen Stb/Brandweer voor dekking van kapitaallasten van de auto van Archeologie.
- € 3.000 nadeel door lagere beschikking over de Reserve voor de cultuur doordat er wat minder aan incidentele subsidies is verstrekt dan begroot.

#### Programma 12

Het nadeel van € 718.000 000 op dit programma is ontstaan door:

- € 538.000 nadeel op de Wmo. Er hoeft minder aan de reserve Wmo te worden onttrokken dan was geraamd. De taken van de Wmo worden (grotendeels) door Het Plein uitgevoerd.
- € 80.000 incidenteel nadeel omdat minder uit de saldi reserve is onttrokken doordat de implementatie van de pedagogische visie (budget Centrum Jeugd en Gezin) in 2012 niet heeft plaatsgevonden.
- € 100.000 incidenteel nadeel omdat minder uit de saldireserve is onttrokken voor de uitvoering van de beheersmaatregelen Lunettetuin. De beheersmaatregelen zijn in 2012 niet uitgevoerd.

#### Programma 13

Het nadeel van € 430.000 op dit programma is ontstaan door:

- € 163.000 voordeel voor Kinderopvang en Volwasseneneducatie (pr.10).
- € 20.000 voordeel voor de Wet Inburgering (pr.12).
- € 613.000 nadeel Uitstroombetvoering, Minimabeleid en Inkomensvoorziening (pr.13).
- Bovenstaande betreft taken die door Het Plein worden uitgevoerd. Er hoeft minder aan de reserve WWB te worden onttrokken dan was voorzien.

#### Programma 14

Het nadeel van € 26.000 op dit programma is ontstaan door:

- € 26.000 nadeel door een lagere onttrekking aan reserve herstructurering de Mars als gevolg van lagere personeels- en huisvestingslasten.

#### Overige algemene dekkingsmiddelen

Het nadeel van € 340.000 op dit programma is ontstaan door:

- € 82.000 nadeel wegens toevoeging aan de Reserve bedrijfsvoering  
In het kader van het sturen op loonsom is besloten het saldo van de loonkosten van de diverse afdelingen te verrekenen met de Reserve bedrijfsvoering zijnde een egaliseringsreserve. Het niet geraamde overschot in 2012 bedraagt € 81.000 en is toegevoegd aan de reserve.
- € 113.000 nadeel door een lagere onttrekking aan de Reserve vrij besteedbare middelen.  
Via wijziging 2012-7 is € 155.000 budget beschikbaar gesteld voor het wegwerken van achterstanden van het dynamisch archief in 2012/2013. Van dit budget is in 2012 € 42.000 besteed. De werkzaamheden worden in 2013 voortgezet.
- € 14.000 nadeel door een lagere onttrekking aan de reserve kantoorautomatisering.  
Als gevolg van lagere kapitaallasten behoeft er minder onttrokken te worden aan deze reserve ter dekking van de werkelijke kapitaallasten.
- € 8.000 nadeel door een lagere onttrekking aan de Reserve bedrijfsmiddelen.



- Dit wordt veroorzaakt doordat de kapitaallasten met dit bedrag lager zijn uitgevallen.
- € 18.000 voordeel door een hogere onttrekking aan de Reserve vervanging inventaris.  
Dit wordt veroorzaakt doordat de kapitaallasten met dit bedrag hoger zijn uitgevallen.
  - € 16.000 nadeel door een lagere onttrekking aan de Reserve kapitaallasten huisvesting Stadsbeheer.  
De werkelijke kapitaallast is lager uitgevallen.
  - €57.000 nadeel door een lagere onttrekking aan de Reserve onderhoud gebouwen.  
De werkelijke kosten voor onderhoud zijn lager uitgevallen waardoor minder aan de reserve is onttrokken.
  - € 68.000 nadeel door een lagere onttrekking aan de reserve implementatie KTD.  
Als gevolg van lagere kosten voor uitvoering van implementatieplannen KTD heeft er minder onttrokken te worden aan deze reserve.

## 4.6 Overige informatie

### 4.6.1 Begrotingsrechtmatigheid

Met de invoering van de Wet dualisering is de kaderstellende en controlerende functie van de gemeenteraad versterkt. In dat kader zijn aanpassingen in de Gemeentewet aangebracht. Om de gemeenteraad te helpen om zijn controlerende taak te vervullen is ook de positie van de accountant veranderd. De externe accountant wordt rechtstreeks benoemd door de gemeenteraad en ondersteunt de raad in zijn controlerende functie ten aanzien van de rechtmatigheid.

Accountants moeten een controleverklaring over getrouwheid én over de rechtmatigheid verstrekken. Hiervoor is het noodzakelijk dat de accountant de beschikking heeft over een vastgesteld Controleprotocol en bijbehorend normenkader. Beiden zijn vastgesteld in de raadsvergadering van 5 november 2012. In het Controleprotocol is de rechtmatigheidcontrole voor 2012 beperkt tot de onderdelen recht, hoogte en duur. Dit vormt voor de accountant het handvat voor de controle.

De feitelijke stand van zaken komt jaarlijks in beknopte vorm tot uitdrukking in de controleverklaring inzake de rechtmatige toestand van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties evenals in het verslag van bevindingen van de accountant.

#### **Toelichting begrotingsrechtmatigheid programma's met een lastenoverschrijding.**

In hoofdstuk 4.5.8 wordt een nadere toelichting en analyse gegeven van de belangrijkste afwijkingen tussen de jaarrekening en de begroting na wijziging. In het kader van de rechtmatigheid begrotingsafwijkingen dienen programma's met een lastenoverschrijding in het kader van een rechtmatige verantwoording adequaat te worden toegelicht waaruit blijkt dat deze passen binnen het bestaande beleid van de gemeente of dat deze direct worden gecompenseerd door hogere opbrengsten/baten. Dit leidt er toe dat van een aantal programma's de lastenoverschrijding hierna wordt gemeld.

- a. Programma 1 Bestuur  
Op dit programma is per saldo een lastenoverschrijding van € 176.000 dat voornamelijk veroorzaakt is door een extra (wettelijk verplichte) dotatie aan de Voorziening waardevast pensioen wethouders. De hoogte van de dotatie is gebaseerd op een berekening gemaakt door een gespecialiseerd bureau. Deze cijfering wordt jaarlijks in december ontvangen.
- b. Programma 4 Verkeer en vervoer  
Op dit programma is een lastenoverschrijding van € 48.000 die veroorzaakt wordt door hogere kapitaallasten door het tóch afsluiten van het krediet Herstel kademuur IJsselkade, in de Burap was er nog van uitgegaan dat het krediet wegens een juridische procedure zou doorlopen naar 2013 en er niet afgeschreven zou worden. Daarnaast zijn er naheffingen van energiekosten over voorgaande jaren geweest, dit betreft de energiebelasting van het Rijk. Beide zijn het gevolg van uitvoering van bestaand beleid.
- c. Programma 6 Ruimtelijke ordening en wonen  
Op dit programma is een lastenoverschrijding van € 1.235.000 die wordt veroorzaakt door de wettelijk verplichte toevoegingen aan voorzieningen voor bouwgrondexploitaties, wanneer een exploitatietekort onafwendbaar is. Deze toevoegingen worden gedekt door de Reserve GZ exploitatieresultaten.
- d. Programma 14 De Mars  
Op dit programma is een lastenoverschrijding van € 3.427.000 die volledig wordt gecompenseerd door direct gerelateerde baten en onttrekkingen aan reserves.
- e. Programma 15 Algemene dekkingsmiddelen  
Op dit programma is een lastenoverschrijding van € 993.000. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een hogere doorbelasting van nadelige saldi van kostenplaatsen. Deze overschrijding wordt geheel gecompenseerd door direct gerelateerde baten te weten, voordelige saldi van kostenplaatsen.

Bovenstaande verklaringen geven aan dat er geen onrechtmatige begrotingsoverschrijdingen hebben plaats gevonden.

### Toelichting begrotingsrechtmatigheid met betrekking tot kredietoverschrijdingen.

Naast de begrotingsrechtmatigheid bij de programma's wordt hier aandacht geschonken aan de beoordeling van de investeringen/kredieten met een uitgavenoverschrijding. In dit kader dient adequaat toegelicht te worden waaruit blijkt dat deze passen binnen het bestaande beleid van de gemeente of dat deze direct worden gecompenseerd door hogere opbrengsten/baten. Dit leidt er toe dat van een aantal investeringen de lastenoverschrijding hierna wordt gemeld. Hierbij is uitgegaan van investeringen met een afwijking groter dan € 50.000.

Krediet	Resultaat	Oorzaak / toelichting
Verbouwing brandweerkazerne (grond, verbouw, inrichting)	-110.809	Eind 2011 was er een voorzien tekort van € 147.000, hiervoor is in 2012 een aanvullend krediet verleend (bw 2012-34). In april 2012 bleek dat ivm met een juridische kwestie nog een aantal facturen voldaan moest worden. Bij Burap 2012-2 zijn de kapitaallasten van deze hogere investering (dus inclusief € 110.809) volledig bijgeraamd. Abusievelijk is het krediet nog niet opgehoogd.
Pand Vierakkersestraatweg	-200.000	Dit betreft een aanpassing uit de grondvoorraad conform het raadsbesluit van 19 november 2012. Het betreffende pand staat te koop en behoort niet meer tot de grondvoorraad.
Winkelcentrum Dreiumme	-4.558.188	In eerste instantie was de gehele investering begroot en verantwoord als "maatschappelijk nut". Op grond van wettelijk voorschrift (BBV) is dit deel afgezonderd en verantwoord als "economisch nut". Het bijbehorend krediet is via begrotingswijziging nog niet overgebracht van maatschappelijk naar economisch nut.
Sportveld 't Meijerink	-449.445	Bij de grondexploitatie het Meijerink is sprake van meerkosten in 2012/2013 ten opzichte van de voorlopige administratieve afsluiting tot 0 van dit complex bij de afwaardering van de gronden, verwerkt in de jaarrekening 2011. Hiervoor is bij de jaarrekening 2012 een voorziening groot € 378.000 getroffen ten laste van de reserve grondexploitatie-resultaten (voor € 70.000 was al een verplichting opgenomen). Het totaal aan verleende kredieten door de Raad ad € 5.494.000 (22° wijziging 2010 € 4.206.000, 58° wijziging 2000 € 328.000 en 56° wijziging 1999 € 960.000) is niet overschreden.
Eefde-west	-1.913.592	In het kader van de wet Arhi is bij de herindeling in 2005 grond van de gemeente Lochem gekocht. In de vastgestelde jaarrekening 2008 is dit complex overgebracht van NIEG naar vaste activa. Hiervoor is toen geen begrotingswijziging vastgesteld met bijbehorend krediet.
Uitvoeren categoriseringsplan wegen buitengebied	-70.567	Het tekort per 31 dec 2012 wordt in 2013 gecompenseerd door een nog te ontvangen 50% BDU bijdrage van de provincie. Begrote uitgaven waren € 280.000, hiervan is ruim € 210.000 besteed. De uitvoering was eind 2012 gereed. Begrote BDU bijdrage is € 140.000, hiervan is nog niets ontvangen, zal naar verwachting € 105.000 worden.
Vorbereidingsbudget N 348	-135.854	Dit voorbereidingskrediet vormt onderdeel van het uitvoeringskrediet N348 Aanpassing Cap.laan-Deventerweg (Wijz. 2012-24). Dit krediet is nog in uitvoering. Rekening houdende met dit voorbereidingskrediet is er geen overschrijding op het uitvoeringskrediet.
Herstel kademuur IJsselkade	-84.413	In Burap 2012-2 is een mogelijk tekort gemeld van max. € 215.000. Vooruitlopend is geen extra krediet aangevraagd. Medio december is er uitspraak gekomen in de arbitragezaak, het tekort bleek € 135.000 te worden. De begroting kon niet meer gewijzigd worden. Burap 2012-2 is 05 november 2012 met bijbehorende begrotingswijziging door de gemeenteraad vastgesteld.

Zoals in de tabel valt af te lezen zijn de overschrijdingen toegelicht en passen binnen de kaders van bestaand beleid en/of worden gedekt via opbrengsten/baten of de gemeenteraad is gedurende het begrotingsjaar op de hoogte gebracht.

## 4.7 Verantwoording SiSa

De algemene uitgangspunten van single-information en single audit (kortweg; SiSa) zijn dat het Rijk vraagt naar informatie die zo veel mogelijk aansluit bij de informatiebehoefte en verantwoordingsmomenten van de gemeenten en provincies zelf. Dat betekent dat het Rijk in principe voldoende heeft aan het jaarverslag inclusief de jaarrekening van een gemeente, gemeenschappelijke regeling en provincie. Deze jaarstukken moeten ieder jaar volgend op het jaar waarover verantwoording wordt afgelegd, uiterlijk 15 juli aan het CBS worden aangeleverd. Het CBS voert controles uit en zorgt voor doorlevering aan het Rijk (vakdepartementen). Inherent aan single-information en single-audit is dat er geen aparte verantwoording en controleverklaring per specifieke uitkering meer wordt gevraagd. Daarvoor in de plaats wordt een bijlage bij de jaarrekening opgenomen. In deze bijlage wordt alleen de noodzakelijke verantwoordingsinformatie per specifieke uitkering opgenomen.

Voor onze gemeente zijn er over 2012 veertien (2011: 22) regelingen van toepassing zoals opgenomen in het volgende overzicht.

Gemeenschappelijke Regeling Het Plein en Delta legt in zijn jaarrekening zelf door middel van sisa verantwoording af over een aantal regelingen.

Departement	Nummer	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2012 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa						
I N D I C A T O R E N											
OCW	D9	Onderwijsachterstanden beleid 2011-2014 (OAB)	Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie.			
				Aard controle R Indicatornummer: D9 / 01	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 02	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 03	Aard controle nvt Indicatornummer: D9 / 04				
				€ 290.192	€ 31.687	€ 6.224	€ 81.310				
I&M	E11B	Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) SiSa tussen medeoverheden	Provinciale beschikking en/of verordening	Gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr) (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (Jaar T) ten laste van provinciale middelen	Besteding (jaar T) ten laste van eigen middelen	Besteding (jaar T) ten laste van bijdragen door derden = contractpartners (niet rijk, provincie of gemeente)	Besteding (jaar T) ten laste van rentebaten gemeente op door provincie verstrekte bijdrage NSL	Eindverantwoording Ja/Nee	
					Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E11B / 01	Aard controle R Indicatornummer: E11B / 02	Aard controle R Indicatornummer: E11B / 03	Aard controle R Indicatornummer: E11B / 04	Aard controle R Indicatornummer: E11B / 05	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E11B / 06	
					1 2008-002772	€ 2.096	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
					Teruggestort/verrekend in (jaar T) in verband met niet uitgevoerde maatregelen	Toelichting teruggestort/verrekend					
					Aard controle R Indicatornummer: E11B / 07	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E11B / 08					
					€ 0						
I&M	E26	Spoorse doorsnijdingen, tranche 1	Regeling eenmalige uitkeringen spoorse doorsnijdingen	Gemeenten	Aantal projecten (waanvoor een beschikking ontvangen is)	Aantal afgeronde projecten (jaar T)	Eindverantwoording Ja/Nee				
					Afspraak	Realisatie					
					Aard controle R Indicatornummer: E26 / 01	Aard controle R Indicatornummer: E26 / 02	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E26 / 03				
					1	0	Nee				
I&M	E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer SiSa tussen medeoverheden	Provinciale beschikking en/of verordening	Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen	Overige bestedingen (jaar T)	Toelichting afwijking	Eindverantwoording Ja/Nee		
					Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 01	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 02	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 03	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 04	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 05		
					1 2010-020418	€ 52.755	€ 52.755		Ja		
					2 2011-015663	€ 44.305	€ 44.305		Nee		

Departement	Numer	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	SISa bijlage verantwoordingsinformatie 2012 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sis				
I N D I C A T O R E N							

EL&I	F6	Besluit subsidies herstructurering Topprojecten bedrijventerreinen (TOPPER-regeling)	Hieronder per regel één projectkenmerk en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding 2011 en 2012	Marktconforme gerealiseerde totale baten 2011 en 2012 , inclusief bijdragen van derden en subsidies van andere bestuursorganen en de Commissie van de Europese Gemeenschappen	Eindverantwoording Ja/Nee	Cumulatieve bestedingen tot en met (jaar T)
		Besluit subsidies Topprojecten herstructurering bedrijventerreinen	Aard controle n.v.t.				Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie
		Gemeenten	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: F6 / 01	Aard controle R Indicatornummer: F6 / 02	Aard controle R Indicatornummer: F6 / 03	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: F6 / 04	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: F6 / 05
1	01	REB/6086877	€ 291.430	€ 58.373	Nee	€ 2.821.870	

SZW	G1C-1	Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Gemeentedeel 2012	Het totaal aantal geïndiceerde inwoners per gemeente dat een dienstbetrekking heeft of op de wachtlijst staat en beschikbaar is om een dienstbetrekking als bedoeld in artikel 2, eerste lid, of artikel 7 van de wet te aanvaarden op 31 december (jaar T);	Het totaal aantal inwoners dat is uitgestroomd uit het werknemersbestand in (jaar T), uitgedrukt in arbeidsjaren;			
		Wet sociale werkvoorziening (Wsw)	exclusief deel openbaar lichaam	exclusief deel openbaar lichaam			
		Gemeenten verantwoordden hier alleen het gemeentelijk deel indien er in (jaar T) enkele of alle inwoners werkzaam zijn bij een Openbaar lichaam o.g.v. de Wgr.	Aard controle R Indicatornummer: G1C-1 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G1C-1 / 02			
			0,00	1,25			

SZW	G1C-2	Wet sociale werkvoorziening (Wsw)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Het totaal aantal geïndiceerde inwoners per gemeente dat een dienstbetrekking heeft of op de wachtlijst staat en beschikbaar is om een dienstbetrekking als bedoeld in artikel 2, eerste lid, of artikel 7 van de wet te aanvaarden op 31 december (T-1);	Het totaal aantal inwoners dat is uitgestroomd uit het werknemersbestand in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren;	Het totaal aantal gerealiseerde arbeidsplaatsen voor geïndiceerde inwoners in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren;	Het totaal aantal gerealiseerde begeleid werkenplekken voor geïndiceerde inwoners in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren;
		Wet sociale werkvoorziening (Wsw)		inclusief deel openbaar lichaam	inclusief deel openbaar lichaam	inclusief deel openbaar lichaam	inclusief deel openbaar lichaam
		Alle gemeenten verantwoordden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SISa (jaar T-1) regeling G1B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G1C-1)	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G1C-2 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G1C-2 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G1C-2 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G1C-2 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G1C-2 / 05
		1	0301 (Zutphen)	708,00	29,47	464,53	18,81
		2					
		3					
		4					
		5					
		6					
		7					
		8					

SZW	G2C-1	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WWB Gemeentedeel 2012	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)
		Gemeenten die uitvoering in (jaar T) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoordten hier alleen het gemeentelijke deel (jaar T).	exclusief geldstroom openbaar lichaam	exclusief geldstroom openbaar lichaam	exclusief geldstroom openbaar lichaam	exclusief geldstroom openbaar lichaam	exclusief geldstroom openbaar lichaam	exclusief geldstroom openbaar lichaam
		I.1 Wet werk en bijstand (WWB)	I.1 Wet werk en bijstand (WWB)	I.1 Wet werk en bijstand (WWB)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
		Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2C-1 / 01	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2C-1 / 02	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2C-1 / 03	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2C-1 / 04	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2C-1 / 05	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2C-1 / 06	
		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
		Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)				
		exclusief geldstroom openbaar lichaam	exclusief geldstroom openbaar lichaam	exclusief geldstroom openbaar lichaam				
		I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	I.5 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)				
		Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2C-1 / 07	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2C-1 / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2C-1 / 09				
		€ 0	€ 0	€ 0				

Departement	Nummer	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2012 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking siSa				
I N D I C A T O R E N							

G2C-2	<b>Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WWB Totaal 2011 (Gemeenten inclusief deel gemeenschappelijke regelingen)</b>  Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoordt hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G2B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G2C-1)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) algemene bijstand	Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) IOAW	Baten (jaar T-1) IOAW (exclusief Rijk)	
			inclusief geldstroom openbaar lichaam	inclusief geldstroom openbaar lichaam	inclusief geldstroom openbaar lichaam	inclusief geldstroom openbaar lichaam	
			I.1 Wet werk en bijstand (WWB)	I.1 Wet werk en bijstand (WWB)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2C-2 / 01	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2C-2 / 02	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2C-2 / 03	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2C-2 / 04	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2C-2 / 05
		0301 (Zutphen)	€ 13.626.398	€ 369.206	€ 436.496	€ 5.282	
		Besteding (jaar T-1) IOAZ	Baten (jaar T-1) IOAZ (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen		
		inclusief geldstroom openbaar lichaam	inclusief geldstroom openbaar lichaam	inclusief geldstroom openbaar lichaam	inclusief geldstroom openbaar lichaam		
		I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)		
		Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2C-2 / 06	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2C-2 / 07	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2C-2 / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2C-2 / 09		
		1 € 81.106	€ 0	€ 339.960	€ 156.235		
G2C-2	<b>Besteding (jaar T-1) WIJ</b>  inclusief geldstroom openbaar lichaam  I.5 Wet investeren in jongeren (WIJ)	Baten (jaar T-1) WIJ (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) WWIK	Baten (jaar T-1) WWIK (exclusief Rijk)			
		inclusief geldstroom openbaar lichaam	inclusief geldstroom openbaar lichaam	inclusief geldstroom openbaar lichaam			
		I.5 Wet investeren in jongeren (WIJ)	I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)			
		Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2C-2 / 10	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2C-2 / 11	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2C-2 / 12	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2C-2 / 13		
		1 € 1.178.612	€ 16.361	€ 0	€ 0		

SZW	<b>G3C-1</b> <b>Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) Gemeentedeel</b>  Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004  Gemeenten die uitvoering in (jaar T) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoordt hier alleen het gemeentelijke deel (jaar T).	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob),	Besteding (jaar T) kapitaalverstreking (exclusief Bob),	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk),	Baten (jaar T) kapitaalverstreking (exclusief Bob) (exclusief Rijk),	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob),	Besteding (jaar T) Bob,
		exclusief geldstroom openbaar lichaam	exclusief geldstroom openbaar lichaam	exclusief geldstroom openbaar lichaam	exclusief geldstroom openbaar lichaam	exclusief geldstroom openbaar lichaam	exclusief geldstroom openbaar lichaam
		Aard controle R Indicatornummer: G3C-1 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G3C-1 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G3C-1 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G3C-1 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G3C-1 / 05	Aard controle R Indicatornummer: G3C-1 / 06
		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk),	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004,				
		exclusief geldstroom openbaar lichaam	exclusief geldstroom openbaar lichaam				
		Aard controle R Indicatornummer: G3C-1 / 07	Aard controle R Indicatornummer: G3C-1 / 08				
		€ 0	€ 0				

Departement	Nummer	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2012 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking siSa					
I N D I C A T O R E N								
G3C-2	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) Totaal 2011  Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004  Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G3B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G3C-1)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob)	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking (exclusief Bob)	Baten (jaar T-1) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob)	
			inclusief geldstroom openbaar lichaam	inclusief geldstroom openbaar lichaam	inclusief geldstroom openbaar lichaam	inclusief geldstroom openbaar lichaam	inclusief geldstroom openbaar lichaam	
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3C-2 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G3C-2 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G3C-2 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G3C-2 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G3C-2 / 05	Aard controle R Indicatornummer: G3C-2 / 06
		1 0301 (Zutphen)	€ 338.672	€ 446.447	€ 168.484	€ 200.762	€ 52.366	
		Besteding (jaar T-1) Bob	Baten (jaar T-1) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004				
		inclusief geldstroom openbaar lichaam	inclusief geldstroom openbaar lichaam	inclusief geldstroom openbaar lichaam				
			Aard controle R Indicatornummer: G3C-2 / 07	Aard controle R Indicatornummer: G3C-2 / 08	Aard controle R Indicatornummer: G3C-2 / 09			
		1 € 0	€ 0	€ 0				
SZW	G5C-1	Wet Participatiebudget (WPB) Gemeentedeel 2012  Wet participatiebudget (WPB)  Gemeenten die uitvoering in (jaar T) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord hier alleen het gemeentelijke deel (jaar T).	Besteding (jaar T) participatiebudget,	Waarvan besteding (jaar T) van educatie bij roc's,	Baten (jaar T) (niet-Rijk) participatiebudget,	Waarvan baten (jaar T) van educatie bij roc's,	Besteding (jaar T) Regelluw	
			exclusief geldstroom openbaar lichaam	exclusief geldstroom openbaar lichaam	exclusief geldstroom openbaar lichaam	exclusief geldstroom openbaar lichaam	Dit onderdeel is uitsluitend van toepassing voor gemeenten die in (jaar T-1) duurzame plaatsingen van inactieven naar werk hebben gerealiseerd en verantwoord aan het Rijk.	
				Aard controle R Indicatornummer: G5C-1 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G5C-1 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G5C-1 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G5C-1 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G5C-1 / 05
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			Het aantal door de gemeente in (jaar T) ingekochte trajecten basisvaardigheden.	Het aantal door volwassen inwoners van de gemeente in (jaar T) behaalde NT2- certificaten, dat niet meetelt bij de output-verdeelmaatstaven uit de verdeelsleutel van Onze Minister voor Immigratie, Integratie en Asiel.				
				Aard controle D1 Indicatornummer: G5C-1 / 06	Aard controle D1 Indicatornummer: G5C-1 / 07			
			0	0				

Departement	Nummer	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	SISa bijlage verantwoordingsinformatie 2012 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sis
			I N D I C A T O R E N

G5C-2	<b>Wet Participatiebudget (WPB) Totaal 2011 (Gemeenten inclusief deel gemeenschappelijke regelingen)</b>  Wet participatiebudget (WPB)  Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoordten hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G5B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G5C-1)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) participatiebudget  inclusief geldstroom openbaar lichaam	Waarvan besteding (jaar T-1) van educatie bij roc's  inclusief geldstroom openbaar lichaam		
		Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G5C-2 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G5C-2 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G5C-2 / 03		
	1	0301 (Zulphen)	€ 5.053.687	€ 286.349		
		Baten (jaar T-1) (niet-Rijk) participatiebudget  inclusief geldstroom openbaar lichaam   Aard controle R Indicatornummer: G5C-2 / 04	Waarvan baten (jaar T-1) van educatie bij roc's  inclusief geldstroom openbaar lichaam   Aard controle R Indicatornummer: G5C-2 / 05	Het aantal in (jaar T-1) gerealiseerde duurzame plaatsingen naar werk van inactieven  Dit onderdeel behoort alleen te worden ingevuld, indien een gemeente aanspraak wil maken op regelluwe bestedingsruimte in jaar T+1  inclusief deel openbaar lichaam  Aard controle R Indicatornummer: G5C-2 / 06	Besteding (jaar T-1) Regelluw  Dit onderdeel is uitsluitend van toepassing voor gemeenten die in (jaar T-1) duurzame plaatsingen van inactieven naar werk hebben gerealiseerd en verantwoord aan het Rijk.  inclusief deel openbaar lichaam  Aard controle R Indicatornummer: G5C-2 / 07	
		1 € 353.193	€ 0	0	€ 0	

VWS	H10_2010	<p><b>Brede doeluitkering Centra voor Jeugd en Gezin (BDU CJG). <u>Hernieuwde</u> uitvraag 2008 tot en met 2011</b></p> <p>Tijdelijke regeling CJG</p> <p>Gemeenten</p>	<p>Besteding 2008 aan jeugdgezondheidszorg, maatschappelijke ondersteuning jeugd, afstemming jeugd en gezin en het realiseren van centra voor jeugd en gezin.</p> <p>Aard controle R Indicatornummer: H10_2010 / 01</p> <p>€ 527.025</p>	<p>Besteding 2009 aan jeugdgezondheidszorg, maatschappelijke ondersteuning jeugd, afstemming jeugd en gezin en het realiseren van centra voor jeugd en gezin.</p> <p>Aard controle R Indicatornummer: H10_2010 / 02</p> <p>€ 708.567</p>	<p>Besteding 2010 aan jeugdgezondheidszorg, maatschappelijke ondersteuning jeugd, afstemming jeugd en gezin en het realiseren van centra voor jeugd en gezin.</p> <p>Aard controle R Indicatornummer: H10_2010 / 03</p> <p>€ 1.024.188</p>	<p>Besteding 2011 aan jeugdgezondheidszorg, maatschappelijke ondersteuning jeugd, afstemming jeugd en gezin en het realiseren van centra voor jeugd en gezin.</p> <p>Aard controle R Indicatornummer: H10_2010 / 04</p> <p>€ 1.259.829</p>	<p>Is er ten minste één centrum voor jeugd en gezin in uw gemeente gerealiseerd in de periode 2008 tot en met 2011? Ja/Nee</p> <p>Aard controle D1 Indicatornummer: H10_2010 / 05</p> <p>Ja</p>
-----	----------	---	--	--	--	--	---



## 4.8 Toelichting reserves en voorzieningen

(bedragen in de eindkolom x € 1.000)

### 4.8.1 Algemene reserve

#### Reserve vrij besteedbare middelen

9802003

Deze reserve is in het verleden gevormd door het opheffen van een aantal bestemmingsreserves. Het doel van deze reserve is het vormen van een financiële buffer voor het opvangen van tegenvallers. Voor deze reserve is geen omvang bepaald.

Saldo per 31 december 2011	€	3.473
Toevoegingen:		
Bespaarde rente	€	1.500
Onttrekkingen:		
BW 2012-7 wegwerken achterstand archief	€	42-
BW 2011-24 aanleg N348	€	41-
BW 2012-16 aanpak Bronsbergen	€	3-
Reguliere onttrekking conform primitieve begroting	€	1.500-
Saldo per 31 december 2012	€	<u>3.387</u>

#### Saldireserve

9802004

De saldireserve is de algemene reserve van de gemeente. Dit is "de" financiële buffer. De hoogte van de buffer is berekend op basis van de provinciale norm: 6% van de algemene uitkering plus 6% van de ozb-belastingcapaciteit. Op basis hiervan moet deze buffer plm.€ 3,1 miljoen bedragen.

Saldo per 31 december 2011	€	656
Toevoegingen:		
Vrijval bestemmingsresultaat 2011		59
BW 2012-20 overheveling vanuit reserve risico's	€	11.728
BW 2012-29 Burap II correctie saldo 2011 i.v.m. onderwijsachterstanden beleid	€	56
BW 2012-29 Burap II totaal resultaat van Burap II	€	234
BW 2012-29 Burap II kosten kunstwerk Dreiumme	€	17
BW 2012-22 vanuit reserve onderhoud gebouwen, waterschade	€	127
Onttrekkingen		
Rekeningsaldo 2011	€	7.590-
BW 2012-20 bestemming rekeningsaldo instellen diverse nieuwe reserves	€	3.295-
BW 2112-20 hekwerk ROC	€	15-
BW 2112-20 Centrum Jeugd en gezin	€	140-
BW 2012-29 Burap II extra afschrijvingen	€	778-
Saldo per 31 december 2012	€	<u>1.059</u>

**Reserve risico's**

9802007

Bij de kerntakendiscussie is besloten om € 15 miljoen van de opbrengst verkoop aandelen Nuon te gebruiken voor het vormen van een algemene reserve risico's. De uitvoering van dit besluit heeft plaats gevonden in 2012.

Saldo per 31 december 2011		496
Toevoegingen:		
Bespaarde rente	€	609
BW 2012-13 Splitsing reserve opbrengst verkoop aandelen NUON	€	12.781
BW 2012-29 Ontvangen Escrowgeld aandelen Nuon	€	496
Onttrekkingen		
BW 2012-20 Afwaardering gronden conform raadsbesluit 23-4-2012	€	11.148-
BW 2012-20 Naar saldireserve verplichte voorziening Lunnettetuin/J. Vermeerstraat	€	579-
Saldo per 31 december 2012	€	<u>2.655</u>

**Nog te dekken resultaat 2011**

9804002

Betreft de reserve waaraan het saldo van een jaarrekening wordt onttrokken.

Saldo per 31 december 2011	€	7.590-
Onttrekkingen:		
Resultaat 2011 naar saldireserve	€	7.590
Saldo per 31 december 2012	€	<u>-</u>

**Nog te bestemmen resultaat 2012**

9804001

Betreft de reserve waaraan het saldo van een jaarrekening wordt toegevoegd.

Saldo per 31 december 2011	€	-
Toevoegingen:		
Resultaat 2012	€	1.130
Saldo per 31 december 2012	€	<u>1.130</u>

## 4.8.2 Bestemmingsreserves

### Verkiezingsfonds

9803002

Deze reserve is ingesteld om de exploitatielasten, voortvloeiend uit verkiezingen, gelijkmatig over de jaren te verdelen.

Saldo per 31 december 2011	€	-
Toevoegingen:		
Reguliere toevoeging conform primitieve begroting	€	41
Onttrekkingen		
BW 2012-22 Kosten verkiezingen 2012	€	33-
Saldo per 31 december 2012	€	8

### Reserve De Vijver, Revelhorst, Leesten West

9803005

Deze reserve is ingesteld voor dekking van niet voorziene afwikkelingskosten van reeds afgesloten grexcomplexen.

Saldo per 31 december 2011	€	140
Toevoegingen:		
BW 2012-31 Afsluiten complex Revelhorst	€	48
Saldo per 31 december 2012	€	188

### Algemene kosten stadsuitleg (zonder bestemming)

9803006

Deze reserve is bedoeld voor bovenwijkse voorzieningen en wordt gevoed door een opslag op de m2-prijs bij de verkoop van gronden. De omvang van deze reserve is niet bepaald.

Saldo per 31 december 2011	€	714
Toevoegingen:		
BW 2012-34 Afdracht deel grondopbrengsten	€	136
Onttrekkingen:		
Reguliere onttrekking conform primitieve begroting	€	100-
Saldo per 31 december 2012	€	750

### Reserve kantoorautomatisering

9803007

Als gevolg van de invoering van het BBV wordt deze reserve aangewend ter dekking van de kapitaallasten van de geactiveerde bedrijfsmiddelen met een economisch nut.

Saldo per 31 december 2011	€	2.791
Toevoegingen:		
Bespaarde rente	€	82
Reguliere toevoeging conform primitieve begroting	€	780
BW 2012-22 papierarm werken raad	€	40
Onttrekkingen:		
Dekking kapitaallasten	€	1.040-
Saldo per 31 december 2012	€	2.653

**Reserve rente-egaliseringsfonds**

9803008

Deze reserve heeft tot doel de gevolgen voor de begroting van fluctuaties in de marktrente te beperken. Tevens worden de kosten van vervroegde aflossing en de kosten van disagio van leningen ten laste van deze reserve gebracht. De omvang is gemaximeerd tot € 2,8 miljoen en indien de reserve boven deze norm uitkomt, kan dit bij de Voorjaarsnota nader worden bestemd.

Saldo per 31 december 2011	€	1.167
Toevoegingen:		
Reguliere toevoeging conform primitieve begroting	€	1.130
Onttrekkingen:		
Reguliere onttrekking conform primitieve begroting	€	1.130-
Saldo per 31 december 2012	€	<u>1.167</u>

**Rente risico-inventarisatiefonds**

9803010

Risico-inventarisatie van panden o.b.v. de Arbo is een continu proces: elke keer als een nieuw pand in gebruik wordt genomen of aanpassingen in reeds in gebruik zijnde panden plaatsvinden, moet een risico-inventarisatie uitgevoerd worden. Dit is onderstreept in ons Arbobeleid en wettelijk. Deze reserve dient om de hieruit voortvloeiende lasten te dekken. Tevens wordt deze reserve gebruikt om de lasten te dekken van periodieke preventieve medewerkers onderzoeken. De hoogte van de reserve is gebaseerd op het aantal panden en de frequentie van 1x per 3 jaar een verplicht onderzoek. Bij een jaarlijkse toevoeging van € 12.500 is de reserve toereikend om de verplichte onderzoeken uit te voeren.

Saldo per 31 december 2011	€	20
BW 2012-22 Verhoging structurele storting i.v.m. periodieke medewerkers-tevredenheidsonderzoek	€	8
Saldo per 31 december 2012	€	<u>28</u>

**Reserve GZ exploitatieresultaten**

9803011

Deze reserve is (als een Algemene reserve grondexploitatie) nodig om eventuele nadelige exploitatieresultaten op te vangen. Tevens fungeert deze als buffer (weerstandsvormogen) voor de risico's die kleven aan de diverse grondexploitaties. Deze reserve dient om de hieruit voortvloeiende lasten te dekken. Ieder jaar wordt een berekening gemaakt van de benodigde stand van de reserve. De uitgangspunten voor deze berekening zijn vastgelegd in de "Nota Grondbeleid".

Saldo per 31 december 2011	€	883
Toevoegingen:		
BW 2012-31 Opheffen reserve strategische aankopen	€	1.716
Grond Polbeek	€	2
BW 2012-31 Afsluiten Revelhorst Oost	€	1.170
BW 2012-31 Afsluiten Revelhorst Zuid	€	1.458
Correctie overige. gronden Hart van de wijk subsidie alt. WKO	€	56
Onttrekkingen:		
Deel exploitatiesubsidie Hart van de wijk	€	512-
BW 2012-31 Naar voorziening Leesten Oost	€	1.702-
BW 2012-31 Naar voorziening Lunnettetuin	€	341-
BW 2012-31 Correctie overige gronden	€	56-
BW 2012-31 afwaarderen Oranjeschool	€	184-
BW 2012-31 afwaarderen Leesten West	€	170-
BW 2012-31 naar voorziening G. Doustraat/J. Vermeerstraat	€	90-
BW 2012-31 afwaardering overige gronden	€	257-
Naar voorziening Meijerink	€	378-
Saldo per 31 december 2012	€	<u>1.595</u>

**Reserve IJsselbrug 2e fase**

9803013

Deze reserve wordt aangewend voor een gedeeltelijke dekking van de kapitaallasten van de Oude IJsselbrug. Omvang van deze reserve is niet bepaald.

Saldo per 31 december 2011	€	402
Saldo per 31 december 2012	€	<u>402</u>

**Reserve herwaarder. aand. Alliander (vh. GAMOG/NUON) 9803015**

In 1999 zijn de Gamog-aandelen omgewisseld tegen Nuon-aandelen. Aangezien deze aandelen nog niet vrij verhandelbaar zijn, gaat het voorsnog over een papieren waarde. De gemeente Zutphen is als gevolg van de splitsing van het productie- en leveringsbedrijf NUON aandeelhouder geworden van N.V.Alliander, het netwerkbedrijf van het voormalige NV NUON. De boekwaarde van de aandelen Alliander ultimo 2009 is gelijk aan de boekwaarde van de aandelen NUON ultimo 2008.

Saldo per 31 december 2011	€	4.870
Saldo per 31 december 2012	€	<u>4.870</u>

**Reserve lokaal huisvestingsbeleid onderwijs** 9803034

Deze reserve is gevormd om de kapitaallasten van (groot) onderhoud in de komende jaren te kunnen dekken.

Saldo per 31 december 2011	€	2.143
Toevoegingen:		
Bespaarde rente	€	63
Reguliere toevoeging conform primitieve begroting	€	577
BW 2012-29 huur lokalen Vrije school 2009 t/m 2011	€	60
Positief saldo onderwijshuis vesting	€	29
Onttrekkingen:		
Dekking kapitaallasten		
BW 2012-29 Burap Eigen risico uitkering	€	2-
Saldo per 31 december 2012	€	<u>2.870</u>

**Reserve fonds voor de kunst** 9803020

De reserve wordt als gevolg van besluitvorming in kader Kerntaken alleen nog aangewend voor onderhoud van de kunst in de Openbare Ruimte.

Saldo per 31 december 2011	€	112
Toevoegingen:		
Reguliere toevoeging conform primitieve begroting	€	14
Onttrekkingen:		
Reguliere onttrekking conform primitieve begroting	€	23-
BW 2012-29 Kosten kunstwerk Dreiumme 2011 toegevoegd aan de saldireserve	€	17-
Saldo per 31 december 2012	€	<u>86</u>

**Reserve WWB** 9803021

Het doel van deze reserve is het opvangen van schommelingen in de uitgaven met betrekking tot de BUIG gelden (Bundeling van Uitkeringen Inkomensvoorziening aan Gemeenten) en overige aan Sociale Zaken verwante budgetten (m.u.v. de WMO). Tot en met 2011 was er sprake van een reserve Wmo en WWB, m.i.v. 2012 zijn ze weer gesplitst.

Saldo per 31 december 2011	€	-
Toevoegingen:		
Saldo 1-1-2012 WWB deel	€	2.514
BW 2012-15 Vrijval door derden beklemd middelen inburgering	€	328
BW 2012-29 Burap Hogere rijksbijdrage BUIG	€	2.913
BW 2012-29 Burap Lagere rijksbijdrage Bijstandsbesluit	€	26-
BW 2012-29 Burap Lagere bijdrage Plein voor ondersteunende diensten	€	16-
BW 2012-34 Hogere uitkering BUIG	€	41
Saldo exploitatie 2012	€	430
Onttrekkingen:		
Reguliere onttrekking conform primitieve begroting	€	1.294-
BW 2012-29 Burap Tekort het Plein conform	€	955-
Saldo per 31 december 2012	€	<u>3.935</u>

**Reserve B.W.S. -rente kasmiddelen** 9803023

Deze middelen moeten worden ingezet voor de Volkshuisvesting. Op korte termijn zijn deze middelen nodig om het gemeentelijk SVN-fonds, onderdeel stedelijke vernieuwing aan te vullen, voor het verstrekken van startersleningen i.v.m. de bouw van betaalbare koopwoningen. Idem ter aanvulling van het gemeentelijk SVN-fonds onderdeel restauratie van monumenten en i.v.m. de realisatie van sociale sector in plan Noorderhaven. Omvang van deze reserve is niet bepaald.

Saldo per 31 december 2011	€	1.760
Toevoegingen:		
Rente	€	103
BW 2012-29 burap II Intrekking geldelijke steun i.v.m. verkoop e.d.	€	6
BW 2011-25+27 inkomsten revolving fund	€	21
Onttrekkingen:		
Reguliere onttrekking conform primitieve begroting apparaatskosten WBS	€	12-
BW 2012-13 Kosten restauratie monumenten	€	84-
BW 2012-13 Kosten wonen boven winkels	€	189-
BW 2012-13 Kosten woononderzoeken	€	35-
BW 2012-24 Exploitatie Halvemaanstraat	€	250-
Saldo per 31 december 2012	€	<u>1.320</u>

**Reserve volkshuisvestingsfonds** 9803024

Deze reserve is in het kader van de kerntakendiscussie in 2012 opgeheven.

Saldo per 31 december 2011	€	123
Onttrekkingen:		
Onttrekking conform primitieve begroting opheffen reserve volkshuisvesting	€	123-
Saldo per 31 december 2012	€	<u>-</u>

**Reserve strategische aankopen** 9803025

met deze reserve kunnen strategische aankopen worden gedaan. Vanuit de opbrengst van verkoop erfpachtgronden en agrarische eigendommen wordt deze reserve gevoed. De voeding van deze reserve is geregeld in de nota grondbeleid. Omvang van deze reserve is niet bepaald.

Saldo per 31 december 2011	€	1.717
Onttrekkingen:		
BW 2012-31 Naar reserve grondexploitatie	€	1.717-
Saldo per 31 december 2012	€	<u>-</u>

**Reserve ingroei huisvesting** 9803026

Deze reserve is ingesteld voor de dekking van hogere huisvestingslasten als gevolg van uitbreiding van het personeelsbestand. Voor deze reserve is geen omvang bepaald.

Saldo per 31 december 2011	€	100
Saldo per 31 december 2012	€	<u>100</u>

**Reserve IJsselbrug 1e fase** 9803029

In 2002 is besloten omeen reserve te creëren voor (gedeeltelijke) dekking van de kapitaallasten (annuïteit) van groot onderhoud van de brug. Omvang van deze reserve is niet bepaald.

Saldo per 31 december 2011	€	563
Saldo per 31 december 2012	€	563

**Reserve BTW-compensatiefonds** 9803031

Het BTW-compensatiefonds is per 1 januari 2003 van start gegaan, waarbij de algemene uitkering uit het Gemeentefonds is verlaagd. Over het algemeen kan de BTW worden teruggevorderd. Macro-economisch is dit een budgettair neutrale operatie. Per individuele gemeente kan dit anders uitpakken. Bij de invoering is besloten de activa niet te schonen van btw, maar hiervoor een egalisatiereserve te vormen waaruit gedurende 20 jaar wordt geput. De omvang is hierop gebaseerd.

Saldo per 31 december 2011	€	1.285
Onttrekkingen:		
Reguliere onttrekking conform primitieve begroting	€	155-
Saldo per 31 december 2012	€	1.130

**Reserve verv. bedr.midd. STB/Brandweer** 9803033

Deze reserve wordt voornamelijk aangewend ter dekking van de kapitaallasten van de geactiveerde bedrijfsmiddelen.

Saldo per 31 december 2011	€	2.667
Toevoegingen:		
Bespaarde rente	€	79
Reguliere toevoeging conform primitieve begroting	€	450
BW 2012-25 Opbrengst verkoop voertuig brandweer	€	15
BW 2012-34 Opbrengst verkoop tractie	€	14
Onttrekkingen:		
Dekking kapitaallasten	€	490-
BW 2012-13 Kosten beheerplannen	€	41-
Saldo per 31 december 2012	€	2.694

**Reserve regionale vuilverwerking** 9803034

Deze reserve heeft tot doel om tariefstijgingen afvalstoffenheffing te beperken dan wel geleidelijk door te voeren.

Saldo per 31 december 2011	€	346
Toevoegingen:		
Positief saldo exploitatie product afval	€	168
Saldo per 31 december 2012	€	514



**Reserve verouderde riolering** 9803035

T.b.v. de dekking van (kapitaal)lasten uit de vervanging van verouderde riolering, wanneer is gebleken dat de jaarlijkse opbrengst rioolrecht-eigenaren niet voldoende is.

Saldo per 31 december 2011	€	2.579
Toevoegingen:		
Bespaarde rente	€	76
Positief saldo exploitatie product riolering	€	1.159
Onttrekkingen:		
Dekking kapitaallasten	€	592-
BW 2012-29 Burap II Kosten uitvoeren baggerplan	€	322-
Saldo per 31 december 2012	€	<u>2.900</u>

**Reserve herindeling** 9803036

Conform de in 2005 gemaakte begrotingswijziging is de reserve Herindeling ingesteld om de lasten die nog tot en met 2012 voortvloeien uit het sociaal statuut hieruit te dekken. In 2013 en 2014 zal, indien noodzakelijk, maximaal € 94.000.00 onttrokken worden uit deze reserve voor het behoud van de burgerbalie.

Saldo per 31 december 2011	€	226
Onttrekkingen:		
Reguliere onttrekking conform primitieve begroting	€	59-
Saldo per 31 december 2012	€	<u>167</u>

**Reserve onderzoeken** 9803039

Betreft de reserve ter dekking van kosten van onderzoeken die incidenteel plaats vinden. De omvang van deze reserve is niet bepaald.

Saldo per 31 december 2011	€	17
Saldo per 31 december 2012	€	<u>17</u>

**Reserve herstructurering De Mars** 9803040

Deze reserve is in 2006 gevormd ter medebekostiging van het Programmabureau de Mars en treedt verder op als cofinancieringsvehicel voor allerhande herstructureringszaken die op de Mars ter hand worden genomen en wordt gebruikt als dekking voor de kapitaallasten.

Saldo per 31 december 2011	€	1.027
Toevoegingen:		
Bespaarde rente	€	30
Onttrekkingen:		
Dekking kapitaallasten en exploitatiekosten programmabureau	€	381-
Saldo per 31 december 2012	€	<u>676</u>

**Reserve winstuitkering Vitens**

9803041

Reserve is ingesteld bij verkoop van preferente aandelen in Vitens in 2006. Deze reserve wordt gebruikt om het wegvallen van de dividenduitkering op de preferente aandelen te compenseren in de exploitatie jaarlijks afbouwend met € 10.000 tot en met 2023.

Saldo per 31 december 2011	€	1.368
Onttrekkingen:		
Reguliere onttrekking conform primitieve begroting	€	120-
Saldo per 31 december 2012	€	1.248

**Reserve onderhoud graven**

9803046

Als gevolg van de bestuurlijke wens dat een 50%-dekking exploitatie begraafplaats Vordenseweg gewenst is, is in het verleden deze reserve ingesteld ter egalisatie van dekkingsverschillen onder en boven de 50%.

Saldo per 31 december 2011	€	226
Saldo per 31 december 2012	€	226

**Reserve dekking kapitaallasten Dreiumme**

9803047

Budgettechnisch is uit het positieve Saldo van de grondexploitatie (Warnsveld) een reserve gevormd, waaruit jaarlijks de kapitaallasten worden gedekt, zodanig, dat aan het einde van de looptijd (ultimo 2028) de reserve op nul uitkomt.

Saldo per 31 december 2011	€	5.533
Toevoegingen:		
Bespaarde rente	€	249
Reguliere toevoeging conform primitieve begroting	€	279
Onttrekkingen:		
Dekking kapitaallasten	€	2.523-
Dekking hogere huren	€	222-
Verhuuradministratie Kulturhus	€	50-
Saldo per 31 december 2012	€	3.266

**Reserve spoorse doorsnijdingen**

9803048

In 2006 gevormd voor de aanleg van onderdoorgangen onder het spoor ten einde de binnenstad en de toekomstige wijk Noorderhaven goed met elkaar te verbinden.

Saldo per 31 december 2011	€	7.409
Toevoegingen:		
Bespaarde rente	€	333
BW 2012-29 Burap toevoeging stelpost aan de reserve	€	80
Onttrekkingen:		
Dekking kapitaallasten	€	12-
BW 2012-32 Kosten verkeerstunnel	€	907-
BW 2012 32 Kosten fietsvoetgangerstunnel	€	454-
Saldo per 31 december 2012	€	6.449

**Reserve vervanging inventaris**

9803049

De reserve is ingesteld t.b.v. de vervanging en uitbreiding van de inventaris van het (oude en nieuwe) Stadhuis in Zutphen.

Saldo per 31 december 2011	€	454
Toevoegingen:		
Bespaarde rente	€	13
Reguliere toevoeging conform primitieve begroting	€	37
Onttrekkingen:		
Dekking kapitaallasten	€	21-
Saldo per 31 december 2012	€	<u>483</u>

**Reserve kaplasten huisvesting Stadsbeheer**

9803050

Doel van deze reserve is dekking van de jaarlijkse kapitaallasten over de overnamesom van de panden Ooyerhoekseweg 15. Deze reserve is in 2007 ingesteld. De omvang van deze reserve is niet bepaald.

Saldo per 31 december 2011	€	2.484
Toevoegingen:		
Bespaarde rente	€	73
Onttrekkingen:		
Dekking kapitaallasten	€	136-
Saldo per 31 december 2012	€	<u>2.421</u>

**Reserve kaplasten herontwikkeling Dreiumme**

9803053

De reserve is in het leven geroepen ter dekking van de kapitaallasten voortkomend uit de herinrichting van het wijkwinkelcentrum Dreiumme. Samen te lezen met Reserve dekking kapitaallasten Dreiumme, openbaar gebied.

Saldo per 31 december 2011	€	182
Saldo per 31 december 2012	€	<u>182</u>

**Reserve WMO**

9803054

Het doel van deze reserve is het opvangen van schommelingen in de uitgaven voor de WMO. Tot en met 2011 was er sprake van een reserve Wmo en WWB, m.i.v. 2012 zijn ze weer gesplitst.

Saldo per 31 december 2011	€	-
Toevoegingen:		
BW 2012-15 Instellen reserve WMO	€	3.504
BW 2012-29 Hogere uitkering Wmo i.v.m. prijsmutatie	€	37
BW 2012-29 Verwacht voordeel WMO Het Plein	€	141
BW 2012-29 Burap II minder subsidies in het kader van de Openbare Gezondheidszorg	€	32
Saldo exploitatie 2012	€	539
Onttrekkingen:		
BW 2012-10 Extra overhead WMO het Plein	€	51-
BW 2012-29 Burap II nagekomen rekeningen 2011 WMO	€	45-
Reguliere onttrekking conform primitieve begroting	€	394-
Saldo per 31 december 2012	€	<u>3.763</u>

**Reserve bijz. noden gemeentepersoneel** 9803055

Deze reserve is bij bestemming van het rekeningresultaat 2007 opnieuw in het leven geroepen en is bestemd voor bijzondere noden van gemeentepersoneel. Hieraan ten grondslag ligt een besluit van werkgever en OR.

Saldo per 31 december 2011	€	16
Saldo per 31 december 2012	€	16

**Reserve parkeren** 9803056

De reserve is ingesteld ter dekking van exploitatielasten van een toekomstige parkeergarage.

Saldo per 31 december 2011	€	192
Toevoegingen:		
Reguliere toevoeging conform primitieve begroting	€	100
Onttrekkingen:		
Dekking kapitaallasten	€	9-
BW 2012-14 Kosten tijdelijk parkeren Noorderhaven	€	21-
Saldo per 31 december 2012	€	262

**Reserve heroverweging 2009-2011** 9803057

Deze reserve diende als buffer voor mogelijk niet te realiseren heroverwegingen in de periode 2009-2010.

Saldo per 31 december 2011	€	299
Saldo per 31 december 2012	€	299

**Reserve WMO en WWB** 9803058

Bij de VJN 2009 zijn de egalisatiereserves WMO en WWB samengevoegd. De doelstelling van de 'nieuwe' reserve is niet veranderd nl. het opvangen van schommelingen in de uitgaven voor de WWB en WMO. Door beide reserves samen te voegen is er een robuustere reserve ontstaan waardoor er minder kans is op uitputting van de reserve. Met ingang van 2012 zijn de reserves weer gesplitst.

Saldo per 31 december 2011	€	6.018
Onttrekkingen:		
BW 2012-15 Splitsing in reserve WMO en WWB	€	6.018-
Saldo per 31 december 2012	€	-

**Reserve energieneutrale maatregelen** 9803059

Deze reserve is bij de keuzenota 2010 gevormd als gevolg van een wens van de gemeenteraad om energieneutrale maatregelen te kunnen bekostigen cq onderzoeken naar energieneutrale maatregelen. Voor de komende vijf jaar wordt deze reserve voor € 200.000 per jaar ook als algemeen dekkingsmiddel ingezet

Saldo per 31 december 2011	€	505
Toevoegingen:		
BW 2012-13 Verdeling Reserve Opbrengst verkoop aandelen NUON	€	10.000
Onttrekkingen:		
BW 2012-13 Kosten Zutphen energieneutraal	€	310-
BW 2012-29 Burap II Extra afschrijving	€	7.000-
Saldo per 31 december 2012	€	3.195

**Reserve opbrengst verkoop aandelen Nuon** 9803060

Ingesteld n.a.v. de verkoop van de aandelen Nuon aan Vattenfall. In 2012 is deze reserve verdeeld over een aantal andere reserves.

Saldo per 31 december 2011	€	37.774
Onttrekkingen:		
BW 2012-08 Instellen Reserve rivier in de stad	€	2.000-
BW 2012-13 Instellen Reserve zwembad	€	4.000-
BW 2012-13 Instellen Reserve Broederenklooster	€	4.000-
BW 2012-13 Instellen Reserve implementatie KTD	€	4.993-
BW 2012-13 Toevoeging aan de reserve Energieneutraal	€	10.000-
BW 2012-13 Toevoeging aan de reserve Risico,s	€	12.781-
Saldo per 31 december 2012	€	-

**Reserve onderhoud gebouwen ( vervallen voorzieningen)** 9803061

De reserve is in de plaats gekomen van diverse onderhoudsvoorzieningen en dient ter dekking van kosten van groot onderhoud aan gemeentelijke panden.

Saldo per 31 december 2011	€	2.783
Toevoegingen:		
Reguliere toevoeging conform primitieve begroting	€	479
Onttrekkingen:		
BW 2012-22 Kosten waterschade, correctie rekeningsaldo 2011	€	127-
BW 2012-13 Kosten aanpassing huisvesting	€	42-
BW 2012-30 Kosten groot onderhoud stadhuis	€	108-
Saldo per 31 december 2012	€	2.985

**Reserve motie van Heugten** 9803062

Deze reserve dient ter dekking van kapitaallasten van kredieten m.b.t. De Mars en bijdrage aan exploitaties Fort de Pol en Noorderhaven inzake infrastructurele werken.

Saldo per 31 december 2011	€	1.129
Onttrekkingen:		
BW 2011-19 Kosten IJslandsestraat	€	105-
BW 2011-19 Kosten Handelskade	€	14-
BW 2011-19 Kosten Pollaan	€	9-
Saldo per 31 december 2012	€	1.001

**Reserve onderhoud monumentale bomen** 9803063

De reserve is in 2009 ingesteld bij het vaststellen van de nieuwe bomenverordening en wordt gevoed door afkoop van herplantplicht, indien herplant niet mogelijk is. De reserve is voor onderhoud aan bomen die in particulier eigendom zijn.

Saldo per 31 december 2011	€	12
Saldo per 31 december 2012	€	12

**Reserve voor de sport** 9803064

Gezien de regelmatige verzoeken vanuit de sportwereld om financiële steun, is bij de voorjaarsnota 2009 besloten een fonds voor de sport in te stellen.

Saldo per 31 december 2011	€	129
Toevoegingen:		
Bespaarde rente	€	4
Reguliere toevoeging conform primitieve begroting	€	100
Onttrekkingen:		
Dekking kapitaallasten	€	71-
BW 2012-29 Burap II Vertstrekke subsidies sport	€	30-
Saldo per 31 december 2012	€	132

**Reserve voorbereidingskosten projecten** 9803065

Als gevolg van een projectmatige aanpak van grote investeringen wordt onderscheid gemaakt tussen de besluitvorming over de voorbereiding en de uitvoering. De kosten van voorbereiding komen hierbij ten laste van deze reserve. Als een project uitgevoerd wordt, worden de voorbereidingskosten weer terug gestort in deze reserve.

Saldo per 31 december 2011	€	317
Saldo per 31 december 2012	€	317

**Reserve rentekosten monumentenleningen** 9803066

In 2005 is door de raad € 625.000,00 beschikbaar gesteld voor het verstrekken van leningen voor het onderhoud en restaureren van monumentale panden. Dit budget is bedoeld voor het verschil tussen de rente die door de eigenaren van monumentale panden wordt betaald en de marktrente plus de kosten van de SVN. Bij het verstrekken van de lening wordt dit renteverval berekend en toegevoegd aan deze reserve. Deze reserve zal de komende jaren geleidelijk teruglopen tot nihil, mede omdat er geen nieuwe leningen meer worden verstrekt.

Saldo per 31 december 2011	€	346
Saldo per 31 december 2012	€	346

**Reserve BWS renteverval** 9803067

De besteding ligt vast, namelijk ten behoeve van de volkshuisvesting, in casu het afdekken van renterisico's in verband met de 5-jaarlijkse renteconversie en de jaarlijkse bijdrage. Geldende praktijk: € 500.000 als buffer ter beschikking houden.

Saldo per 31 december 2011	€	546
Saldo per 31 december 2012	€	546

**Reserve de Mars** 9803068

Reserve is gevormd op basis van het rapport van Savelkoul en Rosenmalen "Ontvlechten en tegelijk versterken" en bestemd ter dekking van:

- Rentelasten ingebrachte gronden Eefde-West
- Rentelasten aankoopkrediet Noorderhaven.

Saldo per 31 december 2011	€	313
Onttrekkingen:		
Dekking kapitaallasten Eefde west	€	49-
Saldo per 31 december 2012	€	264

**Reserve generaal pardon** 9803070

Deze reserve is gevormd uit ontvangen Rijks gelden voor de uitvoering van inburgering van personen die vallen onder de doelgroep van de Regeling nalatenschap oude Vreemdelingenwet, de zogenaamde "gepardonneerde". Het Saldo per 31-12-2011 betreft het Saldo van 2008 en 2009 ontvangen rijksbijdragen minus de gedane uitgaven. In 2013 heeft het Rijk een afrekening gestuurd waarmee het budget financieel is afgewikkeld.

Saldo per 31 december 2011	€	208
Onttrekkingen:		
BW 2012-29 Burap Vrijval i.v.m. lagere afrekening dan verwacht	€	96-
BW 2012-34 Vrijval i.v.m. lagere afrekening n.a.v. voorgenomen besluit Rijk	€	112-
Saldo per 31 december 2012	€	-

**Reserve onderwijsachterstandenbeleid** 9803071

Betreft ontvangsten ten bate van GOA en onderwijsachterstandenbeleid tot 2006

Saldo per 31 december 2011	€	117
Onttrekkingen:		
BW 29 Burap II Subsidie taakschakelklas 2011-2012	€	56-
Saldo per 31 december 2012	€	61

**Reserve klimaatbeleid BANS** 9803072

Het betreft hier vooruit middelen met een meerjarige specifieke uitkeringsverplichting. In 2006 hebben het Rijk, het Interprovinciaal overleg (IPO) en de VNG het BANS-klimaatconvenant ondertekend. Daarin is afgesproken dat de provincies en gemeenten zich meer gaan inzetten om de uitstoot van broeikasgassen terug te dringen. VROM heeft daartoe een subsidieregeling beschikbaar gesteld. Gemeenten kunnen hieruit putten wanneer zij een BANS-plan van aanpak vaststellen. De subsidie is bedoeld voor extra personele kosten en inzet voor externe deskundigheid voor bijvoorbeeld energiebesparing en duurzame energie.

Saldo per 31 december 2011	€	35
Saldo per 31 december 2012	€	35

**Reserve vervanging sportaccommodaties** 9803073

Ingesteld bij de kerntakendiscussie in 2011 ten behoeve van vervanging sportaccommodaties

Saldo per 31 december 2011	€	-
Toevoegingen:		
Reguliere toevoeging conform primitieve begroting	€	40
Saldo per 31 december 2012	€	40

**Reserve voor de cultuur** 9803074

Ingesteld bij de kerntakendiscussie in 2011 t.b.v. incidentele subsidies op het gebied van cultuur.

Saldo per 31 december 2011	€	-
Toevoegingen:		
Reguliere toevoeging conform primitieve begroting	€	60
Onttrekkingen:		
BW 2012-25 Incidentele subsidies cultuurbeoefening	€	18-
Saldo per 31 december 2012	€	42

**Reserve justitiediensten/stim.wergelegenheid** 9803075

Ingesteld na ontvangst van de schadevergoeding voor het feit dat de geplande nieuwbouw van het Openbare Ministerie niet doorgaat. Bestemd voor activiteiten gericht op het behoud en versterking van werkgelegenheid zowel in de justitiële sfeer als anderszins kunnen worden gefinancierd.

Saldo per 31 december 2011	€	456
Toevoegingen:		
BW 2012-19 Vrijval voorziening reserve Dubieuze debiteuren wegens afronding claim Museumhotel	€	594
Onttrekkingen:		
BW 2012-15 Bijdrage aan film Gerede Twijfel	€	50-
Saldo per 31 december 2012	€	<u>1.000</u>

**Reserve rivier in de Stad** 9803076

Gevormd vanuit de reserve Opbrengst verkoop aandelen NUON. ter financiering van het project Rivier in de Stad, onderdeel van het stadscontract 2012-2015.

Saldo per 31 december 2011	€	-
Toevoegingen:		
BW 2012-8 Vanuit de reserve Verkoop aandelen NUON	€	2.000
Onttrekkingen:		
BW 2012-34 Kosten project rivier in de Stad voor zover dit niet gedekt wordt door subsidie	€	270-
Saldo per 31 december 2012	€	<u>1.730</u>

**Reserve duurzame voorzieningen zwembad** 9803077

Deze reserve is ingesteld naar aanleiding van de KTD en bestemd voor investeringen ter realisatie van duurzame maatschappelijke voorzieningen met betrekking tot het zwembad.

Saldo per 31 december 2011	€	-
Toevoegingen:		
BW 2012-13 Vanuit de reserve Verkoop aandelen NUON	€	4.000
Saldo per 31 december 2012	€	<u>4.000</u>

**Reserve duurzame voorzieningen Broederenkklooster** 9803078

Deze reserve is ingesteld naar aanleiding van de KTD en bestemd voor investeringen ter realisatie van duurzame maatschappelijke voorzieningen met betrekking tot het Broederenkklooster.

Saldo per 31 december 2011	€	-
Toevoegingen:		
BW 2012-13 Vanuit de reserve Verkoop aandelen NUON	€	4.000
Saldo per 31 december 2012	€	<u>4.000</u>



**Reserve implementatie KTD bez. 2012-2015**

9803079

De reserve is gevormd voor de implementatie dan wel het (nog niet) volledig realiseren van de bezuinigingen in de KTD-periode 2012 t/m. 2015.

Saldo per 31 december 2011	€	-
Toevoegingen:		
BW 2012-13 Vanuit de reserve Verkoop aandelen NUON	€	4.993
Onttrekkingen:		
BW 2012-13 Implementatiebudget 2012	€	40-
BW 2012-13 Restant implementatiebudget 2011	€	48-
BW 2012-33 Niet realiseren 7 taakstellingen	€	776-
BW 2012-33 Uitgaven KTD 2012	€	821-
Saldo per 31 december 2012	€	<u>3.308</u>

**Reserve woningisolatie bestaande bouw**

9803080

Gevormd uit provinciale subsidie met als doel het verlenen van subsidies voor het verbeteren van de energetische kwaliteit van bestaande woningbouw.

Saldo per 31 december 2011	€	-
Toevoegingen:		
BW 2012-20 Vrijval beklemd middel bij jaarrekening 2011	€	98
Restant subsidie woningisolatie	€	55
Saldo per 31 december 2012	€	<u>153</u>

**Reserve project Metamorfoze**

9803081

Rijksbijdrage voor het Project Conservering Archief Nederlandsche Mettray 1850-1960.

Saldo per 31 december 2011	€	-
Toevoegingen:		
BW 2012-20 Vrijval beklemd middel bij jaarrekening 2011	€	61
Ontvangen subsidie	€	20
Onttrekkingen:		
BW 2012-22 Kosten digitaliseren	€	36-
Saldo per 31 december 2012	€	<u>45</u>

**Reserve besluit locatiegebonden Subsidies**

9803082

Middelen die aangewend dienen te worden ter financiële ondersteuning van te realiseren werken in het kader van de stadsvernieuwing.

Saldo per 31 december 2011	€	-
Toevoegingen:		
BW 2012-20 Vrijval beklemd middel bij jaarrekening 2011	€	456
Onttrekkingen:		
BW 2012-34 Exploitatie Halvemaanstraat	€	91-
Saldo per 31 december 2012	€	<u>365</u>

**Reserve Vitale stad**

9803083

Middelen die aangewend dienen te worden ter financiële ondersteuning van te realiseren werken in het kader van Vitale Stad (t/m. GSO-3/t.e.m.ISV-2).

Saldo per 31 december 2011	€	-
Toevoegingen:		
BW 2012-20 Vrijval beklemd middel bij jaarrekening 2011	€	2.680
Onttrekkingen:		
BW 2012-29 Burap II Kosten Project Vitale Stad 1	€	276-
Saldo per 31 december 2012	€	<u>2.404</u>

**Reserve Bedrijfsvoering (loonsomsturing)**

9803084

Conform het raadsbesluit van 18-06-2012 is een Reserve bedrijfsvoering gevormd om het sturen op loonsom mogelijk te maken. Deze reserve fungeert als egalisatiereserve voor tekorten en overschotten op de loonsom.

Saldo per 31 december 2011	€	-
Toevoegingen:		
Het, per saldo, overschot op de loonsom over 2012.	€	<u>81</u>

### 4.8.3 Voorzieningen voor verplichtingen

#### **Voorziening monitoring gasfabriek IJsselkade** 9816005

De provincie heeft het initiatief genomen om vervuilde gasfabrieksterreinen te saneren, waaronder het gasfabrieksterrein "IJsselkade". Met betrekking tot de locatie "IJsselkade" draagt de gemeente 7,5% bij. Ten aanzien van deze locatie is bij BW-besluit van 28-06-2006 dan ook besloten tot het instellen van deze voorziening ten behoeve van de verplichtingen die voortvloeien uit de intentieverklaring. M.b.t. de omvang van de voorziening zijn geen overige normen vastgesteld.

Saldo per 31 december 2011	€	27
Saldo per 31 december 2012	€	27

#### **Voorziening waardevast pensioen wethouders** 9816007

Op grond van de Algemene Pensioenwet politieke ambtsdragers (Appa) heeft de gemeente de verplichting om wethouders en oud-wethouders pensioenaanspraken toe te kennen. De omvang wordt bepaald bij jaarlijkse actualisering.

Saldo per 31 december 2011	€	2.249
Toevoegingen:		
Dotatie 2012 waardevast pensioen wethouders	€	341
Onttrekkingen:		
Uitbetaling pensioen	€	18-
Saldo per 31 december 2012	€	2.572

#### **Voorziening duurzaamheidspremies Revelhorst-zuid** 9816017

Deze voorziening is gevormd ter dekking van kosten verband houdende met duurzaamheidspremies kavels Revelhorst-zuid

Saldo per 31 december 2011	€	-
Toevoegingen:		
Dotatie 2012	€	337
Saldo per 31 december 2012	€	337

#### **Voorziening spaarcontracten** 9816125

In 2007 en 2008 gevormd ten laste van de stelpost arbeidsvoorwaarden. Een aantal medewerkers heeft verlof gespaard in spaarcontracten. Deze voorziening vormt de dekking op het moment dat het verlof wordt opgenomen. Inmiddels is het niet meer mogelijk om op deze manier verlof te sparen, dus deze voorziening zal geleidelijk afnemen.

Saldo per 31 december 2011	€	88
Onttrekkingen:		
Vrijval wegens opgenomen uren	€	24-
Vrijval in verband met herberekening benodigde voorziening	€	15-
Saldo per 31 december 2012	€	49

#### 4.8.4 Door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting

##### Verplichtingen BWS

1900400

Betreft nog uit te betalen BWS subsidie

Saldo per 31 december 2011	€	582
Onttrekkingen:		
Uitbetaalde subsidie	€	194-
Intrekken geldelijke steun i.v.m. verkoop enz.	€	5-
Saldo per 31 december 2012	€	383

##### Subsidies Vitale Stad

1900403

Het Saldo betreft de schriftelijke toegezegde, maar nog niet bestede subsidie. Hiervoor is al een bestedingsplan aanwezig. Dit beklemd middel is opgeheven en overgegaan in beklemd middel Subsidie ISV-3 (1900560)

Saldo per 31 december 2011	€	374
Toegevoegd aan ISV-3 1e voorschot ISV-3	€	374-
Saldo per 31 december 2012	€	-

##### Wet inburgering Nieuwkomers,educatie

1900408

De regeling wordt uitgevoerd door onderwijsinstellingen. De Rijksbijdrage is gebaseerd op een door de gemeente ingediende prognose. Initiële aanmeldingen zijn tot en met 2009 gedaan, vervolgens is er tot 2012 mogelijkheid tot besteding. Niet bestede gelden dienen uiteindelijk terugbetaald te worden aan het rijk. Het bedrag van € 562 betreft het Saldo van in 2007 en 2008 ontvangen rijksbijdragen minus de gedane uitgaven tot en met 2011. In 2013 heeft het Rijk een afrekening gestuurd waarmee het budget definitief is afgewikkeld.

Saldo per 31 december 2011	€	890
Onttrekkingen:		
BW 2012-29 Burap, vrijval i.v.m. lager te verwachten afrekening van het rijk	€	145-
BW 2012-34 Vrijval i.v.m lagere afrekening n.a.v. voorgenomen besluit Rijk	€	183-
Saldo per 31 december 2012	€	562

##### RMC-project

1900412

Ten behoeve van de afrekening met de gemeente Apeldoorn, die als contactgemeente voor het rijk, de subsidieverantwoording verzorgt.

Saldo per 31 december 2011	€	170
Toevoegingen:		
Toevoeging saldo RMC 2012	€	35
Saldo per 31 december 2012	€	205

##### Geldelijke steun huurwoningen

1900424

In 2000 heeft het ministerie van VROM de Hoog Niveau Renovatieregeling afgekocht. De meeste subsidies zijn direct doorbetaald aan de particulieren die hier recht op hadden. Voor de particulieren die het bedrag niet wensten af te kopen wordt jaarlijkse uitbetaling voortgezet. Het betreft hier vooruit ontvangen middelen met een meerjarige specifieke uitkeringsverplichting.

Saldo per 31 december 2011	€	76
Onttrekkingen:		
Jaarlijkse uitbetaling	€	16-
Saldo per 31 december 2012	€	60

**Region.samenw.programma Luchtkwaliteit** 1900429

Het betreft vooruit ontvangen middelen met een meerjarige specifieke uitkeringsverplichting. Ten aanzien van een niet-aangewend, reeds ontvangen subsidiebedrag bestaat een terugbetalingsverplichting. De subsidie moet voor 1-1-2015 aan luchtkwaliteitsmaatregelen worden besteed.

Saldo per 31 december 2011	€	156
Onttrekkingen:		
Kosten E- oplaadpunten elektrische auto's	€	2-
Saldo per 31 december 2012	€	154

**Regio Stedendriehoek WMO** 1900436

De regio Stedendriehoek heeft in 2008 met de provincie Gelderland een regionaal Samenwerkingsprogramma afgesloten voor de periode 2008-2011. De uitvoering van de projecten waarvoor subsidie van de provincie is ontvangen, vindt plaats in en door de verschillende gemeenten binnen de regio Stedendriehoek. Zutphen heeft de verantwoordelijkheid voor de realisering van de resultaten van het programmaonderdeel WMO. Voor 26 april 2012 moest verantwoording van de bestede gelden bij de gemeente Apeldoorn worden ingediend voorzien van een controleverklaring.

Saldo per 31 december 2011	€	5
Toevoegingen:		
Vrijval, het project is (financieel) afgerond	€	5-
Saldo per 31 december 2012	€	-

**Participatiebudget** 1900438

Is gevormd uit het overschot tussen rijksuitkering en besteding van gelden voor Werkdeel WWB, Volwasseneneducatie en Inburgering. Niet bestede gelden dienen uiteindelijk te worden terugbetaald aan het rijk. Aan het rijk wordt jaarlijks een opgave gedaan van de zogenaamde meeneemregeling, de in de toekomst nog uit te geven gelden, hetzij aan bijvoorbeeld integratiebedrijven, hetzij terugbetaling aan het rijk. Educatie is vooralsnog hiervan uitgesloten. Het Saldo van € 2 betreft het educatieve deel van het participatiebudget over 2010 en 2011. Doordat de gemeente gebruikt maakt van Sisa tussen medeoverheden en dus de verantwoordingsinformatie over 2010 in 2012 heeft ingediend zal de vaststellingsbeschikking 2010 voor 15 juli 2013 door het Rijk worden verzonden. Voor het jaar 2011 dus een jaar later.

Saldo per 31 december 2011	€	2
Toevoegingen:		
Saldo ontvangen subsidie/ werkelijke lasten volwasseneneducatie	€	10
Saldo per 31 december 2012	€	12

**Welzijnswerk WMO-proof** 1900440

De provincie Gelderland heeft maximaal € 182.000 subsidie beschikbaar gesteld voor het realiseren van een opleidings- en ontwikkelingsstrategie voor de medewerkers en voor de organisatie van de nieuwe brede welzijnsinstelling. Het project moest uiterlijk voor 1 januari 2013 zijn afgerond. De aanvraag tot subsidievestiging moet uiterlijk 1 juli 2013 bij de provincie binnen zijn, voorzien van een

Saldo per 31 december 2011	€	96
Toevoegingen:		
Ontvangen subsidie provincie Gelderland	€	50
Onttrekkingen:		
Betaalde subsidie e.d. m.b.t. het project	€	146-
Saldo per 31 december 2012	€	-

**Woningisolatie bestaande bouw**

1900441

De regio Stedendriehoek heeft met de provincie Gelderland een regionaal Samenwerkingsprogramma afgesloten. De uitvoering van de projecten waarvoor subsidie van de provincie wordt ontvangen, vindt plaats in en door de verschillende gemeenten. Binnen het programma Kansen Natuur Landschap & behoud Cultuurhistorie, is de gemeente verantwoordelijk voor het onderdeel "Beleef de Berkel".

Saldo per 31 december 2011	€	-
Toevoegingen:		
Ontvangen subsidie provincie Gelderland	€	120
Afrekening subsidie provincie Gelderland	€	10
Onttrekkingen:		
Kosten woningisolatie 2012	€	130-
Saldo per 31 december 2012	€	-

**Fietspad Zutphen-Billerbeck**

1900446

De regio Stedendriehoek heeft met de provincie Gelderland een regionaal Samenwerkingsprogramma afgesloten. De uitvoering van de projecten waarvoor subsidie van de provincie wordt ontvangen, vindt plaats in en door de verschillende gemeenten. Binnen het programma Kansen Natuur Landschap & behoud Cultuurhistorie, is de gemeente verantwoordelijk voor het onderdeel "Beleef de Berkel".

Saldo per 31 december 2011	€	5
Toevoegingen:		
Subsidie Regio Achterhoek	€	9
Onttrekkingen:		
Vrijval, het project is afgerond	€	14-
Saldo per 31 december 2012	€	-

**Landschapontwikkelplan**

1900447

Op grond van de Regeling Landschapontwikkelingsplan 2010+ is voor de uitvoering van het landschapsplan "Klompepad Bronsbergen en Leestensebroek" een aanvraag voor een rijksbijdrage ingediend en ontvangen. Na het realiseren van het project kan het bekleemde middel worden overgeboekt t.g.v. de desbetreffende investering. T.a.v. een niet-aangewend ontvangen subsidiebedrag bestaat een terugbetalingsverplichting.

Saldo per 31 december 2011	€	32
Onttrekkingen:		
Realisatie klompepad	€	32-
Saldo per 31 december 2012	€	-

**Sport Lokaal Samen**

1900450

Bijdrage van de vereniging Sport en Gemeenten om samenwerking tussen sport en onderwijs structureel vorm te geven, te versterken en te ondersteunen.

Saldo per 31 december 2011	€	13
Toevoegingen:		
Ontvangst naar aanleiding van eindrapportage	€	3
Onttrekkingen:		
Diverse uitgaven	€	16-
Saldo per 31 december 2012	€	-

**Project Zeggenschap over hulp**

1900550

Doel: het stimuleren van nog betere aansluiting tussen het gemeentelijke voorveld en de aanbieders van jeugdzorg betreffende methodieken die vooral kijken naar wat kinderen en opvoeders nog wel (zelf) kunnen en het ondersteunen van initiatieven op dit terrein, met nadruk op regionale implementatie. Het project had oorspronkelijk een looptijd tot 1 december 2011, en is tussentijds verlengd tot 1 augustus 2012. Het Project is in 2012 financieel afgerond en verantwoord aan de Provincie.

Saldo per 31 december 2011	€	32
Onttrekkingen:		
Betaalde subsidie e.d. m.b.t. het project	€	32-
Saldo per 31 december 2012	€	-

**Subsidie "Wie de jeugd heeft"**

1900552

Doel: het organiseren van platformbijeenkomsten, het ondersteunen van werkgroepen van het platform en het bewaken van de afstemming. Afronding van dit project uiterlijk 31-12-2012

Saldo per 31 december 2011	€	-
Toevoegingen:		
Ontvangen subsidie provincie Gelderland	€	8
Onttrekkingen:		
Ondersteuning platform Midden-IJssel	€	8-
Saldo per 31 december 2012	€	-

**Participatiebudget (WWBW deel inburgering)**

1900553

Is gevormd uit het overschot tussen rijksuitkering en besteding van gelden voor Werkdeel WWB, Volwasseneneducatie en Inburgering. Niet bestede gelden dienen uiteindelijk te worden terugbetaald aan het rijk. Aan het rijk wordt jaarlijks een opgave gedaan van de zogenaamde meeneemregeling, de in de toekomst nog uit te geven gelden, hetzij aan bijvoorbeeld integratiebedrijven, hetzij terugbetaling aan het rijk. Het saldo van € 219 betreft het deel Wet Inburgering en WWB W-deel over 2010 en 2011. Doordat de gemeente gebruikt maakt van SiSa tussen medeoverheden en dus de verantwoordingsinformatie over 2010 in 2012 heeft ingediend zal de vaststellingsbeschikking 2010 voor 15 juli 2013 door het Rijk worden verzonden. Voor 2011 dus een jaar later.

Saldo per 31 december 2011	€	219
Onttrekkingen:		
Uitgaven inburgering	€	119-
Uitgaven (werk)deel WWB	€	100-
Saldo per 31 december 2012	€	-

**Project museum beleef Gelderland**

1900554

Beleef Gelderland is een project van het Gelders erfgoed om erfgoedinstellingen te ondersteunen bij de verkenning van innovatieve toepassingen voor een actieve beleving van het erfgoed. Zowel binnen als buiten de muren.

Saldo per 31 december 2011	€	19
Onttrekkingen:		
Inzet subsidie t.b.v. tentoonstelling Zutphen, verloren stad.	€	19-
Saldo per 31 december 2012	€	-

**Onderwijsachterstandenbeleid vanaf 2012**

1900556

De gemeente ontvangt subsidie om in het kader van het bestrijden van onderwijsachterstanden voldoende voorschoolse educatie van goede kwaliteit te realiseren voor de doelgroepkinderen.

Saldo per 31 december 2011	€	81
Toevoegingen:		
Positief saldo 2012	€	77
Onttrekkingen:		
BW 2012-29 Overheveling saldo 2011 naar de exploitatie	€	81-
Saldo per 31 december 2012	€	77

**Stadscontract GSO-4 2012 t/m 2015**

1900557

Het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland heeft besloten om het provinciale Programma Stad en Regio de komende vier jaar voort te zetten. Dit programma heeft als doel om steden en regio's in Gelderland te ondersteunen bij structuurversterkende investeringen. Het programma moet worden uitgevoerd binnen de periode 2012-2015

Saldo per 31 december 2011	€	-
Toevoegingen:		
Ontvangen subsidie	€	398
Onttrekkingen:		
Vertrekte subsidies Binnenstadmanagement en CvJO	€	103-
Saldo per 31 december 2012	€	295

**Sleutelproject stadscontract GSO-4 2012 t/m 2015**

1900558

Onderdeel van het provinciale Programma Stad en Regio Verbreding van het sleutelproject IJsselsprong naar "Rivier in de Stad". Hieronder valt ook de ontwikkeling van de Ijsselkade en de verbinding naar de binnenstad en Noorderhaven. Het programma moet worden uitgevoerd binnen de periode 2012-2015

Saldo per 31 december 2011	€	-
Toevoegingen:		
Ontvangen subsidie	€	200
Onttrekkingen:		
Diverse uitgaven 2012	€	200-
Saldo per 31 december 2012	€	-

**Eigen kracht in Veluwe en midden IJssel**

1900559

Doel: het versterken van het benutten van de eigenkracht van gezinnen middels de inzet van EigenKracht Conferenties vanuit het CJG. Afronding project uiterlijk 31-12-2013

Saldo per 31 december 2011	€	-
Toevoegingen:		
Subsidie provincie Gelderland	€	147
Diverse inkomsten	€	60
Onttrekkingen:		
Diverse uitgaven	€	111-
Saldo per 31 december 2012	€	96



**Subsidie ISV-3**

1900560

Op 14 december 2009 heeft de gemeenteraad ingestemd met het Meerjaren Ontwikkelingsprogramma voor het Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing voor het tijdvak 2010-2014 (ISV3). Het ISV3 programma bestaat uit drie onderdelen: - (her)ontwikkeling van drie woningbouwlocaties; - bodem (sanerings)projecten - geluidsaneringsprojecten. Op 7 december 2010 hebben GS positief besloten op de Zutphense aanvraag. Realisatie dient plaats te vinden voor 1 januari 2015.

Saldo per 31 december 2011	€	-
Toevoegingen:		
1e voorschot VS 4	€	374
2e voorschot VS 4	€	855
Saldo per 31 december 2012	€	<u>1.229</u>

Een” beklemd middel met een specifieke aanwendingsrichting” is een ontvangen bijdrage van rijk of provincie bestemd voor een bepaald project. Indien de middelen niet juist en/of niet tijdig zijn besteed moet de ontvangen bijdrage of een gedeelte daarvan terug betaald worden. Er is geen gemeentelijke bestedingsvrijheid.



## 5 CONTROLEVERKLARING

Met de invoering van de Wet dualisering is de kaderstellende en controlerende functie van de gemeenteraad versterkt. In dat kader zijn aanpassingen in de Gemeentewet aangebracht. Om de gemeenteraad te helpen om zijn controlerende taak te vervullen is ook de positie van de accountant veranderd. Onderdeel van de werkzaamheden van de accountant betreft de controle van de jaarrekening.

De externe accountant wordt rechtstreeks benoemd door de gemeenteraad en ondersteunt de raad in zijn controlerende functie. In de raadsvergadering van 25 oktober 2010 is voor de jaren 2010 t/m 2012 Deloitte Accountants BV benoemd om de taken van de accountant te vervullen. Er is een mogelijkheid om het contract met één jaar te verlengen, tot en met het boekjaar 2013.

## Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de gemeenteraad van de gemeente Zutphen te Zutphen

### Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2012 van de gemeente Zutphen gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2012 en de programmarekening over 2012 met de toelichtingen, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, alsmede de SiSa-bijlage.

### Verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zutphen is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Deze verantwoordelijkheid houdt onder meer in dat de jaarrekening zowel de baten en lasten als de activa en passiva getrouw dient weer te geven en dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Rechtmatige totstandkoming betekent in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen.

Het college van burgemeester en wethouders is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

### Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en het protocol voor de accountantscontrole 2012 van de gemeente Zutphen vastgesteld d.d. 5 november 2012. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, alsmede voor de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening. Deze financiële rechtmatigheidscriteria zijn vastgesteld met het normenkader door de gemeenteraad van 5 november 2012.

De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves. Op basis van artikel 2, lid 7 Bado is deze goedkeuringstolerantie door de gemeenteraad bij raadsbesluit van 5 november 2012 vastgesteld. Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

### Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van de gemeente Zutphen een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2012 als van de activa en passiva per 31 december 2012 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2012 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen.

**Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen**

Ingevolge artikel 213, lid 3 onder d Gemeentewet vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen eoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Arnhem, 28 mei 2013

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: drs. M. Knip RA



# Bijlagen

## Bijlage 1. Gebruikte afkortingen en termen

### Gebruikte afkortingen

Abw	Algemene bijstandswet
APV	Algemene plaatselijke verordening
AVA	Algemene vergadering van aandeelhouders
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten 2004
BCF	BTW-compensatiefonds
BHV	Bedrijfs hulpverlening
BZK	Ministerie van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties
CUP	College uitvoeringsprogramma
CWI	Centrum voor werk en inkomen
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
Fido	Wet Financiering decentrale overheden
Fvw	Financiële verhoudingswet
GBA	Gemeentelijke Basisadministratie Persoonsgegevens
GDU	Gebundelde doeluitkering
GGD	Gemeenschappelijke Geneeskundige Dienst
GR	Gemeenschappelijke regeling
IBOR	Integraal beheer openbare ruimte
ID-banen	In- en doorstroombanen
IOAW	Inkomensvoorziening Ouderen en Gedeeltelijk Arbeidsongeschikte Werknemers
IOAZ	Inkomensvoorziening Ouderen en Gedeeltelijk Arbeidsongeschikte Gewezen Zelfstandigen
IP	Investeringsprogramma
ISD	Intergemeentelijk Sociale Dienst
ISV	Investeringsbudget stedelijke vernieuwing
Iv-3	Besluit Informatie voor derden
JPP	Jongeren Preventieproject
KTD	Kerntakendiscussie
NUP	Nationaal Uitvoering Programma
OBD	Onderwijsbegeleidingsdienst
ODA	Omgevingsdienst Achterhoek
OGGZ	Openbare Geestelijke GezondheidsZorg
OOGO	Op Overeenstemming Gericht Overleg
OZB	Onroerendezaakbelastingen
OZC	Onderwijs Zorg Centrum
PGB	Persoonsgebonden budgetten
RMC	Regionaal Meld- en Coördinatiepunt Leerplicht
RPA	Regionaal Platform Arbeidsvoorziening
SA	Strategische Agenda
SiSa	Single Information Single Audit
UWV	Uitvoeringsorganisatie werknemersverzekeringen
VAVO	Voortgezet Algemeen Vormend Onderwijs
VCP	Verkeerscirculatieplan
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VNOG	Veiligheidsregio Noord en Oost Gelderland
WAC	Woonadviescommissie
Wbk	Wet basisvoorziening kinderopvang
WCPV	Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid
WEB	Wet Educatie en Beroepsonderwijs
Wiw	Wet inschakeling werkzoekenden
WKO	Warmte Koude Opslag
WMO	Wet maatschappelijke ondersteuning
Wmo-HV	Huishoudelijke Verzorging
Wmo-WRV	Woonvoorzieningen, rolstoelen en vervoer
WNT	Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector



WOPT	Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens
WOZ	Wet waardering onroerende zaken
WPO	Wet op het Primair onderwijs
WSNS	Weer samen naar school
WSW	Wet Sociale Werkvoorziening
WVG	Wet voorzieningen gehandicapten
WVR	Wet Veiligheidsregio's
WWB	Wet werk en bijstand

### **Gebruikte termen**

**BBV:** Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten 2004 voorschriften voor de inrichting van de gemeentelijke financiële administratie, begroting en jaarstukken.

**Betrouwbaarheid:** de gemeente heeft haar zaken voor elkaar en voert de (wettelijke) regels voorspelbaar uit en handhaaft de regels

**Doelmatigheid:** met zo min mogelijk input voortbrengen van een bepaalde output of met een bepaalde input een kwalitatief en/of kwantitatief zo goed mogelijke output realiseren

**Doeltreffendheid:** de effecten bereiken die beoogd waren

**Egalisatiereserve:** een reserve die dient om ongewenste schommelingen in belastingtarieven op te vangen.

**Eigen Vermogen:** de reserves (algemene reserve en bestemmingsreserves) en het resultaat na bestemming, volgend uit de jaarrekening

**EMU-saldo:** het EMU-saldo is het verschil tussen de inkomsten en de uitgaven van de overheid (het Rijk, de Sociale Zekerheid, de Zorg, de lagere overheden en ZBO's) van een bepaald land in een bepaald jaar. De berekening van het EMU-saldo sluit aan op de economische werkelijkheid. Met andere woorden: het EMU-saldo is een transactiebegrip en niet alleen gebaseerd op wat er in de kas gebeurt.

**Gemeentefonds:** fonds (van het rijk) waaruit jaarlijks aan de gemeenten uitkeringen worden gedaan tot dekking van een deel van hun uitgaven. De ontwikkeling van de omvang van het Gemeentefonds is gekoppeld aan de ontwikkeling van de (netto gecorrigeerde) rijksuitgaven.

**Primitieve begroting:** de door het college van burgemeester en wethouders aan de raad aangeboden begroting.

**Primaire begroting:** de door de gemeenteraad vastgestelde begroting. Dit is de primitieve begroting inclusief de tegelijk met de begroting vastgestelde begrotingswijzigingen.

**Producten:** de concrete producten en diensten die door de gemeentelijke organisatie dan wel door derden (via subsidiëring of opdrachtverlening) worden geleverd.

**Programma:** een clustering van gemeentelijke taken en werkzaamheden die op hetzelfde gebied liggen.

**Rechtmatigheid:** een gemeente handelt rechtmatig als zij handelt volgens de geldende wet- en regelgeving

**Reserve:** vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die vrij zijn te besteden (m.u.v. zogenaamde bestemmingsreserves, deze hebben een bestemming en zijn niet meer vrij te besteden)

**TIM:** tijdschrijfsysteem gemeente Zutphen, waarin uren worden geregistreerd op basis waarvan doorverdeling naar de verschillende producten & programma's in de administratie plaatsvindt

**Transparantie:** een transparante overheid biedt inzicht in de uitvoering van de programma's en de ondersteunende processen.

**Treasury:** alle activiteiten die zich richten op het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op: de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. De treasuryfunctie bestaat uit vier deelfuncties: risicobeheer, gemeentefinanciering, kasbeheer en debiteuren- en crediteurenbeheer

**Voorziening:** vermogensbestanddelen die als vreemd vermogen zijn aan te merken en die (bedrijfseconomisch gezien) niet vrij te besteden zijn

**Weerstandscapaciteit:** met weerstandscapaciteit worden die middelen bedoeld die kunnen worden aangewend om financiële tegenvallers op te vangen.

**Weerstandsvermogen:** weerstandsvermogen kan worden gedefinieerd als de mate waarin de gemeente in staat is financiële tegenvallers op te vangen.

## Bijlage 2. Producten en subproducten per programma

Programma	Product	Omschrijving	Subproduct
1. Bestuur	001	Bestuur	1 samenwerking regionaal
			2 samenwerking internationaal
			3 bestuursorganen
			4 adviescommissies
	002	Bestuursondersteuning	1 algemene ondersteuning
			2 begroting
			3 tussenrapportages
			4 rekening - jaarverslag
	003	Burgerzaken	1 verkiezingen
			2 burgerlijke stand
			3 GBA
	005	Communicatie	1 interne communicatie
			2 externe communicatie
2. Wijkontwikkeling	007	Wijkaanpak	1 wijkaanpak
3. Openbare orde en veiligheid	120	Brandweer	1 veiligheid
			2 paraatheid
			3 regionale brandweer
	140	Openbare orde en veiligheid	1 bijzondere wetten
			2 veiligheidszorg algemeen
			3 stadswachten
4. Verkeer en vervoer	211	Verkeer	4 rampenbestrijding
			1 verkeerskundige adviezen
			2 bewegwijzering
			3 verkeersmaatregelen
	213	Openbaar vervoer	4 verkeerslichten
			1 openbaar vervoer
	214	Parkeren	2 vliegveld Teuge
			1 parkeren
	222	Havens en kaden	2 innen parkeergelden
			1 havens en kaden
			2 havenbeheer
5. Beheer openbare ruimte	210	Wegen	1 wegen
			2 bruggen en tunnels
			3 waterwerken
			4 openbare verlichting
			5 gladheidbestrijding
	221	Overige watergangen	1 overige watergangen
	240	Afwatering	1 afwatering
	560	Groen	1 openbaar groen
			2 landschapsverzorging
			3 kapvergunningen
	561	Openluchtrecreatie	1 openluchtrecreatie
	580	Speelgelegenheden	1 speelgelegenheden
6. Ruimtelijke ordening en wonen	004	Vastgoedinformatie	1 kadaster
			2 huisnummers en straatnaamborden
	810	Ruimtelijke ordening	1 bestemmingplannen
			2 ruimtelijke ordening lokaal
			3 ruimtelijke ordening bovenlokaal
	820	Volkshuisvesting	1 uitvoering BWS
			2 wet huursubsidie
	821	Overige volkshuisvesting	1 bouw- en woningtoezicht
			2 volkshuisvestingbeleid
			3 woonruimteverdeling
			4 overige aangelegenheden volkshuisvesting
	830	Grondzaken	1 bouwgrond vlottende activa

Programma	Product	Omschrijving	Subproduct
<b>7. Economische zaken en toerisme</b>	310	Gemeentelijke panden en gronden	1 verhuurde panden
			2 verhuurde gronden
	311	Straatmarkten	1 straatmarkten
	320	Economische zaken	1 economisch beleid
			2 bedrijfscontacten
	340	Landelijke eigendommen	1 landelijke eigendommen
<b>8. Natuur en milieu</b>	721	Afval	1 huishoudelijk afval
			2 illegaal afval
	722	Riolering	1 riolen en gemalen
			2 straatkolken
	723	Milieu	1 milieubeheer
			2 bodembescherming
			3 natuur- milieu-educatie/lokale agenda 21
			4 plaagdieren
	724	Begraafplaatsen	1 begraafplaatsen
<b>9. Sport</b>	530	Sport	1 sportaccommodatie
			2 overige sportvoorzieningen
			3 sportbevordering
<b>10. Onderwijs, jeugd en jongeren</b>	420	Onderwijsbestuur	1 onderwijsbestuur
	421	Onderwijshuisvesting	1 huisvestingsbeleid
			2 uitvoering huisvestingsprogramma
	422	Lokaal onderwijsbeleid	1 onderwijsverzorging
			2 onderwijsachterstandenbeleid
			3 overige lokale onderwijsvoorzieningen
	423	Volwasseneneducatie	1 volwasseneneducatie
	511	Vormings- en ontwikkelingswerk	1 ontwikkelingssamenwerking
<b>11. Kunst en cultuur</b>	540	Kunst	1 monumentale kunst
			2 kunstbeoefening
	541	Musea	1 museumtaken
<b>12. Welzijn en gezondheidszorg</b>	543	Archief	1 archieftaken
	544	Monumenten	1 monumenten
	545	Archeologie	1 archeologie
	550	Cultuur	1 cultuurvoorzieningen
			2 cultuurbeoefening
<b>13. Sociale zaken</b>	600	Uitstroombevordering	1 gehandicaptenzorg
			2 ouderenzorg
			3 alloctonenzorg
			4 maatschappelijke dienstverlening
	605	Sociaal cultureel werk	1 welzijnswerk algemeen
	710	Volksgezondheid	1 algemene gezondheidszorg
			2 jeugdgezondheidszorg
			3 verslavingszorg
<b>14. Financiële zaken</b>	610	Inkomensvoorziening	5 destructie
	620	Uitkeringen	1 uitkeringen algemeen
			2 uitkeringen BZ

Programma	Product	Omschrijving	Subproduct
			3 uitkeringen IOAW
			4 uitkeringen IOAZ
<b>14. De Mars</b>	835	Programma De Mars	1 Programma de Mars
<b>Algemene dekkingsmiddelen</b>	911	Geldleningen	1 geldleningen
	913	Beleggingen	1 effecten en kapitaalbezit
	920	Belastingen	1 gemeentelijke belastingen algemeen
			2 onroerendzaakbelasting
			3 overige belastingen
	921	Uitkeringen gemeentefonds	1 uitkeringen gemeentefonds
	922	Algemene baten en lasten	1 algemene baten en lasten
			2 algemeen
			3 werken voor derden
	990	Kostenplaatsen	1 kostenplaatsen

### **Bijlage 3. Wettelijk kader**

In de Gemeentewet is vastgelegd dat het college van burgemeester en wethouders over het begrotingsjaar verantwoording aflegt over het gevoerde bestuur, door overlegging van de jaarrekening en het jaarverslag (art. 197) en dat de gemeenteraad in het jaar volgend op dat begrotingsjaar deze jaarrekening vaststelt (art. 198). Sinds 2004 zijn de jaarstukken als begroting en jaarrekening gebaseerd op de voorschriften neergelegd in het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV).

Naast de voorschriften uit het Besluit Begroting en Verantwoording worden gemeenten ook geconfronteerd met de voorschriften op basis van het Besluit Informatie voor derden. (Iv-3). Op basis van een voorgeschreven indeling dienen periodiek gegevens aangeleverd te worden aan het CBS. Het CBS gebruikt deze informatie o.a. voor de bepaling van het EMU-saldo. De informatie dient geleverd te worden in functies en categorieën en dient aan bepaalde voorwaarden te voldoen. Als de informatie niet aan de voorwaarden voldoet dient de toezichthouder (= provincie) maatregelen te nemen.